

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ
ΑΞΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΙΣ
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΓΚΥΡΙΕΣ**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ

ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΙΑ ΜΑΡΙΑ

ΓΚΛΙΑΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΜΕΝΔΡΙΝΟΥ ΝΕΣΤΩΡΙΑ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΚΑΪΜΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

i.	Περίληψη.....	8
ii.	Εισαγωγή.....	9
iii.	Κυρίως μέρος.....	10
	Κεφάλαιο 1: Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.....	10
	1.1: Ιστορική αναδρομή Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.....	10
	1.1.1: Περίοδος 1870-1876.....	10
	1.1.2: Η εμφάνιση του Χρηματιστηρίου αξιών.....	10
	1.1.3: Ίδρυση Χρηματιστηρίου αξιών Αθηνών.....	11
	1.2: Σύνθεση Χρηματιστηρίου.....	12
	1.2.1: Διοικητικό Συμβούλιο.....	12
	1.2.2: Τα μέλη του Χρηματιστηρίου.....	13
	1.3: Όργανα Εποπτείας.....	14
	1.4: Αποθετήριο.....	15
	1.5: Σύστημα διαπραγμάτευσης συναλλαγών.....	16
	1.6: Λόγοι εισόδου των εταιριών στο χρηματιστήριο αξιών.....	17
	1.7: Εναλλακτικές μέθοδοι αντλήσεως εταιρικών κεφαλαίων.....	18
	1.7.1: Ομολογία.....	18
	1.7.2: Χρηματοδοτική μίσθωση (Leasing).....	19
	1.7.3: Factoring.....	20

1.7.4: Πώληση επιχειρηματικής απαιτήσεως (forfaiting).....	21
1.7.5: Franchising.....	21
1.7.6: Venture Capital.....	22
1.8: Εισαγωγή εταιριών στο Χρηματιστήριο.....	22
1.8.1: Θεσμικό πλαίσιο εισαγωγής εταιριών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.....	22
1.9: Οι Αγορές του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.....	24
1.9.1: Κύρια Αγορά.....	24
1.9.2: Παράλληλη Αγορά.....	25
1.9.3: Εναλλακτική Αγορά.....	27
1.10: Μία εταιρία για να εισαχθεί στο χρηματιστήριο ακολουθεί μία διαδικασία η οποία είναι μακροχρόνια και γραφειοκρατική.....	29
1.11: Κόστος τίτλων.....	30
1.12: Τιμή εισαγωγής και Κόστος εισαγωγής.....	34
Κεφάλαιο 2: Ανώνυμη Εταιρία.....	36
2.1: Εισαγωγή.....	36
2.2: Νομική Προσωπικότητα και Εμπορικότητα της Ανώνυμης Εταιρίας.....	37
2.3: Μετοχές.....	38
2.3.1: Κριτήρια επιλογής των μετοχών.....	41
2.3.2: Οι μετοχές διαχωρίζονται σε ορισμένες κατηγορίες ώστε να ταιριάζουν στις διαφορετικές ανάγκες των επενδυτών.....	44

2.4: Κάλυψη και καταβολή μετοχικού κεφαλαίου.....	46
2.5: Ιδρυτικοί τίτλοι.....	47
2.6: Διοικητικά όργανα Α.Ε.....	48
2.7: Διάλυση-εκκαθάριση της Α.Ε.....	50
Κεφάλαιο 3: Χρηματιστηριακοί Δείκτες, η σύνθεση και τα χαρακτηριστικά τους.....	51
3.1: Εισαγωγή.....	51
3.2: Λειτουργία Χρηματιστηρίου.....	51
3.2.1: Διαπραγμάτευση μετοχών στο Χ.Α.Α.....	52
3.2.2: Διακρίσεις εντολών ως προς την τιμή τους.....	53
3.3: Χρηματιστηριακοί δείκτες.....	54
3.3.1: Οι Δείκτες του Χ.Α.Α.....	55
3.3.2: Ανάλυση δεικτών.....	57
3.4: Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών.....	132
3.4.1: Ιστορικά στοιχεία.....	132
3.4.2: Τι είναι τα παράγωγα.....	134
3.4.3: Διακρίσεις παραγώγων.....	136
3.4.5: Λειτουργία Χρηματιστηρίου Παραγώγων.....	141
3.4.6: Τα προϊόντα και οι δείκτες του Χ.Π.Α.....	141

Κεφάλαιο 4: Χαρακτηριστικά Διεθνών Χρηματιστηριακών Αγορών..	146
4.1: Εισαγωγή.....	146
4.2: Γενικά.....	146
4.3: Αναπτυγμένα Χρηματιστήρια.....	147
4.3.1: Νέα Υόρκη.....	147
4.3.2: Τόκιο.....	155
4.3.3: Λονδίνο.....	157
4.3.4: Παρίσι.....	158
4.3.5: Φρανκφούρτη.....	159
4.3.6: Μιλάνο.....	160
4.3.7: Μαδρίτη.....	161
4.4: Αναπτυσσόμενα Χρηματιστήρια.....	162
4.4.1: Χονγκ Κονγκ.....	162
4.4.2: Μόσχα.....	163
4.4.3: Στοκχόλμη.....	164
4.4.4: Ιρλανδία.....	164
4.4.5: Σάο Πάολο.....	165
4.4.6: Τελ Αβίβ.....	166
4.4.7: Βρυξέλλες.....	166
4.4.8: Κοπεγχάγη.....	167
4.4.9: Λισσαβόνα.....	169

4.4.10: Βιέννη.....	169
4.4.11: Άμστερνταμ.....	170
4.4.12: Λουξεμβούργο.....	171
4.4.13: Ζυρίχη.....	171
4.4.14: Κύπρος.....	172
4.5: Χαρακτηριστικά Βαλκανικών Χρηματιστηριακών Αγορών.....	172
4.6: Σημαντικοί Διεθνείς Χρηματιστηριακοί Δείκτες.....	175
4.7:Μερικοί από τους βασικούς δείκτες των Ευρωπαϊκών Χρηματιστηρίων και η εξέλιξη τους πριν και μετά την ένταξη τους στην ONE.....	178
4.7.1: Γενικά.....	178
4.7.2: Η εξέλιξη του Δείκτη BLV-30 του Χρηματιστηρίου της Πορτογαλίας.....	178
4.7.3: Η εξέλιξη του Δείκτη SMSI του Χρηματιστηρίου της Ισπανίας.....	179
4.7.4: Η εξέλιξη του Δείκτη CAC-40 του Χρηματιστηρίου της Γαλλίας.....	180
4.7.5: Η εξέλιξη του Δείκτη ISEQ του Χρηματιστηρίου της Ιρλανδίας.....	180
4.7.6: Η εξέλιξη του Γενικού Δείκτη Τιμών του Χ.Α.Α.....	181
4.8: Συνεργασία του αμερικανικού χρηματιστηρίου Nasdaq με το International Exchange.....	181
4.9: Συμμαχίες Διεθνών Χρηματιστηρίων και Αποθετηρίων.....	182

4.9.1: Γενικά.....	182
4.10: Σημαντικοί δείκτες (Down Jones, FTSE-100).....	185
Κεφάλαιο 5: Η ύπαρξη της Οικονομικής Κρίσης επηρεάζει τη πορεία και τη σχέση των Χρηματιστηρίων.....	197
5.1: Εισαγωγή.....	197
5.2: Λόγοι αλληλεξάρτησης των διεθνών χρηματιστηρίων.....	197
5.3: Διαγραμματική απεικόνιση της πορεία του Γενικού Δείκτη σε σχέση με τη πορεία σημαντικών Διεθνών Δεικτών το τελευταίο χρόνο.....	200
5.4: Παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν τη διαμόρφωση των δεικτών.....	206
5.5: Η κατάσταση στη Διεθνή Χρηματιστηριακή Αγορά.....	208
5.6: Η θέση των αναδυόμενων Χρηματιστηριακών Αγορών την περίοδο της κρίσης.....	213
5.7: Η ανάκαμψη των Χρηματιστηριακών Αγορών.....	216
iv. Συμπέρασμα.....	221
v. Επίλογος.....	222
vi. Βιβλιογραφία.....	223

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία αυτή έχει σαν σκοπό την γνωριμία των αναγνωστών της με τον κόσμο του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και πιο συγκεκριμένα με τη δομή του, το νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του, τις εισηγμένες σε αυτό εταιρείες και τα χαρακτηριστικά τους.

Επίσης, ασχολείται με τους δείκτες που παρακολουθούν την πορεία του Χρηματιστηρίου, τη σύνθεση τους και τους παράγοντες που τους επηρεάζουν εστιάζοντας κυρίως στις παγκόσμιες οικονομικές εξελίξεις. Επιπλέον, αναλύει εισαγωγικές έννοιες και εστιάζει σε στοιχεία κρίσιμα για κάθε διαπραγμάτευση μετοχών που πραγματοποιείται.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κύριο αντικείμενο της έρευνας αποτελεί ο χώρος του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Εισαγωγικά παρατίθενται βασικές πληροφορίες σχετικά με την έννοια και την ιστορία του χρηματιστηρίου, με τις ανώνυμες εταιρίες, τις μετοχές, τις διακρίσεις τους, τις προϋποθέσεις εισαγωγής τους στο διαπραγματευτικό σύστημα καθώς επίσης και για τον τρόπο με τον οποίο διαπραγματεύονται και καθορίζονται οι τιμές τους.

Στην συνέχεια αναλύονται η σύνθεση των κυριότερων δεικτών, τα χαρακτηριστικά τους, τι απεικονίζει ο καθένας τους, από τι επηρεάζονται, την ιστορικότητα τους και τους λόγους για τους οποίους αποτελούνται από τις συγκεκριμένες εταιρίες.

Επίσης δίνονται στοιχεία για τους σημαντικότερους δείκτες των μεγαλύτερων διεθνών χρηματιστηρίων, όπως για την σύνθεση τους, τον τρόπο που λειτουργούν και πως αυτοί με την σειρά τους επηρεάζουν την πορεία του ελληνικού χρηματιστηρίου.

Ένας ακόμη παράγοντας που θα αναλυθεί είναι και εκείνες οι διεθνείς οικονομικές συγκυρίες και ο τρόπος με τον οποίο διαμορφώνουν ως ένα βαθμό τις τιμές των δεικτών.

ΚΥΡΙΩΣ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών

1.1 Ιστορική αναδρομή Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών

1.1.1 Περίοδος 1870-1876

Η κατάσταση του Ελληνικού κράτους τη περίοδο του 1870-1876 ήταν αρκετά κρίσιμη γιατί τότε άρχισε να συγκροτείται ξανά. Το επίπεδο ανάπτυξης της χώρας είναι πολύ χαμηλό, η δημόσια οικονομία είναι σχεδόν ανύπαρκτη και τα σύνορα του ελληνικού κράτους προσδιορίζονται με βάση το Πρωτόκολλο του Λονδίνου (1830). Οι κυβερνήσεις εναλλάσσονται η μία μετά την άλλη, η κάθε κυβέρνηση προσπαθούσε να δημιουργήσει τις βάσεις της οικονομικής ανάπτυξης και εξωτερικής πολιτικής της χώρας.

1.1.2 Η εμφάνιση του Χρηματιστηρίου αξιών

Από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα ως τα τέλη του 19^{ου} έκανε την εμφάνιση του στις αναπτυγμένες βιομηχανικές χώρες το Χρηματιστήριο αξιών, το οποίο είχε σκοπό να λύσει το πρόβλημα αναζήτησης νέων κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση επενδύσεων στο τομέα της βιομηχανίας. Παράλληλα, εκείνη την περίοδο εμφανίστηκαν στην Ελλάδα οι Ανώνυμες Εταιρίες από τους Έλληνες που κατοικούσαν στην Κεντρική Ευρώπη και την Κωνσταντινούπολη με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί η ανάγκη ύπαρξης ενός μέρους στο οποίο θα ανταλλάσσονταν οι μετοχικοί και ομολογιακοί τίτλοι. Η διαπραγμάτευση των μετοχών πήρε μεγάλη έκταση με αποτέλεσμα να ζητείται η δημιουργία ενός Χρηματιστηρίου στο οποίο θα συναλλάσσονται οι μετοχές των Ανώνυμων Εταιριών.

Για πρώτη φορά ο όρος «χρηματιστήριο» χρησιμοποιήθηκε τον Μάιο του 1873 από μια ομάδα επιχειρηματιών της εποχής εκείνης. Το έναυσμα ωστόσο για την ίδρυση του είχε δοθεί λίγα χρόνια νωρίτερα και συγκεκριμένα το 1870 όταν σε ένα χώρο πάνω από το ιστορικό καφενείο «Η ωραία Ελλάδα» άρχισαν κάθε απόγευμα να συγκεντρώνονται επιχειρηματίες για να ανταλλάξουν απόψεις, ειδήσεις και να διαπραγματευτούν τα ομόλογα των εθνικών δανείων που εκδίδονταν τον καιρό εκείνο. Η ονομασία που δόθηκε σε αυτή τη λέσχη από τον Γρ. Ευαγγελίδη ήταν «Μετοχοπρατήριο». Με την πάροδο των χρόνων και την εξέλιξη ολόκληρου του οικονομικού συστήματος αναπτύχθηκε και η ανάγκη για την δημιουργία ενός πιο οργανωμένου χώρου που θα ήταν σε θέση να καλύψει τις όλο και αυξανόμενες ανάγκες των διαπραγματεύσεων των χρηματιστηριακών τίτλων.

1.1.3 Ίδρυση Χρηματιστηρίου αξιών Αθηνών

Έπειτα από μακρόχρονες διαδικασίες ιδρύθηκε το Χ.Α.Α το οποίο ενσωματώθηκε άξια στις χρηματοοικονομικές ανάγκες της εποχής. Στις 30 Σεπτεμβρίου του 1876 το Υπουργικό Συμβούλιο κηρύσσει με απόφαση του την ίδρυση Χρηματιστηρίου αξιών. Η λειτουργία του ξεκινά από το 1880 ως αυτοδιοικούμενο σώμα, αργότερα με το νόμο 1308/1918 μετατράπηκε σε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου υπό την επίβλεψη του Υπουργείου Οικονομίας. Ο κυριότερος νόμος Χρηματιστηρίου είναι ο Ν. 1806/88 ο οποίος αντικατέστησε τον 3632/28.

Το Χρηματιστήριο αξιών στεγάστηκε στην οικία του Βασίλειου Μελά ως τα τέλη Σεπτεμβρίου του 1881 έπειτα, στεγάστηκε ως το 1885 στην οικία Αργυροπούλου στη διασταύρωση των οδών Αιόλου και Σοφοκλέους. Λίγο αργότερα μεταφέρθηκε από τις αρχές του 1885 ως το 1891 σε κτίριο επί της Σοφοκλέους 11, το οποίο είχε αναγορευθεί από την Χρηματιστηριακή Εταιρία 'Ο

Ερμής'. Όμως, το Χρηματιστήριο μεταφέρθηκε ξανά την 1 Νοεμβρίου του 1891 και αυτή τη φορά σε κτίριο στην οδό Πεσμαζόγλου 1. Η ανάγκη εύρεσης κτιρίου στο οποίο θα στεγαζόταν για πάντα το Χρηματιστήριο γινόταν όλο και εντονότερη. Τα μέλη του Χρηματιστηρίου αυξάνονταν συνεχώς και οι συναλλαγές πραγματοποιούνταν μέσα σε μία αίθουσα στην οποία επικρατούσε το αδιαχώρητο. Οι προσπάθειες εξεύρεσης κτιρίου κατέληξαν στην οικοδόμηση κτιρίου από την Εθνική Τράπεζα στην οδό Σοφοκλέους 10 στο οποίο στεγάζεται μέχρι σήμερα. Στην πορεία δημιουργήθηκαν αρκετά προβλήματα τα οποία όμως τελικά ξεπεράστηκαν και έγιναν τα επίσημα εγκαίνια στις 19 Δεκεμβρίου του 1934.

Στο αρχικό του στάδιο υπήρξε μια μεικτή αγορά εμπορευμάτων και τίτλων. Ως πρώτος πρόεδρος του εκλέχθηκε ο Γεώργιος Ιγγλέσης και το ορόσημο του ήταν ο φτερωτός Ερμής, κληρονομιά από το «Μετοχοπρατήριο». Αξίζει να αναφέρουμε και το σημείο-σταθμό της πρώτης επίσημης χρονιάς της λειτουργίας του χρηματιστηρίου που ήταν η έκδοση 100.000 μετοχών της εταιρίας του Λαυρίου που άρχισαν να αναθερμαίνουν την ατμόσφαιρα καθώς αποτελούσαν σχεδόν αποκλειστικό αντικείμενο διαπραγματεύσεων.

1.2 Σύνοψη Χρηματιστηρίου

1.2.1 Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το όργανο το οποίο διοικεί το Χρηματιστήριο Αθηνών, αποτελείται από εννέα μέλη εκ των οποίων τα τρία προτείνονται από τα μέλη του Χ.Α.Α., ένα μέλος προτείνεται από τις εταιρίες των οποίων τα αξιόγραφα είναι εισηγμένα στην κύρια αγορά, ένα μέλος προτείνεται από τους εργαζόμενους, ένα από τους ελληνικούς θεσμικούς επενδυτές και τέλος, τρία μέλη από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας. Οι

αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζονται από τον οργανισμό του ΥΠΕΘΟ και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Οι κυριότερες αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου του Χ.Α.Α. είναι:

1. διαχειρίζεται και διοικεί την περιουσία του,
2. το εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως,
3. εποπτεύει την ομαλή εκτέλεση των εργασιών του,
4. εγκρίνει το prospectus και την εισαγωγή μετοχών νέων εταιριών και ομολογιακών δανείων,
5. εκλέγει από τα μέλη του τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο.

1.2.2 Τα μέλη του Χρηματιστηρίου

Τα μέλη του Χρηματιστηρίου είναι τα τακτικά, τα οποία αποτελούν οι ανώνυμες χρηματιστηριακές εταιρίες και οι χρηματιστές, και τα έκτατα , τα οποία αποτελούν οι αντικριστές.

Τακτικά μέλη

Οι χρηματιστηριακές εταιρίες είναι ανώνυμες εταιρίες με ονομαστικές μετοχές και επιθυμούν τη διεξαγωγή χρηματιστηριακών συναλλαγών. Για τις χρηματιστηριακές συναλλαγές διορίζονται με σύμβαση αορίστου χρόνου ένας ή δύο χρηματιστηριακοί εκπρόσωποι. Οι αρμοδιότητές τους αφορούν τη διαπραγμάτευση, τη σύναψη χρηματιστηριακών συμβάσεων και τη λήψη εντολών από τους πελάτες .

Απαιτείται μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον 300.000 ευρώ για τις εταιρίες που πραγματοποιούν συναλλαγές εντός κύκλου και για λογαριασμό των πελατών τους καθώς και 600.000 ευρώ για συναλλαγές εντός και εκτός κύκλου για λογαριασμό των πελατών τους και για ίδιο λογαριασμό. Επιπλέον, οι εταιρίες οι οποίες εκτός των χρηματιστηριακών συναλλαγών εντός και εκτός

κύκλου παρέχουν την υπηρεσία αναδόχου έκδοσης μετοχών και ομολογιών πρέπει να διαθέτουν μετοχικό κεφάλαιο 3.000.000 ευρώ.

Οι χρηματιστές έχουν τις ευθύνες που έχουν οι χρηματιστηριακοί εκπρόσωποι, διορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και μεταφέρουν τις εντολές των επενδυτών στη χρηματιστηριακή αγορά. Για να γίνει κάποιος χρηματιστής πρέπει να είναι τουλάχιστον 25 ετών, να έχει ολοκληρώσει τη στρατιωτική του θητεία, να κατέχει πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ και να έχει τριετή επαγγελματική εμπειρία σε χρηματιστηριακά θέματα.

Έκτατα μέλη

Τα έκτακτα μέλη, δηλαδή οι αντικριστές, μπορούν να εκφωνήσουν και να αντιφωνήσουν τιμές εντός κύκλου ως πληρεξούσιοι των χρηματιστηριακών εταιριών και των χρηματιστών. Οι αντικριστές διορίζονται με πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου ύστερα από αίτηση μέλους του Χρηματιστηρίου.

1.3 Όργανα Εποπτείας

Το Χρηματιστήριο Αθηνών εποπτεύεται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και εποπτεύουσα αρχή στο χώρο της κεφαλαιαγοράς είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η οποία ανήκει στο ΥΠΕΘΟ και το οποίο διορίζει τα έντεκα μέλη της και τον Πρόεδρο της Επιτροπής.

Τα μέλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι:

- ένα μέλος το οποίο υποδεικνύεται από την Τράπεζα της Ελλάδας,
- ένα μέλος το οποίο υποδεικνύεται από το Διοικητικό Συμβούλιο,
- δύο μέλη τα οποία επιλέγονται από το ΥΠΕΘΟ,

- τρεις υπάλληλοι οι οποίοι επιλέγονται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εμπορίου, πτυχιούχοι ΑΕΙ με βαθμό Α,
- τέσσερα μέλη τα οποία επιλέγονται από το ΣΕΒ, το ΕΒΕΑ, το ΕΒΕΘ και το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια για τη χορήγηση αδειών σύστασης χρηματιστηριακών εταιριών, τη μετατροπή Α.Ε. σε χρηματιστηριακή εταιρία καθώς και την εγκατάσταση-λειτουργία αλλοδαπών εταιριών. Επιπλέον, εγκρίνει το διορισμό χρηματιστηριακών εκπροσώπων και χρηματιστών, εγκρίνει την εισαγωγή μετοχών Α.Ε., ναυτικών εταιριών στο Χ.Α.Α καθώς και τη διαγραφή κινητών αξιών. Εκτός από αυτές τις αρμοδιότητες, έχει το δικαίωμα να γνωμοδοτεί στο ΥΠΕΘΟ για την αλλαγή του κανονισμού λειτουργίας του Χρηματιστηρίου καθώς και για την ίδρυση νέων χρηματιστηρίων. Τέλος, γνωμοδοτεί επί του Κανονισμού Εποπτείας του Χρηματιστηρίου και για τα βιβλία-στοιχεία που πρέπει να έχουν τα μέλη του Χρηματιστηρίου.

1.4 Αποθετήριο

Σημαντικό ρόλο στη λειτουργία του Χρηματιστηρίου έχει το Αποθετήριο Τίτλων το οποίο έχει σκοπό τη ταχύτερη εκκαθάριση των συναλλαγών. Η λειτουργία του ξεκινά από το 1990 και το 1991 ιδρύεται με νόμο η Ανώνυμη Εταιρία Αποθετηρίων Τίτλων η οποία έχει ως σκοπό την εκκαθάριση χρηματιστηριακών συναλλαγών, την έκδοση, τροποποίηση, ακύρωση ή αντικατάσταση αποθετηρίων εγγράφων, τη φύλαξη τίτλων κ.ά. Όταν οι ονομαστικές μετοχές κατατίθενται στο Αποθετήριο δίνεται στους μετόχους το Αποθετήριο Έγγραφο το οποίο είναι απόδειξη της ιδιότητας του μετόχου και δίνει στο κάτοχο του τα δικαιώμα του μετόχου. Έτσι η εκκαθάριση των

χρηματιστηριακών συναλλαγών είναι ταχύτερη, αποτελεσματικότερη αλλά και ασφαλέστερη.

1.5 Σύστημα διαπραγμάτευσης συναλλαγών

Από τις 19 Δεκεμβρίου του 1934 μέχρι το 1992 οι διαπραγματεύσεις των μετοχών λάμβαναν μέρος στην αίθουσα συναλλαγών (floor), στην οποία η διαπραγμάτευση των μετοχών πραγματοποιούνταν δια βοής στο ιστορικό κτίριο της οδού Σοφοκλέους 10. Τον Αύγουστο του ίδιου χρόνου έκανε την εμφάνιση του το Ολοκληρωμένο Σύστημα Ηλεκτρονικών Συναλλαγών το οποίο βασίζεται στη διασταύρωση των εντολών και ήρθε να αντικαταστήσει το floor. Μέσα από το σύστημα αυτό επιτυγχάνεται η διεκπεραίωση των χρηματιστηριακών πράξεων και η σωστή πληροφόρηση των επενδυτών, έτσι δε χάνεται η εμπιστοσύνη των επενδυτών προς το Χρηματιστήριο. Επιπλέον, το ΟΑΣΗΣ βοήθησε την είσοδο του Ελληνικού Χρηματιστηρίου στη διεθνή αγορά και την ανάπτυξή του σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Με τη βοήθεια της τεχνολογίας είναι δυνατόν η διεκπεραίωση μεγάλου όγκου συναλλαγών, η είσοδος νέων χρηματιστηριακών προϊόντων, η σύνδεση του Χρηματιστηρίου Αθηνών με άλλες πόλεις της Ελλάδας και η εισαγωγή και διαπραγμάτευση ξένων αξιογράφων στην ελληνική αγορά ενώ ταυτόχρονα διαπραγματεύονται στις Χρηματιστηριακές Αγορές των ξένων χωρών.

- Βασικά χαρακτηριστικά του ΟΑΣΗΣ

Το σύστημα ΟΑΣΗΣ είναι ένα σύστημα τεχνολογίας με ανοιχτή αρχιτεκτονική το οποίο επιτρέπει την επέκταση του συστήματος και υψηλή ασφάλεια. Επιπλέον, παρέχει την δυνατότητα υποστήριξης περισσότερων της μίας Αγοράς αλλά και πολλαπλών μεθόδων και διαδικασιών διαπραγμάτευσης, διαπραγμάτευσης πολλαπλών προϊόντων ταυτόχρονα, υπολογισμού χρηματιστηριακών δεικτών, προσδιορισμού των περιόδων συναλλαγής στις

διάφορες Αγορές και ελέγχου του ορίου συναλλαγών των Μελών.

- Προτεραιότητα εντολών στο ΟΑΣΗΣ

Κάθε νέα εντολή που εισάγεται αποκτά σήμανση χρόνου που αποτελεί την ώρα εισαγωγής της στο σύστημα συναλλαγών ΟΑΣΗΣ. Για τις εισαγόμενες εντολές η προτεραιότητα αφορά αρχικά την τιμή των εντολών και έπειτα την χρονική στιγμή κατά την οποία εισήχθησαν στο σύστημα. Για τις εντολές αγοράς, οι εντολές με υψηλότερη τιμή προηγούνται των εντολών με χαμηλότερη τιμή. Ενώ για τις εντολές πώλησης, οι εντολές με χαμηλότερη τιμή προηγούνται των εντολών με υψηλότερη τιμή. Για εντολές που έχουν την ίδια τιμή προηγούνται οι εντολές που εισήχθησαν στο σύστημα νωρίτερα.

1.6 Λόγοι εισόδου των εταιριών στο χρηματιστήριο αξιών

Οι εταιρίες εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών θέλοντας να βρουν νέα κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των επενδυτικών τους προγραμμάτων. Οι ιδρυτές της εταιρίας δανείζονται χρήματα από το ευρύ επενδυτικό κοινό με αποτέλεσμα οι επενδυτές να γίνονται συμμετοχοί στα αποτελέσματα χρήσεως της εταιρίας.

Η είσοδος των εταιρειών στο χρηματιστήριο δίνει τη δυνατότητα στους ιδρυτές της να μη τοποθετούν τα κεφάλαια τους μόνο σε μία επιχείρηση. Το αποτέλεσμα είναι η διαφοροποίηση του κινδύνου και κατά συνέπεια η καλύτερη διαχείριση του επενδυτικού κινδύνου και η μείωση του κόστους κεφαλαίου της επιχείρησης. Καθώς οι εταιρίες εισάγονται στο χρηματιστήριο επιτυγχάνουν πραγματική αύξηση του βαθμού ρευστότητας της μετοχής, σε σχέση με τις εταιρίες οι οποίες δεν εισάγονται στο χρηματιστήριο, και η είσοδος τους τις διευκολύνει στο καθορισμό της αντικειμενικής αξίας της μετοχής.

Επιπλέον, αποφεύγεται η συγκέντρωση της ιδιοκτησίας και της διοίκησης στα ίδια πρόσωπα γιατί διαφορετικά οι επιχειρήσεις στερούνται την ύπαρξη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού. Ακόμη, σε περίπτωση εξάντλησης όλων των πηγών κεφαλαίων οι εταιρίες επιλέγουν την εισαγωγή στο χρηματιστήριο μέσω δημόσιας εγγραφής πραγματοποιώντας τη διατήρησή τους αλλά και τους στόχους τους. Καθώς οι εταιρίες γίνονται δεκτές από τις χρηματιστηριακές αρχές επηρεάζεται θετικά το επενδυτικό κοινό με αποτέλεσμα την ύπαρξη υψηλότερης αγοραίας μετοχικής αξίας αλλά και τη διαφήμιση τους μέσω του οικονομικού τύπου και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Τέλος, οι οικονομικές αρχές των αναδυόμενων χωρών συχνά παρέχουν σημαντικά φορολογικά κίνητρα για την εισαγωγή των εταιριών στο χρηματιστήριο.

1.7 Εναλλακτικές μέθοδοι αντλήσεως εταιρικών κεφαλαίων

1.7.1 Ομολογία

Η ομολογία είναι ένας τίτλος στον οποίο αναφέρεται το ποσό δανεισμού, ο τρόπος και χρόνος εξόφλησής του, το επιτόκιο κλπ. και εκδίδεται από αυτόν που συνάπτει δάνειο με ομολογίες και δίδεται στο δανειστή του προς απόδειξη της υποχρέωσής του. Αυτή τη μορφή δανεισμού επιλέγουν το Κράτος, οι Δήμοι, τα Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου αλλά και οι Ανώνυμες Εταιρίες προσπαθώντας να εξασφαλίσουν μεγάλα χρηματικά ποσά για μεγάλο χρονικό διάστημα τα οποία δε μπορεί να εξασφαλίσει ένα πρόσωπο μόνο του. Έτσι, οι οργανισμοί διαιρούν το δάνειο και εκδίδουν τίτλους, τις ομολογίες, που δίνουν στο κοινό. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η συγκέντρωση μεγάλων χρηματικών κεφαλαίων.

Στη περίπτωση της Ανώνυμης Εταιρίας η πραγματοποίηση ομολογιακού δανείου γίνεται είτε με διάθεση των ομολογιών στο κοινό είτε με δημόσια

εγγραφή. Η περίπτωση της δημόσιας εγγραφής γίνεται είτε μέσω του Χρηματιστηρίου είτε του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου είτε του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και διαθέτουν κεφάλαιο 30.000 ευρώ.

Οι διακρίσεις των ομολογιακών δανείων:

Οι ομολογίες διακρίνονται σε σχέση με την ιδιότητα του έκδοτη, με το βαθμό ασφάλειας που παρέχουν στον ομολογιούχο δανειστή, με τον τρόπο εξόφλησης. Επιπλέον, διακρίνονται σε ομολογιακά δάνεια εσωτερικού και εξωτερικού, σε μετατρέψιμα σε μετοχές, σε ομολογιακά λαχειοφόρα δάνεια. Τέλος, διακρίνονται σε ομολογιακά δάνεια σταθερού και μεταβλητού εισοδήματος και δάνεια χωρίς τοκομερίδια.

Οι διακρίσεις των ομολογιών:

Οι ομολογίες διακρίνονται σε σχέση με τον τρόπο μεταβίβασης του σε ονομαστικές, μικτές και ανώνυμες. Επίσης, σε σχέση με τη τιμή έκδοσής τους διακρίνονται σε ομολογίες που εκδίδονται στο άρτιο, σε τιμή διαφορετική από το άρτιο και ανάλογα με τον τρόπο εξόφλησης τους. Τέλος διακρίνονται σε σχέση με τον τρόπο εξόφλησής τους σε ομολογίες που εξοφλούνται στο άρτιο, σε εκείνες που εξοφλούνται πάνω ή κάτω από το άρτιο, σε ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές και σε λαχειοφόρες ομολογίες.

1.7.2 Χρηματοδοτική μίσθωση (Leasing)

Η χρηματοδοτική μίσθωση είναι ένας σύγχρονος οικονομικός θεσμός ο οποίος αφορά μία σύμβαση η οποία πραγματοποιείται ανάμεσα σε μία εταιρία ειδικού σκοπού και σε μία επιχείρηση ή έναν επαγγελματία. Η εταιρία ειδικού σκοπού(εκμισθωτής) παρέχει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στην επιχείρηση ή στον επαγγελματία(μισθωτή) έναντι αμοιβής τη χρήση αγαθών ,κινητών ή ακινήτων, καθώς και τη χρήση επιχειρησιακού ή επαγγελματικού εξοπλισμού. Αυτό που ενδιαφέρει τον εκμισθωτή είναι η διατήρηση της

εμπορικής αξίας του κεφαλαιουχικού αγαθού που μισθώνει. Δεν έχει τόσο σημασία η κυριότητα του αντικειμένου αλλά η δυνατότητα της ακώλυτης χρήσης του, η οποία καθορίζεται στους όρους της σύμβασης. Ο μισθωτής έχει τη δυνατότητα να αγοράσει το αγαθό όταν λήξει η σύμβαση ή να ανανεώσει τη μίσθωση για ορισμένο χρονικό διάστημα.

- Τα κυριότερα πλεονεκτήματα του Leasing

Αρχικά, η χρηματοδοτική μίσθωση παρέχει τη δυνατότητα στην επιχείρηση να εκσυγχρονίσει, να επεκτείνει αλλά και να ανανεώσει τις εγκαταστάσεις της χωρίς να δαπανήσει δικά της κεφάλαια ή να υποχρεωθεί να δανειστεί. Η επιχείρηση εξοικονομεί τα δικά της κεφάλαια τα οποία μπορεί να επενδύσει αλλού. Η χρηματοδοτική μίσθωση καλύπτει ολόκληρη την αξία του πάγιου στοιχείου σε σχέση με άλλες πηγές χρηματοδότησης και είναι φορολογικά συμφέρουσα από έναν ανάλογο δανεισμό. Επίσης, ο εκμισθωτής αναλαμβάνει μικρότερο κίνδυνο με τη χρηματοδοτική μίσθωση γιατί μπορεί να αναλάβει το πράγμα γρήγορα, εάν δημιουργηθεί πρόβλημα με το μισθωτή. Τέλος, η χρηματοδοτική μίσθωση προσφέρει μία επιπλέον πηγή κεφαλαίου για την επιχείρηση.

1.7.3 Factoring

Το factoring αποτελεί μία συνέχεια της χρηματοδοτικής σύμβασης, της πώλησης επιχειρηματικής απαιτήσεως κ.ά. Έχει αναπτυξιακό χαρακτήρα γιατί χρηματοδοτεί και μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Προσφέρει χρηματοδότηση σε επιχειρήσεις που έχουν εξαντλήσει τους παραδοσιακούς τρόπους χρηματοδότησης. Αποτελεί το μέσο της λογιστικής παρακολούθησης των πωλήσεων και την εμποροπιστωτική πολιτική της επιχείρησης.

Η λειτουργία του factoring αφορά τον ενδιαφερόμενο προμηθευτή, ο οποίος είναι μία επιχείρηση που πωλεί ή μεταπωλεί προϊόντα ή παρέχει υπηρεσίες ή εκτελεί έργα και τον πράκτορα ο οποίος είναι μία ανώνυμη εταιρία θυγατρικής τράπεζας ή τράπεζα και μαζί εντοπίζουν τις δυνατότητες σύναψης της σύμβασης πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων. Επόμενο βήμα είναι η εξέταση του κάθε προμηθευτή από τον πράκτορα και η εκτίμηση της οικονομικής του κατάστασης, το είδος των συναλλαγών που ασκεί και όλα εκείνα τα στοιχεία τα οποία είναι απαραίτητα για να αποφασίσει εάν πρέπει να πραγματοποιηθεί η σύμβαση factoring με τον πελάτη και ποια μορφή θα έχει.

1.7.4 Πώληση επιχειρηματικής απαιτήσεως (forfaiting)

Η πώληση επιχειρηματικής απαιτήσεως αποτελεί μία μορφή συναλλαγής με την οποία πραγματοποιείται η χρηματοδότηση της εξαγωγικής δραστηριότητας μιας επιχείρησης. Η σύμβαση του forfaiting γίνεται ανάμεσα στον εξαγωγέα (forfaitist) και σε μία τράπεζα ή εταιρία factoring (forfaiter). Σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή ο εξαγωγέας πωλεί και εκχωρεί στον forfaiter μία απαίτηση του, η οποία προέρχεται από εξαγωγική δραστηριότητα και συνήθως ενσωματώνεται σε αξιόγραφο. Η εκχώρηση της απαίτησης είναι μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη και ο forfaiter αναλαμβάνει κάθε κίνδυνο μη πληρωμής της απαίτησης που αγοράζει αφού δεν έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του εξαγωγέα για αυτό το λόγο τα αξιόγραφα ακολουθούνται από την εγγύηση κάποιας φερέγγυας τράπεζας.

1.7.5 Franchising

Το franchising αποτελεί μία έμμεση μορφή χρηματοδότησης και αυτό γιατί δεν δίνονται χρήματα αλλά η επωνυμία μίας επιχείρησης. Αφορά τη

συνεργασία ανάμεσα σε δύο επιχειρήσεις οι οποίες συμφωνούν ότι η μία (εντολέας) θα εκχωρήσει έναντι αμοιβής (πάγια αμοιβή) και ποσοστού, το δικαίωμα στην άλλη επιχείρηση (εντολοδόχος) να εκμεταλλευτεί το σήμα ή το όνομα της με βάση ορισμένους όρους. Ακόμη, στη σύμβαση ορίζεται η παρεχόμενη βοήθεια ή η παροχή ορισμένων υπηρεσιών για την έναρξη και διεξαγωγή των εργασιών.

1.7.6 Venture Capital

Το venture capital είναι η χρηματοδότηση επιχειρήσεων με τη μορφή συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο. Ασχολείται με επενδύσεις συμμετοχής στο κεφάλαιο νέων μικρών εταιριών οι οποίες σύμφωνα με τον επενδυτή παρουσιάζουν προοπτικές γρήγορης ανάπτυξης και δημιουργίας κερδών. Επενδύει σε επιχειρήσεις οι οποίες είναι άγνωστες και συχνά δεν είναι εισαγμένες στο χρηματιστήριο έτσι λόγω του υψηλού κινδύνου προσδοκά μεγάλα κέρδη.

1.8 Εισαγωγή εταιριών στο Χρηματιστήριο

1.8.1 Θεσμικό πλαίσιο εισαγωγής εταιριών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών

Η νομοθεσία που ορίζει τη διαδικασία εισαγωγής των μετοχών στην Αγορά του Χρηματιστηρίου είναι:

1. Η Υπουργική Απόφαση Κ3-781/16.3.1981.

Απαιτεί από τις νέες εταιρίες οι οποίες εισάγονται στο Χρηματιστήριο να προσφέρουν πρόθεμα 25% των μετοχών τους με δημόσια εγγραφή. Εισήγαγε το θεσμό του αναδόχου καθώς και τη διανομή ενημερωτικού φυλλαδίου.

2. Προεδρικό Διάταγμα 348/24.5.1985.

Είχε στόχο να ισορροπήσει τις απαιτήσεις και κανονισμούς του ενημερωτικού φυλλαδίου με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καθορίζει τη δημοσιοποίηση πληροφοριών διαφορετικών αξιόγραφων καθώς και την εξαίρεση ορισμένων εκδόσεων από τη χρήση ενημερωτικού φυλλαδίου. Επιβάλλει την προηγούμενη έγκριση του ενημερωτικού φυλλαδίου από το Χρηματιστήριο καθώς και την προσχώρηση ενδιάμεσων εταιρικών εξελίξεων και πληροφοριών στο φυλλάδιο.

3. Προεδρικό Διάταγμα 350/24.5.1985.

Αναφέρει τα κριτήρια με τα οποία εισάγονται οι μετοχές και οι ομολογίες στο Χρηματιστήριο. Καθορίζει ως ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο ένα εκατομμύριο ECU, χρησιμοποίηση αναδόχου, λογιστικές καταστάσεις τριών χρόνων, τη τιμή εισαγωγής του αναδόχου τη τιμή εγγύησής του για τους έξι πρώτους μήνες. Πλέον έχει καταργηθεί η εξαμηνιαία εγγύηση και ζητούνται λογιστικές καταστάσεις για πέντε χρόνια. Επιπλέον, καθορίζει πως το 60% των νέων μετοχών πρέπει να διανέμονται σε 100 διαφορετικούς επενδυτές και επιτρέπει την εισαγωγή ξένων μετοχών σε περίπτωση που έχουν εισαχθεί πρώτα στη χώρα προέλευσής τους.

4. Υπουργική Απόφαση και Έγκριση της 29.12.1989.

Αφορά τα κριτήρια τα οποία καθορίζουν την εισαγωγή μετοχών και ομολογιών στην παράλληλη αγορά του Χρηματιστηρίου. Η εταιρία πρέπει να έχει καθαρή περιουσία 300.000 ευρώ, να δίνει πρόσθετο 15% των μετοχών της, να χρησιμοποιεί ανάδοχο και να διαθέτει ενημερωτικό φυλλάδιο.

5. Νόμος 1914/17.12.90

6. Νόμος 1969/30.10.1991

Είναι δύο νόμοι που αφορούν την εισαγωγή και διαπραγμάτευση αξιόγραφων, είναι το Προεδρικό Διάταγμα 360/31.5.1985 και ο Νόμος 1806

του 1988. Το Προεδρικό Διάταγμα καθορίζει οι εταιρίες να δημοσιοποιούν κάθε έξι μήνες λογιστικές καταστάσεις. Ο Νόμος 1806 δίνει το δικαίωμα σε εταιρίες με ελάχιστο κεφάλαιο 3.000.000 ευρώ να προσφέρουν υπηρεσίες αναδόχου.

1.9 Οι Αγορές του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών

Στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών λειτουργούν επιμέρους Αγορές από τις οποίες θα μελετήσουμε τις πιο σημαντικές.

1.9.1 Κύρια Αγορά

Οι προϋποθέσεις εισαγωγής των μετοχών στην Κύρια Αγορά είναι οι εξής:

- Να διαθέτει κεφάλαια τουλάχιστον 11.738.811,45 ευρώ.
- Για τρεις τουλάχιστον οικονομικές χρήσεις να έχει δημοσιεύσει η εταιρία τις ετήσιες λογιστικές καταστάσεις της.
- Ικανοποιητική περιουσιακή διάρθρωση.
- Νομικός, λογιστικός και οικονομικός έλεγχος της εκδότριας εταιρίας από ανεξάρτητο Νομικό και Ορκωτό Ελεγκτή.
- Ύπαρξη ικανοποιητικής διασποράς των μετοχών. Οι μετοχές προς εισαγωγή να είναι κατανεμημένες στο ευρύ επενδυτικό κοινό σε ποσοστό τουλάχιστον 25% του συνόλου των μετοχών.
- Η εταιρία να έχει δημοσιεύσει ενημερωτικό δελτίο πριν από τη διάθεση των μετοχών το οποίο θα είναι εγκεκριμένο από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΧΑΑ και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

- Ύπαρξη αναδόχου ο οποίος θα εγγυηθεί την κάλυψη των μετοχών και θα αγοράσει τις μετοχές στην τιμή εισαγωγής τους στο χρηματιστήριο σε περίπτωση που δε καλυφθούν από το κοινό.

1.9.2 Παράλληλη Αγορά

Παράλληλη Αγορά ονομάζεται μία αγορά αξιόγραφων στην οποία εισάγονται κινητές αξίες που δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις εισαγωγής τους στην κύρια αγορά και επιτρέπεται μόνο η πώληση τοις μετρητοίς. Η Παράλληλη Αγορά αποτελεί στην πραγματικότητα τον προθάλαμο για την εισαγωγή επιχειρήσεων στην Κύρια Αγορά. Μέσω της Παράλληλης Αγοράς δίνεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις μεσαίου ή μικρού μεγέθους οι οποίες έχουν προοπτικές εξέλιξης αλλά και δυναμισμό, να αντλήσουν τα αναγκαία κεφάλαια για τη χρηματοδότησή των επενδυτικών τους προγραμμάτων από το επενδυτικό κοινό. Αυτή είναι και η μοναδική διαφορά της Παράλληλης Αγοράς από την Κύρια Αγορά.

Η Ελληνική Παράλληλη Αγορά ιδρύθηκε με το ΠΔ 189/89 κ με βάση τις διατάξεις του άρθρου 32 του Ν. 1806/88 διαπραγματεύονται κινητές αξίες που δεν είναι εισηγμένες στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η λειτουργία της ξεκίνησε το 1988 και αρχικά δεν κίνησε το ενδιαφέρον των ελληνικών επιχειρήσεων, όμως από το 1997 με 1998 και ύστερα υπήρξε ικανοποιητική η πορεία της.

Για να μπορέσει μία Ανώνυμη Εταιρία να εισάγει τις μετοχές στην Παράλληλη αγορά θα πρέπει να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις οι οποίες είναι:

- Να διαθέτει ίδια κεφάλαια 2.934.702,68 ευρώ κατά τη χρήση που προηγείται της αίτησης εισαγωγής.
- Για δύο τουλάχιστον οικονομικές χρήσεις, που προηγούνται της αίτησης

εισαγωγής, να έχει δημοσιεύσει τις ετήσιες λογιστικές καταστάσεις ως ανώνυμη εταιρία. Επιπλέον, να έχει ικανοποιητική διάρθρωση με βάση το τελευταίο ισολογισμό αλλά και ικανοποιητικά αποτελέσματα εκμετάλλευσης.

- Θα πρέπει τα κέρδη της τελευταίας χρήσης να είναι τόσα ώστε να επαρκούν για τη διανομή του μερίσματος ύψους το λιγότερο 6% επί της τιμής της μετοχής.
- Θα πρέπει να ελεγχθεί φορολογικά για όλες τις χρήσεις της για τις οποίες κατά το χρονικό διάστημα αίτησης εισαγωγής της έχουν δημοσιευθεί οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της.
- Ύπαρξη αναδόχου ο οποίος θα εγγυηθεί την κάλυψη των μετοχών και θα αγοράσει τις μετοχές στην τιμή εισαγωγής τους στο χρηματιστήριο σε περίπτωση που δε καλυφθούν από το κοινό.
- Δημοσίευση ενημερωτικού δελτίου πριν από την έναρξη εγγραφών συμμετοχής στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.
- Νομικός, λογιστικός και οικονομικός έλεγχος της εκδότριας εταιρίας από ανεξάρτητο Νομικό και Ορκωτό Ελεγκτή.
- Οι εταιρίες οι οποίες διαθέτουν τις προϋποθέσεις εισαγωγής τους στην Κύρια Αγορά μπορούν εάν το επιθυμούν να εισαχθούν στην παράλληλη Αγορά.
- Υπάρχει η δυνατότητα μεταφοράς κινητών αξιών οι οποίες έχουν εισαχθεί στην Παράλληλη Αγορά να μεταφερθούν στην Κύρια Αγορά, όταν ο εκδότης τους πληροί ορισμένες απαραίτητες προϋποθέσεις εισαγωγής τους σε αυτήν.
- Εάν η εταιρία των μετοχών έχει την έδρα της σε κάποιο από τα κράτη

μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τότε η εμφάνιση των μετοχών πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις που ισχύουν στο συγκεκριμένο κράτος-μέλος. Σε περίπτωση που είναι διαφορετικές από τις ελληνικές είναι απαραίτητο να ενημερωθεί το επενδυτικό κοινό. Επιπλέον, πρέπει αυτή η εταιρία προηγουμένως να έχει εισαχθεί στην Κύρια ή Παράλληλη Αγορά στη χώρα που έχει την έδρα της ή στην χώρα που οι μετοχές της έχουν τη περισσότερη συναλλακτική κίνηση και διασπορά.

1.9.3 Εναλλακτική Αγορά

Η Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ξεκίνησε τη λειτουργία της στις 21 Φεβρουαρίου του 2008, αποτελεί ένα πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης και απευθύνεται κυρίως σε αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους που αναζητούν εναλλακτικά κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των αναπτυξιακών τους σχεδίων και την επίτευξη των επιχειρηματικών τους στόχων. Οι επιχειρήσεις αυτές αναζητούν χρηματοδότηση στην Αγορά του Χρηματιστηρίου.

Η Εναλλακτική Αγορά ή αλλιώς EN.A είναι σχεδιασμένη με τέτοιο τρόπο ώστε να αποτελεί μία ευέλικτη αγορά, όπου μέσω των χαλαρών κριτηρίων ένταξης που επιβάλλει αλλά και των χαμηλών χρεώσεων να απευθύνεται σε επενδυτές οι οποίοι επιθυμούν να ανακαλύψουν εναλλακτικές μορφές επένδυσης με ενδεχομένως υψηλές αποδόσεις. Επιπλέον, απευθύνεται σε εταιρίες που θέλουν να προετοιμαστούν για τη μεταφορά τους στην οργανωμένη αγορά και μέσω της EN.A αποκτούν εμπειρία στο περιβάλλον της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, που θα τους φανεί χρήσιμη στην ενδεχόμενη μετάβασή τους στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Οι προϋποθέσεις ένταξης μίας εταιρίας στην Εναλλακτική Αγορά είναι οι παρακάτω:

- Κατά το χρόνο έγκρισης της διαπραγμάτευσης θα πρέπει η εταιρία να διαθέτει κεφάλαια τουλάχιστον 1.000.000 ευρώ.
- Έλεγχος των οικονομικών της καταστάσεων από Ορκωτό Ελεγκτή.
- Δημοσίευση τουλάχιστον δύο χρήσεων πριν από την εισαγωγή της στην EN.A.
- Είναι απαραίτητος ο φορολογικός έλεγχος της εταιρίας για όλα τα έτη εκτός των δύο τελευταίων δημοσιευμένων οικονομικών χρήσεων. Επιπλέον, υπάρχει η δυνατότητα ένταξης εταιριών στην EN.A με ζημιές οι οποίες όμως δε πρέπει να υπερβαίνουν το 50% των Ιδίων Κεφαλαίων.
- Ύπαρξη ικανοποιητικής διασπορά των μετοχών. Οι μετοχές προς εισαγωγή να είναι κατανεμημένες στο ευρύ επενδυτικό κοινό σε ποσοστό τουλάχιστον 10% του συνόλου των μετοχών.
- Υποχρεωτική ύπαρξη Συμβούλου κατά την έγκριση διαπραγμάτευσης αλλά και για τα επόμενα δύο χρόνια, οποίος βεβαιώνει την καταλληλότητα της εταιρίας.
- Δέσμευση (Lock-in) μετοχών με άνω του 5% για μη μεταβίβαση των μετοχών για ένα έτος μετά την έναρξη διαπραγμάτευσης, για τις start up εταιρίες αλλά και για εταιρίες που εντάσσονται με τουλάχιστον δύο ζημιολύγες χρήσεις.
- Οι μετοχές πρέπει να είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες και επιπλέον θα πρέπει να είναι άυλες κατά την έναρξη διαπραγμάτευσης και μετά από αυτήν.
- Η νομική κατάσταση της εταιρίας και των μετοχών πρέπει να είναι σύμφωνη προς τους νόμους και τους κανονισμούς στους οποίους υπόκειται.

1.10 Μία εταιρία για να εισαχθεί στο χρηματιστήριο ακολουθεί μία διαδικασία η οποία είναι μακροχρόνια και γραφειοκρατική

- Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει την είσοδο της εταιρίας στο Χρηματιστήριο και την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της με έκδοση νέων μετοχών τις οποίες διαθέτουν στο κοινό με δημόσια εγγραφή.
- Η εταιρία επιλέγει ανάδοχο ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη διαδικασία εγγραφής και διάθεσης των μετοχών καθώς και της τιμής διάθεσης των μετοχών. Επιπλέον, ο ανάδοχος σε συνεργασία με την εταιρία συντάσσει το αναλυτικό ενημερωτικό φυλλάδιο της έκδοσης.
- Η εταιρία υποβάλλει αίτηση για την εισαγωγή των μετοχών της στο Χρηματιστήριο μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου εγκρίνει το αναλυτικό ενημερωτικό φυλλάδιο αν πληρούνται οι προϋποθέσεις.
- Το αναλυτικό ενημερωτικό φυλλάδιο υποβάλλεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για έγκριση.
- Η εταιρία μαζί με το Χρηματιστήριο αποφασίζουν τη χρονική περίοδο την οποία θα γίνει η δημόσια εγγραφή.
- Μετά το πέρας της προθεσμίας της δημόσιας εγγραφής παραδίδονται οι καταστάσεις στο Χρηματιστήριο με τα ονόματα των μετόχων και των αριθμό των μετοχών που δικαιούνται για να διαπιστωθεί η κάλυψη των μετοχών της έκδοσης. Σε περίπτωση που η έκδοση έχει υπέρ-καλυφθεί τότε πρέπει να γίνει μοίρασμα των μετοχών στους αιτούντες. Ακόμη ,το Χρηματιστήριο πρέπει να κάνει έλεγχο σχετικά με την διασπορά των μετοχών σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα.
- Σε περίπτωση που πληρούνται όλοι οι κανόνες τότε το Διοικητικό Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου δίνει την έγκριση για την εισαγωγή των μετοχών και η απόφασή του δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Ü Τελικό στάδιο είναι να διανεμηθούν οι μετοχές στους νέους μετόχους και να καθοριστεί η ημερομηνία έναρξης των συναλλαγών στη Χρηματιστηριακή Αγορά.

1.11 Κόστος τίτλων

Οι εταιρίες που εκδίδουν τίτλους για δημόσια προσφορά επιβαρύνονται με κάποια έξοδα τα οποία είναι:

- I.** Προκύπτουν τα άμεσα έξοδα από τον εκδότη ή το διαμεσολαβητικό οργανισμό ο οποίος βοηθά στην έκδοση των τίτλων.
- II.** Τα έξοδα της αμοιβής του αναδόχου και του συμβούλου έκδοσης, τα οποία υπολογίζονται ως ποσοστό επί του συνόλου της απόδοσης, πληρώνονται απευθείας από την εταιρία.
- III.** Τέλος, είναι η πιθανή υποτίμηση της τιμής των νέων τίτλων. Αυτό το έξοδο προκύπτει από την ενδεχόμενη διάθεση των αξιόγραφων σε τιμή εισαγωγής χαμηλότερη από τη τιμή αγοράς, αυτή η διαφορά ονομάζεται αφανής και όταν είναι θετική δηλώνει υποτίμηση των νέων τίτλων.

Η τιμή εισαγωγής και η σχέση της με τη τιμή αγορά απαιτεί την εξέταση του κόστους εισαγωγής και τη σχέση του με τη τιμή εισαγωγής. Σε αυτή τη περίπτωση ο εκδότης συμβάλλεται με τον ανάδοχο ο οποίος με κοινοπραξία αναδόχων καθορίζει την έκδοση δηλαδή δίνει συμβουλές σχετικά με τη τιμή εισαγωγής, το ποσό προσόδων στον εκδότη και αναλαμβάνει τη διανομή των αξιόγραφων στην αγορά. Σε αυτή τη περίπτωση τα προβλήματα που παρουσιάζονται στον ανάδοχο είναι ότι πρέπει να καθορίσει τα συνολικά έξοδα της εισαγωγής και τη τιμή εισαγωγής προκειμένου η διάθεση των τίτλων στη τιμή αυτή να είναι δυνατή καλύπτοντας το κόστος του αναδόχου για τις υπηρεσίες του.

- Κόστος Παραγωγής

Το κόστος παραγωγή περιλαμβάνει την προετοιμασία της έκδοσης δηλαδή το σχεδιασμό και καθορισμό των γενικών χαρακτηριστικών της, την οικονομοτεχνική, λογιστική, χρηματοπιστωτική και νομική διερεύνηση, την ανάλυση των νέων τίτλων και του εκδότη, την επιμέλεια των εγγράφων και τέλος τη διαδικασία που προβλέπει η νομοθεσία.

Στην παραγωγή περιλαμβάνεται ακόμη η σωστή ικανότητα του αναδόχου να λάβει την εντολή από τον εκδότη. Η παραγωγή εκδόσεων είναι συνέπεια της επαγγελματικής φήμης και ανταγωνιστικότητας του αναδόχου. Επομένως, στο κόστος παραγωγής προστίθενται η αμοιβή του για τα άμεσα έξοδα αλλά και η επιτυχία του που αναλαμβάνει την έκδοση.

Οι παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν το κόστος παραγωγής είναι η πολύπλοκη διαδικασία των εργασιών του εκδότη, η πολυπλοκότητα της εισαγωγής του νέου τίτλου και ο τύπος της προσφοράς. Είναι εμφανές ότι κοστίζει όλο και περισσότερο η διαδικασία παραγωγής όσο πιο δύσκολη και χρονοβόρα είναι η οργάνωση, ο σχεδιασμός και η διερεύνηση της έκδοσης.

- Κόστος αναδοχής

Κατά την αναδοχή νέας έκδοσης ο ανάδοχος εγγυάται στον εκδότη ότι θα λάβει, ανεξάρτητα από τις δεδομένες συνθήκες αγοράς που θα ισχύουν τη δεδομένη στιγμή, ένα συγκεκριμένο ποσό προσόδων από τη δημόσια εισφορά.

Είναι πολύ πιθανόν ο ανάδοχος να βγει ζημιωμένος σε περίπτωση που η τιμή αγοράς είναι χαμηλή σε σχέση με τη τιμή εισαγωγής. Αυτό συμβαίνει γιατί η τιμή στον εκδότη και η τιμή εισαγωγής διαμορφώνονται κατά την υπογραφή της σύμβασης αναδοχής δηλαδή πριν από τη διάθεση των τίτλων στην αγορά. Με αποτέλεσμα να είναι πιθανόν η τιμή της αγοράς να είναι έτσι ώστε να μην

υπάρξει απορρόφηση των τίτλων από τους επενδυτές. Στη περίπτωση λοιπόν αλλαγής των συνθηκών αγοράς μπορεί να παρουσιαστεί κίνδυνος τη χρονική περίοδο ανάμεσα στην σύμβαση αναδοχής και στη διάθεση των τίτλων στην αγορά, ο οποίος ονομάζεται κίνδυνος αναμονής. Παρόλο αυτά, είναι δυνατόν οι συνθήκες αγορά να μη μεταβληθούν αλλά η τιμή εισαγωγής να μην ανταποκρίνεται στη ζητούμενη τιμή αγοράς λόγω λάθους εκτίμησης. Τότε, ο ανάδοχος κινδυνεύει να αγοράσει τους τίτλους σε τιμή εισαγωγής η οποία είναι πιο υψηλή από τη τιμή αγοράς με συνέπεια ο ανάδοχος να αναλαμβάνει και το κίνδυνο αποτίμησης.

Συνοπτικά, οι λόγοι για τους οποίους ο ανάδοχος κινδυνεύει είναι το χρονικό διάστημα το οποίο μεσολαβεί από τον καθορισμό της τιμής εισαγωγής ως το χρόνο διάθεσης της, η άγνωστη προσδοκώμενη τιμή αγοράς των τίτλων, η αστάθεια της αγοράς των κεφαλαίων τη χρονική στιγμή διάθεσης των τίτλων, ο βαθμός ποιότητας των πληροφοριών, οι γνώσεις και η εμπειρία του αναδόχου.

Ο ανάδοχος δια μέσου της αναδοχής, αποκτά τη κυριότητα των τίτλων σύμφωνα με την αγοραστική αξία που αποκτιέται με βάση τη τιμή αγοράς στο χρόνο διάθεσης, δίνει στον εκδότη το ορισμένο τίμημα το οποίο είναι η τιμή εισαγωγής αφαιρώντας τα έξοδα αναδοχής και επιτρέπει στους επενδυτές να αγοράσουν τίτλους σε τιμή εισαγωγής. Επιπλέον, η πράξη αναδοχής συμπίπτει με το δικαίωμα πώλησης σε περίπτωση έκδοσης τίτλων με δικαίωμα προτίμησης, τότε ο εκδότης είναι εκείνος ο οποίος ορίζει τη τιμή άσκησης του δικαιώματος καθώς και το χρόνο λήξης του δικαιώματος. Στη περίπτωση που η τιμή της αγοράς είναι κατώτερη από τη τιμή άσκησης, κατά το χρόνο λήξης, τότε οι επενδυτές δεν ασκούν τα δικαιώματα και μέρος της έκδοσης δε θα πωληθεί. Εάν συμβεί κάτι τέτοιο η εταιρία έχει τη δυνατότητα να πωλήσει τους τίτλους στον ανάδοχο και το κόστος αναδοχής και σε αυτή τη περίπτωση ορίζεται από την αξία του δικαιώματος.

- Κόστος Αποτίμησης

Το κόστος αποτίμησης αφορά την αποτίμηση νέων τίτλων η οποία σχετίζεται με το ύψος της τιμής εισαγωγής. Ο ρόλος των αναδόχων σε αυτή τη περίπτωση είναι να καταφέρουν να διαθέσουν τους τίτλους σε τιμή η οποία να μην είναι υψηλότερη ή χαμηλότερη από τη τιμή αγοράς. Εάν, η τιμή εισαγωγής είναι υψηλή σε σχέση με τη τιμή αγοράς τότε οι επενδυτές δε θα απορροφήσουν τους νέους τίτλους αλλά εάν η τιμή εισαγωγής είναι χαμηλότερη από εκείνη της αγοράς οι επενδυτές θα αποκτήσουν κέρδος σε βάρος των εταιριών οι οποίες διέθεσαν τους νέους τίτλους. Το συμπέρασμα είναι πως η τιμή εισαγωγής πρέπει να πλησιάζει όσο το δυνατόν καλύτερα τη προσδοκώμενη τιμή αγοράς.

Εκείνος ο οποίος θα συγκεντρώσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για μία ορθή εκτίμηση της προσδοκώμενης τιμής αγοράς των νέων τίτλων είναι ο ανάδοχος. Η δουλειά του γίνεται ακόμα πιο δύσκολη και δαπανηρή όταν η τιμή της αγοράς μεταβάλλεται ή υπάρχει αστάθεια στην αγορά κεφαλαίων καθώς και όταν η τιμή εισαγωγής ορίζεται νωρίτερα σε σχέση με το χρόνο διάθεσης. Με αποτέλεσμα οι γνώσεις και η εμπειρία του αναδόχου να αυξάνουν τη ζήτηση ορισμένων τίτλων και έτσι η αμοιβή του να επηρεάζεται ανάλογα.

- Κόστος Διανομής

Η διανομή σχετίζεται με την ενημέρωση των επενδυτών, την εγγραφή τους ή την αγορά νέων τίτλων, με τη κατανομή και παράδοση των νέων τίτλων στους αγοραστές.

Το κόστος διάθεσης αφορά τη διάθεση των τίτλων σε διεθνές επίπεδο, τη ποσότητα αγοράς τίτλων ανά επενδυτή, την αγορά των αδιάθετων τίτλων από τους αναδόχους καθώς και το κόστος του κεφαλαίου που επενδύεται από τους αναδόχους μέχρι τη ρευστοποίηση των τίτλων. Ένας ακόμη σημαντικότερος

παράγοντας του κόστους διάθεσης είναι η τιμή εισαγωγή σε σχέση με τη τιμή αγοράς. Σε περίπτωση που η τιμή εισαγωγής είναι μικρότερη από τη τιμή αγοράς, η ζήτηση θα είναι μεγαλύτερη ενώ εάν η τιμή εισαγωγής είναι μεγαλύτερη της τιμής αγοράς, η ζήτηση θα είναι λιγότερη και η προσπάθεια απορρόφησης των τίτλων θα κοστίζει περισσότερο.

1.12 Τιμή εισαγωγής και Κόστος εισαγωγής

Η τιμή εισαγωγής πρέπει να είναι ίση με τη τιμή αγοράς των τίτλων, εάν όμως η τιμή εισαγωγής είναι μικρότερη της τιμής αγοράς τότε η αναδοχή αποκτήθηκε με λιγότερο κίνδυνο και η διανομή πραγματοποιήθηκε με λιγότερη προσπάθεια και κόστος. Έτσι ο ανάδοχος έχει λάβει ένα καθαρό κέρδος το οποίο είναι επιπλέον σε σχέση με το αναμενόμενο κόστος εισαγωγής. Στη περίπτωση που η τιμή εισαγωγής είναι μεγαλύτερη από τη τιμή αγοράς, η συνέπειες στο κόστος είναι αντίθετες.

Πρέπει να ισχύει μία αρνητική σχέση ανάμεσα στην εμφανή και αφανή διαφορά. Συγκεκριμένα, όταν υπάρχει μικρή αφανή διαφορά τόσο πιο μεγάλη πρέπει να είναι η εμφανή διαφορά, για να καλυφθεί το υψηλό κόστος εισαγωγής. Όταν όμως υπάρχει μεγάλη αφανή διαφορά τόσο πιο μικρή πρέπει να είναι η εμφανή αφού το κόστος εισαγωγής μειώνεται.

Γενικά, ο εκδότης έχει ως στόχο τη μεγιστοποίηση της προσόδου από τη διάθεση των τίτλων στην αγορά. Δε τον συμφέρει η τιμή εισαγωγής να είναι μικρότερη από τη τιμή αγοράς ακόμα και αν υπάρχει μικρότερο κόστος εισαγωγής και άρα μικρότερη εμφανή διαφορά. Η μοναδική περίπτωση που είναι συμφέρουσα η υποτίμηση τίτλων είναι όταν οι καθαρές εισπράξεις του εκδότη είναι μεγαλύτερες από εκείνες με την εισαγωγή σε πλήρη τιμή.

Συνήθως, η αρχική εισαγωγή τίτλων παρουσιάζει υποτίμηση σε σχέση με τη τιμή αγοράς δηλαδή, η απόδοση μιας αρχικής εισαγωγής σε σχέση με τη τιμή κλεισίματος της πρώτης μέρας διαπραγμάτευσης και τη τιμή εισαγωγής είναι θετική και ονομάζεται απόδοση πρώτης μέρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Ανώνυμη Εταιρία

2.1 Εισαγωγή

Παρακάτω αναλύονται βασικά γνωρίσματα και στοιχεία των ανώνυμων εταιριών οι οποίες έχουν το αποκλειστικό δικαίωμα εισαγωγής των μετοχών τους στο σύστημα συναλλαγών του Χ.Α.Α κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις, με κύριο σκοπό την κάλυψη κεφαλαιακών αναγκών τους.

Ως ανώνυμη εταιρία ορίζεται η εμπορική εταιρία της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια, τις μετοχές, οι οποίες είναι μεταβιβάσιμες και οι μέτοχοι ευθύνονται αποκλειστικά και μόνο μέχρι του ποσού της εισφοράς τους.

Τα κυριότερα νομικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της Α.Ε. είναι:

Τα πρόσωπα των εταίρων δεν έχουν καμία σημασία αντίθετα το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια, τα οποία παριστάνονται σε τίτλους, που λέγονται μετοχές.

Η ιδιότητα των εταίρων είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμη και πραγματοποιείται με τη μεταβίβαση της μετοχής, δηλαδή, κάποιος μέτοχος ο οποίος κατέχει μία μετοχή μιας Α.Ε. έχει τη δυνατότητα να την πωλήσει ελεύθερα σε κάποιον άλλο χάνοντας την ιδιότητα του μετόχου την οποία αποκτά ο αγοραστής της μετοχής.

Τα πρόσωπα των εταίρων λαμβάνονται υπόψη ως φορείς κεφαλαίου και όχι όπως στις προσωπικές εταιρίες στις οποίες λαμβάνονται υπόψη με βάση τα ιδιαίτερα προσόντα τους και τις ικανότητές τους. Με αποτέλεσμα να μη διαλύεται η εταιρία σε περίπτωση θανάτου, πτώχευσης ή οικονομικής καταστροφής ενός από τους μετόχους. Η ευθύνη των εταίρων περιορίζεται μέχρι το ποσό της εισφοράς τους. Συγκέντρωση μεγάλων χρηματικών

κεφαλαίων τα οποία ανήκουν σε μεγάλο αριθμό ατόμων. Ο κίνδυνος της Α.Ε. επιμερίζεται σε πλήθος ατόμων.

2.2 Νομική Προσωπικότητα και Εμπορικότητα της Ανώνυμης Εταιρίας

Κάθε Α.Ε. αποτελεί ένα νομικό πρόσωπο η οποία έχει δική της περιουσία και διακρίνεται τελείως από την περιουσία των μετόχων. Για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται αποκλειστικά μόνο η εταιρία. Αποκτά εμπορική ιδιότητα σύμφωνα με το τυπικό κριτήριο, δηλαδή είναι έμπορος ακόμα και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορικός.

Για τη διαδικασία σύστασης της Α.Ε. απαιτούνται:

α) Συμβολαιογραφικό έγγραφο το οποίο περιέχει το καταστατικό της εταιρίας με τις παρακάτω διατάξεις:

- Ø Την εταιρική επωνυμία και το σκοπό σύστασης της εταιρίας .
- Ø Την έδρα της εταιρίας.
- Ø Την διάρκειά της.
- Ø Τον αριθμό του ποσού καθώς και τον τρόπο καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου.
- Ø Τον αριθμό και την έκδοση των μετοχών.
- Ø Για την μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες ή ανώνυμες σε ονομαστικές.
- Ø Τον τρόπο σύγκλησης, κατάρτισης, λειτουργίας και αρμοδιότητας των γενικών συνελεύσεων και του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Ø Τους ελεγκτές.
- Ø Τον ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών.
- Ø Τα δικαιώματα των μετόχων.

Ø Τη διάλυση της εταιρίας και εκκαθάριση της περιουσίας της.

β) Απόφαση της Εποπτεύουσας αρχής η οποία περιέχει την άδεια ιδρύσεως και τη έγκριση του καταστατικού της εταιρίας.

γ) Η απόφαση της Εποπτεύουσας αρχής και το καταστατικό δημοσιεύονται στο Δελτίο Α.Ε. και Ε.Π.Ε..

Η Α.Ε. αποκτά νομική προσωπικότητα από την ημέρα δημοσίευσής της και ξεκινάει η υποχρέωσή της για τη τήρηση λογιστικών βιβλίων.

2.3 Μετοχές

Η μετοχή είναι ένας μεταβιβάσιμος τίτλος ο οποίος δίνει την δυνατότητα και το δικαίωμα συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο και στα κέρδη της εταιρίας. Όλες οι μετοχές που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών έχουν άυλη μορφή και καταχωρούνται ηλεκτρονικά στα αρχεία του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών. Η αποϋλοποίηση των παλαιών φυσικών τίτλων άρχισε τον Απρίλιο του 1998 και ολοκληρώθηκε το 1999. Ύστερα για όλες τις μετοχές που εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών δεν εκδίδονται φυσικοί τίτλοι. Ο επενδυτής για να πραγματοποιήσει συναλλαγές με άυλες μετοχές πρέπει να διαθέτει Μερίδα και Λογαριασμό Αξιών στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ) του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών. Η τιμή μιας μετοχής καθορίζεται σε καθημερινή βάση στο Χρηματιστήριο Αξιών βάσει του νόμου της ζήτησης και της προσφοράς. Ακόμη, η τιμή μιας μετοχής μπορεί να επηρεαστεί μακροπρόθεσμα ή βραχυπρόθεσμα από διάφορους εξωγενείς παράγοντες όπως είναι οι κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις, οι αλλαγές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, οι αλλαγές στα επιτόκια ακόμα και από την ψυχολογία των επενδυτών.

Η ονομαστική αξία της μετοχής δε μπορεί να είναι κατώτερη των 0,30 λεπτών αλλά ούτε και ανώτερη των 100 ευρώ. Επίσης οι μετοχές δεν μπορούν

να εκδοθούν στο άρτιο δηλαδή σε τιμή μικρότερη της ονομαστικής τους αξίας αλλά είναι δυνατόν να εκδοθούν σε αξία μεγαλύτερη της ονομαστικής.

Η εσωτερική ή πραγματική αξία της μετοχής είναι αυτή που αποτελεί το κομμάτι της πραγματικής εταιρικής περιουσίας που εκπροσωπεί. Επιπλέον, η πραγματική αξία συμπίπτει με την τρέχουσα αξία.

Η χρηματιστηριακή αξία της μετοχής δημιουργείται έπειτα από την επίδραση πολλών παραγόντων στη χρηματιστηριακή αγορά.

Τα είδη των μετοχών διακρίνονται:

- Σχετικά με τον τρόπο που καταβάλλεται η αξία.

α)Μετοχές σε χρήμα, δηλαδή η τιμή τους καταβάλλεται από τους μετόχους σε χρήμα.

β)Μετοχές σε είδος, δηλαδή η τιμή τους καταβάλλεται σε οποιοδήποτε άλλο περιουσιακό στοιχείο εκτός από χρήμα.

- Σχετικά με την αναγραφή ή όχι του ονόματος του μετόχου.

α)Ονομαστικές μετοχές

Στις ονομαστικές μετοχές αναγράφεται το όνομα του μετόχου. Ονομαστικές μετοχές εκδίδουν οι Τράπεζες, οι Ασφαλιστικές Εταιρίες, οι Εταιρίες Κοινής Ωφέλειας. Από το 1994 οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες εκδίδουν ονομαστικές μετοχές, αυτές οι εταιρίες έχουν ως αντικείμενο τους την εκμετάλλευση κλινικών διαγνωστικών κέντρων, κέντρων θεραπείας και αποκατάστασης, γηροκομείων, εκπαιδευτηρίων, φροντιστηρίων και γενικά τη παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ή εκπαίδευσης. Ακόμη, ισχύει και για τις υπόλοιπες ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες εκτός από τις ξενοδοχειακές, τις εταιρίες που ασχολούνται με ανέγερση και πώληση οικοδομών και εταιρίες που τελούν υπό εκκαθάριση. Επιπλέον, από το 1996 ονομαστικές μετοχές εκδίδονται από

τεχνικές εταιρίες οι οποίες αναλαμβάνουν δημόσια έργα άνω των 2.934.702,86 €

β)Ανώνυμες μετοχές

Στις ανώνυμες μετοχές δεν αναγράφεται το όνομα συγκεκριμένου ατόμου και επιπλέον, ονομάζονται μετοχές στον κομιστή γιατί κάτοχος τους θεωρείται όποιος τις προσκομίζει. Ακόμη, αποτελούνται από το κύριο σώμα και από μία σειρά μικρών αποδείξεων που ονομάζονται μερισματαποδείξεις ή κουπόνια.

- Σχετικά με τα εταιρικά δικαιώματα που ενσωματώνονται στη μετοχή.

α)Κοινές μετοχές

Είναι οι μετοχές που δίνουν στο μέτοχο το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της ανώνυμης εταιρίας, δικαίωμα ψήφου στις Γενικές Συνελεύσεις και σε περίπτωση διάλυσης της ανώνυμης εταιρίας ο μέτοχος έχει δικαίωμα στο προϊόν εκκαθάρισης. Οι κάτοχοι των κοινών μετοχών εκλέγουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εγκρίνουν τον Ισολογισμό, τροποποιούν το καταστατικό.

β)Προνομιούχες μετοχές

Οι μέτοχοι που κατέχουν προνομιούχες μετοχές προηγούνται στην απόληψη του πρώτου μερίσματος το οποίο είναι το 6% του κεφαλαίου που καταβλήθηκε καθώς επίσης και στην απόληψη της εισφοράς στη περίπτωση διάλυσης της εταιρίας και εκκαθάρισης της περιουσίας της. Επίσης έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν μέρισμα από μεταγενέστερη κερδοφόρα χρήση αλλά και από προηγούμενες χρήσεις που δεν υπήρχαν κέρδη για διανομή. Ακόμα οι προνομιούχες μετοχές μπορούν να εκδοθούν με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου και στη περίπτωση αυτή είναι δυνατόν να παίρνουν ορισμένο τόκο αν δεν υπάρχουν κέρδη και δεν έχουν το δικαίωμα έκδοσης άνω του ενός τετάρτου του εταιρικού κεφαλαίου. Στη περίπτωση που οι προνομιούχες μετοχές εκδοθούν με ψήφο

μπορούν να γίνουν κοινές μετοχές και το δικαίωμα μετατροπής τους έχει μόνο ο προνομιούχος μέτοχος.

γ)Μετοχές επικαρπίας

Εκδίδονται σε περίπτωση αποσβέσεως του μετοχικού κεφαλαίου. Σε αυτή τη περίπτωση επιστρέφεται το ποσό που αντιστοιχεί στην ονομαστική αξία των μετοχών. Εκείνοι οι οποίοι κατέχουν μετοχές επικαρπίας έχουν πλήρη τα δικαιώματα του μετόχου αλλά δε συμμετέχουν στη διανομή του εταιρικού κεφαλαίου. Δικαιούνται να μετέχουν στο υπόλοιπο που θα απομείνει μετά την ικανοποίηση των μετόχων των οποίων οι μετοχές δεν αποσβέστηκαν.

δ)Άυλες μετοχές

Ορίστηκε με το άρθρο 39 του νόμου 2396/1996 ότι για τις μετοχές των ελληνικών ανώνυμων εταιριών που εισάγονται στο ΧΑΑ δεν θα εκδίδονται πλέον τίτλοι. Οι τίτλοι που ήδη υπάρχουν παύουν να ενσωματώνουν μετοχικά δικαιώματα, πλέον οι μετοχές αυτές καταχωρούνται χωρίς αύξοντες αριθμούς στα αρχεία της Ανώνυμης Εταιρίας Αποθετηρίων Τίτλων.

2.3.1 Κριτήρια επιλογής των μετοχών

Η συγκέντρωση πληροφοριών και η αποτελεσματική χρησιμοποίηση τους βοηθά τους επενδυτές να αντλούν πληροφορίες για τις εταιρίες και τις μετοχές τους με διάφορους τρόπους και στις περισσότερες περιπτώσεις χωρίς κόστος. Οι πληροφορίες αυτές μπορεί να είναι ετήσιες ή εξαμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις εταιριών ή άλλες χρηματοοικονομικές αναλύσεις από χρηματοοικονομικούς συμβούλους ή Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών.

Για την επιλογή μιας μετοχής μιας εταιρίας ανάμεσα από ένα σύνολο εταιριών και των μετοχών που εκδίδουν πέραν από την πορεία της μετοχής

σημαντική είναι η μελέτη του ισολογισμού όπου απεικονίζει την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή και τα αποτελέσματα χρήσεως που μετρά πόσο αποδοτική ήταν η λειτουργία της επιχείρησης ανάμεσα σε δύο συγκεκριμένες χρονικές στιγμές, δηλαδή ανάμεσα σε δύο ισολογισμούς. Για την καλύτερη αξιοποίηση των οικονομικών καταστάσεων γίνεται χρήση κάποιων δεικτών ώστε να μπορούν να γίνουν συγκρίσεις μεταξύ της εκάστοτε εταιρίας και του κλάδου ή να εξεταστεί η διαχρονική πορεία της επιχείρησης. Επιπλέον, παράλληλα με τους δείκτες ακολουθείται και η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων σε οριζόντια ανάλυση, όπου αναλύονται τα δεδομένα σε απόλυτους αριθμούς ή ποσοστά από έτος σε έτος και η κάθετη ανάλυση, όπου ένα μέγεθος του ισολογισμού ή των αποτελεσμάτων χρήσεως ορίζεται ως μέγεθος αναφοράς και τα υπόλοιπα συγκρίνονται μαζί του.

- Διακρίνουμε τέσσερις βασικές κατηγορίες δεικτών

Δείκτες ρευστότητας, οι οποίοι δείχνουν ποια περιουσιακά στοιχεία της εταιρίας μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα για να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, οι οποίοι δείχνουν πως χρηματοδοτείται η επιχείρηση από τους μετόχους της ή τις τράπεζες.

Δείκτες δραστηριότητας, οι οποίοι φανερώνουν πόσο καλά γίνεται η εκμετάλλευση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

Δείκτες κερδοφορίας, οι οποίοι παρουσιάζουν πόσο κερδίζει η επιχείρηση σε σχέση με το τζίρο της και τα περιουσιακά της στοιχεία.

Για να επιλεγούν οι μετοχές των εταιριών για επένδυση εξετάζονται τα θεμελιώδη μεγέθη της επιχείρησης δηλαδή, η εταιρία πρέπει να παρουσιάζει αξιόλογα χρηματοοικονομικά μεγέθη. Εταιρίες που παρουσιάζουν αύξηση πωλήσεων και κερδών, αξιόλογα επενδυτικά σχέδια, σωστή αξιοποίηση ιδίων και ξένων κεφαλαίων, δυνατότητες επέκτασης σε νέες αγορές και ανάπτυξη μπορούν να οδηγήσουν τον επενδυτή που θα τοποθετηθεί σε αυτές και σε αξιόλογες χρηματιστηριακές αποδόσεις. Η εμπορευσιμότητα της μετοχής, είναι σημαντικό κριτήριο για την επιλογή χαρτοφυλακίου. Όσο μεγαλύτερη είναι η εμπορευσιμότητα μιας μετοχής, τόσο πιο εύκολο είναι για τον επενδυτή να αγοράσει ή να πουλήσει τη μετοχή. Επιπλέον, η κεφαλαιοποίηση μιας εταιρίας, δηλαδή το γινόμενο της τιμής της μετοχής επί του συνολικού αριθμού των μετοχών που κυκλοφορούν, είναι επίσης κριτήριο που πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη για την επιλογή των μετοχών.

Ακόμη, κριτήριο για την επιλογή χαρτοφυλακίου είναι ο κλάδος και η κατηγορία στους οποίους εντάσσεται μια εταιρία. Είναι σημαντικό για μια εταιρία στο χρηματιστήριο να κατέχει ηγετική θέση στον κλάδο στον οποίο ανήκει, να αντιπροσωπεύει ισχυρά προϊόντα και μερίδια αγοράς, καθώς και προοπτική δυναμικής αύξησης κερδών στο μέλλον. Εξετάζεται η μερισματική απόδοση η οποία είναι το ποσοστό της χρηματιστηριακής τιμής της μετοχής, για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Η υψηλή μερισματική απόδοση μιας μετοχής αποτελεί ένα σημαντικό κριτήριο προκειμένου η μετοχή να επιλεγεί και να συμπεριληφθεί στο χαρτοφυλάκιο του επενδυτή.

Επιπλέον, ο λόγος της χρηματιστηριακής τιμής μιας μετοχής προς κέρδη ανά μετοχή εκφράζει πόσα χρόνια χρειάζεται ο επενδυτής για να ανακτήσει, μέσω των μερισμάτων, το κεφάλαιο που δαπάνησε για την αγορά μίας μετοχής. Επίσης, ο λόγος της χρηματιστηριακής τιμής της μετοχής προς την λογιστική της αξία εκφράζει πόσο συγκρίσιμη είναι η χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής με την πραγματική αξία της όπως προκύπτει από τα ίδια κεφάλαια, δηλαδή την

περιουσιακή κατάσταση, της επιχείρησης. Όσο μικρότερη είναι η σχέση της χρηματιστηριακής προς την λογιστική τιμή μιας μετοχής η μετοχή θεωρείται υποτιμημένη και επομένως καλή επιλογή για το χαρτοφυλάκιο του επενδυτή.

Τέλος, ο συντελεστής B μετράει το βαθμό της διακύμανσης μιας μετοχής συγκριτικά με την διακύμανση του Γενικού Δείκτη του Χρηματιστηρίου. Ανάλογα με το μέγεθος του συντελεστή B οι μετοχές διακρίνονται σε αμυντικές και επιθετικές. Οι αμυντικές μετοχές χαρακτηρίζονται από συντελεστή $B < 1$ και έχουν ποσοστιαίες μεταβολές των τιμών τους μικρότερες από τις αντίστοιχες ποσοστιαίες μεταβολές του Γενικού Δείκτη. Οι επιθετικές μετοχές χαρακτηρίζονται από συντελεστή $B > 1$ και παρουσιάζουν ποσοστιαίες μεταβολές των τιμών τους μεγαλύτερες από τις αντίστοιχες ποσοστιαίες μεταβολές του Γενικού δείκτη.

2.3.2 Οι μετοχές διαχωρίζονται σε ορισμένες κατηγορίες ώστε να ταιριάζουν στις διαφορετικές ανάγκες των επενδυτών

- Ø Μετοχές Υπεραξίας(Growth Stocks): Αποτελούν μετοχές αξιόλογων εταιρειών οι οποίες παρουσιάζουν προοπτικές ανάπτυξης πέραν του μέσου ρυθμού ανάπτυξης των μετοχών του χρηματιστηρίου και της οικονομίας γενικά.

- Ø Μετοχές Εξαιρετικής Φερεγγυότητας(Blue Chip Stocks): Αφορούν μετοχές μεγάλων εταιριών οι οποίες αποδίδουν συνήθως σταθερό μέρισμα και όχι υπεραξία στην χρηματιστηριακή τους αξία. Οι εταιρίες αυτές συνήθως είναι χαμηλού ρυθμού ανάπτυξης και διανέμουν στους μετόχους τους μεγάλο μέρος των κερδών τους.

- Ø Εισοδηματικές Μετοχές(Cyclical Stocks): Ισχύει για μετοχές εταιριών που αποδίδουν συνήθως σταθερό μέρισμα και όχι υπεραξία στην χρηματιστηριακή τους αξία. Οι εταιρίες αυτές συνήθως είναι χαμηλού ρυθμού ανάπτυξης και διανέμουν στους μετόχους τους μεγάλο μέρος των κερδών τους.

- Ø Κυκλικές Μετοχές(Cyclical stocks): Αφορά μετοχές με κυκλικές διακυμάνσεις στην αξία τους, ανάλογα με την πορεία της οικονομίας. Οι τιμές των μετοχών δηλαδή κινούνται ανάλογα με την πορεία της οικονομίας. Όταν η οικονομία ευημερεί οι τιμές τείνουν να ανεβαίνουν ενώ όταν υπάρχει οικονομική ύφεση οι τιμές πέφτουν.

- Ø Αμυντικές Μετοχές(Defensive Stocks): Αποτελούν μετοχές εταιριών που θεωρητικά δεν επηρεάζονται από την πορεία της οικονομίας επειδή δραστηριοποιούνται σε τομείς που αφορούν προϊόντα πρώτης ανάγκης, όπως ηλεκτρισμό, είδη τροφίμων κλπ. Οι μετοχές αυτές παρουσιάζουν μικρές διακυμάνσεις τιμών και προτιμούνται από επενδυτές που αποζητούν σταθερότητα και όχι κερδοσκοπική εκμετάλλευση.

- Ø Κερδοσκοπικές Μετοχές(Speculative Stocks): Αναφέρονται σε μετοχές νέων μικρών ή παλιών ξεχασμένων εταιριών με πολύ χαμηλή χρηματιστηριακή αξία. Είναι μετοχές που εμπεριέχουν πολύ ψηλό επενδυτικό ρίσκο σχετικά με την δυνατότητα αποκόμισης κάποιου κέρδους. Συνήθως οι μετοχές αυτές δεν αποδίδουν μακροπρόθεσμα.

2.4 Κάλυψη και καταβολή μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο της Ανώνυμης Εταιρίας είναι απαραίτητο για τη σύσταση της και συνήθως είναι ένα χρηματικό ποσό ή εισφορές σε είδος οι οποίες μπορούν να αποτιμηθούν σε χρήμα. Το εταιρικό κεφάλαιο δεν είναι ταυτόσημο με την εταιρική περιουσία. Πρέπει να καταβληθεί εξολοκλήρου κατά τη σύσταση της εταιρίας και να είναι τουλάχιστον 60.000 ευρώ. Το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια, τις μετοχές, των οποίων η ονομαστική αξία δε γίνεται να είναι κατώτερη των 0,30 λεπτών και ανώτερη των 100 ευρώ. Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται αρχικά με βάση τις μετοχές και ύστερα ακολουθεί η καταβολή του.

Η κάλυψη μπορεί να γίνει με δύο τρόπους:

- Ø Τα άτομα που ιδρύουν την Α.Ε. αναλαμβάνουν τις μετοχές με την προϋπόθεση ότι θα τις αναθέσουν σε άλλα πρόσωπα. Στη περίπτωση αυτή καταβάλλονται 60.000 ευρώ κατά τη σύσταση της.
- Ø Το κοινό ύστερα από πρόσκληση με δημόσια εγγραφή μπορεί να εγγραφεί και να αναλάβει τις μετοχές καλύπτοντας έτσι το κεφάλαιο. Σε αυτή τη περίπτωση το ποσό θα καταβληθεί όλο στη αρχή και πρέπει να είναι 30.000 ευρώ.

Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει (εφάπαξ) κατά την ίδρυση της Α.Ε. ή με δόσεις . Στη περίπτωση των δόσεων καταβάλλεται το ένα τέταρτο της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής τους πρώτους δύο μήνες από τη λειτουργία της Α.Ε. και το υπόλοιπο καλύπτεται στα επόμενα δέκα χρόνια. Αν το κεφάλαιο οριστεί σε 15.000 ευρώ δε γίνεται να καταβληθεί σε δόσεις ενώ αν οριστεί σε 30.000 ευρώ τότε πρέπει το μισό της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών να αποτελέσουν το ποσό των 15.000 ευρώ και το υπόλοιπο ποσό μπορεί να καταβληθεί σε δόσεις. Για να πραγματοποιηθούν οι δόσεις θα πρέπει να είναι σε μορφή χρήματος και όχι είδους γιατί θα

πρέπει ολόκληρη η καταβολή του κεφαλαίου να γίνει κατά τη σύσταση της εταιρίας. Μέχρι την εξόφληση τους οι μετοχές θεωρούνται ονομαστικές. Στη περίπτωση που κάποιος μέτοχος δε καταβάλλει κάποια δόση τότε δημοσιεύεται στις εφημερίδες η υποχρέωσή του προς την εταιρία και το χρονικό διάστημα που του δίνεται για να την εκπληρώσει. Εφόσον λήξει η χρονική προθεσμία που του δόθηκε οι μετοχές ακυρώνονται και η εταιρία θα εκδώσει νέες μετοχές οι οποίες θα πωληθούν στο χρηματιστήριο. Στον μέτοχο που καθυστέρησε τη πληρωμή της δόσης θα του δοθεί το πλεόνασμα που προκύπτει από την εκποίηση εφόσον αφαιρεθούν τα έξοδα

2.5 Ιδρυτικοί τίτλοι

- Κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι

Πολλές φορές οι ιδρυτές της Α.Ε. προσφέρουν τις προσωπικές τους γνώσεις και μελέτες για λογαριασμό της εταιρίας κατά τη διάρκεια της ίδρυσής της, έτσι τους παραχωρούνται οι κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι. Ο αριθμός αυτών των τίτλων δε θα πρέπει να ξεπερνά το ένα τέταρτο των μετοχών που εκδόθηκαν. Αυτοί οι τίτλοι δεν έχουν ονομαστική αξία και δε συμπεριλαμβάνονται στη διοίκηση, διαχείριση και στη περίπτωση λύσεως της εταιρίας. Υπάρχει δυνατότητα να εξαγοραστούν ή να ακυρωθούν δέκα χρόνια μετά από την έκδοσή τους . Οι κάτοχοι των κοινών ιδρυτικών τίτλων έχουν το δικαίωμα συμμετοχής στην απόληψη καθαρών κερδών και στην αποζημίωση λόγω εξαγοράς της εταιρίας.

- Εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι

Οι εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι δίνονται ως αντάλλαγμα αντικειμένων τα οποία έχουν παραχωρηθεί στην εταιρία αλλά δεν αποτελούν κομμάτι του

μετοχικού κεφαλαίου. Για τη χορήγησή τους είναι απαραίτητη η πρόβλεψη τους από το καταστατικό και ισχύουν για όσο χρονικό διάστημα χρησιμοποιηθούν από την εταιρία. Παρέχουν τη δυνατότητα δικαιώματος στη συμμετοχή των κερδών πριν από τη διανομή του πρώτου μερίσματος και μπορούν να εξαγοραστούν οποιαδήποτε στιγμή από την εταιρία.

2.6 Διοικητικά όργανα Α.Ε

Τα διοικητικά όργανα της Α.Ε. είναι η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Τακτικοί Ελεγκτές.

- Γενική Συνέλευση

Το ανώτατο όργανο άσκησης εξουσίας της Α.Ε. είναι η Γενική Συνέλευση η οποία έχει τη δυνατότητα να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση και οι αποφάσεις που λαμβάνει είναι δεσμευτικές για όλους τους μετόχους που απουσιάζουν ή διαφωνούν κατά τη λήψη των αποφάσεων της.

Οι αποκλειστικές αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης είναι οι ακόλουθες:

Τροποποίηση καταστατικού.

Εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών.

Έγκριση ισολογισμού.

Έκδοση ετήσιων δανείων.

Διορισμός εκκαθαριστών.

Διάθεση ετήσιων κερδών.

Συγχώνευση, παράταση ή διάλυση της εταιρίας.

- Διοικητικό Συμβούλιο

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι μέτοχοι ή άλλα πρόσωπα που δεν είναι μέτοχοι και μπορεί να είναι άμισθοι ή μισθωτοί, εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση με ψηφοφορία και αποτελούν το κυριότερο όργανο διοίκησης της Ανώνυμης Εταιρίας. Οι αρμοδιότητές του είναι να παίρνει αποφάσεις σχετικές με τη διοίκηση, διαχείριση και έλεγχο της εταιρικής περιουσίας. Για να είναι ευκολότερη η διαδικασία διαχείρισης της εταιρίας ορίζεται ένα άτομο του Δ.Σ. ως αντιπρόσωπος του και ονομάζεται Εντεταλμένος ή Διοικών Σύμβουλος. Συνεδριάζει το λιγότερο μία φορά το μήνα έπειτα από κάλεσμα του Προέδρου του συμβουλίου και θα πρέπει να βρίσκεται σε απαρτία, ενώ δεν επιτρέπεται οι παρόντες σύμβουλοι να είναι λιγότεροι των τριών. Οι αποφάσεις του λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία εκτός εάν ορίζεται κάτι διαφορετικό από το καταστατικό της εταιρίας ή το νόμο. Η παύση της ιδιότητας ενός μέλους του Δ.Σ. πραγματοποιείται ή με το θάνατο του, ή με την παραίτηση του, ή με την ανάκληση του διορισμού του ή με τη λήξη της θητείας του.

- Ελεγκτές

Ασκούνται στην Α.Ε. τρεις μορφές ελέγχου οι οποίοι είναι ο τακτικός έλεγχος που αφορά τη διαχείριση της, ο κρατικός έλεγχος ο οποίος ασκείται από το Υπουργείο Εμπορίου και ο έκτακτος έλεγχος ο οποίος πραγματοποιείται έπειτα από αίτηση συγκεκριμένης μειοψηφίας κάποιες στιγμές από το Υπουργείο Εμπορείου.

2.7 Διάλυση-εκκαθάριση της Α.Ε

Οι λόγοι για τους οποίους διαλύεται η Ανώνυμη Εταιρία είναι οι εξής:

- Ø Σε περίπτωση που ο χρόνος διάρκειας της εταιρίας λήξει και δε παρατείνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.
- Ø Μετά από απόφαση της καταστατικής Γενικής Συνέλευσης για διάλυση της εταιρίας πριν από το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.
- Ø Σε περίπτωση πτώχευσης.
- Ø Εάν ανακληθεί η Υπουργική απόφαση για τη σύσταση της εταιρίας.
- Ø Σε περίπτωση που το ενεργητικό της εταιρίας μετά την αφαίρεση του παθητικού είναι μικρότερο από το μισό του εταιρικού κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Χρηματιστηριακοί δείκτες, η σύνθεση και τα χαρακτηριστικά τους

3.1 Εισαγωγή

Αφότου οι εταιρείες εισάγουν τις μετοχές τους στο σύστημα του χρηματιστηρίου ο έλεγχος της καθημερινής τους πορείας παρακολουθείται από δείκτες στους οποίους συμμετέχουν. Οι δείκτες θεσπίστηκαν για διάφορους λόγους που αναλύονται στη συνέχεια, καθώς επίσης και ποιες μετοχές τους συνθέτουν και γιατί. Στο κεφάλαιο αυτό παραθέτονται λεπτομέρειες για τον τρόπο που λειτουργούν οι δείκτες, για τα χαρακτηριστικά τους, τις διαφορές τους και τα ιστορικά τους στοιχεία.

3.2 Λειτουργία Χρηματιστηρίου

Το Χρηματιστήριο Αθηνών λειτουργεί από Δευτέρα ως Παρασκευή, οι αγοραπωλησίες τίτλων γίνονται από τις 11:00 π.μ. έως τις 17:20 μ.μ. Οι συνεδριάσεις που πραγματοποιούνται στην αίθουσα συναλλαγών είναι δημόσιες, οι χρηματιστές και οι χρηματιστηριακοί εκπρόσωποι αντιπροσωπεύουν τους πελάτες.

Η τιμή των μετοχών προκύπτει σύμφωνα με την αρχή πλειστηριασμού ενώ η διαπραγμάτευση γίνεται μέσω του Αυτόματου Συστήματος Ηλεκτρονικών Συναλλαγών.

3.2.1 Διαπραγμάτευση μετοχών στο ΧΑΑ

Τα μέλη του Χρηματιστηρίου αγοράζουν ή πωλούν ένα συγκεκριμένο αριθμό μετοχών έπειτα από εντολή των πελατών τους τις οποίες εισάγουν στο σύστημα. Οι εντολές που δίνονται πριν από τις 10:15 π.μ. εισάγονται στο σύστημα προσδιορίζοντας τη τιμή ανοίγματος. Η τιμή ανοίγματος την ώρα ανοίγματος της αγοράς μεγιστοποιεί τον όγκο συναλλαγών με βάση τις εντολές που έχουν εισαχθεί στο σύστημα έτσι όταν προσδιοριστεί η τιμή ανοίγματος το σύστημα ταιριάζει τις υπάρχουσες εντολές με βάση τις τιμές και το χρόνο καταχώρησης. Η εντολή αγοράς με την υψηλότερη τιμή διασταυρώνεται με την εντολή αγοράς της χαμηλότερης τιμής ενώ στην περίπτωση που δίνονται δύο εντολές στην ίδια τιμή εκτελείται πρώτη αυτή που καταχωρήθηκε πρώτη. Οι επενδυτές μπορούν να εισάγουν νέες εντολές ύστερα από το άνοιγμα της αγοράς και μπορούν να μεταβάλουν την εντολή αν εκείνη δε μπορεί να εκτελεσθεί αλλά δεν πραγματοποιούνται όλες οι συναλλαγές για ένα τίτλο στην ίδια τιμή. Όλες οι τιμές οι οποίες διαμορφώθηκαν στο κλείσιμο της συνεδρίασης δημοσιεύονται στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών. Επίσης, οι επενδυτές μετά τη λήξη της συνεδρίασης παραδίδουν στο χρηματιστήριο καταστάσεις με τον αριθμό των πράξεων που πραγματοποιήθηκαν σε κάθε τίτλο, τη τιμή στην οποία έγινε η πράξη καθώς και τον κωδικό αριθμό του αντισυμβαλλόμενου μέλους.

Την επόμενη μέρα συντάσσονται αθροιστικές καταστάσεις στις οποίες αναφέρεται ποιος οφείλει σε ποίον μετοχές ή μετρητά. Από την ημέρα της χρηματιστηριακής πράξης και σε χρονικό διάστημα δύο εργάσιμων ημερών πρέπει να γίνει η εκκαθάρισή της και οι επενδυτές να καταβάλλουν στο χρηματιστή τους μία προμήθεια.

3.2.2 Διακρίσεις εντολών ως προς την τιμή τους

Οριακή Εντολή (Limit Order-LMT):

Είναι η εντολή η οποία εισάγεται με μια συγκεκριμένη τιμή. Μία οριακή εντολή έχει προσαρτημένη μία συγκεκριμένη τιμή, η οποία είναι η μέγιστη στην οποία το μέλος είναι διατεθειμένο να αγοράσει, ή στην οποία το μέλος είναι διατεθειμένο να πουλήσει. Συνεπώς μια οριακή εντολή διαπραγματεύεται στη συγκεκριμένη τιμή που της έχει προσαρτηθεί ή σε καλύτερη από αυτή. Για τις οριακές εντολές αγοράς ως καλύτερη τιμή για τον πωλητή νοείται η υψηλότερη τιμή αγοράς και αντίστοιχα για μία οριακή εντολή πώλησης ως καλύτερη τιμή για τον αγοραστή θεωρείται η χαμηλότερη τιμή πώλησης. Εντολές με Όριο πέραν των ορίων διαπραγμάτευσης δεν γίνονται αποδεκτές από το σύστημα. Το σύστημα απενεργοποιεί αυτόματα εντολές που τίθενται εκτός ορίων διαπραγμάτευσης.

Εντολή στην Τιμή Ανοίγματος (At The Open-ATO):

Εντολή στην τιμή Ανοίγματος είναι η εντολή η οποία εισάγεται χωρίς όριο τιμής και αφορά συναλλαγές στην τιμή ανοίγματος. Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο της εντολής ακυρώνεται ενώ και η προτεραιότητά της σε σχέση με την ελεύθερη εντολή καθορίζεται από την ώρα εισαγωγής της.

Εντολή στο Κλείσιμο (At The Close-ATC):

Εντολή στο Κλείσιμο είναι η εντολή η οποία εισάγεται χωρίς όριο τιμής και αφορά συναλλαγές στην τιμή κλεισίματος όπου και αν διαμορφωθεί αυτή. Οι εντολές μπορούν να εισαχθούν οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια των μεθόδων αυτόματης κατάρτισης, εκτελούνται όμως μόνο κατά την περίοδο της Μεθόδου Διαπραγμάτευσης στην Τιμή Κλεισίματος

3.3 Χρηματιστηριακοί δείκτες

Σύμφωνα με την επιστήμη της στατιστικής, δείκτης είναι ένας αριθμός που εμφανίζει τη συσχετική μεταβολή της τιμής ενός μεγέθους μεταξύ δυο περιόδων.

Για ποιο λόγο υπάρχουν οι δείκτες;

Οι λόγοι που έχουν θεσπιστεί οι χρηματιστηριακοί δείκτες είναι οι εξής:

1. Για να καταγράφουν τις αποδόσεις της αγοράς καθημερινά
2. Για να συμβαδίζουν οι απεικονίσεις των μεταβολών της χρηματιστηριακής αγοράς με την ελληνική οικονομική πραγματικότητα.
3. Για να συμβάλλουν στην αξιολόγηση και τον έλεγχο διαφόρων κρατικών και επιχειρηματικών αποφάσεων όπως:
  - Πιθανές μεταβολές στα επιτόκια των κρατικών τίτλων
  - Κυβερνητικές αποφάσεις που αφορούν κλαδικά θέματα
  - Φορολογική πολιτική μερισμάτων των μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων
  - Μερισματική πολιτική των εταιριών, κλπ.
4. Για να αξιολογούνται οι αποδόσεις των διαφόρων χαρτοφυλακίων.

Ικανοποιητική θεωρείται η πορεία του χαρτοφυλακίου εκείνου που η απόδοση του ξεπερνά την άνοδο του Γενικού Δείκτη Τιμών του Χρηματιστηρίου και όταν ο Δείκτης πέφτει η απόδοση του να μην ξεπερνά το επίπεδο εκείνο της πτώσης.
5. Για να εκτιμάται ο κίνδυνος επένδυσης σε μια μετοχή.

Αυτό επιτυγχάνεται με τον υπολογισμό του δείκτη beta ο οποίος περιγράφει πως και κατά πόσο η πορεία μιας μετοχής επηρεάζεται από την πορεία του Γενικού Δείκτη Τιμών.

6. Για την εύκολη σύγκριση της πορείας του χρηματιστηρίου σε σχέση με τα αντίστοιχα χρηματιστήρια του εξωτερικού.

Με την πάροδο των χρόνων η σύγκριση αυτή καθίσταται ολοένα και πιο αναγκαία μιας και τα κεφάλαια που κινούνται μεταξύ των διεθνών κεφαλαιαγορών συνεχώς αυξάνονται.

7. Για να χρησιμοποιηθούν ως βάση για τη διενέργεια άλλου τύπου συναλλαγών.

3.3.1 Οι Δείκτες του Χ.Α.Α.

Οι δείκτες που δημοσιεύονται από το χρηματιστήριο αξιών Αθηνών είναι:

Όνομασία δείκτη:

Συντομογραφία:

Γενικός Δείκτης Τιμών Χ.Α.

ΓΔ

Δείκτης Συνολικής Απόδοσης Γενικού Δείκτη Χ.Α.

ΣΑΓΔ

FTSE/Χ.Α. 20

FTSE

FTSE/Χ.Α. Mid 40

FTSEM

FTSE/Χ.Α. SmallCap 80

FTSES

FTSE/Χ.Α. International

FTSEI

FTSE/Χ.Α. 140

FTSEA

FTSE/Med 100	FTSEMD
Eurobank Mid Cap Private Sector 50 Index	EPS50
Δείκτης Υψηλής Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Χ.Α.	ΔΥΚΤ
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	ΔΤΡ
FTSE/Χ.Α. Ασφάλειες	ΔΑΣ
FTSE/Χ.Α. Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	ΔΧΥ
FTSE/Χ.Α. Βιομηχανικά Προϊόντα – Υπηρεσίες	ΔΒΠ
FTSE/Χ.Α. Εμπόριο	ΔΕΜ
FTSE/Χ.Α. Προσωπικά - Οικιακά Προϊόντα	ΔΠΟ
FTSE/Χ.Α. Τρόφιμα – Ποτά	ΔΤΠ
FTSE/Χ.Α. Πρώτες Ύλες	ΔΠΥ
FTSE/Χ.Α. Κατασκευές – Υλικά	ΔΚΥ
FTSE/Χ.Α. Πετρέλαιο – Αέριο	ΔΠΑ
FTSE/Χ.Α. Χημικά	ΔΧΜ
FTSE/Χ.Α. Μέσα Ενημέρωσης	ΔΜΕ
FTSE/Χ.Α. Ταξίδια – Αναψυχή	ΔΤΑ
FTSE/Χ.Α. Τεχνολογία	ΔΤΧ
FTSE/Χ.Α. Τηλεπικοινωνίες	ΔΤΛ
FTSE/Χ.Α. Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας	ΔΚΩ
FTSE/Χ.Α. Υγεία	ΔΥΓ
Δείκτης Όλων των Μετοχών Χ.Α.	ΔΟΜ

Τρόπος υπολογισμού των Δεικτών του Χ.Α.Α.

Ο υπολογισμός των δεικτών γίνεται βάσει της τρέχουσας χρηματιστηριακής αξίας των μετοχών. Ο τύπος που υπολογίζει την τιμή τους είναι :

$$\Delta = \frac{\sum P_{it} \times Q_{it}}{\sum P_i \times Q_i}$$

$$\sum P_i \times Q_i$$

Όπου ,

i = οι μετοχές του δείκτη

P_{it} = η χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής i την χρονική περίοδο t

Q_{it} = ο αριθμός των εισηγμένων μετοχών i την χρονική περίοδο t

P_i = η χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής i την περίοδο βάσης

Q_i = ο αριθμός των εισηγμένων μετοχών i την περίοδο βάσης

$$\text{ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΕΙΚΤΗ} = \frac{\text{ΤΕΛΙΚΟ ΠΟΣΟ} - \text{ΑΡΧΙΚΟ ΠΟΣΟ}}{\text{ΑΡΧΙΚΟ ΠΟΣΟ}}$$

3.3.2 Ανάλυση δεικτών

Γενικός Δείκτης Τιμών (ΓΔ)

Παρακολουθεί την πορεία των εισηγμένων εταιριών που ανήκουν στην κατηγορία μεγάλης κεφαλαιοποίησης. Η βάση του είναι οι 100,00 μονάδες και το έτος βάσης είναι η ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 1980. Εκτός έκτακτων περιστάσεων αναθεωρείται κάθε Απρίλιο και Οκτώβριο ενώ υπολογίζεται κάθε 30΄.

Κριτήρια για τη σύνθεση του Γενικού Δείκτη Τιμών

- Û Συμμετοχή μιας μόνο κατηγορίας κοινών με δικαίωμα ψήφου μετοχών για κάθε εταιρεία.
- Û Συνεχής παρουσία τουλάχιστον 6 μηνών στην Αγορά Μετοχών εκτός και αν στο υπό εξέταση χρονικό διάστημα οι μετοχές της εν λόγω εταιρείας παρουσιάζουν Μέση
- Û Χρηματιστηριακή Αξία (ΜΧΑ) $\geq$ από το 2% της Συνολικής ΜΧΑ της Αγοράς Μετοχών του Χ.Α.
- Û Μετοχές εταιρειών επί των οποίων δεν έγιναν πράξεις για τουλάχιστον το ήμισυ των συνεδριάσεων του Χ.Α της περιόδου που εξετάζεται αποκλείονται από τη συμμετοχή τους στο δείκτη.
- Û Στο Γεν. Δείκτη μπορούν να συμμετέχουν μόνον οι μετοχές που ανήκουν στην κατηγορία Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης και δεν εμφανίζονται στο Δείκτη Υψηλής Κυκλοφοριακής Ταχύτητας.

Συντίθεται από τις 60 μεγαλύτερες εταιρίες blue chip της μεγάλης κεφαλαιοποίησης και συγκεκριμένα από τις εξής:

ΑΒΑΞ (J. & P. - ΑΒΑΞ Α.Ε. ΕΡΓ.-ΤΟΥΡ.-ΕΜΠ.-ΒΙΟΜ.-ΟΙΚ.ΥΛ. & ΜΗΧ.),
ΑΒΚ (ΑΛΦΑ-ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.),

ΑΛΑΠΙΣ (ΑΛΑΡΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚ. , ΧΗΜΙΚ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ) ,
ΑΛΦΑ (ΑΛΡΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.),

ΑΝΕΚ (ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.),

ΑΡΑΙΓ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),
ΑΡΒΑ (S & B ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ, ΜΕΤΑΛ., ΛΑΤΟΜ., ΒΙΟΜΗΧ.,
ΕΜΠΟΡ., ΤΟΥΡ., ΝΑΥΤ., ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΒΙΟΧΚ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΥ ΚΑΙ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ Α.Ε.),

ΒΩΒΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, ΑΚΙΝΗΤΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ)

ΔΕΗ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΕ),
ΔΟΛ(ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ Α.Ε.),

ΕΕΕΚ (COCA-COLA Ε.Ε.Ε. Α.Ε.),

ΕΛΒΑ (ΕΛΒΑΛ Α.Ε ΒΙΟΜ/ΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓ. ΑΛΟΥΜ.),

ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΕΛΠΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.),

ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΕΥΑΠΣ (ΕΤ. ΥΔΡΕΥΣΗΣ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣ/ΚΗΣ Α.Ε.),

ΕΥΔΑΠ (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.),

ΕΥΠΡΟ (EUROBANK PROPERTIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ),

ΕΥΡΩΒ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α.Ε.),

ΕΦΤΖΙ (F.G. EUROPE Α.Ε.)

ΕΧΑΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ),

ΗΛΕΑΘ (ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.Ε.)

ΙΑΤΡ (ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ Ε.Α.Ε.),

ΙΝΛΟΤ (ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε. - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ),

ΙΝΤΚΑ (ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΚΑΘΗ (Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Α.Ε.)

ΚΟΥΕΣ (Info-Quest Α.Ε.Β.Ε.)

ΚΥΠΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ)

ΛΑΒΙ (LAVIPHARM Α.Ε.), ΛΑΜΔΑ (LAMDA DEVELOPMENT Α.Ε.),

ΛΟΔΙΣ (ΣΙΝΓΚΙΟΥΛΑΡ ΛΟΤΖΙΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ & ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ),

ΜΕΤΚ (ΜΕΤΚΑ Α.Ε.),

ΜΗΧΚ (ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.), ΜΙΓ (MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΜΙΝΟΑ (ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε.), ΜΟΗ (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΑΕ),

ΜΠΕΛΑ (JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ),

ΜΥΤΙΑ (ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ),

ΝΗΡ (ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.), ΟΛΘ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.),

ΟΠΑΠ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε.),

ΟΤΕ (ΟΤΕ Α.Ε.), ΟΤΟΕΛ (ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.), ΣΑΡ (ΓΡ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ Α.Β.Ε.Ε.),

ΣΙΔΕ (ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε. (ΠΡΩΗΝ ΕΡΛΙΚΟΝ)),

ΣΠΡΙ (SPRIDER STORES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ – ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ),

ΣΦΑ (ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.), ΣΩΛΚ (ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ
Α.Ε.),

ΤΙΤΚ (TITAN ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ),

ΥΓΕΙΑ (ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ & ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ
Α.Ε.),

ΦΟΛΙ (FOLLI - FOLLIE Α.Β.Ε.Ε.), ΦΟΡΘ (FORTHNET Α.Ε.),

ΦΡΙΓΟ (FRIGOGLASS Α.Β.Ε.Ε.), ΦΡΛΚ (FOURLIS Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),
ΧΑΚΟΡ(ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε (ΠΡΩΗΝ ΒΕΚΤΩΡ)).

Οι σημαντικότερες μετοχές του γενικού δείκτη με τα υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής είναι η μετοχή της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ με ποσοστό 12,98%, ακολουθεί η μετοχή του ΟΠΑΠ με ποσοστό 12,59%, η μετοχή του ΟΤΕ με ποσοστό 10,39% ενώ ακολουθούν οι υπόλοιπες μετοχές του δείκτη με ποσοστά κάτω του 10%

Η πορεία του Γενικού Δείκτη Τιμών τα τελευταία 5 έτη

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Κλαδικοί δείκτες

Οι κλάδοι με τις αντίστοιχες υποκατηγορίες τους στους οποίους συγκαταλέγονται οι εισηγμένες εταιρίες ανάλογα με το αντικείμενο δραστηριότητας τους είναι:

Πετρέλαιο & Αέριο

- Δωλιστήρια
- Καθετοποιημένες Εταιρίες Πετρελαίου & Φυσικού Αερίου

Χημικά

- Βασικά Χημικά

- Εξειδικευμένα Χημικά

Πρώτες Ύλες

- Αλουμίνιο
- Μη Σιδηρούχα Μέταλλα
- Χάλυβας
- Ορυχεία

Κατασκευές & Υλικά Κατασκευών

- Οικοδομικά Υλικά & Εξαρτήματα
- Κατασκευές

Βιομηχανικά Προϊόντα & Υπηρεσίες

- Υλικά Συσκευασίας
- Διαφοροποιημένες Βιομηχανίες
- Ηλεκτρικά Μέρη & Εξοπλισμός
- Εμπορικά Οχήματα και Φορτηγά
- Μηχανήματα Βιομηχανικού Εξοπλισμού
- Θαλάσσιες Μεταφορές
- Υπηρεσίες Μεταφορών
- Υποστηρικτικές Υπηρεσίες προς Επιχειρήσεις
- Προμηθευτές Βιομηχανίας

Τρόφιμα & Ποτά

- Απόσταξη & Οινοπαραγωγή
- Αναψυκτικά
- Γεωργία & Αλιεία
- Τρόφιμα

Προσωπικά & Οικιακά Αγαθά

- Διαρκή Καταναλωτικά Αγαθά
- Έπιπλα

- Κατασκευή Κατοικιών
- Παιχνίδια
- Ρουχισμός & Αξεσουάρ
- Υποδήματα
- Είδη Προσωπικής Φροντίδας
- Καπνός

Υγεία

- Ιατρικές Υπηρεσίες
- Ιατρικός Εξοπλισμός
- Φαρμακευτικά Προϊόντα

Εμπόριο

- Λιανικό & Χονδρικό Εμπόριο Τροφίμων
- Εμπόριο Ενδυμάτων
- Οικιακός Εξοπλισμός
- Εξειδικευμένο Λιανικό Εμπόριο

Μέσα Ενημέρωσης

- Τηλεόραση & Ψυχαγωγία
- Διαφήμιση
- Εκδόσεις

Ταξίδια & Αναψυχή

- Αεροπορικές Εταιρείες
- Τυχερά Παιχνίδια
- Ξενοδοχεία
- Εστίαση
- Ταξίδια & Τουρισμός

Τηλεπικοινωνίες

- Σταθερή Τηλεφωνία

Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας

- Συμβατικός Ηλεκτρισμός
- Εναλλακτικός Ηλεκτρισμός
- Ύδρευση

Τράπεζες

- Τράπεζες

Ασφάλειες

- Μεσίτες Ασφαλίσεων
- Ασφάλειες Ιδιοκτησίας & Ζημιών

Ακίνητη Περιουσία

- Συμμετοχές & Ανάπτυξη Ακίνητης Περιουσίας
- Υπηρεσίες Ακίνητης Περιουσίας
- Ε.Ε.Α.Π. Βιομηχανικών & Επαγγελματικών Χώρων
- Εξειδικευμένες Ε.Ε.Α.Π.

Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες

- Εξειδικευμένες Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες
- Επενδυτικές Υπηρεσίες
- Εταιρείες Επενδύσεων

Τεχνολογία

- Υπηρεσίες Ηλεκτρονικών Υπολογιστών
- Διαδίκτυο
- Λογισμικό
- Υλικό Υπολογιστών
- Ηλεκτρονικός Εξοπλισμός Γραφείων
- Εξοπλισμός Τηλεπικοινωνιών

Δείκτης Συνολικής Απόδοσης Γενικού Δείκτη Χ.Α. (ΣΑΓΔ)

Όπως προδίδει και το όνομα του απεικονίζει την συνολική απόδοση του γενικού δείκτη τιμών συνυπολογίζοντας την επανεπένδυση των μερισμάτων των μετοχών που ήδη συμμετέχουν σε αυτόν. Είναι νέος δείκτης που θεσπίστηκε μόλις την πρώτη μέρα του Μάρτιου του 2001 την οποία χρησιμοποιεί σαν έτος βάσης και τις 3.110,59 μονάδες σαν βάση. Αναθεωρείται κάθε Απρίλιο και Οκτώβριο και υπολογίζεται κάθε 30΄.

Αποτελείται και αυτός από τις 60 μεγαλύτερες εταιρίες blue chip της κατηγορίας μεγάλης κεφαλαιοποίησης του Χ.Α. δηλαδή από τις ίδιες εκείνες που αναφέρθηκαν και στο Γενικό Δείκτη Τιμών.

Κριτήρια συμμετοχής στο δείκτη ΣΑΓΔ είναι:

- Η συμμετοχή μιας μόνο κατηγορίας κοινών μετοχών έχοντας δικαίωμα ψήφου η κάθε εταιρία.
- Ελάχιστη παρουσία στην αγορά μετοχών 6 μήνες εκτός και αν κατά το διάστημα αυτό η Μέση Χρηματιστηριακή Αξία των μετοχών έπεσε κάτω από το 2% της συνολικής Μέσης Χρηματιστηριακής Αξίας της αγοράς.
- Συναλλαγή μετοχών για περισσότερες από τις μισές συνεδριάσεις που έλαβαν μέρος την υπό εξέταση περίοδο.
- Να ανήκουν στην κατηγορία μεγάλης κεφαλαιοποίησης και δεν εμφανίζονται στο δείκτη Υψηλής Κυκλοφοριακής Ταχύτητας.

Δείκτης FTSE/X.A. 20 (FTSE)

Ανήκει στην κατηγορία υψηλής κεφαλαιοποίησης και αποτελείται από τις 20 μεγαλύτερες εισηγμένες εταιρίες. Επινοήθηκε από το X.A. και την FTSE Intl. Ltd. που έχουν επίσης αναλάβει την εποπτεία του μαζί με μια ανεξάρτητη συμβουλευτική αρχή και μερικούς έλληνες και ξένους θεσμικούς επενδυτές. Αναθεωρείται και αυτός κάθε Απρίλιο και Οκτώβριο και υπολογίζεται κάθε 30'. Έτος βάσης είναι η 23^η Σεπτεμβρίου του 1997 και βάση οι 1.000,00 μονάδες. Χρησιμοποιείται επίσης και στο Χρηματιστήριο Παραγώγων. Οι εταιρίες που ανήκουν στο δείκτη είναι:

ΑΛΦΑ (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.), ΑΤΕ (ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΒΙΟΧΚ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΥ ΚΑΙ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ Α.Ε.),

ΔΕΗ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΕ), ΕΕΕΚ (COCA-COLA Ε.Ε.Ε. Α.Ε.),

ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ), ΕΛΠΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.),

ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΕΥΡΩΒ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.),

ΙΝΛΟΤ (ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε. - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ),

ΚΥΠΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ),

ΜΑΡΦΒ (MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD),

ΜΙΓ (MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΜΟΗ (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΑΕ),

ΜΥΤΙΑ (ΜΥΤΙΑΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ),

ΟΠΑΠ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε.),

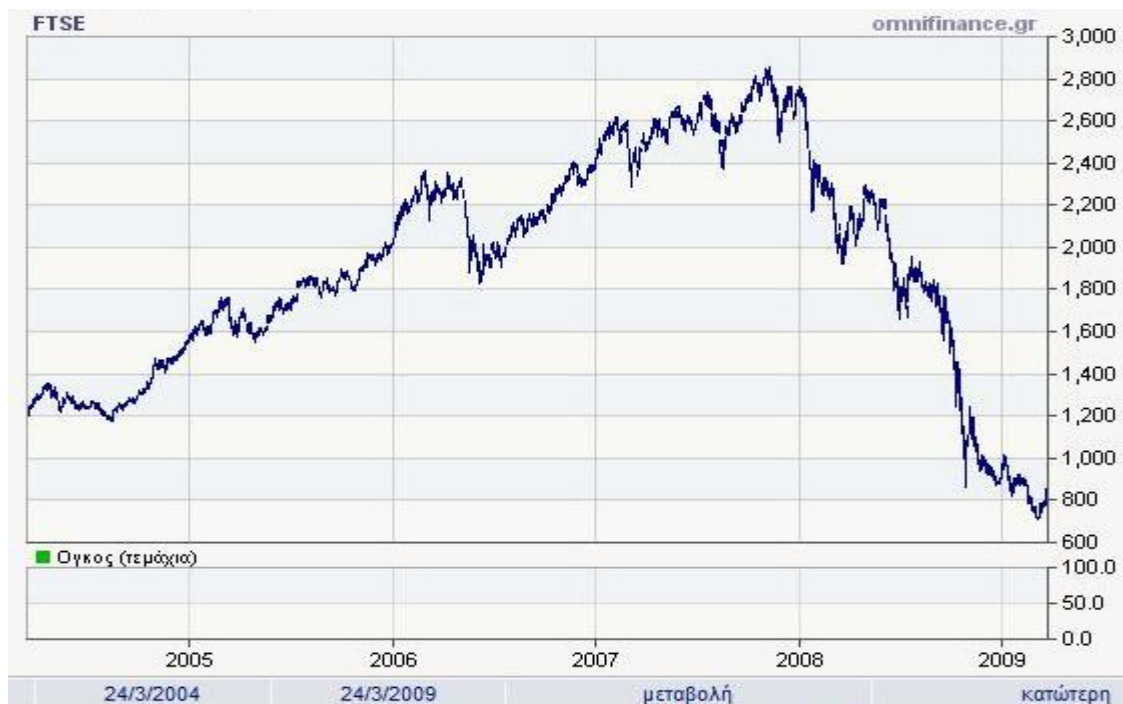
ΟΤΕ (ΟΤΕ Α.Ε.), ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.),

ΤΙΤΚ (ΤΙΤΑΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ),

ΤΤ (ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Τ.Ε.).

Οι μετοχές με την μεγαλύτερη βαρύτητα του FTSE/X.A. 20 είναι εκείνη της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ με ποσοστό 19,31%, η μετοχή του ΟΠΑΠ με ποσοστό 14,06%, του ΟΤΕ με ποσοστό 11,60% και ακολουθούν οι υπόλοιπες με σημαντικά μικρότερα ποσοστά.

Η πορεία του δείκτη την τελευταία 5ετία:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/X.A. Liquid Mid

Ο συγκεκριμένος δείκτης σχεδιάστηκε για να παρακολουθεί την πορεία των 20 πιο ρευστών μετοχών του δείκτη FTSE/X.A. Mid 40 (FTSEM). Ειδικότερα τον απαρτίζουν οι 20 πρώτες μετοχές του FTSE/X.A. Mid 40 βάσει της αξίας συναλλαγών. Ο λόγος που δημιουργήθηκε ο δείκτης αυτός ήταν αρχικά η εισαγωγή παραγώγων προϊόντων και σε δεύτερο λόγο η έκδοση Διαπραγματεύσιμου Αμοιβαίου Κεφαλαίου επί του δείκτη. Στον σχεδιασμό του δείκτη έλαβε μέρος το X.A. σε συνεργασία με την FTSE Int. Ltd καθώς και εκπρόσωποι εγχώριων και αλλοδαπών θεσμικών επενδυτών. Ο δείκτης αναθεωρείται δυο φορές το χρόνο, έχει ως βάση τις 2,000.00 μονάδες, ως έτος βάσης την 31^η Οκτωβρίου 2008 και υπολογίζεται κάθε 30΄΄.

Οι μετοχές που απαρτίζουν τον δείκτη είναι οι εξής:

ΑΒΚ (ΑΛΦΑ-ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.),

ΑΛΑΠΙΣ (ΑΛΑΡΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚ. , ΧΗΜΙΚ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ),

ΒΩΒΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, ΑΚΙΝΗΤΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ)

ΓΤΕ (ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΕΥΔΑΠ (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.),

ΕΥΠΡΟ (EUROBANK PROPERTIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ),

ΕΧΑΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ),

ΙΝΤΚΑ (ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΜΕΤΚ (ΜΕΤΚΑ Α.Ε.), ΜΗΧΚ (ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΜΠΕΛΑ (JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ),

ΟΛΘ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.),

ΣΑΡ (ΓΡ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ Α.Β.Ε.Ε.), ΣΙΔΕ (ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε. (ΠΡΩΗΝ
ΕΡΛΙΚΟΝ)),

ΣΠΡΙ (SPRIDER STORES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ – ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ),

ΦΟΛΙ (FOLLI - FOLLIE Α.Β.Ε.Ε.), ΦΟΡΘ (FORTHNET Α.Ε.),

Η πιο σημαντική μετοχή του δείκτη αυτού είναι εκείνη της JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ με ποσοστό συμμετοχής 14,58%, με ποσοστό 12,23% ακολουθεί η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ και η τελευταία μετοχή με ποσοστό άνω του 10% και συγκεκριμένα με 11,99% είναι της ΑΛΑΡΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚ. , ΧΗΜΙΚ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ενώ με σαφώς μικρότερα ποσοστά ακολουθούν οι υπόλοιπες μετοχές.

Δείκτης FTSE/X.A. Mid 40 (FTSEM)

Σε αυτόν ανήκουν οι μετοχές 40 εισηγμένων εταιριών Μεσαίας Κεφαλαιοποίησης. Κριτήρια αποτελούν η κεφαλαιοποίηση, η εμπορευσιμότητα

και η διασπορά των μετοχών. Σχεδιάστηκε από το Χ.Α. και την FTSE Intl. Ltd. τον Δεκέμβριο του 1999 και παρακολουθείται από τους φορείς αυτούς και από ανεξάρτητη αρχή και εγχώριους και αλλοδαπούς επενδυτές. Έτος βάσης είναι η 8^η Δεκεμβρίου του 1999 και βάση οι 10.000,00 μονάδες. Αναθεωρείται και αυτός κάθε Απρίλιο και Οκτώβριο και υπολογίζεται κάθε 30". Οι εταιρίες που ανήκουν στο δείκτη είναι:

ΑΒΑΞ (J. & P. - ΑΒΑΞ Α.Ε. ΕΡΓ.-ΤΟΥΡ.-ΕΜΠ.-ΒΙΟΜ.-ΟΙΚ.ΥΛ. & ΜΗΧ.)

ΑΒΚ (ΑΛΦΑ-ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.),

ΑΛΑΠΙΣ (ΑΛΑΡΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚ. , ΧΗΜΙΚ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ),

ΑΝΕΚ (ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.)

ΑΡΑΙΓ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

ΑΡΒΑ (S & B ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ, ΜΕΤΑΛ., ΛΑΤΟΜ., ΒΙΟΜΗΧ., ΕΜΠΟΡ., ΤΟΥΡ., ΝΑΥΤ., ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.)

ΑΣΠΤ (ΑΣΠΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.)

ΒΩΒΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, ΑΚΙΝΗΤΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ)

ΓΤΕ (ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΔΟΛ (ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ Α.Ε.)

ΕΛΒΑ (ΕΛΒΑΛ Α.Ε ΒΙΟΜ/ΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓ. ΑΛΟΥΜ.)

ΕΥΑΠΣ (ΕΤ. ΥΔΡΕΥΣΗΣ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣ/ΚΗΣ Α.Ε.)

ΕΥΔΑΠ (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.),

ΕΥΒΡΟ (EUROBANK PROPERTIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ),

ΕΧΑΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ),

ΙΑΤΡ (ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ Ε.Α.Ε.)

ΙΝΤΚΑ (ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΚΟΥΕΣ (Info-Quest Α.Ε.Β.Ε.)

ΛΑΜΔΑ (LAMDA DEVELOPMENT Α.Ε.)

ΛΟΔΙΣ (ΣΙΝΓΚΙΟΥΛΑΡ ΛΟΤΖΙΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ & ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ)

ΜΕΤΚ (ΜΕΤΚΑ Α.Ε.), ΜΗΧΚ (ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΜΙΝΟΑ (ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε.)

ΜΠΕΛΑ (JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ),

ΟΛΘ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.),

ΠΛΑΙΣ (ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS Α.Ε.Β.Ε.)

ΠΡΟ (ΠΡΟΤΟΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

ΣΑΡ (ΓΡ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ Α.Β.Ε.Ε.), ΣΙΔΕ (ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε. (ΠΡΩΗΝ
ΕΡΛΙΚΟΝ)),

ΣΙΕΝΣ (SCIENS ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ)

ΣΠΡΙ (SPRIDER STORES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ – ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ),

ΣΦΑ (ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.), ΣΩΛΚ (ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.),

ΥΓΕΙΑ (ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ & ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ Α.Ε.)

ΦΟΛΙ (FOLLI - FOLLIE Α.Β.Ε.Ε.), ΦΟΡΘ (FORTHNET Α.Ε.),

ΦΡΙΓΟ (FRIGOGLASS Α.Β.Ε.Ε.), ΦΡΛΚ (FOURLIS Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΧΑΚΟΡ (ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε (ΠΡΩΗΝ ΒΕΚΤΩΡ))

Η μετοχή που παίζει τον σημαντικότερο ρόλο στη διαμόρφωση των τιμών του δείκτη είναι της JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ με ποσοστό συμμετοχής 10,74%. Ακολουθεί η μετοχή της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ με ποσοστό 9,01%, με ποσοστό 8,863% ακολουθεί η μετοχή της ΑΛΑΡΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚ. , ΧΗΜΙΚ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, με ποσοστό 6,32% συμμετέχει η FOURLIS Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ενώ η συμμετοχή των υπολοίπων μετοχών είναι μικρή.

Η πορεία του δείκτη τα τελευταία 5 έτη διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

FTSE/X.A. SmallCap 80 (FTSES)

Εδώ συναντάμε 80 μετοχές Μικρής και Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης εισηγμένων εταιριών. Κριτήρια για την ένταξη στο δείκτη αποτελούν και εδώ η κεφαλαιοποίηση, η εμπορευσιμότητα και η διασπορά. Σχεδιάστηκε και παρακολουθείται από τις ίδιες αρχές που αναφέρθηκαν στους δυο προηγούμενους δείκτες. Έτος βάσης είναι η 31^η Μαΐου του 2001 και οι 1.000,00 μονάδες. Τακτικές αναθεωρήσεις πραγματοποιούνται κάθε Απρίλιο και Οκτώβριο και υπολογίζεται κάθε 30^ο. Οι εταιρίες των οποίων οι μετοχές ανήκουν στο δείκτη είναι:

ΑΒΕ (ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),
ΑΓΚΡΙ (ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ),
ΑΓΡΑΣ (ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΑΛΚΑΤ (ΝΕΧΑΝΣ ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε.), ΑΛΚΟ (ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε.Ε.),
ΑΛΜΥ (ΑΛΟΥΜΥΛ ΜΥΛΩΝΑΣ ΒΙΟΜ. ΑΛΟΥΜ. Α.Ε.),
ΑΛΤΕΡ(ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.),

ΑΣΚΟ (Α.Σ. ΕΜΠΟΡΙΚΗ-ΒΙΟΜ. ΕΤΑΙΡΙΑ Η/Υ & ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ Α.Ε.),

ΑΣΤΗΡ (ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ Α.Ε.Ε.)

ΑΤΤ(ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε.),

ΑΧΟΝ (ΑΧΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ)

ΒΑΛΚ(ΒΑΛΚΑΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.),

ΒΑΡΔΑ (ΒΑΡΔΑΣ ΑΕΒΕΕ),

ΒΙΟΚΑ(ΒΙΟΚΑΡΠΙΕΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ),

ΒΙΟΤ(ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ΒΙΟΤΕΡ Α.Ε.),

ΒΟΣΥΣ (ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS Α.Ε.)

ΒΟΧ (FASHION ΒΟΧ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.),

ΒΥΤΕ (ΒΥΤΕ COMPUTER Α.Β.Ε.Ε.),

ΔΙΟΝ (ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε. ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝ.ΤΕΧΝΟΛΟΓ.ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΕΝ.ΧΟΝΔΡ/ΡΙΟΥ &
ΔΙΑΝΟΜΩΝ)

ΔΙΧΘ (ΔΙΑΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Β.Ε.Ε.),

ΔΡΟΜΕ (ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΑΒΕΕΑ - ΔΡΟΜΕΑΣ),

ΔΡΟΥΚ (ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ & ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΕΛΑΝΩΝ & ΧΡΩΜΑΤΩΝ),

ΕΒΖ (ΕΛΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ Α.Ε.),

ΕΔΡΙΠ (EURODRIP Α.Β.Ε.Γ.Ε.), ΕΛΒΕ (ΕΛΒΕ - ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ Α.Ε.),
ΕΛΓΕΚ (ΕΛΓΕΚΑ Α.Ε.),

ΕΛΚΑ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ Α.Ε.)

ΕΛΣΤΡ (ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. - ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ),

ΕΛΤΚ (ΕΛΤΡΑΚ Α.Ε.),

ΕΛΤΟΝ (ΕΛΤΟΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ),

ΕΜΠ (ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΕΠΙΑΚ (ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣ/ΡΓΙΑ Α.Ε.Β.Ε.),

ΕΣΥΜΒ (ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε. ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ)

ΕΤΕΜ (ΕΤΕΜ Α.Ε.),

ΕΥΠΙΚ (ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.),

ΗΟΛ (HELLAS ONLINE ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.),

ΙΚΤΙΝ (ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΑΡΜΑΡΩΝ),

ΙΛΥΔΑ (ΙΛΥΔΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ)

ΙΜΠΕ (ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠ ΑΝΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ), ΙΝΚΑΤ (ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. ΤΕΧΝ. ΕΡΓΩΝ & ΜΕΤΑΛ. ΚΑΤΑΣΚ.),

INTEP (INTEPTEK A.E. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΕΧΝ/ΓΙΕΣ)

ΚΑΕ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ Α.Ε.),

ΚΑΝΑΚ (ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ ΑΒΕΕ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ, ΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ ΚΑΙ ΠΑΓΩΤΟΥ)

ΚΑΡΔ (ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ & ΥΙΟΙ Α.Ε.Β.Ε.),

ΚΑΡΤΖ (ΚΑΡΑΤΖΗ Α.Ε.), ΚΜΟΛ (ΑΡΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.),

ΚΟΡΔΕ (ΑΦΟΙ Χ. ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Α.Ε.Β.Ε.)

ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟΡΡΕΣ Α.Ε. ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ),

ΚΡΕΤΑ (ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ ΑΒΕΕ),

ΚΡΙ (ΚΡΙ-ΚΡΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΑΒΕΕ),

ΚΤΗΛΑ (ΚΤΗΜΑ ΚΩΣΤΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ Α.Ε.),

ΚΥΡΙΟ (ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ Μ.Κ.Ν. Α.Ε.)

ΛΟΥΛΗ (ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.), ΛΥΚ (INFORM Π. ΛΥΚΟΣ Α.Ε.),

ΜΕΒΑ (ΜΕΒΑCO ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.),

ΜΛΣ (Μ.Λ.Σ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε.)

ΜΟΝΤΑ (Ν. ΒΑΡΒΕΡΗΣ-MODA BAGNO Α.Ε.),

ΜΟΥΖΚ (ΕΛ. Δ. ΜΟΥΖΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.Μ. & Ε.),

ΜΠΕΝΚ (Χ. ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ & ΥΙΟΣ Α.Ε.),

ΜΠΤΚ (ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε.),

ΝΕΩΡΣ (ΝΕΩΡΙΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΝΙΟΥΣ (ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Ε. ΥΠΗΡ. ΤΗΛΕΧΟΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ - ΟΛΟΚΛ. ΥΠΗΡ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ),

ΟΛΠ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.),

ΠΑΣΑΛ (PASAL ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ),

ΠΕΑ (ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε.Ε.Α.Π.)

ΠΕΤΡΟ (ΠΕΤΡΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.Β.Ε),

ΠΛΑΘ (ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Β.Ε.Ε.),

ΠΡΟΦ (PROFILE Α.Ε.Β.Ε. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ),

ΡΕΒ (ΡΕΒΟΪΛ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ),

ΡΙΛΚΕ (RILKEN ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ Α.Ε.),

ΡΙΝΤΕ (ΡΙΝΤΕΝΚΟ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

ΣΑΙΚΛ (CYCLON ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε. Επεξ/ίας & Εμπορίας Λιπαντικών & Πετρ/ών),

ΣΑΤΟΚ (SATO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΠΙΤΙΟΥ),

ΣΕΛΟ (ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ Α.Ε.Γ.Ε.)

ΣΕΝΤΡ (CENTRIC ΠΟΛΥΜΕΣΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΣΙΔΑΜΑ (ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΑΜΑ Α.Ε.),

ΣΠΕΙΣ (SPACE HELLAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ - ΙΔΙ),

ΤΕΝΕΡΓ (ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Α.Ε.)

ΥΑΛΚΟ (ΥΑΛCO - ΣΩΚΡΑΤΗΣ Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ & ΥΙΟΣ Α.Ε.),

ΦΛΕΞΟ (FLEXORACK Α.Ε.Β.Ε.Π.)

Στον FTSE/X.A. SmallCap 80 η σημαντικότερη μετοχή στη διαμόρφωση του είναι της ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. με ποσοστό 27,03%. Με μεγάλη διαφορά ακολουθεί η μετοχή της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Α.Ε. με ποσοστό 11,22%. Ενώ οι υπόλοιπες μετοχές του δείκτη που δεν αναφέρονται συμμετέχουν με πολύ μικρά ποσοστά.

Η πορεία του δείκτη τα τελευταία 5 έτη διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/X.A. International (FTSEI)

Είναι δείκτης που περιλαμβάνει όλους τις διαπραγματεύσιμες αποδεκτές αξίες, ελληνικές ή όχι, που διαπραγματεύονται στην κοινή πλατφόρμα διαπραγμάτευσης και είναι δεκτές για να συμμετάσχουν στην κατηγορία Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης. Σχεδιάστηκε το Δεκέμβριο του 2005 και ελέγχεται από τους ήδη προαναφερόμενους φορείς. Βάση του είναι οι 5.000,00 μονάδες και η ημερομηνία η 31^η Δεκεμβρίου 2005. Είναι δείκτης ευρείας επιλογής, Υψηλής και Μεσαίας Κεφαλαιοποίησης, αναθεωρείται κάθε Απρίλιο και Οκτώβριο και υπολογίζεται κάθε 30΄.

Οι εταιρίες των οποίων οι μετοχές συμπεριλαμβάνονται στο δείκτη FTSE/X.A. International είναι:

ΑΒΑΞ (J. & P. - ΑΒΑΞ Α.Ε. ΕΡΓ.-ΤΟΥΡ.-ΕΜΠ.-ΒΙΟΜ.-ΟΙΚ.ΥΛ. & ΜΗΧ.),
ΑΒΚ (ΑΛΦΑ-ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.),

ΑΛΑΠΙΣ (ΑΛΑΡΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚ. , ΧΗΜΙΚ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ),

ΑΛΦΑ (ΑΛΡΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.),

ΑΝΕΚ (ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.),

ΑΡΑΙΓ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΑΡΒΑ (S & B ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ, ΜΕΤΑΛ., ΛΑΤΟΜ., ΒΙΟΜΗΧ.,
ΕΜΠΟΡ., ΤΟΥΡ., ΝΑΥΤ., ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΑΣΠΤ (ΑΣΠΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.),

ΑΤΕ (ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΒΙΟΧΚ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΥ ΚΑΙ
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ Α.Ε.),

ΒΩΒΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.),
ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, ΑΚΙΝΗΤΩΝ,
ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ)
ΓΤΕ (ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),
ΔΕΗ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΕ),
ΔΟΛ (ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ Α.Ε.),
ΕΕΕΚ (COCA-COLA Ε.Ε.Ε. Α.Ε.),
ΕΛΒΑ (ΕΛΒΑΛ Α.Ε ΒΙΟΜ/ΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓ. ΑΛΟΥΜ.),
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),
ΕΛΠΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.),
ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),
ΕΥΑΠΣ (ΕΤ. ΥΔΡΕΥΣΗΣ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣ/ΚΗΣ Α.Ε.),
ΕΥΔΑΠ (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.),
ΕΥΠΡΟ (EUROBANK PROPERTIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ),
ΕΥΡΩΒ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α.Ε.),
ΕΦΤΖΙ (F.G. EUROPE Α.Ε.),
ΕΧΑΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ),
ΗΛΕΑΘ (ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.Ε.),
ΙΑΤΡ (ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ Ε.Α.Ε.),

ΙΝΛΟΤ (ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε. - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ),

ΙΝΤΚΑ (ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΚΛΜ (Ι. ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - Ι. ΛΑΠΠΑΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.),
ΚΟΥΕΣ (Info-Quest A.E.B.E.),

ΚΥΠΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ),

ΛΑΒΙ (LAVIPHARM Α.Ε.), ΛΑΜΔΑ (LAMDA DEVELOPMENT Α.Ε.),
ΛΟΔΙΣ (ΣΙΝΓΚΙΟΥΛΑΡ ΛΟΤΖΙΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ & ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ),

ΜΑΡΦΒ (MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD),

ΜΕΤΚ (ΜΕΤΚΑ Α.Ε.), ΜΗΧΚ (ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΜΙΓ (MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΜΙΝΟΑ (ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε.),

ΜΟΗ (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΑΕ),

ΜΠΕΛΑ (JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ),

ΜΥΤΙΑ (ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ),

ΝΗΡ (ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.),

ΟΛΘ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.),

ΟΠΑΠ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ
Α.Ε.), ΟΤΕ (ΟΤΕ Α.Ε.),

ΟΤΟΕΛ (ΑΥΤΟHELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.),

ΠΛΑΙΣ (ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS Α.Ε.Β.Ε.),

ΠΡΟ (ΠΡΟΤΟΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΣΑΡ (ΓΡ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ Α.Β.Ε.Ε.),

ΣΙΔΕ (ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε. (ΠΡΩΗΝ ΕΡΛΙΚΟΝ)),

ΣΙΕΝΣ (SCIENS ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΣΠΡΙ (SPRIDER STORES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ – ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ),

ΣΦΑ (ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.), ΣΩΚ (ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.),

ΤΙΤΚ (ΤΙΤΑΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ),

ΤΤ (ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Τ.Ε.),

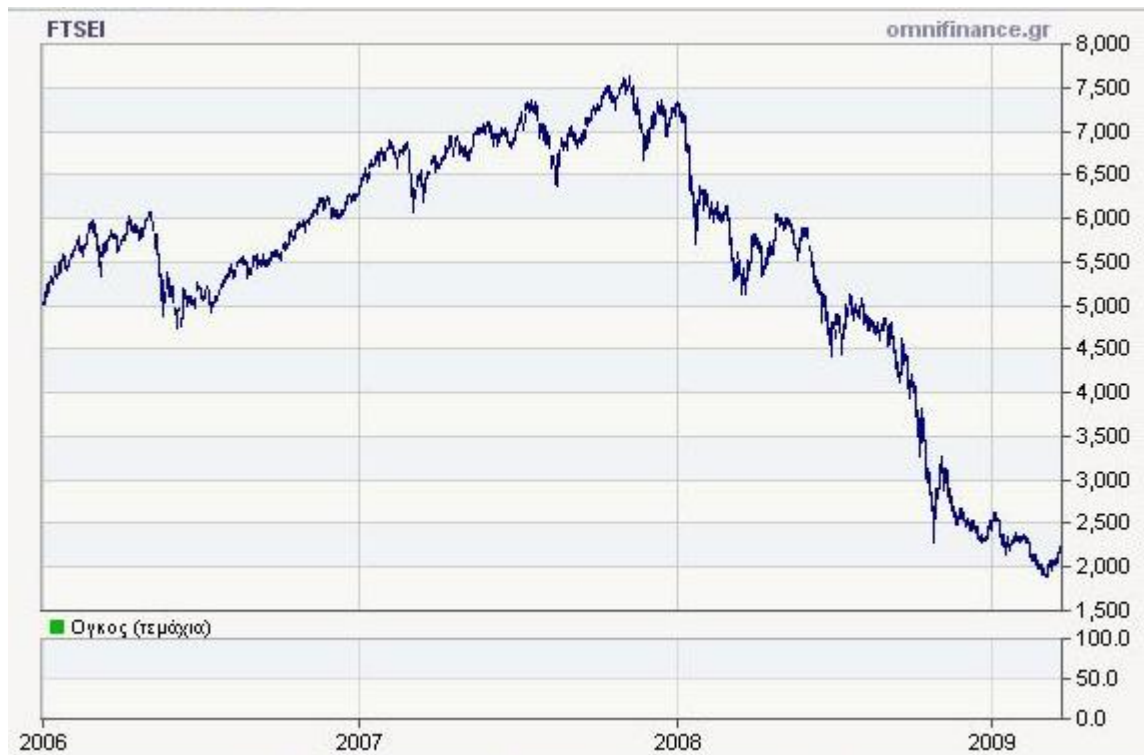
ΥΓΕΙΑ (ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ & ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ Α.Ε.),

ΦΟΛΙ FOLLI - FOLLIE Α.Β.Ε.Ε.), ΦΟΡΘ (FORTHNET Α.Ε.),

ΦΡΙΓΟ (FRIGOGLASS Α.Β.Ε.Ε.), ΦΡΑΚ FOURLIS Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ)
ΧΑΚΟΡ (ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε (ΠΡΩΗΝ ΒΕΚΤΩΡ)).

Η πιο σημαντική μετοχή του δείκτη είναι της ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. με ποσοστό 16,90%, ακολουθείται από την μετοχή του ΟΠΑΠ η οποία συμμετέχει κατά 12,30%, η αμέσως επόμενη είναι του ΟΤΕ με το ποσοστό της να αγγίζει το 10,41% και ακολουθούν οι υπόλοιπες μετοχές.

Η πορεία του δείκτη την τελευταία 3ετία απεικονίζεται διαγραμματικά ως εξής:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/X.A. 140 (FTSEA)

Εμφανίζει την τάση μετοχών που συμπεριλαμβάνονται ήδη στους Δείκτες FTSE/X.A. 20, FTSE/X.A. Mid 40 και FTSE/X.A. Smallcap 80. Άρχισε την λειτουργία του την 31^η Δεκέμβρη του 2002 ημερομηνία που χρησιμοποιεί και ως βάση του μαζί με τις 2.000,00 μονάδες. Σχεδιάστηκε και εποπτεύεται ύστερα από συνεργασία του X.A. και της FTSE Intl. Ltd. Αποτελεί δείκτη ευρείας επιλογής, υπολογίζεται κάθε 30', ανανεώνεται κάθε Απρίλη και Οκτώβρη

Οι κωδικοί των μετοχών που συνθέτουν αυτό το δείκτη είναι οι παρακάτω: (αναφέρονται μόνο οι κωδικοί γιατί οι επωνυμίες έχουν αναφερθεί στην ανάλυση άλλων δεικτών)

ΑΒΑΞ ,ΑΒΕ, ΑΒΚ, ΑΓΚΡΙ, ΑΓΡΑΣ, ΑΛΑΠΙΣ , ΑΛΚΑΤ , ΑΛΚΟ, ΑΛΜΥ, ΑΛΤΕΡ, ΑΛΦΑ, ΑΝΕΚ, ΑΡΑΙΓ,ΑΡΒΑ, ΑΣΚΟ, ΑΣΠΤ, ΑΣΤΗΡ, ΑΤΕ, ΑΤΤ,

ΑΧΟΝ, ΒΑΛΚ, ΒΑΡΔΑ, ΒΙΟΚΑ, ΒΙΟΤ, ΒΙΟΧΚ , ΒΟΣΥΣ, ΒΟΧ, ΒΥΤΕ, ΒΩΒΟΣ, ΓΕΚΤΕΡΝΑ, ΓΤΕ, ΔΕΗ, ΔΙΟΝ, ΔΙΧΘ, ΔΟΛ, ΔΡΟΜΕ, ΔΡΟΥΚ, ΕΒΖ, ΕΔΡΙΠΙ, ΕΕΕΚ, ΕΛΒΑ, ΕΛΒΕ, ΕΛΓΕΚ, ΕΛΚΑ, ΕΛΛΑΚΤΩΡ, ΕΛΠΕ, ΕΛΣΤΡ,ΕΛΤΟΝ, ΕΜΠ, ΕΠΙΑΚ, ΕΣΥΝΒ, ΕΤΕ, ΕΤΕΜ, ΕΥΑΠΣ, ΕΥΔΑΠ, ΕΥΠΙΚ, ΕΥΠΡΟ, ΕΥΡΩΒ, ΕΦΤΖΙ, ΕΧΑΕ, ΗΛΕΑΘ, ΗΟΛ, ΙΑΤΡ, ΙΚΤΙΝ, ΙΛΙΔΑ, ΙΜΠΕ, ΙΝΚΤΑΤ, ΙΝΛΟΤ, ΙΝΤΚΑ, ΚΑΕ, ΚΑΝΑΚ, ΚΑΡΔ, ΚΑΡΤΖ, ΚΛΜ, ΚΟΡΔΕΣ, ΚΟΡΡΕΣ, ΚΟΥΕΣ, ΚΡΕΤΑ, ΚΡΙ, ΚΤΗΛΑ, ΚΥΠΡ, ΚΥΡΙΟ, ΛΑΒΙ, ΛΑΜΔΑ, ΛΟΔΙΣ, ΛΟΥΛΗ, ΛΥΚ, ΜΑΡΦΒ, ΜΕΒΑ,ΜΕΤΚ, ΜΗΧΚ, ΜΙΓ, ΜΙΝΟΑ, ΜΛΣ, ΜΟΗ, ΜΟΝΤΑ, ΜΟΥΖΚ, ΜΠΕΛΑ, ΜΠΕΝΚ, ΜΠΤΚ, ΜΥΤΙΑ, ΝΕΩΡΣ, ΝΗΡ, ΝΙΟΥΣ, ΟΛΘ, ΟΛΠ, ΟΠΑΠ, ΟΤΕ, ΟΤΟΕΛ, ΠΑΡΝ, ΠΑΣΑΛ, ΠΕΑ, ΠΕΙΡ, ΠΕΤΡΟ, ΠΛΑΘ, ΠΛΑΙΣ, ΠΡΟ, ΠΡΟΦ, ΡΕΒ, ΡΙΛΚΕ, ΡΙΝΤΕ, ΣΑΙΚΛ, ΣΑΡ, ΣΑΤΟΚ, ΣΕΛΟ, ΣΕΝΤΡ, ΣΙΔΕ, ΣΙΔΜΑ, ΣΙΕΝΣ, ΣΠΕΙΣ, ΣΠΡΙ, ΣΦΑ, ΣΩΛΚ, ΤΕΝΕΡΓ, ΤΙΤΚ, ΤΤ, ΥΑΛΚΟ, ΥΓΕΙΑ, ΦΛΕΞΟ, ΦΟΛΙ, ΦΟΡΘ, ΦΡΙΓΟ, ΦΡΑΚ, ΧΑΚΟΡ.

Η μετοχή που συμμετέχει κατά κύριο λόγο στη διαμόρφωση του δείκτη είναι της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. με ποσοστό 16,23%. Η αμέσως επόμενη μετοχή είναι της ΟΠΑΠ με ποσοστό 11,81% και οι υπόλοιπες μετοχές συμβάλλουν με ποσοστά πολύ μικρά.

Η πορεία του δείκτη διαγραμματικά τα τελευταία 5 έτη:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/Med 100 (FTSEMD)

Εδώ συναντάμε τις πιο κάτω εταιρίες:

Εταιρεία	Χώρα
Teva Pharmaceutical	Ισραηλ
Natl Bank Of Greece	Ελλάδα
EFG Eurobank Ergasias Bank	Ελλάδα
MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	Κύπρος
BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	Κύπρος
Hellenic Telecom	Ελλάδα

Alpha Bank	Ελλάδα
Gk Org Fball Prgntc	Ελλάδα
Cosmote Mobile Communications	Ελλάδα
Coca-Cola HBC	Ελλάδα
Bank of Piraeus (Cr)	Ελλάδα
Israel Chemicals	Ισραηλ
Africa-Israel Invest	Ισραηλ
Bank Hapoalim	Ισραηλ
Public Power Corp	Ελλάδα
Bank Leumi	Ισραηλ
Israel Corporation	Ισραηλ
ATEbank	Ελλάδα
Hellenic Petroleum (Cr)	Ελλάδα
Titan Cement Co (Cr)	Ελλάδα
Bezeq	Ισραηλ
Emporiki Bank of Greece	Ελλάδα
Viohalco	Ελλάδα
Motor Oil (Hellas)	Ελλάδα
MA Industries	Ισραηλ
Delek Group	Ισραηλ

Partner Communications	Ισραηλ
Intralot Integrated Lottery	Ελλάδα
Sidenor	Ελλάδα
IDB Development	Ισραηλ
Israel Discount Bank	Ισραηλ
Mytilineos Hlds	Ελλάδα
JUMBO SA	Ελλάδα
Nice Systems	Ισραηλ
HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	Κύπρος
Hellenic Technodomiki (Cr)	Ελλάδα
Vivartia S.A.	Ελλάδα
Heracles General Cem	Ελλάδα
Elbit Systems	Ισραηλ
Migdal Insurance Holdings	Ισραηλ
Hellenic Exchanges SA	Ελλάδα
Mizrahi Tefahot Bank Ltd.	Ισραηλ
Clal Insurance	Ισραηλ
Discount Investment	Ισραηλ
Gazit Globe (1982) Ltd	Ισραηλ
Ormat Industries	Ισραηλ

Folli-Follie	Ελλάδα
Babis Vovos International	Ελλάδα
Fourlis SA Holding	Ελλάδα
Osem Investments	Ισραηλ
Harel Insurance Investments	Ισραηλ
Elbit Medical Imaging	Ισραηλ
IDB Bankholding	Ισραηλ
Hellenic Duty Free Shops (Cr)	Ελλάδα
Neochimiki Lv Lavrentiadis	Ελλάδα
Frigoglass/R	Ελλάδα
Gek Group	Ελλάδα
EYDAP	Ελλάδα
Koor	Ισραηλ
Clal Industries	Ισραηλ
Metka (Cr)	Ελλάδα
Ethniki General Ins	Ελλάδα
Proton Bank SA	Ελλάδα
Super-Sol	Ισραηλ
Alum Of Greece (Cr)	Ελλάδα
Israel Phoenix Assurance Co	Ισραηλ

Delek Automotive Systems	Ισραηλ
First Intl Bank of Israel (5)	Ισραηλ
Halkor S.A.	Ελλάδα
Terna/R	Ελλάδα
J & P – AVAX	Ελλάδα
Property And Building	Ισραηλ
Elval Alum Process	Ελλάδα
Intracom Holdings S.A.	Ελλάδα
Africa Israel Properties	Ισραηλ
Blue Square-Israel Ltd	Ισραηλ
Given Imaging	Ισραηλ
Housing & Construction Holdings	Ισραηλ
Attica Holdings SA	Ελλάδα
Electra (Israel) Ltd	Ισραηλ
Iaso	Ελλάδα
Gen.Hellen Bnk/R	Ελλάδα
FIBI Holdings	Ισραηλ
Minoan Lines (Cr)	Ελλάδα
Eurobank Properties Real Estate Investment Co	Ελλάδα
First Intl Bank of Israel	Ισραηλ

Athens Medical C.S.A	Ελλάδα
Frutarom	Ισραηλ
Bnk Of Attica/R	Ελλάδα
Alvarion Ltd	Ισραηλ
LOUIS PLC	Κύπρος
Elron Electronic Industries	Ισραηλ
Blue Square Stores	Ισραηλ
Elco	Ισραηλ
S & B Industrial Minerals	Ελλάδα
Sarantis	Ελλάδα
Azorim Inv. Dev. & Construction	Ισραηλ
Astir Palace Hotel SA	Ελλάδα
VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	Κύπρος
Technical Olympic	Ελλάδα

Επιλαχούσες Μετοχές Δείκτη FTSE Med-100

Εταιρεία	Χώρα
Michaniki S.A. (Cr)	Ελλάδα
Pandora Investments Public Ltd	Κύπρος
RADVision Ltd	Ισραήλ

Retalix
Demetra Investment Public Ltd

Ισραήλ
Κύπρος

Δείκτης FTSE/X.A. 20 Συνολικής Απόδοσης

ΑΛΦΑ (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.),

ΑΤΕ (ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΒΙΟΧΚ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΥ ΚΑΙ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ Α.Ε.),

ΔΕΗ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΕ),

ΕΕΕΚ (COCA-COLA Ε.Ε.Ε. Α.Ε.),

ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΕΛΠΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.),

ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΕΥΡΩΒ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.),

ΙΝΛΟΤ (ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε. - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ),

ΚΥΠΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ),

ΜΑΡΦΒ (MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD),

ΜΙΓ (MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΜΟΗ (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΑΕ),

ΜΥΤΙΑ (ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ),

ΟΠΑΠ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε.), ΟΤΕ (ΟΤΕ Α.Ε.), ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.),

ΤΙΤΚ (ΤΙΤΑΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ),

ΤΤ (ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Τ.Ε.)

Και σε αυτόν τον δείκτη η μετοχή με την μεγαλύτερη βαρύτητα είναι της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. η οποία συμμετέχει κατά 19,31%. Η δεύτερη πιο σημαντική είναι του ΟΠΑΠ με ποσοστό 14,06%. Ακολουθεί η μετοχή του ΟΤΕ με ποσοστό 11,60%, της ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ Α.Ε. με ποσοστό 7,24%.

Δείκτης FTSE/X.A. Liquid Mid Συνολικής Απόδοσης

ΑΒΚ (ΑΛΦΑ-ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.), ΑΛΑΠΙΣ (ΑΛΑΡΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚ. , ΧΗΜΙΚ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ),

ΒΩΒΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, ΑΚΙΝΗΤΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ),

ΓΤΕ (ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.), ΕΥΔΑΠ (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.),

ΕΥΠΡΟ (EUROBANK PROPERTIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ),

ΕΧΑΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ),

ΙΝΤΚΑ (ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΜΕΤΚ (ΜΕΤΚΑ Α.Ε.), ΜΗΧΚ (ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΜΠΕΛΑ (JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ),

ΟΛΘ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.),

ΣΑΡ (ΓΡ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ Α.Β.Ε.Ε.), ΣΙΔΕ (ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε. (ΠΡΩΗΝ ΕΡΛΙΚΟΝ)),

ΣΠΡΙ (SPRIDER STORES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ – ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ),

ΦΟΛΙ (FOLLI - FOLLIE Α.Β.Ε.Ε.), ΦΟΡΘ (FORTHNET Α.Ε.),

ΦΡΙΓΟ (FRIGOGLASS Α.Β.Ε.Ε.),

ΦΡΑΚ (FOURLIS Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ)

Η πιο βαρυσήμαντη μετοχή του δείκτη είναι της JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ που συμμετέχει κατά 14,58%, η δεύτερη σε σπουδαιότητα μετοχή είναι της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ με ποσοστό 12,23%, έπεται η μετοχή της ΑΛΑΡΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚ. , ΧΗΜΙΚ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ με ποσοστό 11,99% και ακολουθούν οι υπόλοιπες μετοχές του δείκτη.

Δείκτης FTSE/X.A.-X.A.K. Τραπεζικός Δείκτης Συνολ. Απόδ.

ΑΛΦΑ (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.),

ΑΤΕ (ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΓΤΕ (ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΕΥΡΩΒ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.),

ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.),

ΠΡΟ (ΠΡΟΤΟΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΤΤ (ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Τ.Ε.)

Καθοριστικότατο ρόλο στην διαμόρφωση του Τραπεζικού Δείκτη Συνολικής Απόδοσης παίζει η μετοχή της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. με ποσοστό συμμετοχής 48,71%, δεύτερη είναι η μετοχή της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑΣ Α.Ε. με ποσοστό 18,27%, την οποία ακολουθεί η μετοχή της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε. με ποσοστό 15,09%, ακολουθεί η μετοχή της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. με ποσοστό 13,78% και μετά ακολουθούν οι υπόλοιπες τραπεζικές μετοχές.

Δείκτης FTSE/X.A. Mid 40 Συνολικής Απόδοσης

ΑΒΑΞ (J. & P. - ΑΒΑΞ Α.Ε. ΕΡΓ.-ΤΟΥΡ.-ΕΜΠ.-ΒΙΟΜ.-ΟΙΚ.ΥΛ. & ΜΗΧ.),

ΑΒΚ (ΑΛΦΑ-ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.),

ΑΛΑΠΙΣ (ΑΛΑΡΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚ. , ΧΗΜΙΚ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ),

ΑΝΕΚ (ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.),

ΑΡΑΙΓ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΑΡΒΑ (S & B ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ, ΜΕΤΑΛ., ΛΑΤΟΜ., ΒΙΟΜΗΧ., ΕΜΠΟΡ., ΤΟΥΡ., ΝΑΥΤ., ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΑΣΠΤ (ΑΣΠΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.),

ΒΩΒΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.),
ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, ΑΚΙΝΗΤΩΝ,
ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ),
ΓΤΕ (ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),
ΔΟΛ (ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ Α.Ε.),
ΕΛΒΑ (ΕΛΒΑΛ Α.Ε ΒΙΟΜ/ΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓ. ΑΛΟΥΜ.),
ΕΥΑΠΣ (ΕΤ. ΥΔΡΕΥΣΗΣ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣ/ΚΗΣ Α.Ε.),
ΕΥΔΑΠ (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.),
ΕΥΠΡΟ (EUROBANK PROPERTIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ),
ΕΧΑΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ),
ΙΑΤΡ (ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ Ε.Α.Ε.),
ΙΝΤΚΑ (ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),
ΚΟΥΕΣ (Info-Quest Α.Ε.Β.Ε.), ΛΑΜΔΑ (LAMDA DEVELOPMENT Α.Ε.),
ΛΟΔΙΣ (ΣΙΝΓΚΙΟΥΛΑΡ ΛΟΤΖΙΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ & ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ),
ΜΕΤΚ (ΜΕΤΚΑ Α.Ε.), ΜΗΧΚ (ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.),
ΜΙΝΟΑ (ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε.),
ΜΠΕΛΑ (JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ),
ΟΛΘ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.),
ΠΛΑΙΣ (ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS Α.Ε.Β.Ε.),

ΠΡΟ (PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΣΑΡ (ΓΡ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ Α.Β.Ε.Ε.),

ΣΙΔΕ (ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε. (ΠΡΩΗΝ ΕΡΛΙΚΟΝ)),

ΣΙΕΝΣ (SCIENS ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΣΠΡΙ (SPRIDER STORES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ – ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ),

ΣΦΑ (ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.), ΣΩΛΚ (ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.),

ΥΓΕΙΑ (ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ & ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ Α.Ε.),

ΦΟΛΙ (FOLLI - FOLLIE Α.Β.Ε.Ε.), ΦΟΡΘ (FORTHNET Α.Ε.),

ΦΡΙΓΟ (FRIGOGLASS Α.Β.Ε.Ε.),

ΦΡΛΚ (FOURLIS Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ), ΧΑΚΟΡ (ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε (ΠΡΩΗΝ ΒΕΚΤΩΡ))

Για μια ακόμα φορά η ισχυρότερη μετοχή είναι της JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ με ποσοστό συμμετοχής 10,74%, δεύτερη είναι της της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ με ποσοστό 9,01%, τρίτη της ΑΛΑΡΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚ. , ΧΗΜΙΚ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ με ποσοστό 8,83% και έπονται οι υπόλοιπες μετοχές του δείκτη.

Δείκτης FTSE/Χ.Α. Τράπεζες (ΔΤΡ)

ΑΛΦΑ (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.), ΑΣΠΤ (ΑΣΠΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.),

ΑΤΕ (ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΑΤΤ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε.),

ΓΤΕ (ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΕΜΠ (ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΕΥΡΩΒ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.),

ΚΥΠΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ),

ΜΑΡΦΒ (MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD),

ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.),

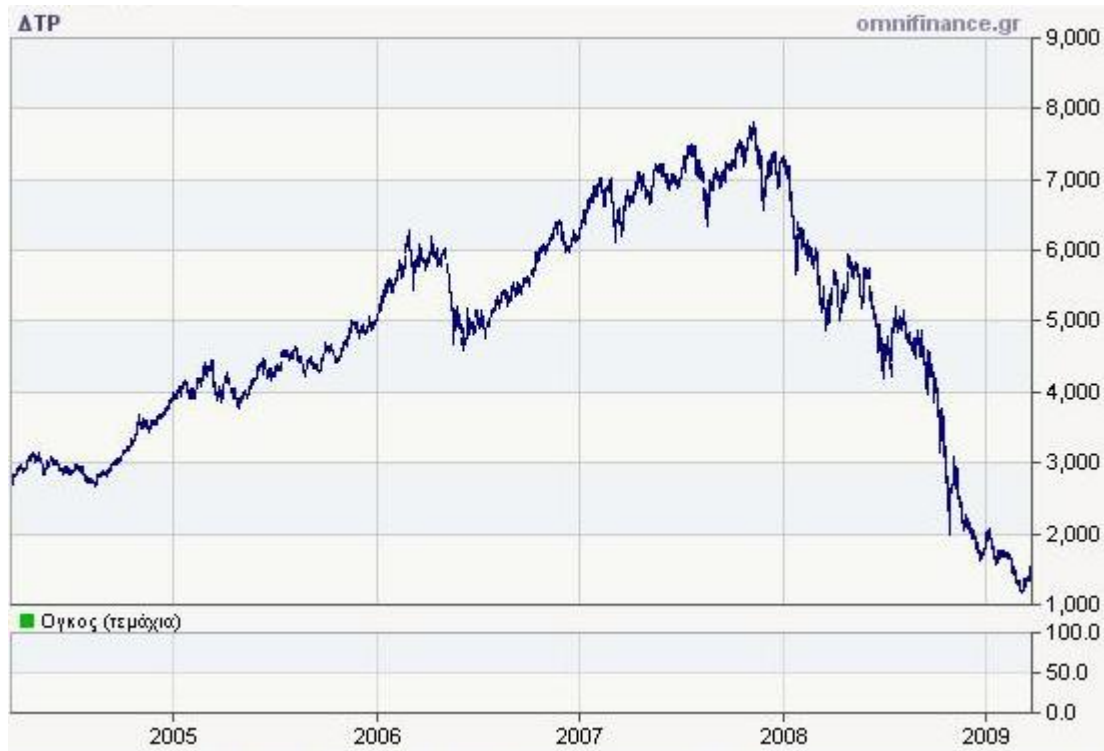
ΠΡΟ (PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΤΤ (ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Τ.Ε.)

Καταλυτική είναι η συμμετοχή της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. με ποσοστό 38,93% ενώ δεύτερη έρχεται η μετοχή της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑΣ Α.Ε. με ποσοστό 14,70%, τρίτη η μετοχή της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε., τέταρτη είναι η μετοχή της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. με ποσοστό 11,27%, μετά εμφανίζεται η μετοχή της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ με ποσοστό 8,78%, ακολουθεί η μετοχή MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD με ποσοστό 7,84% ενώ οι υπόλοιπες τράπεζες συμμετέχουν με μικρότερα ποσοστά.

ΤΤ (ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Τ.Ε.)

Η πορεία του δείκτη την τελευταία 5ετία διαγραμματικά:

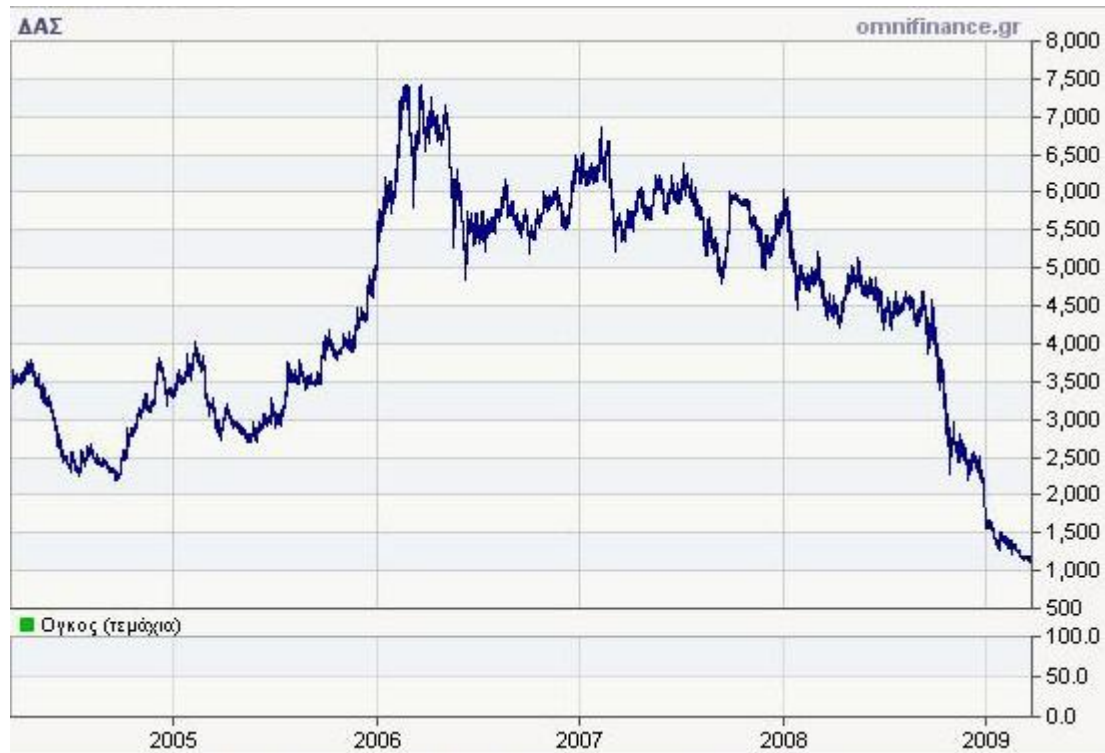
Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/X.A. Ασφάλειες (ΔΑΣ)

ΑΓΡΑΣ (ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ), ΕΥΠΙΚ
(ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.)

Ανάμεσα στις δύο ασφαλιστικές υπερέχει η μετοχή της ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α. με ποσοστό συμμετοχής το 60,67% ενώ η μετοχή της ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ συμμετέχει με ποσοστό 39,33%.

Η πορεία του δείκτη την τελευταία 5ετία διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/X.A. Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες (ΔΧΥ)

ΒΑΛΚ (ΒΑΛΚΑΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.)

ΒΩΒΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΕΥΠΡΟ (EUROBANK PROPERTIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ),

ΕΧΑΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ),

ΛΑΜΔΑ (LAMDA DEVELOPMENT Α.Ε.),

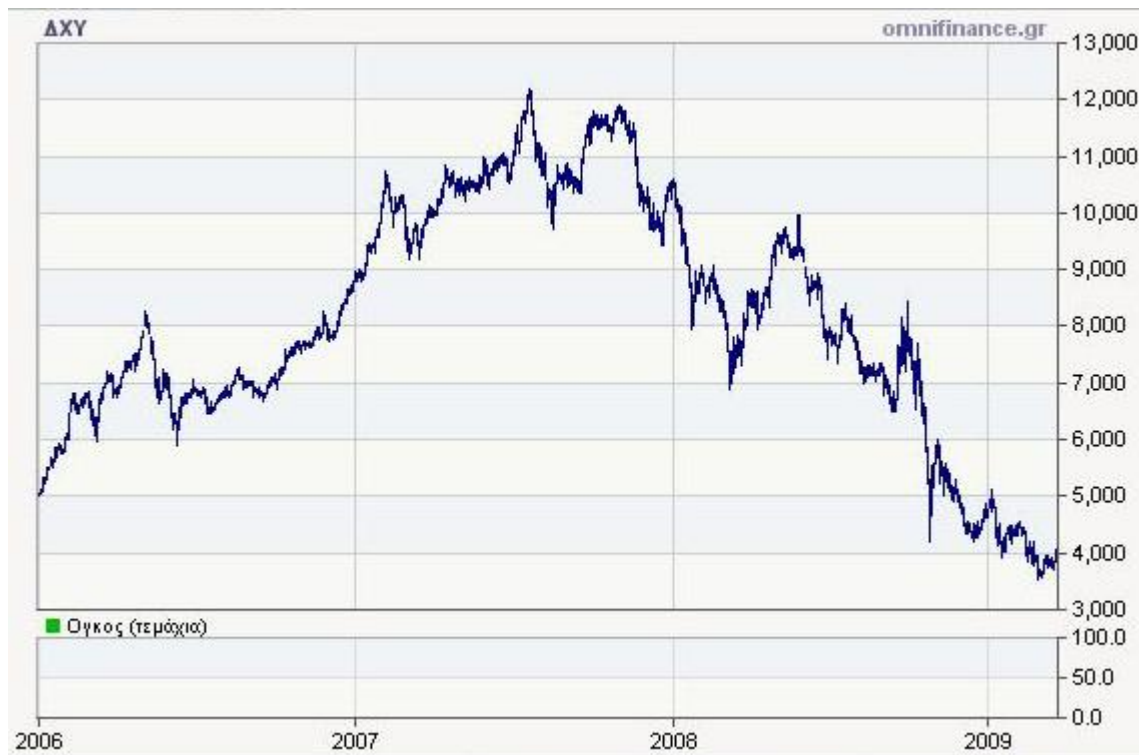
ΜΙΓ (MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΠΑΡΝ (ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Β.Ε.Τ.Ε.)

ΠΑΣΑΛ (ΡΑΣΑΛ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ),
ΠΕΑ (ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε.Ε.Α.Π.),
ΣΙΕΝΣ (SCIENS ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ).

Πρωτεύουσας σημασίας μετοχή είναι εκείνη της MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ με ποσοστό συμμετοχής 70,09%, επόμενη είναι η μετοχή της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ με ποσοστό 15,30% και έπειτα ακολουθούν οι υπόλοιπες μετοχές του δείκτη με μικρότερα ποσοστά συμμετοχής.

Η πορεία του δείκτη την τελευταία 5ετία διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/Χ.Α. Βιομηχανικά Προϊόντα – Υπηρεσίες (ΔΒΠ)

BIOXK (ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΥ ΚΑΙ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ Α.Ε.),

ΒΟΣΥΣ (ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS Α.Ε.),

ΔΙΟΝ (ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε. ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝ.ΤΕΧΝΟΛΟΓ.ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΕΝ.ΧΟΝΔΡ/ΡΙΟΥ & ΔΙΑΝΟΜΩΝ)

ΕΛΚΑ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ Α.Ε.),

ΕΣΥΜΒ (ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε. ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ)

ΙΜΠΕ (ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠ ΑΝΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ), ΚΑΡΤΖ (ΚΑΡΑΤΖΗ Α.Ε.),

ΛΥΚ (INFORM Π. ΛΥΚΟΣ Α.Ε.),

ΜΕΒΑ (ΜΕΒΑΣΟ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.Π), ΜΕΤΚ (ΜΕΤΚΑ Α.Ε.), ΝΕΩΡΣ (ΝΕΩΡΙΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΝΙΟΥΣ (ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Ε. ΥΠΗΡ. ΤΗΛΕΧΟΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ - ΟΛΟΚΛ. ΥΠΗΡ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ),

ΟΛΘ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.),

ΟΛΠ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.),

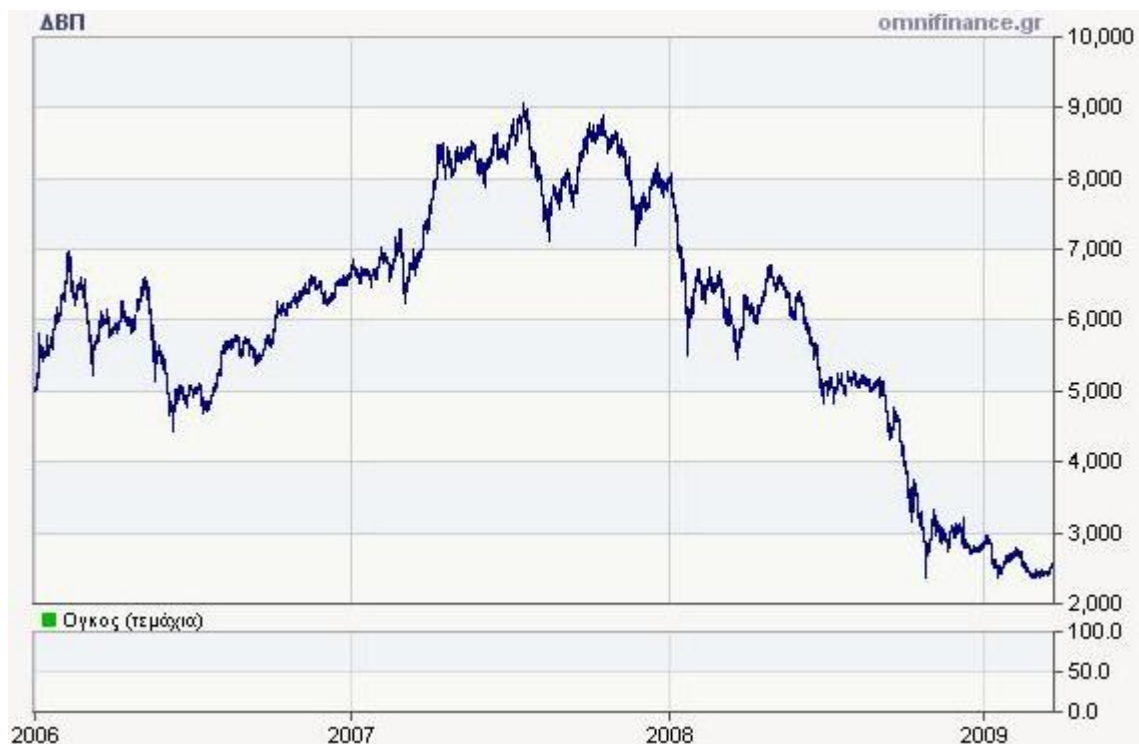
ΠΕΤΡΟ (ΠΙΕΤΡΟΣ ΠΙΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.Β.Ε.),

ΦΛΕΞΟ (FLEXORACK Α.Ε.Β.Ε.Π.)

ΦΡΙΓΟ (FRIGOGLOSS Α.Β.Ε.Ε.)

Στον δείκτη Βιομηχανικά Προϊόντα – Υπηρεσίες κυριαρχεί η μετοχή της ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΥ ΚΑΙ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ Α.Ε. με ποσοστό συμμετοχής 42,48%, με σαφώς μικρότερο ποσοστό ακολουθεί η μετοχή της ΜΕΤΚΑ Α.Ε. δηλαδή 20,72% και έπονται οι υπόλοιπες μετοχές του δείκτη με μικρά ποσοστά.

Η πορεία του δείκτη τα τελευταία χρόνια διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/X.A. Εμπόριο (ΔΕΜ)

ΑΒΚ (ΑΛΦΑ-ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.),

ΑΣΚΟ (Α.Σ. ΕΜΠΟΡΙΚΗ-ΒΙΟΜ. ΕΤΑΙΡΙΑ Η/Υ & ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ Α.Ε.),

ΒΑΡΔΑ (ΒΑΡΔΑΣ ΑΕΒΕΕ),

ΗΛΕΑΘ (ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.Ε.),

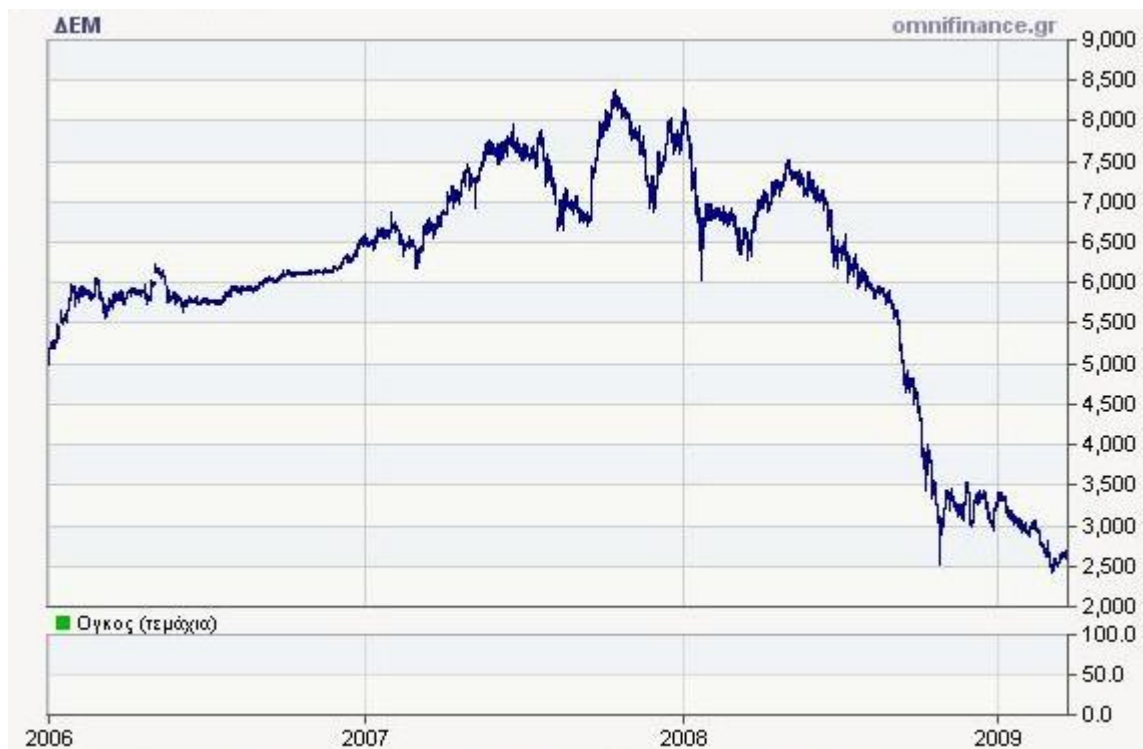
ΚΑΕ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ Α.Ε.),

ΡΕΒ (ΡΕΒΟΪΛ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ),
ΣΠΡΙ (SPRIDER STORES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ – ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ),

ΣΦΑ (ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.)

Στο δείκτη του εμπορίου κυριαρχεί η μετοχή της ΑΛΦΑ-ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. με ποσοστό συμμετοχής 42,67%, με ποσοστό 27,50% συμμετέχουν τα ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ Α.Ε. και αρκετά σημαντικό ποσοστό κατέχει και η SPRIDER STORES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ – ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ που αγγίζει τα 13,47%.

Η πορεία του δείκτη τα τελευταία 3 χρόνια διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/Χ.Α. Προσωπικά - Οικιακά Προϊόντα (ΔΠΟ)

ΒΙΟΚΑ (ΒΙΟΚΑΡΠΙΕΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ),

ΒΟΧ (FASHION ΒΟΧ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.),

ΔΡΟΜΕ (ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΑΒΕΕΑ – ΔΡΟΜΕΑΣ),

ΕΛΒΕ (ΕΛΒΕ - ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ Α.Ε.),

ΕΠΙΑΚ (ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣ/ΡΓΙΑ Α.Ε.Β.Ε.), ΕΦΤΖΙ (F.G. EUROPE Α.Ε.),
ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟΡΡΕΣ Α.Ε. ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ),

ΜΟΥΖΚ (ΕΛ. Δ. ΜΟΥΖΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.Μ. & Ε.),

ΜΠΕΛΑ (JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ),

ΜΠΕΝΚ (Χ. ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ & ΥΙΟΣ Α.Ε.),

ΡΙΛΚΕ (RILKEN ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Α.Ε.),

ΡΙΝΤΕ (ΡΙΝΤΕΝΚΟ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

ΣΑΡ (ΓΡ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ Α.Β.Ε.Ε.),

ΣΑΤΟΚ (SATO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΠΙΤΙΟΥ),

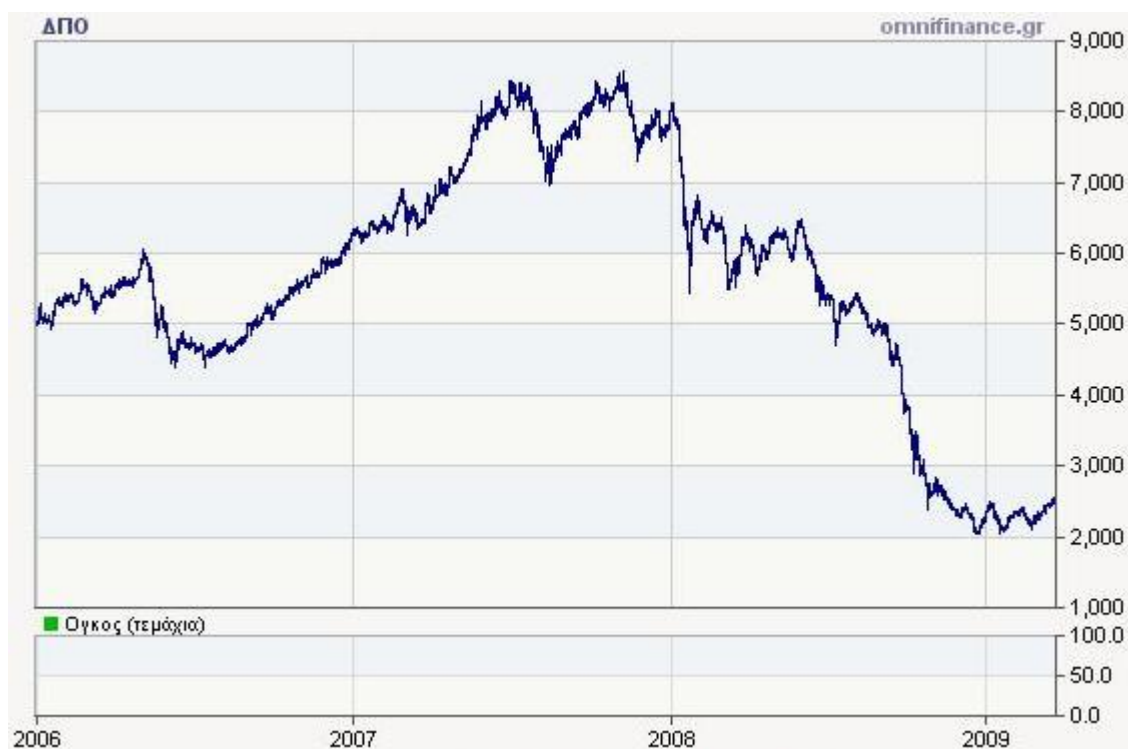
ΣΕΝΤΡ (CENTRIC ΠΟΛΥΜΕΣΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΥΑΛΚΟ (ΥΑΛΚΟ - ΣΩΚΡΑΤΗΣ Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ & ΥΙΟΣ Α.Ε.), ΦΟΛΙ
(FOLLI - FOLLIE Α.Β.Ε.Ε.),

ΦΡΑΚ (FOURLIS Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ)

Η σπουδαιότερη μετοχή του δείκτη Προσωπικά - Οικιακά Προϊόντα είναι της JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ με ποσοστό 40,70% δεύτερη είναι η μετοχή της FOURLIS Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ με ποσοστό 23,75% και μια ακόμα μετοχή που συνεισφέρει αρκετά είναι της FOLLI - FOLLIE Α.Β.Ε.Ε. με ποσοστό 14,67%.

Η πορεία του δείκτη τα τελευταία 3 έτη διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/X.A. Τρόφιμα – Ποτά (ΔΤΠ)

ΔΙΧΘ (ΔΙΑΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Β.Ε.Ε.),

ΕΒΖ (ΕΛΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ Α.Ε.), ΕΕΕΚ (COCA-COLA Ε.Ε.Ε. Α.Ε.),

ΕΛΓΕΚ (ΕΛΓΕΚΑ Α.Ε.),

ΚΑΝΑΚ (ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ ΑΒΕΕ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ, ΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ ΚΑΙ ΠΑΓΩΤΟΥ),

ΚΑΡΔ (ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ & ΥΙΟΙ Α.Ε.Β.Ε.), ΚΡΕΤΑ (ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ ΑΒΕΕ),

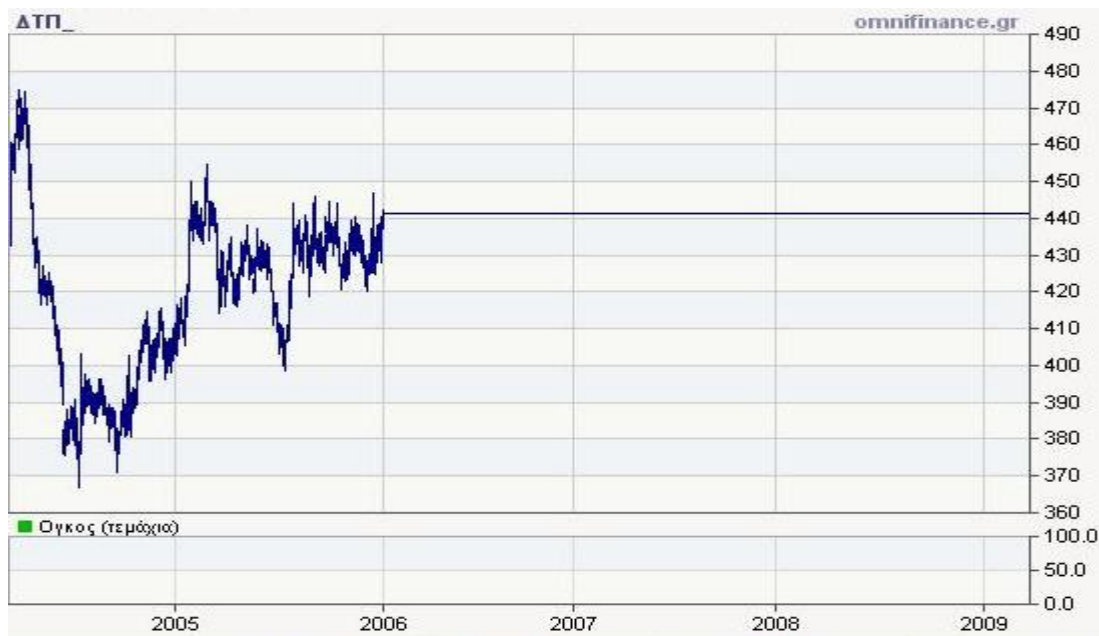
ΚΡΙ (ΚΡΙ-ΚΡΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΑΒΕΕ),

ΚΤΗΛΑ (ΚΤΗΜΑ ΚΩΣΤΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ Α.Ε.)ΛΟΥΛΗ (ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.), ΝΗΡ (ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.),

ΣΕΛΟ (ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ Α.Ε.Γ.Ε.)

Καθοριστικότετο ποσοστό συμμετοχής κατέχει η μετοχή της COCA-COLA Ε.Ε.Ε. Α.Ε. που φτάνει το 91,19% ενώ οι υπόλοιπες μετοχές συνεισφέρουν με πολύ μικρά ποσοστά.

Η πορεία του δείκτη την τελευταία 5ετία διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/X.A. Πρώτες Ύλες (ΔΠΥ)

ΑΛΚΟ (ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε.Ε.),

ΑΛΜΥ (ΑΛΟΥΜΥΛ ΜΥΛΩΝΑΣ ΒΙΟΜ. ΑΛΟΥΜ. Α.Ε.),

ΑΡΒΑ (S & B ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ, ΜΕΤΑΛ., ΛΑΤΟΜ., ΒΙΟΜΗΧ., ΕΜΠΟΡ., ΤΟΥΡ., ΝΑΥΤ., ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΕΛΒΑ (ΕΛΒΑΛ Α.Ε ΒΙΟΜ/ΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓ. ΑΛΟΥΜ.),

ΕΛΣΤΡ (ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. - ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ),

ΕΤΕΜ (ΕΤΕΜ Α.Ε.), ΚΟΡΔΕ (ΑΦΟΙ Χ. ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Α.Ε.Β.Ε.),

ΜΠΤΚ (ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε.),

ΜΥΤΙΑ (ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ),

ΣΙΔΕ (ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε. (ΠΡΩΗΝ ΕΡΛΙΚΟΝ)),

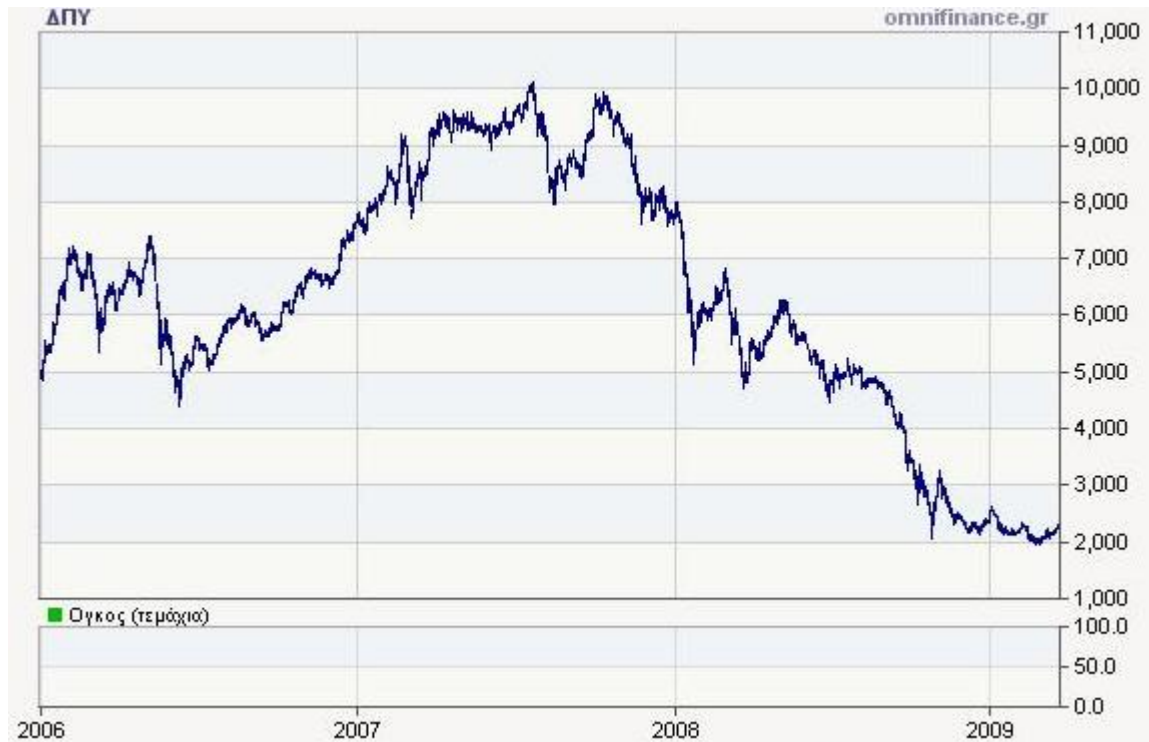
ΣΙΔΜΑ (ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΜΑ Α.Ε.),

ΣΩΛΚ (ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.),

ΧΑΚΟΡ (ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε (ΠΡΩΗΝ ΒΕΚΤΩΡ)).

Στο δείκτη των Πρώτων Υλών η σημαντικότερη μετοχή είναι της ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ με ποσοστό συμμετοχής 45,18%, ακολουθεί η μετοχή της ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε. (ΠΡΩΗΝ ΕΡΛΙΚΟΝ) με ποσοστό 20,91% και οι υπόλοιπες μετοχές συμμετέχουν με μικρά ποσοστά.

Η πορεία του δέκτη την τελευταία ζετία

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/Χ.Α. Κατασκευές – Υλικά (ΔΚΥ)

ΑΒΑΞ (J. & P. - ΑΒΑΞ Α.Ε. ΕΡΓ.-ΤΟΥΡ.-ΕΜΠ.-ΒΙΟΜ.-ΟΙΚ.ΥΛ. & ΜΗΧ.),

ΒΙΟΤ (ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ΒΙΟΤΕΡ Α.Ε.),

ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, ΑΚΙΝΗΤΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ), ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΙΚΤΙΝ (ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΑΡΜΑΡΩΝ),

ΙΝΚΑΤ (ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. ΤΕΧΝ. ΕΡΓΩΝ & ΜΕΤΑΛ. ΚΑΤΑΣΚ.),

ΚΛΜ (Ι. ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - Ι. ΛΑΠΠΑΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.),
ΜΗΧΚ (ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΜΟΝΤΑ (Ν. ΒΑΡΒΕΡΗΣ-ΜΟΔΑ ΒΑΓΝΟ Α.Ε.), ΤΕΡΝΑ (ΤΕΡΝΑ Α.Ε.),
ΤΙΤΚ (ΤΙΤΑΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ)

Στον δείκτη των κατασκευών-υλικών η μετοχή με την μεγαλύτερη σπουδαιότητα είναι της ΤΙΤΑΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ με ποσοστό συμμετοχής 54,85% και με σημαντική διαφορά ακολουθεί η μετοχή της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ που το ποσοστό της είναι 24,33%.

Η πορεία του δείκτη την τελευταία 5ετία διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

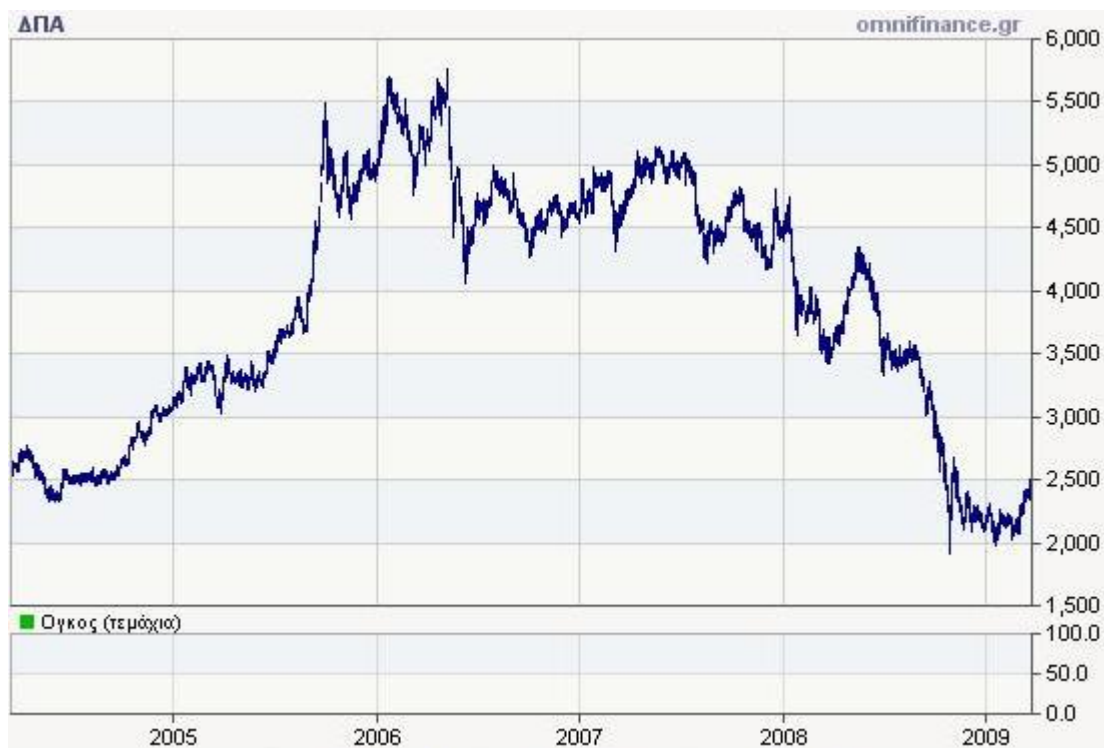
Δείκτης FTSE/Χ.Α. Πετρέλαιο – Αέριο (ΔΠΑ)

ΕΛΠΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.),

ΜΟΗ (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΑΕ)

Με 70,82% συμμετέχει η μετοχή της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. και με 29,18 συμμετέχει η μετοχή της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΑΕ.

Η πορεία του δείκτη την τελευταία 5ετία διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/Χ.Α. Χημικά (ΔΧΜ)

ΔΡΟΥΚ (ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ & ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΕΛΑΝΩΝ & ΧΡΩΜΑΤΩΝ),
ΕΔΡΙΠ (EURODRIP Α.Β.Ε.Γ.Ε.),

ΕΛΤΟΝ (ΕΛΤΟΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ),

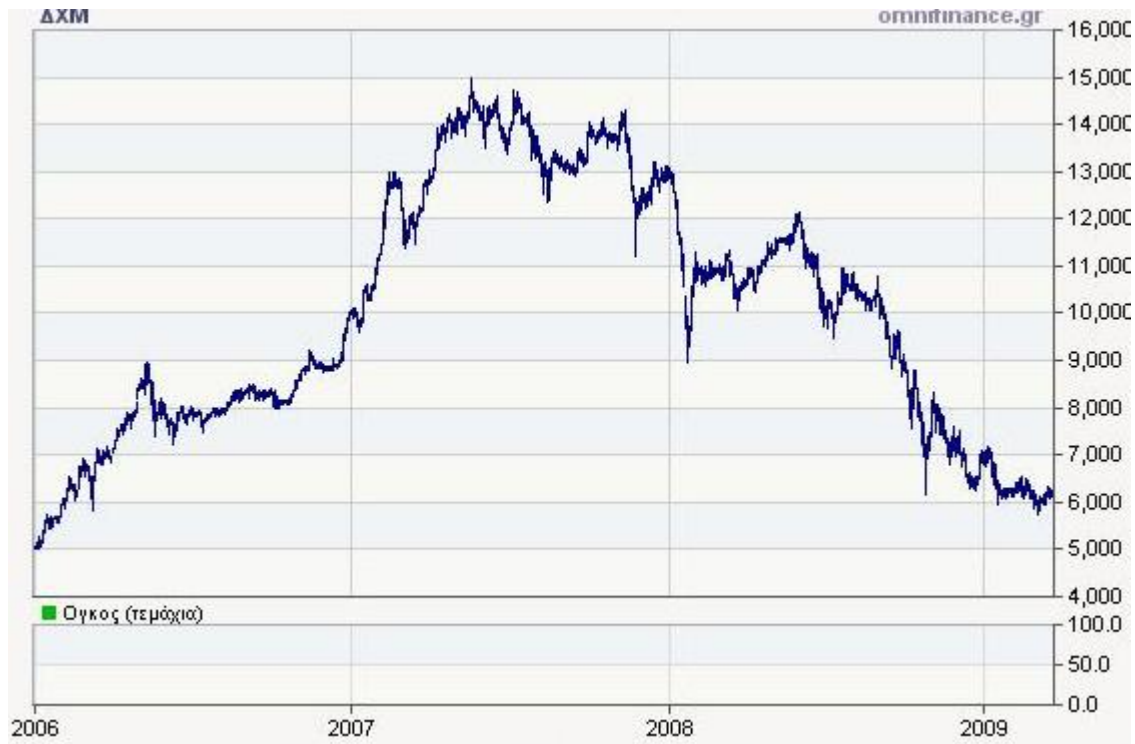
ΠΛΑΘ (ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Β.Ε.Ε.),

ΣΑΙΚΛ (CYCLON ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε. Επεξ/ίας & Εμπορίας Λιπαντικών & Πετρ/ών)

Κατά φθίνουσα σειρά συμμετέχουν στη διαμόρφωση του δείκτη η μετοχή της ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Β.Ε.Ε. κατά 32,19%, η μετοχή της EURODRIP Α.Β.Ε.Γ.Ε., η μετοχή της CYCLON ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε. Επεξ/ίας & Εμπορίας Λιπαντικών & Πετρ/ών κατά 20,05%, η μετοχή της ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ & ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΕΛΑΝΩΝ & ΧΡΩΜΑΤΩΝ κατά 12,24% και τέλος η μετοχή της ΕΛΤΟΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ κατά 120,6%.

Η πορεία του δείκτη την τελευταία ζετία διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

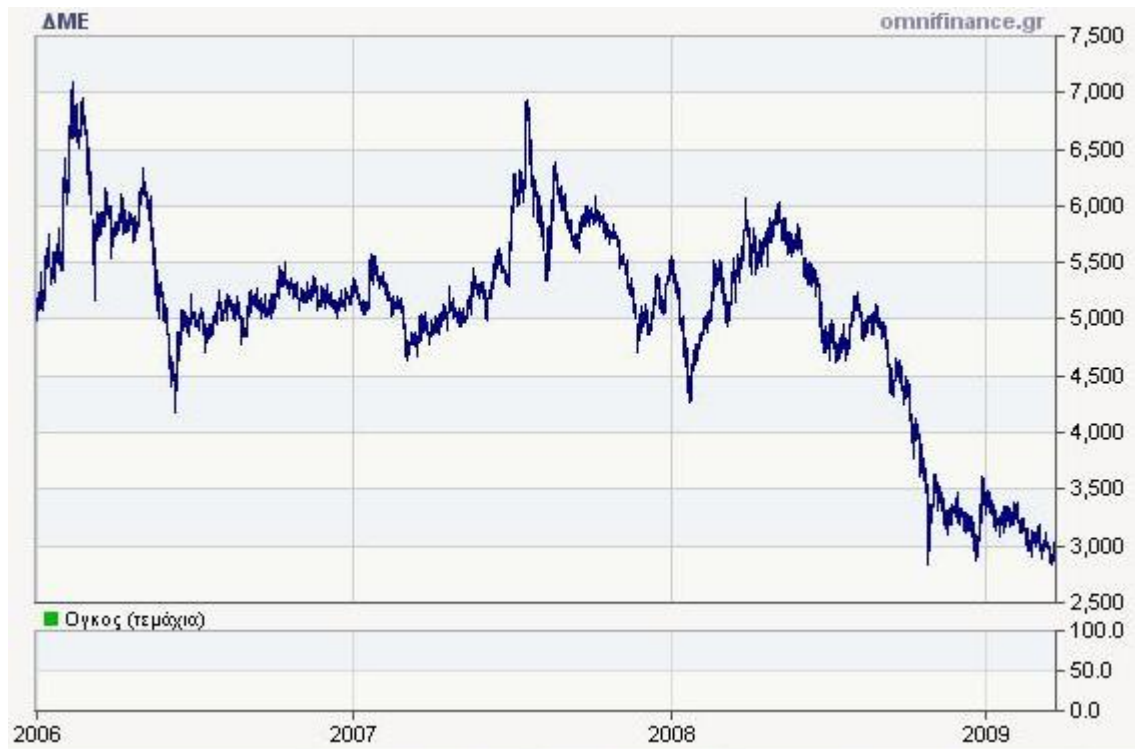
Δείκτης FTSE/X.A. Μέσα Ενημέρωσης (ΔΜΕ)

ΑΒΕ (ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),
ΑΛΤΕΡ (ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.),

ΔΟΛ (ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ Α.Ε.),

Από τις τρεις μετοχές που συνθέτουν τον δείκτη εκείνη του ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΛΑΜΠΡΑΚΗ Α.Ε. συμμετέχει με ποσοστό 80,17%, των ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με ποσοστό 13,69% και της ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ Α.Ε. με ποσοστό 6,14%.

Η πορεία του δείκτη την τελευταία ζετία διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/X.A. Ταξίδια – Αναψυχή (ΔΤΑ)

ΑΝΕΚ (ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.),

ΑΡΑΙΓ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΑΣΤΗΡ (ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ Α.Ε.Ε.),

ΙΝΛΟΤ (ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε. - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ),

ΚΥΡΙΟ (ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ Μ.Κ.Ν. Α.Ε.),

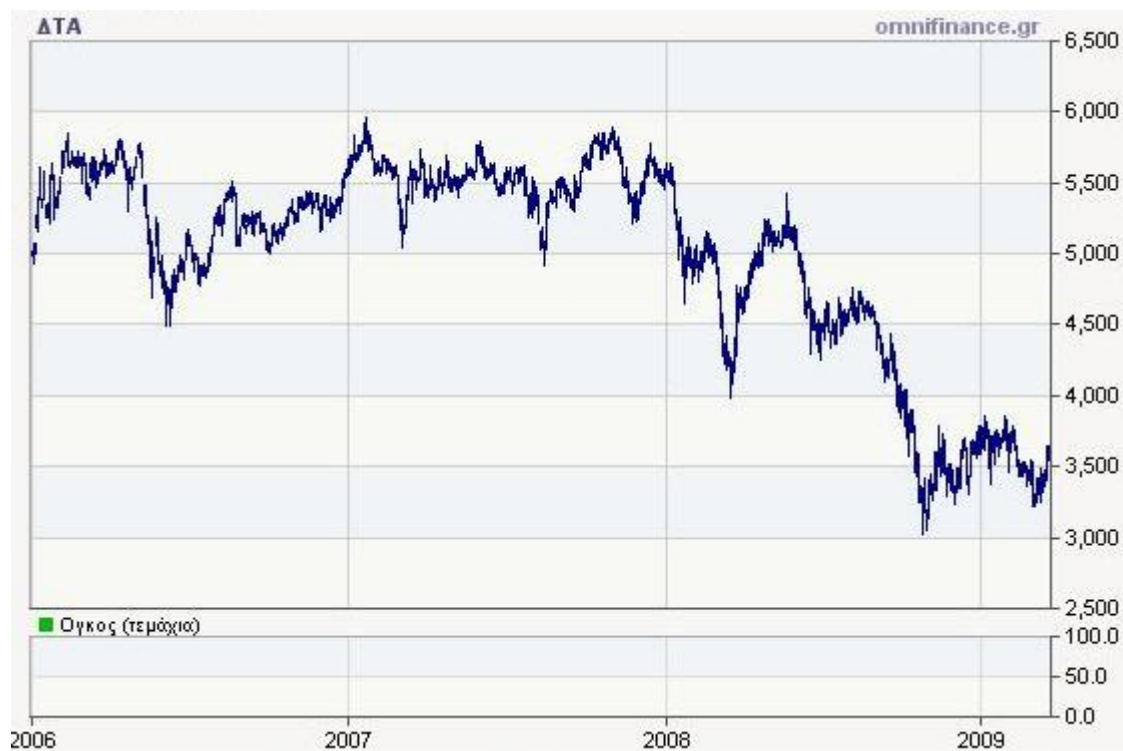
ΜΙΝΟΑ (ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε.),

ΟΠΑΠ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε.),

ΟΤΟΕΛ (AUTOHELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Το συντριπτικό ποσοστό συμμετοχής στο δείκτη είναι της ΟΠΑΠ με ποσοστό 84,41%, ακολουθεί της ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε. - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ με ποσοστό 8,18% ενώ οι υπόλοιπες μετοχές συμμετέχουν με ποσοστά που κυμαίνονται από 2,92% μέχρι 0,07%.

Η πορεία του δείκτη την τελευταία 3ετία διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/X.A. Τεχνολογία (ΔΤΧ)

ΑΓΚΡΙ (ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ),
ΑΛΚΑΤ (NEXANS ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε.),

ΒΥΤΕ (ΒΥΤΕ COMPUTER Α.Β.Ε.Ε.),

ΗΟΛ (HELLAS ONLINE ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.),

ΙΛΥΔΑ (ΙΛΥΔΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ),

ΙΝΤΕΤ (ΙΝΤΕΡΤΕΚ Α.Ε. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΕΧΝ/ΓΙΕΣ)

ΙΝΤΚΑ (ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΚΟΥΕΣ (Info-Quest Α.Ε.Β.Ε.),

ΛΟΔΙΣ (ΣΙΝΓΚΙΟΥΛΑΡ ΛΟΤΖΙΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ & ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ),

ΜΛΣ (Μ.Λ.Σ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε.)

ΠΛΑΙΣ (ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS Α.Ε.Β.Ε.),

ΠΡΟΦ (PROFILE Α.Ε.Β.Ε. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ),

ΣΠΕΙΣ (SPACE HELLAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ – ΙΔΙ),

ΦΟΡΘ (FORTHNET Α.Ε.)

Η σπουδαιότερη μετοχή είναι της ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ με ποσοστό συμμετοχής 25,65%, με μικρή διαφορά

ακολουθεί της FORTHNET Α.Ε. με ποσοστό 22,41%, ενώ με μεγαλύτερη διαφορά ακολουθούν οι μετοχές της ΣΙΝΓΚΙΟΥΛΑΡ ΛΟΤΖΙΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ & ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ που συμμετέχει κατά 14,20% και της HELLAS ONLINE ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. με ποσοστό 12,79% ενώ οι υπόλοιπες μετοχές συνεισφέρουν με μικρότερα ποσοστά.

Η πορεία του δείκτη την τελευταία 3ετία διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/X.A. Τηλεπικοινωνίες (ΔΤΛ)

ΟΤΕ (ΟΤΕ Α.Ε.)

Η πορεία του δείκτη διαγραμματικά την τελευταία Ζετία:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/X.A. Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας (ΔΚΩ)

ΔΕΗ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΕ),

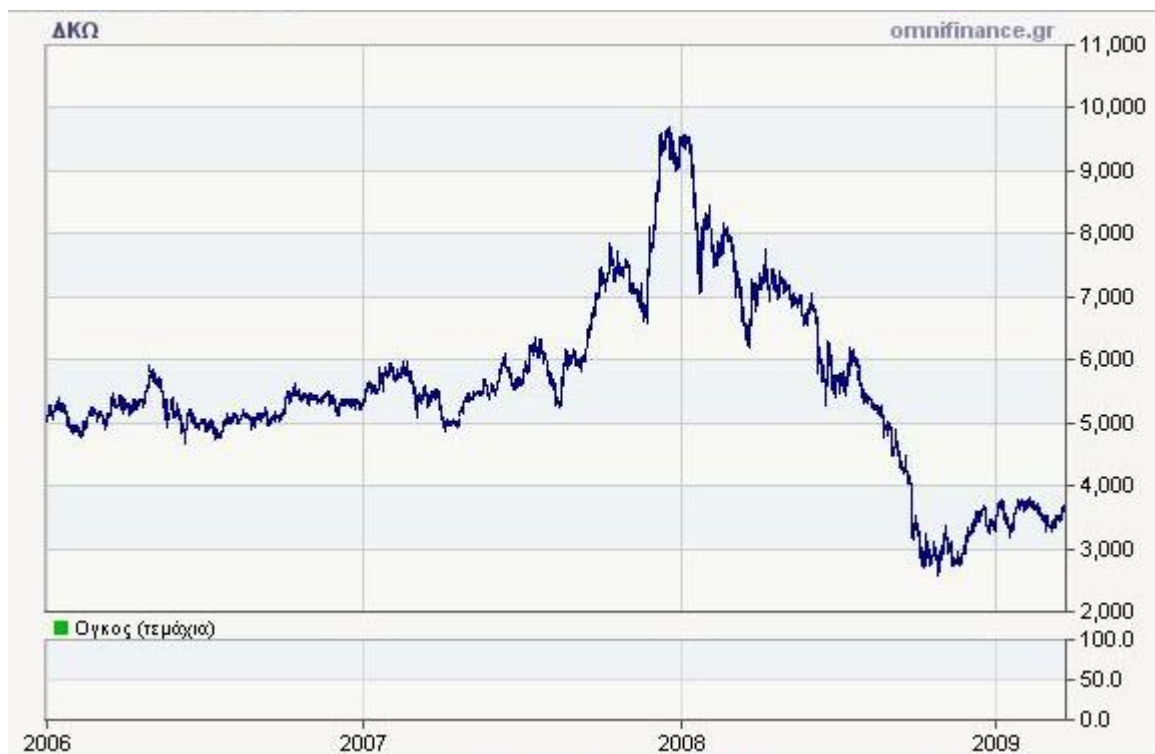
ΕΥΑΠΣ (ΕΤ. ΥΔΡΕΥΣΗΣ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣ/ΚΗΣ Α.Ε.),

ΕΥΔΑΠ (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.),

ΤΕΝΕΡΓ (ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Α.Ε.)

Στον δείκτη Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας κυριαρχεί η μετοχή της ΔΕΗ Α.Ε που συμμετέχει με ποσοστό 78,83%, με πολύ μεγάλη διαφορά ακολουθεί η μετοχή της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Α.Ε. που συμμετέχει με ποσοστό 9,44%, με ελάχιστη διαφορά ακολουθεί η μετοχή της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. της οποίας το ποσοστό είναι 9,14% και τελευταία είναι η μετοχή της ΕΤ. ΥΔΡΕΥΣΗΣ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣΣ/ΚΗΣ Α.Ε. που συμμετέχει κατά 2,59%.

Η πορεία του δείκτη την τελευταία ζετία διαγραμματικά:

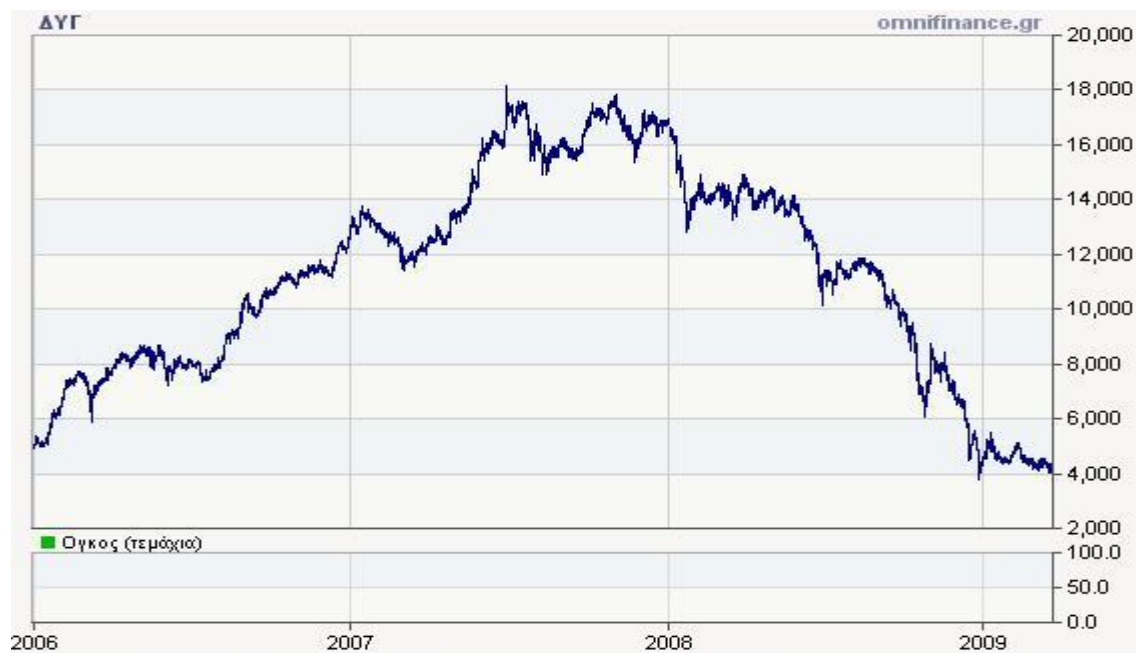
Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης FTSE/X.A. Υγεία (ΔΥΓ)

ΑΛΑΠΙΣ (ΑΛΑΡΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚ. , ΧΗΜΙΚ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ), ΑΧΟΝ (ΑΧΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ), ΕΥΡΟΜ (ΕΥΡΟΜΕΔΙΚΑ Α.Ε. ΠΑΡΟΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ), ΙΑΤΡ (ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ Ε.Α.Ε.), ΛΑΒΙ (ΛΑΒΙΦΑΡΜ Α.Ε.), ΥΓΕΙΑ (ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ & ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ Α.Ε.)

Στον κλάδο της Υγείας η μετοχή που κυριαρχεί είναι της ΑΛΑΡΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚ. , ΧΗΜΙΚ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ με ποσοστό συμμετοχής 62,91%.

Η πορεία του δείκτη τα τελευταία 3 χρόνια διαγραμματικά:

Σημ: πηγή γραφήματος www.omnifinance.gr

Δείκτης Όλων των Μετοχών Χ.Α. (ΔΟΜ)

Εδώ συναντάμε όλες τις εισηγμένες εταιρίες που έχουν αναφερθεί ήδη συν κάποιες ακόμα που δεν έχουν συμπεριληφθεί σε κανέναν από τους παραπάνω δείκτες, οι εταιρίες εκείνες με τους αντίστοιχους κωδικούς τους είναι οι εξής :

ΑΑΑΚ (ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ Α.Ε.),

ΑΑΑΠ (ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ Α.Ε.), ΑΒΑΞ (J. & P. - ΑΒΑΞ Α.Ε. ΕΡΓ.-ΤΟΥΡ.-ΕΜΠ.-ΒΙΟΜ.-ΟΙΚ.ΥΛ. & ΜΗΧ.),

ΑΒΕ (ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΑΒΚ (ΑΛΦΑ-ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.),

ΑΓΚΡΙ (ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΙΣΧΥΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Α.Ε.), ΑΓΡΑΣ (ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΑΘΗΝΑ (ΑΘΗΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΑΙΟΛΚ (ΑΙΟΛΙΚΗ Α.Ε.Ε.Χ.), ΑΚΡΙΤ (ΑΚΡΙΤΑΣ Α.Ε.),

ΑΛΑΠΙΣ (ΑΛΑΡΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚ. , ΧΗΜΙΚ. ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ),

ΑΛΚΑΤ (ΝΕΧΑΝΣ ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε.), ΑΛΚΟ (ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε.Ε.),

ΑΛΜΥ (ΑΛΟΥΜΥΛ ΜΥΛΩΝΑΣ ΒΙΟΜ. ΑΛΟΥΜ. Α.Ε.),

ΑΛΣΙΝ (ALSINCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔΥΣΗΣ-ΥΠΟ),

ΑΛΤΕΡ (ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.), ΑΛΦΑ(ΑΛΡΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.),

ΑΝΔΡΟ (ΑΛΡΗΑ ΤΡΑΣΤ ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ),

ΑΝΕΠ (ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.),

ΑΝΕΠΟ (ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.),

ΑΡΑΙΓ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΑΡΒΑ (S & B ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ, ΜΕΤΑΛ., ΛΑΤΟΜ., ΒΙΟΜΗΧ., ΕΜΠΟΡ., ΤΟΥΡ., ΝΑΥΤ., ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΑΣΚΟ (Α.Σ. ΕΜΠΟΡΙΚΗ-ΒΙΟΜ. ΕΤΑΙΡΙΑ Η/Υ & ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ Α.Ε.),

ΑΣΠΤ (ΑΣΠΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.), ΑΣΤΑΚ (ΑΛΦΑ ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε.), ΑΣΤΗΡ (ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ Α.Ξ.Ε.),

ΑΣΤΡΑ (ΩΜΕΓΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ),

ΑΤΕ (ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.), ΑΤΕΚ (ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.),

ΑΤΛΑ (ΑΤΛΑΝΤΙΚ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ Α.Ε.Ε.),

ΑΤΤ (ΑΤΤΙΣΑ ΒΑΝΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΑΤΤΙΚ (ΑΤΤΙ-ΚΑΤ Α.Τ.Ε.), ΑΤΤΙΚΑ (ΑΤΤΙΣΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΑΧΟΝ (ΑΧΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ), ΒΑΛΚ (ΒΑΛΚΑΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.), ΒΑΡΓ (ΒΑΡΑΓΚΗΣ Α.Β.Ε.Π.Ε.),

ΒΑΡΔΑ (ΒΑΡΔΑΣ ΑΕΒΕΕ), ΒΑΡΝΗ (ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ Α.Ε. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΝΗΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ),

ΒΕΛΛ (VELL INTERNATIONAL GROUP ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ),

ΒΙΒΑΡΤ (VIVARTIA Α.Β.Ε.Ε. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ),

BIBER (VIVERE ENTERTAINMENT ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.), ΒΙΟΚΑ (ΒΙΟΚΑΡΠΙΕΤ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ),

ΒΙΟΣΚ (UNIBIOS Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ), ΒΙΟΤ (ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ΒΙΟΤΕΡ Α.Ε.),

ΒΙΟΧΚ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΚΟΥ ΚΑΙ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ Α.Ε.), ΒΙΣ (ΒΙΣ Α.Ε.),

ΒΟΣΥΣ (ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS Α.Ε.), ΒΟΧ (FASHION BOX ΕΛΛΑΣ Α.Ε.),

ΒΥΤΕ (ΒΥΤΕ COMPUTER Α.Β.Ε.Ε.), ΓΑΛΑΞ (ΓΑΛΑΞΙΔΙ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.),

ΒΩΒΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε. ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΓΑΛΑΞ (ΓΑΛΑΞΙΔΙ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.), ΓΕΒΚΑ (ΓΕΝ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ),

ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, ΑΚΙΝΗΤΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ),

ΓΤΕ (ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.), ΔΑΙΟΣ (ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΑΒΕΕ), ΔΕΗ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΕ). ΔΙΑΣ (ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ.), ΔΙΟΝ (ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε. ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝ.ΤΕΧΝΟΛΟΓ.ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΕΝ.ΧΟΝΔΡ/ΡΙΟΥ & ΔΙΑΝΟΜΩΝ), ΔΙΧΘ (ΔΙΑΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Β.Ε.Ε.),

ΔΟΛ (ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ Α.Ε.),

ΔΟΜΙΚ (ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.), ΔΟΥΡΟ (ΔΟΥΡΟΣ Α.Ε.),

ΔΡΟΜΕ (ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΑΒΕΕΑ – ΔΡΟΜΕΑΣ),

ΔΡΟΥΚ (ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ & ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΕΛΑΝΩΝ & ΧΡΩΜΑΤΩΝ),

ΕΒΖ (ΕΛΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ Α.Ε.), ΕΒΡΟΦ (ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ ΑΒΕΕ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ),

ΕΓΝΑΚ (MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α. Ε.), ΕΔΡΑ (ΕΔΡΑΣΗ - Χ. ΨΑΛΛΙΔΑΣ ΑΝ. ΤΕΧΝ. ΤΟΥΡ. ΕΜΠΟΡ. ΒΙΟΜ. ΕΤΑΙΡΙΑ),

ΕΔΡΙΠ (EURODRIP Α.Β.Ε.Γ.Ε.), ΕΕΕΚ (COCA-COLA Ε.Ε.Ε. Α.Ε.), ΕΚΤΕΡ (ΕΚΤΕΡ Α.Ε.), ΕΛΑΙΝ (EUROLINE ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΑΕΕΧ),

ΕΛΑΣΚ (CROWN HELLAS CAN Α.Ε.), ΕΛΒΑ (ΕΛΒΑΛ Α.Ε ΒΙΟΜ/ΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓ. ΑΛΟΥΜ.),

ΕΛΒΕ (ΕΛΒΕ - ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ Α.Ε.). ΕΛΓΕΚ (ΕΛΓΕΚΑ Α.Ε.),

ΕΛΙΝ (ΕΛΙΝΟΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ), ΕΛΚΑ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ Α.Ε.),

ΕΛΛ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ), ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΕΛΜΕΚ (ELMEC SPORT Α.Β.Ε.Τ.Ε.), ΕΛΜΠΙ (ELBISCO Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΕΛΠΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.), ΕΛΣΤΡ (ΕΛΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.Β.Ε. - ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ), ΕΛΤΚ (ΕΛΤΡΑΚ Α.Ε.),

ΕΛΤΟΝ (ΕΛΤΟΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ),

ΕΛΥΦ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.), ΕΛΦΚ (ΕΛΦΙΚΟ Α.Ε.Ε.),

ΕΜΠ (ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΕΠΙΑΚ (ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣ/ΡΓΙΑ Α.Ε.Β.Ε),

ΕΣΥΜΒ (ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε. ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ), ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.),

ΕΤΕΜ (ΕΤΕΜ Α.Ε.), ΕΥΑΠΣ (ΕΤ. ΥΔΡΕΥΣΗΣ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣ/ΚΗΣ Α.Ε.), ΕΥΔΑΠ (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.),

ΕΥΠΙΚ (ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.), ΕΥΠΡΟ (EUROBANK PROPERTIES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ),

ΕΥΡΟΜ (EUROMEDICA Α.Ε. ΠΑΡΟΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ),

ΕΥΡΩΒ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΦΓ EUROBANK ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α.Ε.),

ΕΦΤΖΙ (F.G. EUROPE Α.Ε.), ΕΧΑΕ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ & ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ),

ΖΑΜΠΑ (ΖΑΜΠΑ Α.Ε.), ΗΛΕΑΘ (ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.Ε.),

ΗΟΛ (HELLAS ONLINE ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.),

ΗΡΑΚ (Α.Γ.Ε.Τ. ΗΡΑΚΛΗΣ), ΙΑΣΩ (ΙΑΣΩ Α.Ε.),

ΙΑΤΡ (ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ Ε.Α.Ε.), ΙΚΟΝΑ (ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ Α.Ε.Ε.),

ΙΚΤΙΝ (ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΑΡΜΑΡΩΝ),

ΙΛΥΔΑ (ΙΛΥΔΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ),

ΙΜΑΚΟ (ΙΜΑΚΟ ΜΗΝΤΙΑ Α.Ε. Μ.Μ.Ε.), ΙΜΠΕ (ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠΑΝΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΙΝΚΑΤ (ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. ΤΕΧΝ. ΕΡΓΩΝ & ΜΕΤΑΛ. ΚΑΤΑΣΚ.),

ΙΝΛΟΤ (ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε. - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ),

ΙΝΤΕΡ (ΙΝΤΕΡΙΝΒΕΣΤ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Χ.),

ΙΝΤΕΤ (ΙΝΤΕΡΤΕΚ Α.Ε. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΕΧΝ/ΓΙΕΣ),

ΙΝΦΙΣ (ΙΝΤΕΡΦΙΣΗ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ), ΙΝΦΟ (ΙΝΦΟΡΜΕΡ Α.Ε.), ΙΟΝΑ (ΙΟΝΙΚΗ (ΞΕΝ/ΚΕΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΙΣ)),

ΚΑΕ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ Α.Ε.),

ΚΑΘΗ (Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Α.Ε.), ΚΑΜΠ (REDS Α.Ε. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ),

ΚΑΝΑΚ (ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ ΑΒΕΕ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ, ΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ ΚΑΙ ΠΑΓΩΤΟΥ),

ΚΑΡΔ (ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ & ΥΙΟΙ Α.Ε.Β.Ε.),

ΚΑΡΕΛ (ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε.), ΚΑΡΤΖ (ΚΑΡΑΤΖΗ Α.Ε.), ΚΑΤΣΚ (ΥΙΟΙ Χ. ΚΑΤΣΕΛΗ Α.Β.Ε.Ε.),

ΚΕΚΡ (ΚΕΚΡΟΨ Α.Ε.), ΚΕΠΕΝ (ΜΥΛΟΙ ΚΕΠΕΝΟΥ Α.Β.Ε.Ε.),

ΚΛΕΜ (ΚΛΕΕΜΑΝΝ HELLAS Α.Β.Ε.Ε.), ΚΛΜ (Ι. ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - Ι. ΛΑΠΠΙΑΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.),

ΚΜΟΛ (ΑΡΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.),

ΚΛΩΝΚ (ΚΛΩΝΑΤΕΞ ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε.),

ΚΛΩΝΠ (ΚΛΩΝΑΤΕΞ ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε.),
ΚΜΟΛ (ΑΡΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.),
ΚΟΡΔΕ (ΑΦΟΙ Χ. ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Α.Ε.Β.Ε.), ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟΡΡΕΣ Α.Ε.
ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ),
ΚΟΥΑΛ (QUALITY AND RELIABILITY Α.Β.Ε.Ε.),
ΚΟΥΕΣ (Info-Quest Α.Ε.Β.Ε.), ΚΡΕΚΑ (ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.),
ΚΡΕΤΑ (ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ ΑΒΕΕ), ΚΡΙ (ΚΡΙ-ΚΡΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ
ΑΒΕΕ),
ΚΤΗΛΑ (ΚΤΗΜΑ ΚΩΣΤΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ Α.Ε.), ΚΥΠΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ), ΚΥΡΙΟ (ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ Μ.Κ.Ν. Α.Ε.),
ΚΥΡΜ (F.H.L. Η. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΜΑΡΜΑΡΑ - ΓΡΑΝΙΤΕΣ Α.Β.Ε.Ε.),
ΛΑΒΙ (LAVIPHARM Α.Ε.), ΛΑΜΔΑ (LAMDA DEVELOPMENT Α.Ε.),
ΛΑΜΨΑ (ΛΑΜΨΑ Α.Ε. ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ),
ΛΑΝΑΚ (ΛΑΝΑΚΑΜ Α.Ε.), ΛΕΒΚ (Ν. ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Α.Ε.),
ΛΕΒΠ (Ν. ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Α.Ε.),
ΛΙΒΑΝ (ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ),
ΛΟΓΟΣ (Logismos ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Α.Ε.),
ΛΟΔΙΣ (ΣΙΝΓΚΙΟΥΛΑΡ ΛΟΤΖΙΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ & ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ),
(ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.), ΛΥΚ (INFORM Π. ΛΥΚΟΣ Α.Ε.),
ΛΥΜΠΕ (ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΥΜΠΕΡΗ Α.Ε.), ΜΑΘΙΟ (ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ
Α.Ε.),

ΜΑΞΙΜ (ΜΑΞΙΜ - ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ Α.Ε.),

ΜΑΡΑΚ (ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ),

ΜΑΡΦΒ (MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD),

ΜΕΒΑ (ΜΕΒΑCO ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ Α.Β.Ε.Ε.),

ΜΕΝΤΙ (MEDICON ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ),

ΜΕΤΚ (ΜΕΤΚΑ Α.Ε.), ΜΗΧΚ (ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.), ΜΗΧΠ (ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.),

ΜΙΓ (MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΜΙΝ (ΑΦΟΙ Ι.& Β. ΛΑΔΕΝΗΣ Α.Ε."ΜΙΝΕΡΒΑ" Β. ΠΛΕΚΤΙΚΗΣ),

ΜΙΝΟΑ (ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε.), ΜΛΣ (Μ.Λ.Σ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε.),

ΜΟΗ (ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΑΕ),

ΜΟΝΤΑ (Ν. ΒΑΡΒΕΡΗΣ-MODA BAGNO Α.Ε.),

ΜΟΤΟ (ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΤΡΟΧΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΩΝ ΘΑΛΑΣΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ),

ΜΟΥΖΚ (ΕΛ. Δ. ΜΟΥΖΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.Μ. & Ε.),ΜΟΧΛ (ΜΟΧΛΟΣ Α.Ε.),

ΜΠΕΛΑ (JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ), ΜΠΕΝΚ (Χ. ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ & ΥΙΟΣ Α.Ε.),

ΜΠΟΚΑ (Ι. ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ & ΥΙΟΣ HOLDING Α.Ε.),

ΜΠΟΠΑ (Ι. ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ & ΥΙΟΣ HOLDING Α.Ε.), ΜΠΤΚ (ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε.), ΜΥΤΙΑ (ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ),

ΝΑΚΑΣ (ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ ΝΑΚΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ & ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Α.Β.Ε.Τ.Ε.),

ΝΑΥΠΙ (ΚΛΩΣΤΟΨΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ Α.Β.Ε.Ε.),

ΝΑΥΤ (Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ - Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.),

ΝΕΩΡΣ (ΝΕΩΡΙΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ), ΝΗΡ (ΝΗΡΕΥΣ
ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.),

ΝΙΚΑΣ (Π.Γ. ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.), ΝΙΟΥΣ (ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Ε.
ΥΠΗΡ. ΤΗΛΕΧΟΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ - ΟΛΟΚΛ. ΥΠΗΡ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
& ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ),

ΞΥΛΚ (ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ Α.Τ.Ε.Ν.Ε.), ΞΥΛΠΙ (ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ Α.Τ.Ε.Ν.Ε.),

ΟΛΘ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.),

ΟΛΚΑΤ (OLYMPIC CATERING Α.Ε.), ΟΛΠΙ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.),

ΟΠΑΠ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε.),
ΟΤΕ (ΟΤΕ Α.Ε.), ΟΤΟΕΛ (ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ &
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΠΑΙΡ (Ε. ΠΑΙΡΗΣ Α.Β.Ε.Ε ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ), ΠΑΡΝ (ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Β.Ε.Τ.Ε.),

ΠΑΣΑΛ (PASAL ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ),
ΠΕΑ (ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε.Ε.Α.Π.),

ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.), ΠΕΤΡΟ (ΠΕΤΡΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Ε.Β.Ε.),

ΠΗΓΑΣ (ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ), ΠΛΑΘ (ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Β.Ε.Ε.), ΠΛΑΙΣ (ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS Α.Ε.Β.Ε.),

ΠΛΑΚΡ (ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Β.Ε.Ε.), ΠΡΕΖΤ (ΓΕΚΕ Α.Ε.),

ΠΡΟ (ΠΡΟΤΟΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ), ΠΡΟΦ (PROFILE Α.Ε.Β.Ε. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ),

ΠΣΥΣΤ (ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΎΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ Α.Ε.), ΡΕΒ (ΡΕΒΟΪΛ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ),

ΡΙΛΚΕ (RILKEN ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ Α.Ε.), ΡΙΝΤΕ (ΡΙΝΤΕΝΚΟ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΣΑΙΚΛ (CYCLON ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε. Επεξ/ίας & Εμπορίας Λιπαντικών & Πετρ/ών), ΣΑΝΥΟ (ΣΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε.Β.Ε.),

ΣΑΡ (ΓΡ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ Α.Β.Ε.Ε.), ΣΑΡΑΝ (ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Κ. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.),

ΣΑΤΟΚ (ΣΑΤΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΠΙΤΙΟΥ), ΣΕΛΜΚ (ΣΕΛΜΑΝ ΕΛΛΗΝΟΕΛΒΕΤΙΚΗ ΒΙΟΜ. ΕΠΕΞ. ΞΥΛΟΥ Α.Ε.),

ΣΕΛΟ (ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ Α.Ε.Γ.Ε.), ΣΕΝΤΡ (CENTRIC ΠΟΛΥΜΕΣΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ),

ΣΙΔΕ (ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε. (ΠΡΩΗΝ ΕΡΛΙΚΟΝ)), ΣΙΔΜΑ (ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΙΔΜΑ Α.Ε.),

ΣΙΕΝΣ (SCIENS ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ),

ΣΠΕΙΣ (SPACE HELLAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ – ΙΔΙ),

ΣΠΙ (CPI Α.Ε ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ),

ΣΠΥΡ (ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΣΠΥΡΟΥ Α.Ε.Β.Ε.), ΣΦΑ (ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.), ΣΩΛΚ (ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.),

ΤΕΓΟ (Χ.Κ. ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.),

ΤΕΚΔΟ (ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.), ΤΕΝΕΡΓ (ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Α.Ε.),

ΤΕΞΤ (ΤΕΞΑΠΡΕΤ Α.Ε.), ΤΖΚΑ (ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ Α.Ε.), ΤΗΛΕΤ (ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ Α.Ε.), ΤΙΤΚ (ΤΙΤΑΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ),

ΤΙΤΠ (ΤΙΤΑΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ),

ΤΣΟΥΚ (PAPERPACK - ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΗΣ Ι. Α.Β.Ε.Ε.),

ΤΤ (ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Τ.Ε.),

ΥΑΛΚΟ (ΥΑΛCO - ΣΩΚΡΑΤΗΣ Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ & ΥΙΟΣ Α.Ε.),

ΥΓΕΙΑ (ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ & ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ Α.Ε.), ΦΙΕΡ (ΦΙΕΡΑΤΕΞ ΑΦΟΙ ΑΝΕΖΟΥΛΑΚΗ Α.Ε.),

ΦΙΝΤΟ (ΦΙΝΤΕΞΠΟΡΤ Α.Ε.), ΦΛΕΞΟ (FLEXOPACK Α.Ε.Β.Ε.Π.),

ΧΑΙΔΕ (ΧΑΙΔΕΜΕΝΟΣ Α.Ε.Β.Ε.), ΧΑΚΟΡ (ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε (ΠΡΩΗΝ ΒΕΚΤΩΡ)),

ΧΑΤΖΚ (ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΛΣΟΝ, ΚΑΛΤΣΩΝ, ΕΣΩΡΟΥΧΩΝ, ΝΗΜΑΤΩΝ, ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ),

ΧΚΡΑΝ (ΥΙΟΙ Ε.ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ - ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜ. ΤΥΡΝΑΒΟΥ Α.Ε.)

3.4 Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών

Εκτός του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών λειτουργεί και το Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών. Είναι η λεγόμενη παράλληλη αγορά μιας και η λειτουργία του βασίζεται κατά κύριο λόγο στη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Αξιών. Για να είμαστε σε θέση να κατανοήσουμε καλύτερα τον ρόλο του στην αγορά και τη διαφορά του από το Χ.Α.Α. ακολουθεί μια σύντομη περιγραφή του και παράθεση των βασικότερων χαρακτηριστικών του.

3.4.1 Ιστορικά στοιχεία

Τα δικαιώματα της τουλίπας ήταν εκείνα τα παράγωγα που για πρώτη φορά διαπραγματεύτηκαν στο Άμστερνταμ Μπουρζέ τον 17^ο αιώνα. Ιστορικές πηγές έχουν καταγράψει μια ακόμη πολύ πιο πρώιμη διαπραγμάτευση παραγώγων. Συγκεκριμένα αναφέρονται το 330 π.χ. όταν σύμφωνα, με τα Πολιτικά του Αριστοτέλη ο Θαλής ο Μιλήσιος προέβλεψε, μέσω της αστρολογίας, τα επίπεδα της σοδειάς των ελαιόδεντρων και φρόντισε να προαγοράσει το δικαίωμα χρήσης των ελαιοτριβείων προκαταβάλλοντας ένα μικρό χρηματικό ποσό. Μην έχοντας κάνει λάθος για την εκτίμηση του, την περίοδο συγκομιδής των ελαιόδέντρων όπου τα ελαιοτριβεία είχαν μεγάλη ζήτηση και λόγω της αυξημένης σοδειάς, τα μίσθωσε σε φυσικά μεγαλύτερη τιμή από εκείνη που είχε προκαταβάλλει ώστε να βγει κερδισμένος.

Στην πορεία των χρόνων τα παράγωγα έκαναν ξανά την εμφάνιση τους στην Αγγλία το 1711 με το μονοπώλιο της εταιρείας της Νοτίου Θάλασσας η οποία σε αντάλλαγμα την αποπληρωμή όλων των δημόσιων χρεών έλαβε το προνόμιο του αποκλειστικού εμπορικού φορέα της χώρας. Το αποτέλεσμα της ανταλλαγής εκείνης ήταν η εκτόξευση της τιμής της μετοχής της εταιρείας σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα. Αν και τα έσοδα της εταιρείας ήταν πάρα πολύ ικανοποιητικά κάποιοι μέτοχοι αντιλήφθηκαν νωρίς ότι δεν θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν την τόσο υψηλή τιμή της μετοχής της και άρχισαν να τις πουλούν μαζικά. Παράλληλα, όμως, η εταιρεία είχε ήδη κυκλοφορήσει στην αγορά παράγωγα των μετοχών της παραχωρώντας έτσι το δικαίωμα στους επενδυτές να αγοράσουν ή πουλήσουν σε προκαθορισμένη ημερομηνία και σε προκαθορισμένη τιμή. Όταν η τιμή της μετοχής έφτασε στο κατώτερο σημείο της κάποιοι αθέτησαν τις συμφωνίες τους και οι συναλλαγές κρίθηκαν παράνομες.

Χρειαστήκαν να περάσουν πολλά χρόνια για την πρώτη επίσημη ίδρυση χρηματιστηρίου παραγώγων η οποία έλαβε χώρα στις αρχές του 1900 στην Νέα Υόρκη. Είχε βεβαίως προηγηθεί η δημιουργία του New York Stock Exchange το 1790 και οι επενδυτές αναζητούσαν μια πιο οργανωμένη αγορά παραγώγων. Οι πρώτες συναλλαγές ήταν περιορισμένες κυρίως γιατί οι επενδυτές στόχευαν στο κέρδος και πολλές φορές δεν συμμορφώνονταν με τους όρους των συμβολαίων.

Μετά το κραχ του 1929 η Αμερική θεσμοθέτησε την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ η οποία επέβλεπε τις συναλλαγές και ήταν υπεύθυνη για την διαφάνεια τους. Αρχικά είχε απαγορεύσει τις συναλλαγές των παραγώγων αφού όπως υποστήριζε δεν ήταν ακόμα σε θέση να ξεχωρίσει ποιες ήταν «υγιείς» και ποιες όχι. Εκτός όμως και από αυτό το γεγονός η πολιτεία ανησυχούσε γιατί λίγοι επενδυτές ασκούσαν τελικά τα δικαιώματα τους και τα κεφάλαια που επένδυαν χάνονταν.

Στην χώρα μας τα παράγωγα άρχισαν να αποκτούν φήμη μετά την ίδρυση του Χρηματιστηρίου Παραγώγων το 1997 (2533/97). Το πρώτο του προϊόν ήταν το Συμβόλαιο Μελλοντικής Εκπλήρωσης και άρχισε να διαπραγματεύεται στις 27 Αυγούστου 1999. Στις 14 Ιανουαρίου 2000 πρωτοεμφανίστηκε το Συμβόλαιο Μελλοντικής Εκπλήρωσης σε ομόλογο δεκαετούς διάρκειας. Κατά την συνέχιση της λειτουργίας του δημιουργήθηκαν αρκετά ακόμα προϊόντα.

Ιστορική στιγμή της ελληνικής οικονομίας ήταν η συγχώνευση του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών με το Χρηματιστήριο Παραγώγων με στόχο την υποστήριξη και εποπτεία των συναλλαγών και την προστασία των επενδυτών.

3.4.2 Τι είναι τα παράγωγα

Τα παράγωγα είναι χρηματοοικονομικά προϊόντα των οποίων η τιμή καθορίζεται από την τιμή των προϊόντων (χρηματοοικονομικά ή μη) στα οποία βασίζονται.

Λόγοι ύπαρξης παραγώγων

Οι βασικότεροι λόγοι για τους οποίους θεσπίστηκαν τα παράγωγα είναι:

• Η αντιστάθμιση κινδύνων (hedging). Λόγω του ταχύτατος μεταβαλλόμενου τρόπου που κινούνται οι αγορές σήμερα είναι εξαιρετικά σημαντικό κάθε επενδυτική πράξη να μπορεί να προσαρμόζεται σε κάθε μελλοντική προβλεπόμενη εξέλιξη.

Αυτό επιτυγχάνεται με την σωστή επένδυση σε ένα παράγωγο προϊόν, η οποία είναι σε θέση να επιφέρει αντίθετα αποτελέσματα από εκείνα της υποκείμενης αξίας. Έτσι ο επενδυτής έχει ως ένα

βαθμό ή ακόμα και εξολοκλήρου εξασφαλίζει την απόδοση του χαρτοφυλακίου του ασχέτως του πώς θα κινηθούν οι αγορές χωρίς να χρειάζεται να ρευστοποιούν το χαρτοφυλάκιο τους εφόσον έχουν διασφαλίσει το κεφάλαιο τους.

Û Η κερδοσκοπία (speculation). Το πώς θα επενδύσει κάποιος επηρεάζεται και στις εκτιμήσεις ή προβλέψεις για το πώς θα κινηθεί η αγορά στο μέλλον. Η κερδοσκοπία είναι συστατικό όλων των αγορών καθώς διευκολύνει την μετάβαση της ανάληψης του κινδύνου. Ένας τρόπος για να αυξήσει τις αποδόσεις του ένας επενδυτής είναι και οι επενδύσεις με χρήση όσο το δυνατό μικρότερο κεφάλαιο, συνήθως αυτό αντιστοιχεί σε κάποιο ασφάλιστρο (premium) ή σε κάποιο περιθώριο (margin). Αυτός είναι και ο κύριος λόγος που τα παράγωγα χρησιμοποιούνται από κερδοσκόπους.

Û Εξισορροπητική Κερδοσκοπία (arbitrage). Είναι η εκμετάλλευση και διόρθωση ανισορροπιών που εμφανίζονται στιγμιαία μεταξύ της υποκείμενης αγοράς και της αγοράς παραγώγων.

Εφαρμόζεται όταν υπάρχει απόκλιση στην τιμή δύο εναλλακτικών επενδύσεων οι οποίες στην λήξη των συμβολαίων τους θα έχουν την ίδια τιμή. Σε αυτή την περίπτωση ο επενδυτής αγοράζει την πιο φθηνή και πουλάει την ακριβότερη. Κατά την λήξη του συμβολαίου ο επενδυτής θα κλείσει την ίδια ώρα και τις δύο θέσεις έχοντας πραγματοποιήσει σίγουρο κέρδος. Το κέρδος μιας τέτοιας κίνησης είναι ανεξάρτητο από την πορεία του δείκτη, επομένως ο επενδυτής δεν είναι ανάγκη να γνωρίζει την πορεία της αγοράς με λεπτομέρειες.

3.4.3 Διακρίσεις παραγώγων

Τα Χρηματοοικονομικά Παράγωγα διακρίνονται σε τέσσερις κύριες κατηγορίες και είναι εκείνα που είναι διαπραγματεύσιμα σε κυρίως οργανωμένες αγορές:

1. Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ).

Συμφωνίες ανάμεσα σε δύο συμβαλλόμενους που υποχρεώνουν τον ένα από τους δύο να αγοράσει μια προκαθορισμένη ποσότητα σε μια προκαθορισμένη τιμή σε μια προκαθορισμένη επίσης ημερομηνία στο μέλλον. Τα συμβόλαια αυτά αποτελούν τυποποιημένα προϊόντα όσον αφορά την τιμή, την ποσότητα, τη διάρκεια, κλπ και διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές, τα Χρηματιστήρια Παραγώγων, και κάτω από συγκεκριμένους κανόνες. Ο κίνδυνος μη συμμόρφωσης με τους όρους των συμβολαίων ελαχιστοποιείται ή εξαλείφεται λόγω του Οργανισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών, την απαιτούμενη κατάθεση και από τους δύο, δηλαδή ενός ελάχιστου περιθωρίου (υπολογίζεται ως ποσοστό επί της συνολικής τρέχουσας αξίας και λειτουργεί ως δικλίδα ασφαλείας στην περίπτωση που παρουσιαστεί κάποιος κίνδυνος) και την καθημερινή εκκαθάριση τους. Καλύπτουν ή ακόμα και μειώνουν τα μειονεκτήματα των προθεσμιακών που πηγάζουν από την αδυναμία κινήσεων κατά τη διάρκεια του συμβολαίου καθώς και την ύπαρξη αυξημένων κινδύνων και κατά κύριο λόγο των πιστωτικών κινδύνων.

Η θετική εξέλιξη των Συμβολαίων Μελλοντικής Εκπλήρωσης υποβοηθείται από την καθημερινή τους αξιολόγηση.

Ένα από τα μεγάλα πλεονεκτήματα των ΣΜΕ είναι το γεγονός ότι σχεδόν κάθε είδους επενδυτής μπορεί να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες που επιφέρουν. Ανάλογα με την συμπεριφορά του επενδυτή απέναντι στον κίνδυνο και τις προσδοκίες του για το μέλλον της αγοράς οι επενδυτές διακρίνονται:

- Θεσμικοί επενδυτές: θεωρούνται οι διαχειριστές χαρτοφυλακίων ή ασφαλιστικές εταιρείες που εκμεταλλεύονται τα ΣΜΕ για επίτευξη κερδών.
- Τράπεζες: οι τράπεζες μπαίνουν στην αγορά των ΣΜΕ είτε για λογαριασμό πελατών τους, είτε ως θεσμικοί επενδυτές για λογαριασμό τους ή ακόμα και ως ειδικοί διαπραγματευτές (market makers).

Ειδικοί διαπραγματευτές είναι οι συναλλασσόμενοι εκείνοι που αναλαμβάνουν να θέσουν δεσμευτικές τιμές για τα δικαιώματα αγοράς και πώλησης των ΣΜΕ σε συνεχή χρόνο έτσι οποιαδήποτε χρονική στιγμή οι επενδυτές να μπορούν να πάρουν θέση ή να τις ρευστοποιήσουν.

Διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: α) Εκκαθάριση τοις μετρητοίς ή με ρευστά διαθέσιμα και β) Παράδοσης υποκειμένων τίτλων.

2. Τα δικαιώματα προαίρεσης.

Με τον τρόπο αυτό ο αγοραστής του συμβολαίου αποκτά το δικαίωμα να αγοράσει ή να πουλήσει το υποκείμενο σε προκαθορισμένη τιμή, εντός προκαθορισμένου χρονικού διαστήματος χωρίς ωστόσο να είναι δεσμευτικό να προβεί στην πράξη. Από την πλευρά του ο πωλητής του συμβολαίου, εάν τελικά ο αντισυμβαλλόμενος αποφασίσει να προβεί στην αγορά, έχει την υποχρέωση να συμμορφωθεί στους συμφωνηθέντες όρους. Τα δικαιώματα προαίρεσης ή options είναι τυποποιημένα όσον αφορά τη διάρκεια, το ποσό, την τιμή και το συνολικό ύψος. Διαπραγματεύονται στην οργανωμένη αγορά αλλά δεν αποκλείεται να τα συναντήσουμε και στη δευτερογενή αγορά. Ένα ακόμα χαρακτηριστικό που τα κάνει μοναδικά είναι ότι σε περίπτωση που ο κάτοχος τους αποφασίσει να μην ασκήσει τα δικαιώματα του δεν θα υποστεί καμία επίπτωση. Μπορούν να διαπραγματεύονται και εκτός οργανωμένων αγορών και κατά κύριο λόγο μεταξύ επιχειρήσεων ή μεταξύ επιχειρήσεων και τραπεζών.

Οι δυο κατηγορίες των δικαιωμάτων προαίρεσης είναι οι εξής:

A) Δικαίωμα Αγοράς (Call Option) όταν δηλαδή το δικαίωμα αναφέρεται στο δικαίωμα του επενδυτή να αγοράσει την υποκείμενη αξία. Η αγορά πραγματοποιείται εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος και μέχρι την λήξη του δικαιώματος και η τιμή αγοράς ονομάζεται τιμή εξάσκησης (strike price).

Η αξία ενός call option ενώ εξασκείται είναι η διαφορά της τρέχουσας τιμής της υποκείμενης αξίας από την τιμή εξάσκησης του. Σε περίπτωση που η υποκείμενη αξία είναι κάτω από την τιμή εξάσκησης τότε η εξάσκηση του call option δεν έχει νόημα.

Η πώληση ακάλυπτων δικαιωμάτων είναι η πιο επικίνδυνη επενδυτική στρατηγική εξαιτίας της απεριόριστης πιθανής ζημιάς που εμπεριέχουν.

Παράδειγμα αγοράς δικαιώματος:

Ένας επενδυτής πιστεύει και προσδοκά οι τιμές των μετοχών μιας εταιρίας ότι θα ακολουθήσουν μια θετική πορεία. Την συγκεκριμένη χρονική στιγμή η τιμή τους αποτιμάται στα 100€ ωστόσο δεν είναι πρόθυμος να δαπανήσει 10000€ για την αγορά 100 μετοχών. Έτσι αντί της άμεσης αγοράς τους αγοράζει ένα δικαίωμα αγοράς στην τιμή εξάσκησης των 100€ μετοχή οποιαδήποτε στιγμή μέχρι την λήξη του δικαιώματος. Για το δικαίωμα πληρώνει τιμή δικαιώματος 10€ μετοχή.

Επομένως, αν τελικά οι τιμές της μετοχής κατά την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου συναλλάσσονται στα 150€ ο επενδυτής ασκώντας το δικαίωμα του θα αγοράσει τις μετοχές στα 100€ έχοντας πληρώσει δικαίωμα 10€ άρα το κέρδος ανά μετοχή είναι: $150 - 100 - 10 = 40€$

B) Δικαίωμα Πώλησης (Put Option) όταν δηλαδή το δικαίωμα του επενδυτή αναφέρεται στην πώληση της υποκείμενης αξίας. Η πώληση

πραγματοποιείται εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος και η τιμή πώλησης ονομάζεται *τιμή εξάσκησης (put option)*.

Η αξία ενός put option ενώ εξασκείται είναι η διαφορά της τρέχουσας τιμής της υποκείμενης αξίας από την τιμή εξάσκησης του. Σε περίπτωση που η υποκείμενη αξία είναι πάνω από την τιμή εξάσκησης τότε η εξάσκηση του pull option δεν έχει νόημα.

Παράδειγμα πώλησης δικαιώματος:

Ένας επενδυτής είναι πολύ απαισιόδοξος για την πορεία των μετοχών μιας εταιρίας των οποίων η τρέχουσα τιμή τιμάται στα 200€ Έτσι αποφασίζει να πουλήσει ένα δικαίωμα αγοράς με τιμή εξάσκησης κατά τη διάρκεια της ζωής του 300€ αν αυτό ασκηθεί. Κατά την πώληση του δικαιώματος λαμβάνει 20€ μετοχή.

Έστω όμως ότι οι μετοχές κατά την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου συναλλάσσονται στα 200€ τότε για τον κάτοχο του δικαιώματος θα ήταν πιο συμφέρον να τις αγοράσει στο χρηματιστήριο χωρίς να ασκήσει το δικαίωμα του. Σε αυτήν την περίπτωση ο κάτοχος του δικαιώματος θα κρατήσει και τις τιμές του δικαιώματος και τις μετοχές.

και εκείνα που κινούνται κυρίως εκτός οργανωμένων αγορών:

3. Τα προθεσμιακά συμβόλαια.

Είναι συμβόλαια των οποίων οι όροι συμφωνούνται βάσει των αναγκών των συμβαλλόμενων και υποχρεώνουν των ένα εκ των δύο να αγοράσει μια ποσότητα σε προκαθορισμένη τιμή σε μελλοντική ημερομηνία. Ταυτόχρονα ο δεύτερος συμβαλλόμενος αναλαμβάνει την υποχρέωση να συμμορφωθεί και ο ίδιος στους όρους. Ο κίνδυνος των συμβολαίων αυτών είναι μεγάλος μίας και κινούνται εκτός οργανωμένης αγοράς και οι όροι τους είναι αποκλειστικά συμφωνίας των συμβαλλόμενων.

4. Οι ανταλλαγές.

Ανταλλαγές ή swaps εννοούμε τις συμφωνίες ανάμεσα σε δυο μέλη που έχουν να κάνουν με κάποια μελλοντική ανταλλαγή εισροών ή εκροών (κεφάλαια ή αξίες) με προσυμφωνηθέντες όρους. Οι όροι συμφωνούνται μεταξύ των συναλλασσόμενων ανάλογα με τις δυνατότητες τους.

Οι βασικότερες κατηγορίες των ανταλλαγών βάσει των οποίων αναπτύσσονται πιο σύνθετα ή εξειδικευμένα προϊόντα είναι:

- Οι ανταλλαγές νομισμάτων
- Οι ανταλλαγές επιτοκίων
- Οι ανταλλαγές πιστωτικού κινδύνου
- Οι ανταλλαγές Αξιών και Απαιτήσεων
- Οι ανταλλαγές Υποχρεώσεων
- Οι ανταλλαγές Προθεσμιακών Συμβολαίων
- Swaptions, προαίρεση που δίνει το δικαίωμα πραγματοποίησης ενός swap ή ακύρωσης του στο μέλλον).

5. Λοιπά Παράγωγα

Τα προϊόντα που δεν κατατάσσονται εύκολα σε καμία κατηγορία είναι κυρίως οι Προθεσμιακές Συμφωνίες Επιτοκίων, τα Caps, τα Floors, τα Collars, τα Warrants και το δικαίωμα προαίρεσης επί συμβολαίου μελλοντικής εκπλήρωσης.

3.4.5 Λειτουργία Χρηματιστηρίου Παραγώγων

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται οι ώρες λειτουργίας του ΧΠΑ όπως αυτές ισχύουν από 29 Σεπτεμβρίου 2008.

Ωράριο Λειτουργίας Αγοράς Παραγώγων Χρηματιστηρίου Αθηνών (Ισχύει από 29/09/2008)

Επιμέρους Αγορές	Ωράριο Λειτουργίας Αγοράς		Ωράριο: Ειδικής Διαπραγμάτευσης, Λήξης και Τιμής Εκκαθάρισης			
	Έναρξη Συνεδρίασης	Λήξη Συνεδρίασης	Ωρα Λήξης Συναλλαγών την ημέρα λήξης του παραγώγου	Ωρα προσδιορισμού ημερήσιας τιμής εκκαθάρισης παραγώγου	Υποχρεώσεις Ειδικής Διαπραγμάτευσης	
	Έναρξη	Λήξη			Έναρξη	Λήξη
ΣΜΕ σε δείκτες	10:15	17:20	13:45 (*)	16:50-17:00	10:35	17:00
Δικαιώματα σε δείκτες	10:15	17:20	13:45 (*)	-	10:35	17:00
ΣΜΕ σε μετοχές	10:15	17:20	13:45 (**)	16:50-17:00	10:45	17:00
Δικαιώματα σε μετοχές	10:15	17:20	13:45 (**)	-	10:45	17:00
Stock Repos	10:15	17:20	-	-	-	-
Stock Reverse Repos – RA – STRA's	10:15	17:20	-	-	-	-

Έναρξη Εκκαθάρισης: 17:50

Ημερήσιος Διακανονισμός (T+1): 09:45

Περιθώρια Ασφάλισης (T+1): 09:45

(*) Τελική Τιμή Εκκαθάρισης: Η τιμή του δείκτη που υπολογίζεται από τις τιμές της ενδιάμεσης Δημοπρασίας 13:45 – 14:00 των μετοχών της Μεγάλης

Κεφαλαιοποίησης ή/και της τιμής της ενδιάμεσης Δημοπρασίας 12:00 – 14:00 των μετοχών της Μεσαίας και Μικρής Κεφαλαιοποίησης. Στις παραπάνω περιπτώσεις οι συναλλαγές καταρτίζονται σε τυχαίο χρόνο στο διάστημα 13:58-14:00.

Προθεσμία για διορθώσεις συναλλαγών: 17:50

Προθεσμία για ασκήσεις (exercise) σε Stock Repo: 15:20

Προθεσμία για λοιπές ασκήσεις (exercise): 17:50

(**) Τελική Τιμή Εκκαθάρισης: Η τιμή της ενδιάμεσης Δημοπρασίας 13:45 – 14:00 στις μετοχές της κατηγορίας Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης

3.4.6 Τα προϊόντα και οι δείκτες του ΧΠΑ

Τα προϊόντα που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών είναι τα παρακάτω:

- Παράγωγα σε δείκτη μετοχών

1.1. Options σε δείκτη

1.2 Futures σε δείκτη

Δείκτης FTSE 20

ALPHA BANK (ΚΟ)

COCA - COLA ΤΡΙΑ ΕΨΙΛΟΝ (ΚΟ)

EUROBANK EFG (ΚΟ)

MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)

MARFIN POPULAR BANK (ΚΟ)

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)

ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ)

ΔΕΗ (ΚΟ)

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)

ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)

ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)

ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)

ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)

ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)

ΟΠΑΠ (ΚΟ)

OTE (KO)

ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (KO)

TAXYΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (KO)

TITAN (KO)

Δείκτης FTSE MID 40

ALAPIS (KO)

ASPIS BANK (KO)

EUROBANK PROPERTIES AEEAΠ (KO)

FOLLI - FOLLIE (KO)

FORTHNET (KO)

FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (KO)

FRIGOGLASS (KO)

INFO - QUEST (KO)

INTRACOM HOLDINGS (KO)

J. & P. - ΑΒΑΞ (KO)

JUMBO (KO)

LAMDA DEVELOPMENT(KO)

PROTON ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (KO)

S & B ΒΙΟΜΗΧ. ΟΡΥΚΤΑ (KO)

SCIENS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (KO)

SINGULARLOGIC (KO)

SPRIDER STORES (ΚΟ)

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)

ΑΝΕΚ (ΚΟ)

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒ (ΚΟ)

ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ)

ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)

ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)

ΔΟΛ (ΚΟ)

ΕΛΒΑΛ (ΚΑ)

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ)

ΕΥΑΘ (ΚΟ)

ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)

ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)

ΜΕΤΚΑ (ΚΟ)

ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΚΟ)

ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΑΝΕ (ΚΟ)

ΟΛΘ (ΚΟ)

ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ)

ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)

ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ)

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (ΚΟ)

ΣΩΛΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ)

ΥΓΕΙΑ (ΚΟ)

ΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ)

- Παράγωγα σε μετοχές

2.1 Δικαιώματα (options) σε επιλεγμένες μετοχές.

Οι μετοχές που έχουν εκδώσει options είναι:

ΑΛΦΑ, ΔΕΗ, ΕΤΕ, ΟΠΑΠ, ΟΤΕ

2.2 Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης (futures)

Τα ΣΜΕ επί μετοχών έκαναν την παρθενική τους εμφάνιση στην αγορά παραγώγων στις 29 Νοεμβρίου 2001. Οι μετοχές που συμμετέχουν επιλέχθηκαν βάσει κριτηρίων που αφορούν στην ιστορικότητα των τίτλων όσον αφορά την μεταβλητότητα τους, τον ημερήσιο τζίρο τους, το εύρος διακύμανσης της τιμής και το ποσοστό ευρείας διαφοράς τους

Μετοχές οι οποίες έχουν futures είναι:

ΑΛΦΑ, ΑΤΕ, ΒΙΟΧΚ, ΔΕΗ, ΕΕΕΚ, ΕΛΛΑΚΤΩΡ, ΕΛΠΕ, ΕΤΕ, ΕΥΡΩΒ, ΕΧΑΕ, ΙΝΛΟΤ, ΙΝΤΚΑ, ΚΥΠΡ, ΜΑΡΦΒ, ΜΕΤΚ, ΜΙΓ, ΜΟΗ, ΜΥΤΙΑ, ΟΠΑΠ, ΟΤΕ, ΠΕΙΡ, ΣΙΔΕ, ΤΙΤΚ.

Κατά την οργάνωση του τρόπου λειτουργίας του ΧΠΑ είχε επίσης προβλεφθεί και η δημιουργία μερικών ακόμα παραγώγων, τα Παράγωγα σε ομόλογα, τα Παράγωγα σε επιτόκια και τα Παράγωγα σε ισοτιμίες αλλά ακόμα δεν έχουν ενταχθεί στις καθημερινές συναλλαγές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Χαρακτηριστικά Διεθνών Χρηματιστηριακών Αγορών

4.1 Εισαγωγή

Αφού εξετάσαμε τον τρόπο λειτουργίας της ελληνικής χρηματιστηριακής αγοράς τώρα θα αναλύσουμε την λειτουργία των διεθνών αγορών και πως οι μεταβολές τους επηρεάζουν την πορεία του δικού μας εγχώριου χρηματιστηρίου.

4.2 Γενικά

Η Διεθνής Κεφαλαιαγορά αποτελείται από την Παγκόσμια Αγορά ομολόγων και μετοχών, την αγορά ενός μεγάλου αριθμού προϊόντων που καλύπτουν το φάσμα μεταξύ ομολόγων και μετοχών και την αγορά των παραγώγων προϊόντων που έχουν υποκείμενα αυτά τα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Η Παγκόσμια Αγορά περιλαμβάνει κυρίως τις αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χρηματιστηριακές αγορές. Στη κατηγορία των αναπτυγμένων χρηματιστηριακών αγορών ανήκουν τα χρηματιστήρια της Νέας Υόρκης, του Τοκίου, της Φρανκφούρτης, του Παρισιού, του Λονδίνου κ.ά. Η πιο ώριμη από αυτές τις αγορές είναι αναμφίβολα η χρηματιστηριακή αγορά των Η.Π.Α , η οποία ενθαρρύνει τους επενδυτές σε όλο τον κόσμο και έχει μεγάλη επιρροή στις υπόλοιπες χρηματιστηριακές αγορές. Στην κατηγορία των αναπτυσσόμενων χρηματιστηριακών αγορών ανήκουν τα χρηματιστήρια του Χονγκ Κονγκ, της Στοκχόλμης, του Σάο Πάολο, του Τελ Αβίβ κ.ά.

Παρακάτω θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε τα χαρακτηριστικά των σημαντικότερων αυτών χρηματιστηριακών αγορών και την εξέλιξη τους.

4.3 Αναπτυγμένα Χρηματιστήρια

4.3.1 Νέα Υόρκη

Ένα κλασικό αμερικάνικο κτίριο, που χτίστηκε το 1953 στο Μανχάταν με σκοπό να προστατεύει τους Ολλανδούς εποίκους από τις επιθέσεις Βρετανών και Ινδιάνων, ήταν η πρώτη στέγη του χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης (NYSE), το οποίο έπειτα από τέσσερις αιώνες έμελλε να γίνει το σημαντικότερο από τα κέντρα των χρηματιστηριακών εξελίξεων στον κόσμο. Η Γουόλ Στριτ, όπως συνηθίζει να αποκαλεί το συγκεκριμένο χρηματιστήριο ο Τύπος, έχει τη μεγαλύτερη κεφαλαιοποίηση από όλα τα χρηματιστήρια του κόσμου, ενώ η αξία των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν το διάστημα Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 1998 υπερέβη τα έξι τρις. δολάρια. Στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης στο οποίο είναι εισηγμένες περισσότερες από 3000 επιχειρήσεις, γίνονται αγοραπωλησίες κοινών και προνομιούχων μετοχών εταιριών ομολογιακών δανείων, ADRs, παραγώγων προϊόντων, ομολόγων επιχειρήσεων και δημοσίου, διεθνών τραπεζικών ομολόγων κλπ. Τα μερίσματα φορολογούνται με 30% ενώ τα έσοδα από κεφαλαιακά κέρδη υπόκεινται στο φορολογικό καθεστώς των ΗΠΑ και φορολογούνται κατά ποσοστό 15% έως 28%.

Στη Νέα Υόρκη βρίσκεται και η έδρα ενός ακόμη χρηματιστηρίου, του AMEX (American Stock Exchange). Η συνολική κεφαλαιοποίηση του χρηματιστηρίου αυτού είναι μικρή και φθάνει τα 162 δις .δολάρια, ενώ ο αριθμός των εισηγμένων εταιριών πλησιάζει τις 800.

Αν και ιδρύθηκε το 1961, το μεγαλύτερο χρηματιστήριο των ΗΠΑ από πλευράς μεγεθών, το NASDAQ (National Association of Securities dealers Inc.) με έδρα την Ουάσινγκτον, έγινε από το 1971 το πρώτο χρηματιστήριο στον κόσμο το οποίο διαθέτει πλήρες ηλεκτρονικό σύστημα συναλλαγών, αλλά και διαδικασία εκκαθάρισης και μεταφοράς τίτλων. Στο χρηματιστήριο αυτό είναι

εισηγμένες 5378 εταιρίες, από τις οποίες οι περισσότερες ανήκουν στον κλάδο υψηλής τεχνολογίας.

Οι δείκτες του χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης είναι:

Όνομα δείκτη	Σύμβολο
Aerospace and Defense BRIDGES	DFW
Amex Disk Drive Index	DDX
Amex Airline Index	XAL
AMEX Airline Total Return Index	MLXAL
Amex Biotechnology Index	BTK
Amex China Index	CZH
Amex Chinese Mps Basket Value Index	MBO
Amex Composite	XAX
Amex Computer Hardware Index	HWI
Amex Computer Technology Index	XCI
Amex Defense Index	DFI
Amex Electric & Gas Infrastructure	RPE
Amex Energy Industry Cpn	MEB
Amex Equal Weighted Pharmaceutical	DGE
Amex Gold BUGS Index	HUI
Amex Hedge Fund Comp. Strat. Index	AXHFC
Amex Hong Kong 30 Index	HKX
Amex Hong Kong Option Index	HKO
Amex Institutional Index	XII
Amex International Market Index	ADR
Amex Japan Index	JPN
Amex Major Market Index	XMI
Amex Mexico Index	MXY
Amex Mini-Natural Gas Index	MNG
Amex Morgan Stanley Global Basket	GBS
Amex N American Telecommunications	XTC
Amex Natural Gas Index	XNG
Amex Networking Index	NWX
Amex Oil Index	XOI
Amex Pharmaceutical Index	DRG
Amex QQQ Volatility Index	QQV
AMEX Reference Index for Strategic	BXAIN
Amex Securities Broker/Dealer	XBD

Index	
Amex Select Utility Index	UUO
Amex Semiconductor Index	SIS
Amex Telecommunications Index	PHN
Amex Tobacco Index	TOB
B2B Internet HOLDERS Index	BUX
Baby Boomer Consumption Index	MLFOY
Benchmarks By Design High Income	BBDLVL
Biotech BOXES Indicative Value Index	BTD
Biotech HOLDERS Index	IBH
Broadband HOLDERS Index	XDH
Cap Mkts Corp Bond Index	CPMKTC
Cap Mkts Corp Bond Index RT Yield	CMCYLD
Capital Markets Bond Index	CPMKTB
Capital Markets Equities Index	CPMKTE
Capital Markets Index	CPMKTS
Capital Markets Liquidity Index	CPMKTL
Capital Markets Treasury Bond Index	CPMKTT
CapMkts T Bond Index RT Yield	CMTYLD
China Metals Basket Index	WSWDBM

Citi US Equity Model Index	CEQMI
Cleantech Index	CTIUS
Clear Spinoff Index	CLRSO
Consumer Discretionary Select Sct I	IXY
Consumer Staples Select Sector Indx	IXR
CSFB Technology Index	CTN
Deutsche Bank CROCI US+ Index	CROCI
Deutsche Bank CROCI Europe+ Index	CRCEU
Deutsche Bank CROCI Japan+ Index	CRCJP
Deutsche Bank Energy Index	DXE
Dynamic Aggr. Growth Intellidex	ILR
Dynamic Banking Intellidex	DHD
Dynamic Basic Mat Sector Intellidex	EZB
Dynamic Biotech & Genome Intellidex	DZO
Dynamic Bld & Const. Intellidex	DWC
Dynamic Cons Dscr Sector Intellidex	EZZ
Dynamic Cons Stpl Sector Intellidex	EZS

Dynamic Deep Value Intellidex Index	ILU
Dynamic Ener Expl & Prod Intellidex	DWE
Dynamic Energy Sector Intellidex	EZK
Dynamic Financial Sector Intellidex	EZF
Dynamic Food & Beverage Intellidex	DZF
Dynamic Hardware & Consumer EI	DZH
Dynamic Healthcare Svcs Intellidex	DHC
Dynamic Hlthcare Sector Intellidex	EZX
Dynamic Industr. Sector Intellidex	EZL
Dynamic Insurance Intellidex	DWJ
Dynamic Large Cap Growth Intellidex	ILH
Dynamic Large Cap Intellidex	IEB
Dynamic Large Cap Value Intellidex	ILW
Dynamic Leisure & Entertainment Int	DZL
Dynamic Market Intellidex Index	DYI
Dynamic Media Intellidex	DZM

Dynamic Mid Cap Growth Intellidex	ILJ
Dynamic Mid Cap Intellidex	IEK
Dynamic Mid Cap Value Intellidex	ILP
Dynamic Networking Intellidex	DZN
Dynamic Oil Services Intellidex	DWO
Dynamic OTC Intellidex Index	DYO
Dynamic Pharmaceutical Intellidex	DZR
Dynamic Retail Intellidex	DWR
Dynamic Semiconductor Intellidex	DZE
Dynamic Small Cap Growth Intellidex	ILK
Dynamic Small Cap Intellidex	IEY
Dynamic Small Cap Value Intellidex	ILZ
Dynamic Software Intellidex	DZC
Dynamic T & W Intellidex	DWY
Dynamic Tech Sector Intellidex	EZV
Dynamic Top 200 Intellidex	DYH
Dynamic Utilities Intellidex	DWU
Energy Select Sector Index	IXE
Europe 2001 HOLDERS Index	EKI
Financial Select Sector Index	IXM

Fincl Srvcs BRIDGES Basket Val Idx	MBM
FT Enhanced 130/30 Large Cap Index	FTLSLC
FT Enhanced 130/30 Large Cap Index	FTLCTR
Gr Companies Large-Cap Growth Index	GCILCG
Halter USX China Index	HXC
Halter USX India Index	HXI
Health Care Select Sector Index	IXV
Industrial 15 Index	IXD
Industrial Select Sector Index	IXI
INEV for 8% T. I. STRS due 3/30/10	ETZ
INEV for 8% T.I. STRS	DIB
INEV for STRS due 07/30/2011	DEY
INEV for STRS due 12/17/09	ETT
Inter@ctive Week Internet Index	IIX
Internet Architecture HOLDRS Index	XAH
Internet HOLDRS Index	HHI
Internet Infrastructure HOLDRS Indx	YIH
IPX Composite Index	IPXCI
IV for HSS: Wachovia Housing	HSS

Ind	
KLD Large Cap Sudan Free Social	KLDSF
Lux Nanotech Index	LUXNI
MacroShares Appl Ref Price of Crude	RPCRX
Market 2000+ HOLDRS Index	XKH
MarketGrader 100 Index	MGONE
MarketGrader 200 Index	MGTWO
MarketGrader 40 Index	MGFTY
MarketGrader Large Cap 100 Index	MGLRG
MarketGrader Mid Cap 100 Index	MGMID
MarketGrader Small Cap 100 Index	MGSML
Materials Select Sector Index	IXB
Mergent Canadian Dividend & Income	ACD
Mergent Dividend Achiever 50 Index	DAY
Mergent Dividend Achievers Index	DAA
Mergent Dividend Achievers Select	DVG
Mergent High Gr Rt Div Achieve Indx	DAH

Mergent Int'l Div Achieve Index	DAT
Merrill Lynch Global Market Index	GLI
Merrill Lynch Long Short Index-III	JKC
Merrill Lynch Major 11 Intl	EUX
Merrill Lynch Major 8 European	EMX
Merrill Lynch Slt Sctr SPDR Grwth	GWJ
Merrill Lynch Technology 100 Index	MLO
ML Global Currency Basket Ref Index	MLGBO
Morgan Stanley Basket of Homebuild	HBS
Morgan Stanley Commodity Related	CRX
Morgan Stanley Consumer Index	CMR
Morgan Stanley Cyclical Index	CYC
Morgan Stanley Global Basket CPN	GBK
Morgan Stanley Health Care Payors	HMO
Morgan Stanley Health Care Products	RXP
Morgan Stanley Health Care Provider	RXH
Morgan Stanley Internet Index	MOX
Morgan Stanley Technology Index	MSH
MSCI US Investable Market Energy	MSCIEN
MSCI US Investable Market Industri	MSCIIN
MSCI US Investable Market Telecomm	MSCITC
New Frontier Global Dyn Bal	NFABI
New Frontier Global Dyn Bal Growth	NFABG
New Frontier Global Dynamic Growth	NFAGI
Nuveen CE ETF Index-Price Return	NMUNP
Nuveen Municipal Closed-End ETF Ind	NMUNI
NYSE Arca Environmental Svcs Index	AXENV
NYSE Arca Global Airline Index	AXGAL
NYSE Arca Gold Miners	GDM
NYSE Arca Steel Index	STEEL
Ocean Tomo 300 Patent Index	OTPAT
Ocean Tomo Patent Growth Index	OTPATG
Ocean Tomo Patent Value Index	OTPATV
Oil Service HOLDERS Index	OXH

Palisades Water Index	ZWI
Palomar Healthcare Technology Index	ZHI
Pharmaceutical Indicative Val	BOXES DYL
Pharmaceutical HOLDERS Index	IPH
Raymond James SB-1 Equity Index	RJSBI
Red Rocks Listed Private Eq Indx	LSTPE
Ref Index for MIB due 04/20/10	MIBII
Ref Val for AGB: SFT Series 2006-1	CGAGB
Ref Val for AKE: SFT Series 2007-3	CGAKE
Ref Val for AKN: SFT Series 2007-4	CGAKN
Ref Val for ATA: SFT Series 2008-1	CGATA
Ref Val for GBC due 4/20/2011	MSGBC
Ref Val for GBI due 2/20/2001	MSGBI
Ref Val for GIC due 7/20/2010	MSGIC
Ref Val for SJP: Citigroup SMUNs	CGSJP
Refer Val for IIL due 7/20/2010	MSIIL
RefVal for AZP: SFT Series 2007-1	CGAZP

Regional Banks HOLDERS Index	XRH
Retail HOLDERS Index	IRH
Robeco Developed Int'l Equity Index	RBDIEX
S&P 500 O-STRIP INDEX	SPXOS
S&P Completion Index	SPCMI
S.V. for Amex Mini-Natural Gas Ind.	RJY
Sabrient Defensive Equity Index	SBRDE
Sabrient Global Balanced Growth Ind	SBRGBG
Sabrient Global Balanced Income Ind	SBRGBI
Sabrient Global Balanced Index	SBRGBL
Sabrient Insider Sentiment Index	SBRIN
Sabrient Stealth Index	SBRST
Select Ten Index	XST
Semiconductor HOLDERS Index	XSH
Semiconductor Industry PLUS	IIB
Share BuyBack Achievers Index	DRB
Software HOLDERS Index	XWH
Spade Defense Index	DXS
SPADE Oklahoma Index	OKLAH
SRN Ref. Ind. linked to CBOE SPX Bu	BXUIN

SRN Ref. Ind. to CBOE DJIA BuyWrite	BWRIN
StockCar Stocks Index	RCE
StrataQuant Cons. Discret. Index	STRQCD
StrataQuant Consumer Staples Index	STRQCS
StrataQuant Energy Index	STRQEN
StrataQuant Financials Index	STRQFN
StrataQuant Health Care Index	STRQHC
StrataQuant Industrials Index	STRQIN
StrataQuant Materials Index	STRQMT
StrataQuant Technology Index	STRQTC
StrataQuant Utilities Index	STRQUT
Technology Select Sector Index	IXT
Telecom HOLDERS Index	ITH
Ten Companies BRIDGES for TPA	TAY
Utilities HOLDERS Index	XUH
Utilities Select Sector Index	IXU
Value 30 Index	MVW
Value Line 100 Index	VLFVL

Value Line Dividend Index	VLFVD
Value Line Equity Allocation Index	VLFVI
Value Line Industry Rotation Index	VLINR
Value Line Timeliness Select Index	VLTSI
Wachovia Equity Asset Cl Basket Ind	EBL
WHPS Financial Index	WHPSF
WHPS REIT Index	WHPSR
WilderHill Clean Energy Index	ECO
WilderHill Progressive Energy Index	WHPRO
Wireless HOLDERS Index	IWH
Zacks Dividend Rotation	ZAXDR
Zacks Micro Cap Index	ZAX
Zacks Mid Cap Core Index	ZAXMC
Zacks Sector Rotation Index	ZAXSR
Zacks Small Cap Index	ZRS
Zacks Yield Hog Index	ZAXYH

Στη συνέχεια βλέπουμε μερικούς ακόμη δείκτες οι οποίοι έχουν δημιουργηθεί για να συνεισφέρουν στην παρακολούθηση της αγοράς και

ενημερώνονται σε πραγματικό χρόνο, οι δείκτες Dow Jones ενημερώνονται κάθε δύο λεπτά, ενώ οι δείκτες S&P 100 και S&P 500 ενημερώνονται κάθε 30 λεπτά.

Amex Composite, Dow Jones Industrials, Dow Jones Trans., Dow Jones Utilities, Nasdaq Composite, S & P 100, S & P 400 Midcap, S & P 500, S & P Global 100

Υπάρχει επίσης και μια ειδική κατηγορία δεικτών, οι δείκτες NYSE οι οποίοι συμπεριλαμβάνουν ένα πολύ σημαντικό ποσοστό εταιριών της παγκόσμιας οικονομίας.

Οι λόγοι που θεσπίστηκαν αυτοί οι δείκτες είναι να καταδείξουν την δυναμική των εισηγμένων εταιριών και να παρέχουν στους ενδιαφερόμενους στοιχεία της μεγαλύτερης χρηματαγοράς.

Οι δείκτες αυτοί λοιπόν είναι: NYSE Composite, NYSE Energy, NYSE Financial, NYSE Health Care, NYSE International 100, NYSE TMT, NYSE US 100, NYSE World Leaders, NYSE Arca Tech 100,

4.3.2 Τόκιο

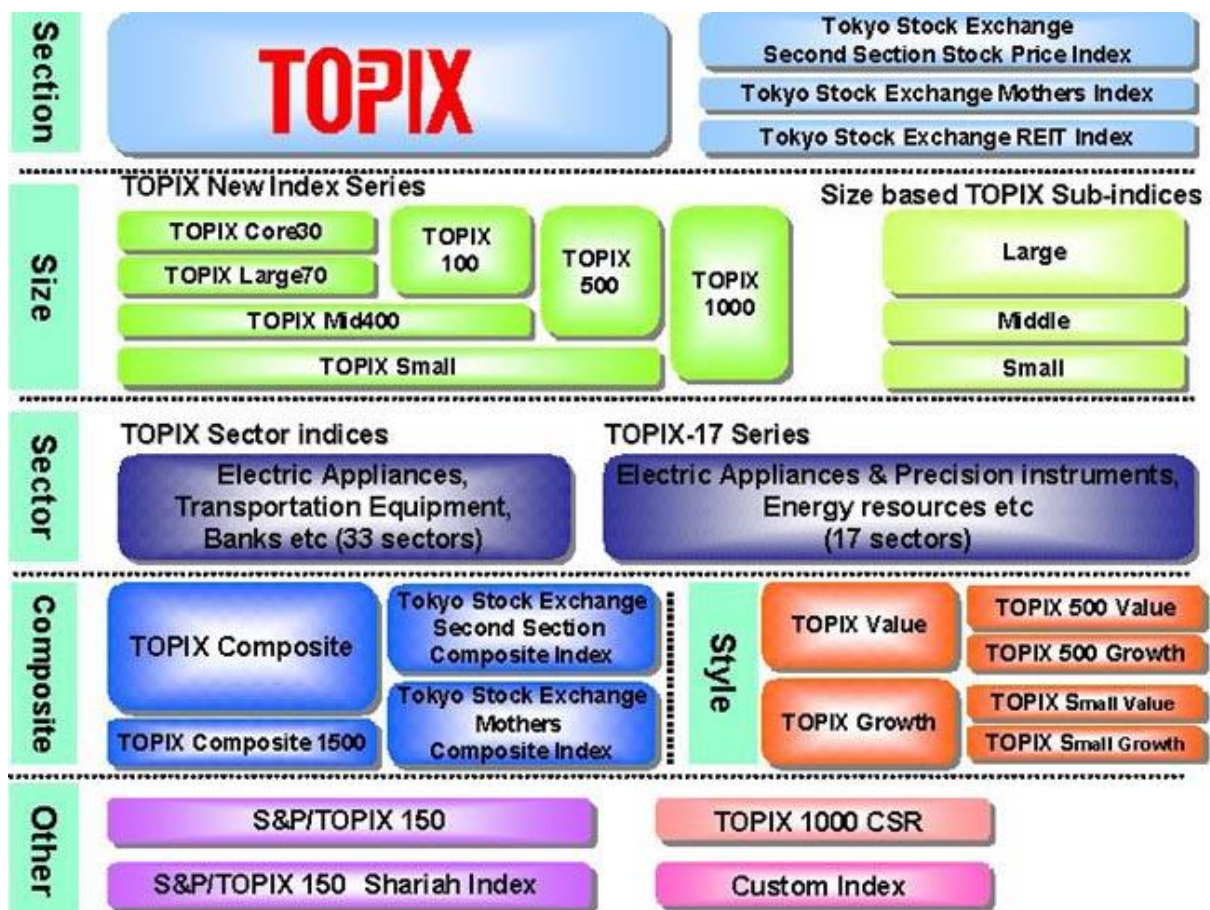
Το χρηματιστήριο του Τόκιο ιδρύθηκε στις 15 Μαΐου του 1878 ως Τόκιο Kabushiki Torihikijo, υπό τη διεύθυνση του τότε Υπουργού Οικονομικών Okuma Shigenobu, με αντικείμενο τις αγοραπωλησίες κρατικών ομολόγων. Την τελική του μορφή όμως έλαβε το 1943 με τη συνένωση 11 χρηματιστηρίων σε όλη την Ιαπωνία. Αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα χρηματιστήρια της παγκόσμιας αγοράς από την κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων μετοχών. Στο χρηματιστήριο της ιαπωνικής πρωτεύουσας γίνονται συναλλαγές που αφορούν κοινές και προνομιούχες μετοχές εισηγμένων εταιριών, ομολογιακά δάνεια

μετατρέψιμα σε μετοχές, ομόλογα Δημοσίου αλλά και άλλα παράγωγα προϊόντα.

Το ύψος των προμηθειών σε ό,τι αφορά τις συναλλαγές ως 1 εκατ. γεν είναι καθορισμένο σε 1,15%. Για μεγαλύτερες συναλλαγές η προμήθεια πέφτει ανάλογα, ενώ για συναλλαγές ως 1 δις. γεν μπορεί να διαμορφωθεί σε 0,075.

Στο χρηματιστήριο του Τόκιο μπορεί κάποιος να κάνει συναλλαγές σε κοινές, προνομιούχες μετοχές αλλά και σε ομολογιακά δάνεια μετατρέψιμα σε μετοχές. Τα ετήσια μερίσματα φορολογούνται με 20%.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου του Τόκιο

4.3.3 Λονδίνο

Η ίδρυση του χρηματιστηρίου του Λονδίνου συμπίπτει χρονικά με τη μεγάλη δραστηριοποίηση των εμπορικών οίκων καφέ τον 17^ο αιώνα. Έτσι, οι πρώτοι επενδυτές στην ιστορία του χρηματιστηρίου του Σίτι ήταν αυτοί που αγόραζαν και πουλούσαν μετοχές των οίκων αυτών με στόχο να επενδύσουν ή να βγάλουν χρήματα. Μέχρι στιγμής στο χρηματιστήριο του Σίτι είναι εισηγμένες περισσότερες από 460 εταιρίες από 60 χώρες.

Οι προμήθειες για τις αγοραπωλησίες μετόχων συλλέγονται από τους χρηματιστές και το ύψος της διαμόρφωσής τους είναι διαπραγματεύσιμο μεταξύ του πελάτη και του χρηματιστή. Στο χρηματιστήριο του Λονδίνου μπορεί κάποιος επενδυτής να αγοράσει ή να πουλήσει κοινές και προνομιούχες μετοχές, ομολογιακά δάνεια μετατρέψιμα σε μετοχές, ομόλογα Δημοσίου, ευρωομόλογα καθώς και options.

Οι ξένοι επενδυτές υποχρεούνται να καταβάλλουν φόρο 155 επί ετήσιων μερισμάτων. Οι βρετανικές εταιρίες συνήθως κρατούν προκαταβολικά το φόρο που αντιστοιχεί και αποδίδουν στους επενδυτές το καθαρό μέρισμα.

*Options: δικαιώματα αγοράς ή πώλησης μιας συγκεκριμένης ποσότητας ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου σε μια καθορισμένη τιμή σε μια ή πριν μια συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία.

*Ευρωομόλογα: εκδίδονται και πωλούνται εκτός της δικαιοδοσίας της χώρας που εκδίδει το νόμισμα έκφρασης.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου είναι:

FTSE 100, FTSE 250, FTSE 350, FTSE All-Share, FTSE AIM UK 50, FTSE AIM 100, FTSE AIM All-Share, FTSE techMARK 100, FTSE techMARK All-Share, FTSE techMARK mediscience, FTSE SmallCap, FTSE Eurotop 300, FTSE MID 250 (ex IT), FTSE 350 High Yield, FTSE 350 Low Yield, FTSE 350 (ex IT), FTSE All-Share (ex IT), FTSE SmallCap (ex IT), FTSE Fledgling, FTSE Fledgling (ex IT), FTSE Russia IOB

4.3.4 Παρίσι

Από τις αρχές του 19^{ου} αιώνα εμφανίστηκε ένα από τα πιο σημαντικά χρηματιστήρια της Ευρώπης το οποίο είναι αναμφισβήτητα το γαλλικό χρηματιστήριο στο Παρίσι το οποίο είναι γνωστό και ως NYSE Euronext και στο οποίο είναι εισηγμένες 871 εταιρίες. Επίσης στο συγκεκριμένο χρηματιστήριο αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχει πλήθος επενδυτικών προϊόντων τα οποία μπορεί κανείς να αποκτήσει μέσω των διαφόρων επιμέρους αγορών που έχουν δημιουργηθεί για όλα τα είδη των εταιριών που είναι εισηγμένες.

Ενδεικτικά μπορεί κανείς να επενδύσει στο γαλλικό χρηματιστήριο σε κοινές μετοχές, σε προνομιούχες με δικαίωμα ψήφου ή χωρίς δικαίωμα, σε επενδυτικά χρεόγραφα, ομόλογα κλπ. Οι προμήθειες με τις οποίες επιβαρύνονται οι συναλλαγές είναι διαπραγματεύσιμες. Από τα μερίσματα παρακρατείται φόρος με συντελεστή 25%. Το ποσοστό όμως αυτό μπορεί να είναι μικρότερο στην περίπτωση που ο επενδυτής προέρχεται από άλλη χώρα και η χώρα του έχει πραγματοποιήσει συμφωνία φορολογικού περιεχομένου με τη Γαλλία. Πάντως τα κέρδη από την υπεραξία των μετοχών δεν φορολογούνται στη Γαλλία.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου του Παρισιού:

CAC 40, CAC NEXT20, CAC MID100, CAC SMALL90, CAC MID & SMALL190, INDICE GEN.SBF80, INDICE GEN.SBF120, INDICE GEN.SBF250, CAC IT20, IT.CAC, CAC ALL SHARES, ALTERNEXT ALLSHARE, INDICE SBF SBF-FCI, EURONEXT FAS IAS, IND.S.I.I.C.FRANCE

4.3.5 Φρανκφούρτη

Η Γερμανία διαθέτει σήμερα οκτώ χρηματιστήρια. Αυτά βρίσκονται στη Φρανκφούρτη, στο Ντίσελντορφ, στο Μόναχο, στο Αμβούργο, στο Βερολίνο, στη Στουτγάρδη, στο Ανόβερο και στη Βρέμη. Αλλά αυτό της Φρανκφούρτης(DTB)*, εκτός του ότι είναι ένα από τα αρχαιότερα χρηματιστήρια (ως έτος ίδρυσής του αναφέρεται το 1585!!), είναι και ένα από τα πιο ισχυρά του κόσμου και το δεύτερο μεγαλύτερο της Ευρώπης. Οι εισηγμένες εταιρίες στο χρηματιστήριο της Φρανκφούρτης είναι περίπου 6.823. Το χρηματιστήριο της Φρανκφούρτης έχει πάνω από το 90% του κύκλου των εργασιών στη γερμανική αγορά και ένα μεγάλο μερίδιο στην ευρωπαϊκή αγορά. Σήμερα, με συνολικό κύκλο εργασιών 5,2 τρισεκατομμύρια ευρώ ανά έτος ενισχύει τη θέση του ως το τρίτο μεγαλύτερο χρηματιστήριο από άποψη εμπορίου και αποθεμάτων.

Στο συγκεκριμένο χρηματιστήριο μπορεί κανείς να επενδύσει σε κοινές και προνομιούχες μετοχές, καθώς και σε ομόλογα. Υπάρχουν επίσης διαθέσιμα warrants*, options, κλπ. Η εκκαθάριση και η πληρωμή των μετοχών γίνεται δύο εργάσιμες ημέρες μετά την πραγματοποίηση της συναλλαγής, ενώ οι αγοραπωλησίες μετοχών επιβαρύνονται με προμήθεια τόσο από το χρηματιστηριακό γραφείο όσο και από την Τράπεζα που μεσολαβεί. Η προμήθεια της τράπεζας είναι 1% επί της συνολικής αξίας της συναλλαγής, ενώ

η αμοιβή του χρηματιστή κυμαίνεται από 0,04 ως 0,08%. Τα μερίσματα φορολογούνται με παρακράτηση του 25%. Το ποσοστό αυτό μπορεί να είναι χαμηλότερο για τους μη μόνιμους κατοίκους Γερμανίας, αν έχει υπάρξει κάποια ιδιαίτερη συμφωνία ανάμεσα στο γερμανικό κράτος και αυτό του ξένου επενδυτή. Τα κεφαλαιακά κέρδη από πώληση μετοχών δεν φορολογούνται στη Γερμανία.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου της Φρανκφούρτης είναι:

DAX, DAXplus, CDAX, DivDAX, LDAX, MDAX, SDAX, TecDAX, VDAX, EuroStoxx 50.

*DTB(Deutsche Termin Börse):Γερμανικό χρηματιστήριο προθεσμιακών συμβολαίων και δικαιωμάτων της Φρανκφούρτης.

*Warrants:Δικαίωμα αγοράς ενός καθορισμένου αριθμού μετοχών σε μια προκαθορισμένη τιμή.

4.3.6 Μιλάνο

Το χρηματιστήριο του Μιλάνου ιδρύθηκε στις 16 Ιανουαρίου του 1808 και λειτούργησε υπό κρατική εποπτεία ως το 1998. Είναι ένα από τα παλαιότερα χρηματιστήρια της Ευρώπης. Το 2007 αποκτήθηκε από το London Stock Exchange και το 2005 οι εταιρίες οι οποίες αποτελούσαν το χρηματιστήριο του Μιλάνου ήταν αξίας 890 δις ευρώ.

Οι επενδυτές μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα σε πλήθος χρηματοοικονομικών προϊόντων, όπως κοινές μετοχές, ομολογιακές μετοχές, προνομιούχες μετοχές, ομολογιακούς τίτλους με δυνατότητα μετατροπής τους

σε κοινές μετοχές με βάση μια προκαθορισμένη τιμή, χρηματοοικονομικά δικαιώματα (option right) κλπ. Επίσης, το συγκεκριμένο χρηματιστήριο διαθέτει και αγορά παραγώγων προϊόντων.

Οι προμήθειες επί των συναλλαγών είναι κατά κύριο λόγο διαπραγματεύσιμες, ενώ τα ανώτατα όρια είναι καθορισμένα στο 0,75% για την αγοραπωλησία μετοχών και στο 0,3% για τα ομόλογα. Η εκκαθάριση των συναλλαγών λαμβάνει χώρα πέντε ημέρες μετά την πραγματοποιηθείσα πράξη, ενώ θα πρέπει να τονιστεί ότι τα κεφαλαιακά κέρδη από την πώληση μετοχών εξαιρούνται φορολογίας. Τα μερίσματα στους μη μόνιμους κατοίκους Ιταλίας φορολογούνται με τη μέθοδο της παρακράτησης με ποσοστό 32,4%, ενώ μπορεί να είναι αρκετά χαμηλότερο, αν έχει υπάρξει κάποια διμερής συμφωνία προς αποφυγή διπλής φορολογίας

Οι δείκτες του χρηματιστηρίου του Μιλάνου

MIBTEL, S&P/MIB, MIDEX, All STARS, MIB30, MIBTEL-s, MIB30-s, MIB R, MIB30R, MIB, MIB RNC, All-Stars-Vwap, MEX, Bancarie, Diverse

4.3.7 Μαδρίτη

Η Ισπανία διαθέτει τέσσερα χρηματιστήρια: στη Μαδρίτη, στη Μπαρτσελόνα, στο Μπιλμπάο και στη Βαλένσια. Αυτό όμως της Μαδρίτης, που ιδρύθηκε το 1831, είναι το πιο ισχυρό από όλα τα υπόλοιπα. Στις 31 Δεκεμβρίου του 2001 αναφέρονται 1477 εγχώριες και ξένες εταιρίες στο χρηματιστήριο της Μαδρίτης. Επίσης, η συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς το Μάιο του 2007 είναι 1.276,26 δις. ευρώ.

Στο συγκεκριμένο χρηματιστήριο διαπραγματεύονται ονομαστικές μετοχές, προνομιούχες, ομόλογα, έντοκα κλπ. Στις αγοραπωλησίες μετοχών οι

προμήθειες που χρεώνουν οι χρηματιστές είναι διαπραγματεύσιμες, ενώ η εκκαθάριση των μετοχών πραγματοποιείται τρεις ημέρες μετά την πράξη συναλλαγής.

Τα μερίσματα και οι τόκοι υπάγονται σε φορολογία με τη μέθοδο παρακράτησης σε ποσοστό 25%, ενώ το ποσοστό αυτό συνήθως είναι χαμηλότερο για τους επενδυτές που προέρχονται από άλλη χώρα και η οποία έχει υπογράψει σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας με την Ισπανία.

Οι δείκτες του χρηματιστηρίου της Μαδρίτης είναι:

IND.GRAL MAD, PETROL AND POWER, BASIC MAT./INDUSTRY/CONSTR., CONSUMER GOODS, CONSUMER SERVICES, FINANCIAL SERV. & REAL ESTATE, TECHNOLOGY & TELECOMM., IBEX-35, IBEX MEDIUM, IBEX SMALL, IBEX TOP DIV, FTSE4Good IB, LATIBEX TOP, LATIBEX BRA., LATIBEX

4.4 Αναπτυσσόμενα Χρηματιστήρια

4.4.1 Χονγκ Κονγκ

Το χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ (HKSE) ιδρύθηκε στα τέλη του 19^{ου} αιώνα και σήμερα κατατάσσεται στην 8^η θέση από την κεφαλαιοποίηση της αγοράς στον κόσμο. Στην Ασία είναι το τρίτο μεγαλύτερο χρηματιστήριο από άποψη κεφαλαιοποίησης της αγοράς.

Η ιστορία της ανταλλαγής τίτλων ξεκίνησε επίσημα το 1891 αν και γίνονταν ανεπίσημες ανταλλαγές τίτλων από το 1861. Μετά από μία σειρά σύνθετων συγχωνεύσεων και εξαγορών το HKSE συνεχίζει να αποτελεί τον

πυρήνα. Από το 1947 έως το 1969 η ανταλλαγή τίτλων μονοπωλεί το ενδιαφέρον της αγοράς.

Στις 31 Δεκεμβρίου του 2007 το χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ είχε εισηγμένες 1.241 εταιρίες με κεφαλαιοποίηση αγοράς 2,7 τρισεκατομμυρίων \$.

Ορισμένοι δείκτες του Χρηματιστηρίου του Χονγκ Κονγκ είναι:

Hang Seng, ο Hang Seng Κίνα Enterprises Index, ο S & P / HKEx Large Cap Index, ο S & P / HKEx GEM Δείκτης MSCI και την οικογένεια των δεικτών.

4.4.2 Μόσχα

Το Russian Trading System είναι μία νέα χρηματιστηριακή αγορά η οποία θεσπίστηκε το 1995 στη Μόσχα. Αρχικά, το RTS δημιουργήθηκε ως ένα μη κερδοσκοπικό οργανισμό και τώρα βρίσκεται στη διαδικασία να μετατραπεί σε κοινή ανώνυμη εταιρία.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου της Μόσχας:

RTS Index, RTS-2 Index

Sectoral Indices: RTS-Oil & Gas, RTS-Consumer & Retail, RTS-Metals & Mining, RTS-Industry, RTS-Telecom, RTS-Electric Utilities, RTS- Financials

4.4.3 Στοκχόλμη

Στα τέλη του 18^{ου} αιώνα ιδρύθηκε το χρηματιστήριο της Στοκχόλμης στη Σουηδία. Οι εισηγμένες εταιρίες είναι 310 και η κεφαλαιοποίηση τους ανέρχεται στο ποσό των 2.521 δισεκατομμυρίων σουηδικής κορώνας .

Στο συγκεκριμένο χρηματιστήριο η πληρωμή για την αγορά των μετοχών μπορεί να πραγματοποιηθεί ως και την 3^η ημέρα μετά την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Επίσης, τα μερίσματα φορολογούνται με συντελεστή 30%, ενώ δεν εφαρμόζεται φορολογία στα κεφαλαιακά κέρδη από πώληση μετοχών.

Ορισμένοι δείκτες του χρηματιστηρίου της Στοκχόλμης:

Share index:

OMX Stockholm 30 Index, OMX Stockholm 30 Ask, OMXS30 Balance 20 Percent, OMX Stockholm 30 Bid, OMX Stockholm 30 Expiration Index, OMX Stockholm 30 Free Float, OMX Stockholm 30_GI, OMX Stockholm 30 Real Time Index, OMX Stockholm 50 Equal Weighted, OMX Stockholm Benchmark Cap_GI, OMX Stockholm Benchmark Cap_PI, OMX Stockholm Benchmark_GI, OMX Stockholm Benchmark_GI Exp, OMX Stockholm Benchmark_PI, OMX Stockholm_GI, OMX_Stockholm_Mid_Cap_GI, OMX_Stockholm_Mid_Cap_PI, OMX Stockholm_PI, OMX_Stockholm_Small_Cap_GI, OMX_Stockholm_Small_Cap_PI

4.4.4 Ιρλανδία

Το χρηματιστήριο της Ιρλανδίας(ISE) δημιουργήθηκε με τη συγχώνευση του Cork και Dublin Exchange, τα οποία υπήρχαν ήδη από το 1793. Από το 1973 έως το 1995 το ISE ήταν μέλος του London Stock Exchange. Στις 12 Απριλίου του 2005 το Irish Enterprise Exchange αντικατέστησε το Irish Stock Exchange.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου της Ιρλανδίας:

ISEQ20, ISEQ Overall, ISEQ General, ISEQ Small Cap, ITEQ, ISEQ Financial

4.4.5 Σάο Πάολο

Το χρηματιστήριο του Σάο Πάολο στη Βραζιλία είναι το τέταρτο μεγαλύτερο χρηματιστήριο στην Αμερική και το δέκατο τρίτο στο κόσμο από άποψη κεφαλαιοποίησης.

Ιδρύθηκε στις 23 Απριλίου του 1890 από τον Emilio Rangel Pestana. Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1960 η Bovespa της Βραζιλίας και τα άλλα χρηματιστήρια ήταν κρατικές εταιρίες. Στο χρηματιστήριο του Σάο Πάολο είναι εισηγμένες 450 εταιρίες και έχει συνολική κεφαλαιοποίηση \$591,5.

Από το 1960, έχει εξελιχθεί με τη βοήθεια της τεχνολογίας. Το 1972 ήταν η πρώτη χρηματιστηριακή αγορά που εφάρμοσε αυτοματοποιημένο σύστημα για τη διάδοση πληροφοριών σε απευθείας σύνδεση και σε πραγματικό χρόνο.

Στις 8 Μαΐου του 2008 το χρηματιστήριο του Σάο Πάολο (Bovespa), το Brazilian Mercantile και το Futures Exchange (BM & F) συγχωνεύτηκαν δημιουργώντας το νέο BM & F Bovespa, το οποίο συνδέεται με όλα τα χρηματιστήρια της Βραζιλίας όπου μόνο τα κρατικά ομόλογα είναι διαπραγματεύσιμα.

Δείκτες χρηματιστηρίου Σάο Πάολο:

IBOVESPA, IBrX 50, IBrX, ISE, ITEL, IEE, INDX, IVBX-2, IGC, ITAG, MLCX, SMLL, ICON, IMOB

4.4.6 Τελ Αβίβ

Το χρηματιστήριο του Τελ Αβίβ (TASE) είναι το μοναδικό χρηματιστήριο στο Ισραήλ και παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην ισραηλινή οικονομία. Ο προάγγελος του TASE ήταν το Exchange Bureau for Securities το οποίο ιδρύθηκε το 1935 από την Anglo-Palestine Bank Ltd. Λόγω της γρήγορης ανάπτυξης της ισραηλινής οικονομίας και μετά την ίδρυση του κράτους ένα επίσημο χρηματιστήριο ενσωματώθηκε, το Τελ Αβίβ, γύρω στο 1953. Το 1983 μεταφέρθηκε στη σημερινή του θέση στην Ahad Ha'am, δρόμο στο Τελ Αβίβ.

Το TASE περιλαμβάνει 660 εταιρίες από τις οποίες 60 είναι εισηγμένες σε χρηματιστήρια άλλων χωρών. Από τα μέσα της δεκαετίας του 90 το Τελ Αβίβ έχει αποτελέσει το επίκεντρο του ενδιαφέροντος για τους διεθνείς επενδυτές. Το TASE αναγνωρίζοντας τις ανάγκες της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας απάντησε με μία σειρά τεχνολογικών βελτιώσεων.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου του Τελ Αβίβ είναι:

TA-25, TA-100, TA-75, Mid-Cap 50, Yeter, Tel-Tech 15, Real-Estate TA-15, TA Finance 15, Tel-Div 20, Maala, Tel-Bond 20

4.4.7 Βρυξέλλες

Το χρηματιστήριο των Βρυξελλών ιδρύθηκε το 1801 από τον Ναπολέοντα Βοναπάρτη, ενώ 35 χρόνια αργότερα εισήχθησαν σε αυτό οι πρώτες μετοχές. Στις 22 Σεπτεμβρίου του 2000 συγχωνεύθηκε με τη Paris Bourse, το Χρηματιστήριο της Λισσαβόνας και με τα Χρηματιστήρια του Άμστερνταμ για να αποτελέσουν το Euronext NV, την πρώτη πανευρωπαϊκή ανταλλαγή για μετοχές και παράγωγα, με την κοινή διαπραγμάτευση και εκκαθάριση όλων των προϊόντων, και μετονομάστηκε Euronext Brussels.

Οι περισσότερες μετοχές που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο χρηματιστήριο των Βρυξελλών είναι ανώνυμες. Η ημερομηνία εκκαθάρισης μιας χρηματιστηριακής συναλλαγής, δηλαδή παράδοσης των μετοχών και εκτέλεσης της αντίστοιχης πληρωμής, είναι τρεις ημέρες, μετά την εντολή της αγοράς που έχει δώσει ο επενδυτής. Επίσης, οι προμήθειες αγοράς και πώλησης μετοχών λαμβάνονται από τα χρηματιστηριακά γραφεία που εκτελούν τις πράξεις και το ποσοστό βάσει του οποίου υπολογίζεται η προμήθεια διαμορφώνεται ανάλογα με το ύψος της συναλλαγής, ενώ τις περισσότερες φορές είναι διαπραγματεύσιμο.

Από τα μερίσματα των κοινών μετοχών παρακρατείται ως φόρος το 25%. Άλλοι φόροι, εκτός από αυτόν της παρακράτησης στα μερίσματα, τους οποίους πιθανόν να πληρώσουν οι μη μόνιμοι κάτοικοι του Βελγίου, εξαρτώνται από τη συμφωνία που έχει γίνει ανάμεσα στο βελγικό κράτος και αυτό του επενδυτή.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου των Βρυξελλών:

BEL20, BEL20 RET.INSTIT., BEL20 RET.PRIVE, BEL MID INDEX, BELL SMALL INDEX, B.A.S.PRICE, B.A.S.RETURN, CONTINUOUS BE.CLOS, BEL MID RETURN, BEL SMALL RETURN, ALTERNEXT ALLSHARE

4.4.8 Κοπεγχάγη

Το χρηματιστήριο της Κοπεγχάγης(XAK) , το οποίο λειτουργεί από τα τέλη του 17^{ου} αιώνα, εμφανίζει τα τελευταία χρόνια σημαντικούς ρυθμούς αύξησης της συνολικής κεφαλαιοποίησης των εισηγμένων εταιρειών του. Το 1996 το XAK έγινε ανώνυμη εταιρία κ επίσης αποτελεί μέλος του ομίλου OMX Exchange, ο οποίος αποτελείται από τις αγορές της Στοκχόλμης, του Ελσίνκι και της Ισλανδίας.

Στο συγκεκριμένο χρηματιστήριο οι προμήθειες που καλείται ο επενδυτής να πληρώσει στα κατά τόπους χρηματιστηριακά γραφεία είναι διαπραγματεύσιμες, αλλά συνήθως κυμαίνονται από 0,025% ως 0,15% επί της τιμής αγοράς ή πώλησης μιας μετοχής.

Κατά την διάθεση των μερισμάτων παρακρατείται ως φόρος το 30%. Ωστόσο, το ποσοστό αυτό μπορεί να μειωθεί για τους αλλοδαπούς επενδυτές βάσει των συμφωνιών που έχουν γίνει ανάμεσα στη Δανία και στις λοιπές χώρες, ενώ δεν εφαρμόζεται μέχρι στιγμής φορολόγηση των τόκων των καταθέσεων. Σημειώνεται, τέλος, ότι όσοι επιθυμούν να αποκτήσουν μετοχές του χρηματιστηρίου της Κοπεγχάγης θα πρέπει να γνωρίζουν ότι βάσει της νομοθεσίας που το διέπει η εκκαθάριση των μετοχών και των ομολόγων γίνεται τρεις ημέρες μετά την αγοραπωλησία των τίτλων.

Ορισμένοι δείκτες του Χρηματιστηρίου της Κοπεγχάγης:

SHARE INDEX:

KFMX Share Index_GI, KFMX Share Index_PI, OMX Copenhagen 20, OMX Copenhagen 20 Expiration index, OMX Copenhagen Benchmark Cap_GI, OMX Copenhagen Benchmark Cap_PI, OMX Copenhagen Benchmark_GI, OMX Copenhagen Benchmark_PI, OMX Copenhagen Cap_GI, OMX Copenhagen Cap_PI, OMX Copenhagen_GI, OMX_Copenhagen_Mid_Cap_GI, OMX_Copenhagen_Mid_Cap_PI, OMX_Copenhagen_Mid_Cap_Plus_GI, OMX_Copenhagen_Mid_Cap_Plus_PI, OMX Copenhagen_PI, OMX_Copenhagen_Small_Cap_GI, OMX_Copenhagen_Small_Cap_PI, OMX_Copenhagen_Small_Cap_Plus_GI, OMX_Copenhagen_Small_Cap_Plus_PI

4.4.9 Λισσαβόνα

Στα μέσα του 18^{ου} αιώνα ιδρύθηκε το χρηματιστήριο της Λισσαβόνας, το οποίο είναι ένα από τα πιο παλαιά της Ευρώπης. Στο χρηματιστήριο της Λισσαβόνας μπορούν οι επενδυτές να προμηθευτούν τίτλους, όπως ονομαστικές μετοχές, ανώνυμες μετοχές, ομόλογα κλπ. Η προμήθεια με την οποία χρεώνονται οι επενδυτές κατά την αγοραπωλησία τίτλων εξαρτάται από το ύψος της συναλλαγής και κυμαίνεται συνήθως από 0,25% ως 0,5%. Αν το ποσό ξεπερνά τα 50 εκατ. εσκούδα είναι διαπραγματεύσιμη.

Οι συναλλαγές εκκαθαρίζονται τρεις εργάσιμες ημέρες μετά την ημέρα που πραγματοποιήθηκε η εντολή αγοράς, ενώ τα μερίσματα φορολογούνται με τη μέθοδο της παρακράτησης με το ποσοστό 25%, το οποίο εφαρμόζεται μόνο στο 50% της αξίας των μερισμάτων, ενώ για τους ξένους επενδυτές τα κεφαλαιακά κέρδη από την πώληση μετοχών δεν φορολογούνται σε αντίθεση με αυτό που εφαρμόζεται στους Πορτογάλους.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου της Λισσαβόνας:

PSI 20, PSI 20 TR, PSI GERAL

4.4.10 Βιέννη

Το χρηματιστήριο της Αυστρίας, το οποίο είναι εγκατεστημένο στη Βιέννη, θεωρείται ένα από τα παλαιότερα χρηματιστήρια του κόσμου. Ιδρύθηκε το 1771 και κατατάσσεται από πλευράς χρηματιστηριακής αξίας και αριθμού εισηγμένων εταιριών στα μικρότερα της Ευρώπης.

Στο χρηματιστήριο αυτό μπορεί κανείς να επενδύσει σε κοινές μετοχές με δικαίωμα ψήφου και μερίσματος, προνομιούχες μετοχές, ομόλογα κλπ. Τέλος, τα μερίσματα καθώς και οι τόκοι των καταθέσεων φορολογούνται με ποσοστό 25%.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου της Βιέννης:

ATX, ATXPrime, ATX five, Short ATX, VIDX, IATX, VONIX, WBI, CECE EUR, Short CECE, SEXT EUR, CECExt EUR, CECE MID EUR, CEERIUS, CECE BNK, CECE OIL, CECE HCA, CECE TEL, CECE INF, CERX, NTX, CTX EUR, HTX EUR, PTX EUR, RTX EUR, RTX MID EUR, RTX OIL EUR, RTX MET EUR, RTX TEL EUR, RTX NRG EUR, RDX EUR, RDXxt EUR, KTX EUR, ROTX EUR, SRX EUR, CROX EUR, BTX EUR, UTX EUR, CECE USD, SEXT USD, CECExt USD, CECE MID USD, CTX USD, HTX USD, PTX USD, RTX USD, RTX MID USD, RTX OIL USD, RTX MET USD, RTX TEL USD, RTX NRG USD, RDX USD, RDXxt USD, KTX USD, ROTX USD, SRX USD, CROX USD, BTX USD, UTX USD, CTL, HTL, PTL, RTX RUB, RTX MID RUB, RTX OIL RUB, RTX MED RUB, RTX TEL RUB, RTX NRG RUB, ROTX RON, SRX RSD, CROX HRK, BTX BGN, UTX UAH, CNX USD, CNX EUR, CNX RMB, ATX TR, CECE TR EUR, CECE TR USD, RDX TR EUR, RDX TR USD, EBAI, ABRX EUR, LSX EUR, DMX EUR, MFX EUR, RVX EUR, EDX EUR

4.4.11 Άμστερνταμ

Το χρηματιστήριο του Άμστερνταμ είναι ένα από τα πιο νέα στην Ευρώπη, αφού ιδρύθηκε το 1927 συγκριτικά με άλλα. Στο χρηματιστήριο του Άμστερνταμ είναι εισηγμένες 359 εταιρίες. Οι προμήθειες επί των συναλλαγών εισπράττονται από τους χρηματιστές και διαφοροποιούνται από 0,016% ως 0,08% επί της αξίας της συναλλαγής. Τέλος, σε ότι αφορά τα μερίσματα, αυτά φορολογούνται με 25%. Για τα έσοδα από ομόλογα και για τα κεφαλαιακά κέρδη δεν υπάρχει φορολογία.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου του Άμστερνταμ:

AEX-INDEX, AMX-INDEX, AMS SMALL CAP INDX, A-DAM ALL STOCKS, ALTERNEXT ALLSHARE

4.4.12 Λουξεμβούργο

Το χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου συνεδρίασε για πρώτη φορά στις 6 Μαΐου 1929. Οι προμήθειες που αφορούν τις συναλλαγές μετοχών ή άλλων χρηματιστηριακών προϊόντων (μέχρι πρότινος) πληρώνονται απευθείας στους χρηματιστές κι είναι προϊόν ελεύθερης διαπραγμάτευσης μεταξύ του χρηματιστή και του πελάτη. Όσον αφορά τη φορολογία των μερισμάτων, για τους Έλληνες επενδυτές είναι πολύ χαμηλή και διαμορφώνεται στο 7,5%.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου:

LuxX cours, LuxX returns, Lux General cours, Lux General returns

4.4.13 Ζυρίχη

Το χρηματιστήριο της Ζυρίχης ιδρύθηκε το 1938. Στο χρηματιστήριο αυτό γίνονται αγοραπωλησίες ονομαστικών και ανώνυμων μετοχών, προνομιούχων μετοχών χωρίς δικαίωμα ψήφου, μετοχών ξένων εταιριών, ομολογιών και παραγώγων προϊόντων.

Η προμήθεια επί των συναλλαγών είχε σταματήσει να καθορίζεται από το έτος 1991 και εισπράττονταν απευθείας από το χρηματιστή μιας και ήταν προϊόν ελεύθερης διαπραγμάτευσης μεταξύ αυτού και του πελάτη, ανάλογα και με το ύψος της επένδυσης. Τα μερίσματα και οι αποδόσεις φορολογούνταν με 35%, ενώ τα κεφαλαιακά κέρδη δεν φορολογούνταν.

Ορισμένοι δείκτες του Χρηματιστηρίου της Ζυρίχης:

Share Indices:

SPI Family: SPI, SPI EXTRA, SPI ex SLI, SPI Basket, SPI Sectors, Historical Baskets, Historical SPI Values

SMI Family: SMI, SMIM-SMI Mid, SMI Expanded, Final Settlement Value, SMI/SMIM Baskets, Historical Baskets

SXI Family: SXI LIFE SCIENCES, SXI BIO+Medtech, Historical Baskets

SLI Index: Final Settlement Value, SLI Basket, Historical Baskets

4.4.14 Κύπρος

Το Χρηματιστήριο της Κύπρου βρίσκεται στη Λευκωσία ξεκίνησε τις εργασίες της λειτουργίας του στις 29 Μαρτίου του 1993. Το 2006 ξεκίνησε μία πλατφόρμα συνεργασίας με το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου της Κύπρου:

ΓΕΝΙΚΟΣ, ΚΥΡΙΑ, ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ, ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ, ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ, FTSE/CySE 20, FTSE/ΧΑ-ΧΑΚ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ, FTSE/Med 100

4.5 Χαρακτηριστικά Βαλκανικών Χρηματιστηριακών Αγορών

Γενικά στην Νοτιοανατολική Ευρώπη υπάρχουν 17 χρηματιστηριακές αγορές σε 8 χώρες. Τη σημαντικότερη ανάπτυξη παρουσιάζουν τα Χρηματιστήρια της Κροατίας, της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας και της Μολδαβίας. Συνολικά σε κάποια από τις παραπάνω αγορές είναι εισηγμένες

πάνω από 7.383 επιχειρήσεις της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (εκτός των ελληνικών), και η συνολική κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων υπερβαίνει τα 4,4 δις, Ευρώ. Παρακάτω θα παρουσιάσουμε τις σημαντικότερες χρηματιστηριακές αγορές των Βαλκανικών Χωρών.

- Ρουμανία

Στη πόλη της Ρουμανίας λειτουργεί το χρηματιστήριο Αξιών του Βουκουρεστίου και η Αγορά Rasdaq. Το Χρηματιστήριο του Βουκουρεστίου ιδρύθηκε την 1^η Δεκεμβρίου του 1882, το 1945 έκλεισε από τους κομμουνιστές και άνοιξε εκ νέου στις 21 Απριλίου του 1995.

Χαρακτηριστικό του συγκεκριμένου χρηματιστηρίου είναι ότι περιορίζει την διακύμανση της τιμής των μετοχών όπως επίσης, αναστέλλει επί ημίωρο τη διαπραγμάτευση των τίτλων οι οποίοι φθάνουν το 20% τόσο άνωθεν όσο και κάτωθεν της τιμής κλεισίματος την προηγούμενη ημέρα.

Η αγορά Rasdaq περιλαμβάνει τεράστιο αριθμό εταιριών και την Κεφαλαιαγορά την είχε υπό την εποπτεία της η Ρουμανική Εθνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, τα μέλη της οποίας διορίζονταν από το κοινοβούλιο και λογοδοτούσαν προς αυτό.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου της Ρουμανίας:

BET, BET-C, BET-FI, ROTX, BET-XT, BET-NG

- Βουλγαρία

Η ιστορία της βουλγαρικής αγοράς κεφαλαίων χρονολογείται από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Στις 15 Απριλίου του 1914 το πρώτο πραγματικό χρηματιστήριο ιδρύθηκε στη Βουλγαρία.

Τον Ιούνιο του 2008 η συνολική κεφαλαιοποίηση του Βουλγαρικού Χρηματιστηρίου είναι περίπου 18,3 δις. ευρώ. Το Βουλγαρικό Χρηματιστήριο Αξιών χωρίζεται στην επίσημη, στην παράλληλη και στην προσωρινή αγορά.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου της Βουλγαρίας:

SOFIX, BG40, BGTR30, BGREIT

- Κροατία

Το Χρηματιστήριο του Ζάγκρεμπ(ZSE) το 1991 και τον Μάρτιο του 2007 ενσωματώθηκε με το Virtual Stock Exchange και μαζί αποτελούν μία ενιαία αγορά κεφαλαίων στη Κροατία. Το ZSE από τις 11 Απριλίου του 2008 περιλαμβάνει 373 εταιρίες με συνολική κεφαλαιοποίηση 66,2 δις \$. Την κεφαλαιαγορά της Χώρας εποπτεύει η Κροατική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, τα μέλη της οποίας ορίζει το Κοινοβούλιο.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου της Κροατίας:

CROBEX, CROBIS

- Μολδαβία

Το χρηματιστήριο της Μολδαβίας ανήκει στις Χρηματιστηριακές Εταιρίες και απαρτίζεται από τρεις βαθμίδες, η πρώτη εκ των οποίων αφορά τις μεγαλύτερες και η τρίτη τις μικρότερες επιχειρήσεις.

- Σκόπια

Το Χρηματιστήριο των Σκοπίων ιδρύθηκε το 1995. Το Χρηματιστήριο των Σκοπίων απαρτίζεται από δύο Επίσημες Αγορές. Επιπλέον, έχει θεσμοθετηθεί και μία τρίτη, η Ανεπίσημη Αγορά, στο πλαίσιο της οποίας έχουν τη δυνατότητα να διακινούν τις μετοχές τους οι μη εισηγμένες επιχειρήσεις. Τέλος, την λειτουργία και των τριών αγορών εποπτεύει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και Συναλλαγών των Σκοπίων, η οποία διορίζεται από το Κοινοβούλιο.

Οι δείκτες του Χρηματιστηρίου των Σκοπίων είναι:

MBI 10, MBID, OMB

- Ουκρανία

Η Κεφαλαιαγορά της Ουκρανίας χαρακτηρίζεται από τη λειτουργία οκτώ διαφορετικών αγορών, τις εξής:

1. Donetsk Stock Exchange (DSE),
2. Kyiv International Stock Exchange (KISE),
3. First Stock Trading System (FSTS),
4. Prydniprovs'k Stock Exchange (PSE),
5. Ukrainian Interbank Currency Exchange (VICE),
6. Ukrainian Stock Exchange (USE),
7. Southern Ukrainian Trade and Information System (SYTIS),
8. Crimean Stock Exchange (CSE).

Την κεφαλαιαγορά εποπτεύει η Κρατική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και Χρηματιστηρίου της Ουκρανίας.

4.6 Σημαντικοί Διεθνείς Χρηματιστηριακοί Δείκτες

Οι διεθνείς χρηματιστηριακοί δείκτες που θεωρούνται ως οι πιο σημαντικοί για κάθε ήπειρο αλλά και για τις εξελίξεις σε παγκόσμιο επίπεδο παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες:

Ευρώπη

Δείκτης	Χώρα
Γενικός δείκτης	Ελλάδα
DAX	Γερμανία

CAC 40	Γαλλία
SMI	Ελβετία
IBEX 35	Ισπανία
ATX	Αυστρία
AEX	Ολλανδία
PSI 20	Πορτογαλία
OMX STOCKH. 30	Σουηδία
OMX 20	Δανία
OSLO BXRS	Νορβηγία
BEL 20	Βέλγιο

Αμερική

Δείκτης	Χώρα
Dow Jones	ΗΠΑ
Nasdaq Comp.	ΗΠΑ
Nasdaq 100	ΗΠΑ
TSE Composite	Καναδάς
Merval 25	Αργεντινή
Bovespa	Βραζιλία
IPC	Μεξικό

Ασία / Ειρηνικός

Δείκτης	Χώρα
Nikkei	Ιαπωνία
Hang Seng	Χογκ Κονγκ
Shanghai Composite	Κίνα
All Ordinaries	Αυστραλία
Straits Times	Σιγκαπούρη
Korea Composite	Κορέα
KLSE Composite	Μαλαισία
Jakarta Comp.	Ινδονησία

Αφρική / Μέση Ανατολή

Δείκτης	Χώρα
TA 100	Ισραήλ

4.7 Μερικοί από τους βασικούς δείκτες των Ερωπαικών Χρηματιστηρίων και η εξέλιξη τους πριν και μετά την ένταξη τους στην ONE

4.7.1 Γενικά

Παρουσιάζεται παρακάτω η εξέλιξη των βασικών Δεικτών Χρηματιστηρίων της Πορτογαλίας (BVL-30), της Ιρλανδίας (ISEQ), της Ισπανίας (SMSI) και της Γαλλίας (CAC-40) πριν και μετά την ένταξή τους στην ONE.

4.7.2 Η εξέλιξη του Δείκτη BLV-30 του Χρηματιστηρίου της Πορτογαλίας

Η μεγάλη άνοδος του Γενικού Δείκτη (BLV-30) του Χρηματιστηρίου της Πορτογαλίας ξεκίνησε στα τέλη του 1997.

Η κατακόρυφη, σχεδόν, άνοδος των τιμών των μετοχών διήρκησε μέχρι τα μέσα Απριλίου 1998, δηλαδή λίγο πριν από την ένταξη της Χώρας αυτής στην ONE. Η άνοδος του Δείκτη BLV-30 από τις 13 Νοεμβρίου 1997 μέχρι τις 22 Απριλίου 1998 ήταν 84,82%.

Από τις αρχές του 1998 μέχρι 4 Μαΐου 1998, μετά δηλαδή την ένταξη των πρώτων Χωρών-Μελών στο Ευρώ, η αύξηση του Δείκτη BLV-30 ήταν 53,71%.

Στη συνέχεια όμως έχασε όλα σχεδόν τα κέρδη του και στο επόμενο πεντάμηνο (μέχρι τις 2 Οκτωβρίου 1998) η μείωση του Δείκτη ήταν 39,64%.

Έτσι, από τις 22 Απριλίου 1998 μέχρι τις 17 Σεπτεμβρίου 1998 ο Δείκτης είχε μειωθεί κατά 31,32%. Από τις αρχές Ιανουαρίου 1999, δηλαδή μετά την ένταξη στην ONE μέχρι και αρχές Ιανουαρίου 2000, ο δείκτης παρέμεινε ακόμη σε χαμηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με το Μάιο του 1998. Στο διάστημα του Φεβρουαρίου 2000, πάντως, ύστερα από μια καλή ανοδική πορεία, ο Δείκτης

BLV-30 προσπάθησε να κρατηθεί απεγνωσμένα γύρω από τα επίπεδα των 6.000 με 6.100 μονάδων καταγράφοντας μια απόδοση που υπερέβη το 15% από την αρχή του 2000.

Κινητήρια δύναμη ήταν η άνοδος των «best sellers του 2000» και συγκεκριμένα της πληροφορικής, των τηλεπικοινωνιών και του Internet, καθώς και οι ραγδαίες ανακατατάξεις στον Τραπεζικό Τομέα.

Μέσα σε δύο εβδομάδες πάντως, ο τραπεζικός χάρτης στις χώρες της Ιβηρικής (Πορτογαλία και Ισπανία) άλλαξε σημαντικά και τα χρηματιστήρια παρουσίασαν ανοδική πορεία.

4.7.3 Η εξέλιξη του Δείκτη SMSI του Χρηματιστηρίου της Ισπανίας

Η μεγάλη άνοδος του Γενικού Δείκτη του Χρηματιστηρίου της Μαδρίτης από την πλήρη προεξόφληση της αγοράς για την ένταξη της οικονομίας στο Ευρώ ξεκίνησε από τις αρχές του 1998.

Η κατακόρυφη σχεδόν άνοδος των τιμών των μετοχών διήρκησε μέχρι τα μέσα Ιουλίου 1998. Η άνοδος του Δείκτη από τις 2 Ιανουαρίου 1998 μέχρι τις 17 Ιουλίου 1998 ήταν 46,07%. Δηλαδή, η άνοδος του Δείκτη συνεχίστηκε μετά το στις 2-3 Μαΐου 1998 για την ένταξη των πρώτων Χωρών-Μελών στο Ευρώ.

Από τις 4 Μαΐου 1998 μέχρι τις 25 Μαΐου 1998 αυξήθηκε κατά 1,185, ενώ στη συνέχεια (μέχρι τις 16 Ιουνίου 1998) μειώθηκε κατά 6,36%.

Από την ένταξη της Ισπανίας στην ONE ο Δείκτης αυξήθηκε σημαντικά και βρέθηκε σε υψηλότερα επίπεδα από εκείνα του Μαΐου 1998.

4.7.4 Η εξέλιξη του Δείκτη CAC-40 του Χρηματιστηρίου της Γαλλίας

Στην περίπτωση του Χρηματιστηρίου του Παρισιού οι τιμές των μετοχών ακολούθησαν αυξητική πορεία λόγω της ένταξης της χώρας στην ΟΝΕ και του φράγκου στο ευρώ. Από τις αρχές του 1998 μέχρι τις 4 Μαΐου 1998, η αύξηση του Δείκτη CAC-40 ήταν 30,73%.

Η άνοδος συνεχίστηκε και στις 20 Ιουλίου 1998 ο Δείκτης σημείωσε κέρδη 43,71%. Αργότερα παρατηρήθηκε σημαντική διόρθωση από την κρίση της Ρωσίας (Αύγουστο 1998), η οποία επηρέασε όλα τα Χρηματιστήρια.

Στη συνέχεια για εννέα μήνες βρέθηκε σε υψηλότερα επίπεδα, καθώς ο Δείκτης από τις 4 Μαΐου 1998 μέχρι τις 17 Σεπτεμβρίου 1998 αυξήθηκε κατά 17,41%.

4.7.5 Η εξέλιξη του Δείκτη ISEQ του Χρηματιστηρίου της Ιρλανδίας

Η άνοδος του Γενικού Δείκτη ISEQ του Χρηματιστηρίου της Ιρλανδίας ξεκίνησε από τα τέλη του 1997. Συγκεκριμένα, η άνοδος των τιμών των μετοχών είχε ξεκινήσει ήδη από τα τέλη του 1997 και διήρκεσε μέχρι το Μάιο 1998. Η άνοδος του Δείκτη ISEQ από τα τέλη του 1997 μέχρι το Μάιο του 1998 ήταν 45,95%. Από τις αρχές του 1998 (δηλαδή από την ένταξη των πρώτων Χωρών-Μελών στο Ευρώ), η αύξηση του Δείκτη ISEQ ήταν 38,46%.

Στη συνέχεια όμως ο Δείκτης έχασε όλα του τα κέρδη και στις αρχές του έτους 1999 ο Δείκτης παρουσίασε σημαντικές απώλειες.

4.7.6 Η εξέλιξη του Γενικού Δείκτη Τιμών του Χ.Α.Α

Μέχρι τις αρχές Μαΐου 2000, το Χ.Α.Α ύστερα από το ρεκόρ της 17^{ης} Σεπτεμβρίου 1999 παρουσίασε σημαντική πτώση κατά 30%.

Μετά όμως από την ένταξη της Ελλάδος στην ΟΝΕ ξεκίνησε η κατακόρυφος άνοδος του Γενικού Δείκτη η οποία κυμάνθηκε στο 117,54% δηλαδή από τις αρχές του 1999 μέχρι τις 17 Σεπτεμβρίου 1999. Από τα μέσα Σεπτεμβρίου και μετά η αύξηση που παρατηρήθηκε ήταν 328,70%. Από τότε όμως, μέχρι την υποβολή της αίτησης για την ένταξη της Ελλάδος στην ΟΝΕ το Ελληνικό Χρηματιστήριο δέχθηκε πιέσεις με αποτέλεσμα ο Γενικός Δείκτης να χάσει το 30%. Εάν ακολουθούσε την πορεία των «περιφερειακών» Χρηματιστηρίων, ωστόσο, αναμενόταν σταθεροποίηση και άνοδος όπως και έγινε.

4.8 Συνεργασία του αμερικανικού χρηματιστηρίου Nasdaq με το International Exchanges

Τα χρηματιστήρια του Λονδίνου και της Φρανκφούρτης, στις 3 Μαΐου 2000, υπέγραψαν συμφωνία για τη συγχώνευση τους δημιουργώντας έτσι τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή χρηματιστηριακή αγορά που φέρει το όνομα International Exchanges(I.E.). Η συμφωνία συγχώνευσης των δύο αυτών χρηματιστηρίων αποτέλεσε βασικό βήμα για την δημιουργία ενός ευρωπαϊκού συστήματος χρηματιστηριακής αγοράς και δημιούργησε τις προϋποθέσεις για τη δημιουργία μιας παγκόσμιας χρηματιστηριακής αγοράς.

Έτσι, σε συνεργασία με το αμερικανικό χρηματιστήριο Nasdaq - περιλαμβάνει κυρίως μετοχές εταιριών του Internet και του τεχνολογικού τομέα - το International Exchanges συμφώνησε να δημιουργήσει τη μεγαλύτερη

Ευρωπαϊκή αγορά μετοχών ταχύτατα αναπτυσσόμενων εταιριών (τεχνολογιών κλπ.).

Η συμφωνία αυτή προέβλεπε ότι η Βρετανική Τεκμαρκ και η γερμανική Νόιερ Μαρκτ θα εντάσσονταν στο σχήμα που θα δημιουργούσε το International Exchanges σε συνεργασία με το Nasdaq. Το Nasdaq έτσι, στα τέλη του 2000 ανακοίνωσε ότι θα δημιουργούσε το ευρωπαϊκό Nasdaq.

4.9 Συμμαχίες Διεθνών Χρηματιστηρίων και Αποθετηρίων

4.9.1 Γενικά

Η παγκοσμιοποίηση των αγορών, η δημιουργία της ONE και η κυκλοφορία του Ευρώ οδήγησαν στην ανάγκη για μια ενιαία ευρωπαϊκή πλατφόρμα διαπραγμάτευσης μετοχών, ομολόγων, εμπορευμάτων και παραγώγων.

Το ευρωπαϊκό χρηματιστήριο θα είναι μία ενιαία πλατφόρμα διαπραγμάτευσης, η οποία θα αποτελέσει το βασικό αντίπαλο για το χρηματιστήριο των Η.Π.Α.

Για να φτάσουμε όμως μέχρι τη λειτουργία του ας δούμε αναλυτικότερα τις συμμαχίες των χρηματιστηρίων.

Διαχρονικά οι συμμαχίες έχουν ως εξής:

- Ø 1998: Λονδίνο - Φρανκφούρτη
- Ø 1999: Λονδίνο – Παρίσι – Φρανκφούρτη – Μιλάνο – Βρυξέλλες - Βιέννη
- Ø 2000(Μάρτιος): Παρίσι – Άμστερνταμ- Βρυξέλλες
- Ø 2000(Μάιος): Λονδίνο -Φρανκφούρτη(International Exchanges)

- Συμμαχία Χρηματιστηρίων Λονδίνου, Φρανκφούρτης

Αρχικά δημιουργήθηκε η συμμαχία των χρηματιστηρίων Λονδίνου – Φρανκφούρτης το 1998. Η πρόταση έκανε λόγο για ενιαία πλατφόρμα διαπραγμάτευσης, με την εκκαθάριση να γίνεται δια μέσου χρηματιστών και τραπεζών της συμμαχίας.

Η διαπραγμάτευση των μετοχών στο χρηματιστήριο του Λονδίνου έγινε με το λεγόμενο σύστημα «quote driven». Με αυτό οι ειδικοί διαπραγματευτές έδιναν ένα εύρος τιμών για κάθε μετοχή, χωρίς να εμφάνιζαν τον αριθμό των τεμαχίων.

Στα υπόλοιπα χρηματιστήρια της Ευρώπης οι συναλλαγές γίνονται με το λεγόμενο σύστημα «order driven»(όπως και στην Ελλάδα), όπου καταχωρούνται οι εντολές με τιμή και ποσότητα και στη συνέχεια γίνονται οι πράξεις.

- Συμμαχία Χρηματιστηρίων Λονδίνου, Παρισιού, Φρανκφούρτης, Βρυξελλών, Μιλάνου, Βιέννης

Στις 23 Αυγούστου 1999 γεννήθηκε μια νέα συμμαχία μεταξύ των χρηματιστηρίων του Παρισιού, της Φρανκφούρτης, του Μιλάνου και Βιέννης. Η συμμαχία αυτή πρότεινε κοινή πλατφόρμα διαπραγμάτευσης, ενώ δεν έδινε λύση στο θέμα της εκκαθάρισης.

- Συμμαχία χρηματιστηρίων Παρισιού, Βρυξελλών, Άμστερνταμ

Στις 20 Μαρτίου 2000 με την δημιουργία της Euronext (πρόκειται για συμμαχία μεταξύ των χρηματιστηριακών αγορών του Παρισιού, των Βρυξελλών και του Άμστερνταμ), προτάθηκε μια ενιαία πλατφόρμα διαπραγμάτευσης μετοχών, ομολόγων, εμπορευμάτων και παραγώγων.

Δεν υπήρξε όμως ποτέ πρόταση για εκκαθάριση. Ωστόσο πιθανή θεωρήθηκε η περίπτωση της EUROCLEAR, μία εταιρία εκκαθάρισης, της οποίας η πλειοψηφία πέρασε στα χέρια των Γάλλων ύστερα από αντίστοιχη κίνηση των Γερμανών με την CEDEL.

- Συμφωνία συγχώνευσης χρηματιστηρίων Λονδίνου και Φρανκφούρτης

Στις 3 Μαΐου 2000 οι χρηματιστηριακές αγορές του Λονδίνου και Φρανκφούρτης υπέγραψαν συμφωνία συγχώνευσης δημιουργώντας έτσι τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή χρηματιστηριακή αγορά που ονομάστηκε International Exchanges.

Ωστόσο παρακάτω παρατίθενται χρονολογικά και οι συμμαχίες των διεθνών Αποθετηρίων:

- ∅ 1998: Συνεργασία ανάμεσα στα Ευρωπαϊκά Χρηματιστήρια.
- ∅ 2000: Γερμανικό Αποθετήριο (DBC) και CEDEL.
- ∅ 2000: Γαλλικό αποθετήριο (SICOVAM) και EUROCLEAR.
- ∅ 2000: Αγγλικό Αποθετήριο (CREST) και Ελβετικό (SIS).
- ∅ 2000: Αγγλικό Αποθετήριο (CREST) και Ελβετικό SIS).

Το Μάρτιο του 1998 δημιουργήθηκε το Eurolink. Πρόκειται για ένα μοντέλο συνεργασίας μεταξύ των αποθετηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτέλεσε πρόταση του (σύνδεσμος Ευρωπαϊκών Αποθετηρίων το οποίο βασίζεται σε διμερείς συνεργασίες μέσω ανταλλαγής τυποποιημένων μηνυμάτων). Το μοντέλο αυτό προέβλεπε εκκαθάριση για μετοχές, ομόλογα και παράγωγα, ενώ δεν προέβλεπε εκκαθάριση για εμπορεύματα.

Τον Ιανουάριο του 2000, έγινε συγχώνευση του γερμανικού αποθετηρίου DBC με τη CEDEL (αποθετήριο σε διεθνές επίπεδο) ενώ στις 24 Μαρτίου 2000 το γαλλικό αποθετήριο Sicovam συγχωνεύτηκε με το Euro clear για την εκκαθάριση ομολόγων, μετοχών και παραγώγων αλλά όχι εμπορευμάτων.

Τέλος, με την συμμαχία του αγγλικού αποθετηρίου Crest και του ελβετικού SIS πραγματοποιήθηκε διεθνής δραστηριοποίηση, παρά το γεγονός ότι και αυτή η συμμαχία δεν προέβλεπε εκκαθάριση εμπορευμάτων.

4.10 Σημαντικοί δείκτες (Dow Jones, FTSE-100)

- **Ο Δείκτης Dow Jones του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης των Η.Π.Α.:**

Το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης (New York Stock Exchange «N.Y.S.E.») είναι το μεγαλύτερο Χρηματιστήριο των Η.Π.Α. έπειτα από το American Stock Exchange «A.S.E», το οποίο βρίσκεται στην Νέα Υόρκη.

Το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης «N.Y.S.E.» εγκαταστάθηκε στη Wall Street το 1972 και το ονομάζουν «Big Board» και περίπου το 80% του όγκου των συναλλαγών πραγματοποιείται στο Χρηματιστήριο αυτό.

Ο πιο γνωστός Δείκτης, που δείχνει τις κινήσεις των μετοχών στο N.Y.S.E. είναι ο Δείκτης Dow Jones.

Ο Δείκτης αυτός δημιουργήθηκε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και επίσημα ανακοινώνεται από το γραφείο «Dow Jones & CO Inc.» που έχει την αποκλειστικότητα.. Η εταιρία αυτή εκδίδει την πρώτη σε κίνηση οικονομική εφημερίδα των Η.Π.Α. την «Wall Street Journal». Από την στιγμή που δημιουργήθηκε ,ο Βιομηχανικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης

, ο διάσημος «Dow Jones», ήταν ο σημαντικότερος και ίσως ο πιο αξιόπιστος Δείκτης υγείας των αμερικανικών επιχειρήσεων.

Οι αλλαγές που υπέστη ο Δείκτης μετατρέπουν τον Dow Jones σε βαρόμετρο με το οποίο μεταμορφώνεται η αμερικανική οικονομία και οι υπεύθυνοι κατάρτισης του Δείκτη Dow Jones (οι εκδότες της εφημερίδας Wall Street Journal) ανακοίνωσαν σχέδια για την αφαίρεση τεσσάρων καθόλα σεβαστών αμερικανικών εταιριών από το Δείκτη και την αντικατάστασή τους με νεότερες και περισσότερες αποδοτικές επιχειρήσεις.

Για Τρίτη φορά ο Δείκτης Dow Jones αλλάζει «τα συστατικά» του κατά την δεκαετία του 1990 και μέσα σε αυτές τις αλλαγές είναι και η αύξηση των μετοχών από 11 σε 30 νέες.

Παλαιότερα, όπως αντικατοπτρίζεται από τα συστατικά του Δείκτη την δεκαετία του 1970, ήταν γεμάτος από εταιρίες που κατασκεύαζαν απτά προϊόντα και συγκεκριμένα χάλυβα, αυτοκίνητα, τσιγάρα, χημικά, πετρέλαιο και ελαστικά αυτοκινήτων.

Ο νέος Δείκτης Dow Jones κυριαρχείται από εταιρίες που έχουν διαφορετικά αντικείμενα και γραμμές παραγωγής. Συγκεκριμένα, ο Δείκτης Dow Jones την δεκαετία του 1970 περιελάμβανε:

- Τρεις πετρελαϊκές εταιρίες
- Δύο χαλυβουργίες
- Μία εταιρία πληροφορικής
- Και καμία επιχείρηση του χρηματιστηριακού τομέα.

Παρακάτω παρουσιάζεται διαγραμματικά η πορεία του δείκτη Dow Jones Industrial τον τελευταίο χρόνο σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης.

Stock Price in Dollars

Στη συνέχεια το επόμενο διάγραμμα παρουσιάζει την πορεία του δείκτη Dow Jones Transportation για τον τελευταίο χρόνο.

Stock Price in Dollars

Και τέλος το τελικό διάγραμμα φανερώνει το πώς κινήθηκε ο δείκτης Dow Jones Utilities τον τελευταίο χρόνο.

Stock Price in Dollars

Στις μέρες μας ωστόσο η εταιρεία «Dow Jones & CO Inc.» έχει δημιουργήσει μια οικογένεια δεικτών και τους έχει κατατάξει σε κατηγορίες ανάλογα με τις μετοχές που συμπεριλαμβάνουν. Όλοι οι Dow-Jones δείκτες ανά κατηγορία είναι οι ακόλουθοι:

1^η κατηγορία. Blue Chip μετοχές.

Εδώ συναντάμε τους δείκτες

Dow Jones Industrial Average

Μετρά τις αποδόσεις των μετοχών των τριάντα μεγαλύτερων αμερικανικών blue chip εταιρειών

Dow Jones Transportation Average

Μετρά τις αποδόσεις των μετοχών των είκοσι κορυφαίων αμερικανών μεταφορικών εταιρειών

Dow Jones Utility Average

Μετρά τις αποδόσεις των μετοχών των δεκαπέντε κορυφαίων εταιρειών ωφελείας

Dow Jones U.S. Select Dividend Index

Μετρά τις αποδόσεις των μετοχών των εκατό κορυφαίων μερισματικών εταιρειών.

Dow Jones Global Titans Index

Είναι διεθνής δείκτης που μετρά τις αποδόσεις των μετοχών των πενήντα κορυφαίων πολυεθνικών εταιρειών.

Dow Jones EURO STOXX 50

Μετρά τις αποδόσεις των μετοχών των πενήντα κορυφαίων εταιρειών της ευρωζώνης.

Dow Jones STOXX 50

Μετρά την απόδοση των μετοχών των πενήντα κορυφαίων ευρωπαϊκών εταιρειών.

Dow Jones Asian Titans 50 Index

Μετρά τις αποδόσεις των μετοχών των πενήντα κορυφαίων εταιρειών της περιοχής Ασίας/Ειρηνικού

The Global Dow

Περιλαμβάνει τις εκατόν πενήντα πιο καινοτομικές, δραστήριες και εκείνες που ασκούν επιρροή ανά τον κόσμο. Μόνο οι κορυφαίες blue-chip μετοχές συμπεριλαμβάνονται στο δείκτη.

Dow Jones Bric 50 Index

Μετρά τις αποδόσεις των πενήντα κορυφαίων εταιρειών της Βραζιλίας, Ρωσίας, Ινδίας και Κίνας.

2^η κατηγορία. Μετοχές με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

Dow Jones Wilshire 5000 Composite Index

Μετρά την απόδοση όλων των νόμιμων μετοχών που έχουν εκδοθεί από αμερικανικές εταιρίες και έχουν ήδη διαθέσιμα δεδομένα τιμών.

Dow Jones Wilshire 4500 Completion Index

Ένας «υποδείκτης» του παραπάνω δείκτη ο οποίος εξαιρεί τις μετοχές που συνθέτουν τον δείκτη S&P 500

Dow Jones Wilshire Global Total Market Index

Μετρά την απόδοση όλων των χρεογράφων με ήδη διαθέσιμες τιμές σε χώρες που θεωρούνται ανοιχτές σε ξένες επενδύσεις (59 προς το παρόν)

Dow Jones Wilshire Asia/Pacific Index

Μετρά την απόδοση όλων των χρεογράφων του δείκτη Dow Jones Wilshire Global Total Market Index που διαπραγματεύονται στις αγορές της Ασίας/Ειρηνικού.

Dow Jones Wilshire Europe Index

Μετρά την απόδοση όλων των χρεογράφων του Dow Jones Wilshire Global Total Market Index που διαπραγματεύονται στις ευρωπαϊκές αγορές.

Dow Jones Wilshire REIT Index

Μετρά την απόδοση των REITs χρεογράφων και των ομοίων των REIT που συνθέτουν τον δείκτη Dow Jones Wilshire 5000.

Dow Jones Wilshire exUS Real Estate Securities Index

Μετρά την απόδοση των μη-αμερικανών, δημοσίως διαπραγματευόμενα χρεόγραφα ακίνητης περιουσίας τα οποία συνθέτουν τον Dow Jones Global Total Market Index.

3^η κατηγορία. Εναλλακτικές μετοχές.

Dow Jones-AIG Commodity Index

Συντίθεται από 19 μελλοντικά συμβόλαια φυσικών εμπορευμάτων και έχει σχεδιαστεί για να ελαχιστοποιεί την συγκέντρωση σε ένα τομέα ή εμπόρευμα.

Dow Jones-AIG Commodity Total Return Index

Αντανακλά την απόδοση μιας πλήρως εγγυημένης επένδυσης στον DJAIGCI

Dow Jones-AIG Energy Index

Εντοπίζει την έκθεση του δείκτη στον τομέα της ενέργειας.

Dow Jones-AIG Grains Index

Εντοπίζει την έκθεση του δείκτη στον τομέα των σιτηρών.

Dow Jones-AIG Industrial Metals Index

Εντοπίζει την έκθεση του δείκτη στον τομέα των βιομηχανικών μετάλλων.

Dow Jones-AIG Livestock Index

Εντοπίζει την έκθεση του δείκτη στον τομέα της κτηνοτροφίας.

Dow Jones-AIG Petroleum Index

Εντοπίζει την έκθεση του δείκτη στον τομέα των πετρελαιοειδών.

Dow Jones-AIG Precious Metals Index

Εντοπίζει την έκθεση του δείκτη στον τομέα των πολύτιμων μετάλλων.

Dow Jones-AIG Softs Index

Εντοπίζει την έκθεση του δείκτη στον τομέα των φημισμένων εταιριών.

Dow Jones-AIG Commodity Index Euro

Μετρά την απόδοση των κινήσεων των τιμών των υποπροϊόντων του DJAIGCI σε ευρώ.

Dow Jones-AIG Commodity Index 1 Month ForwardSM

Σχεδιασμένος για να αναπαριστά την σύνθεση του DJAIGCI σε ένα μήνα στο μέλλον.

Dow Jones-AIG Commodity Index Yen

Μετρά την απόδοση των κινήσεων των τιμών των υποπροϊόντων του DJAIGCI σε γιέν.

Dow Jones-AIG Total Return Index 1 Month ForwardSM

Σχεδιασμένος να αντανακλά την απόδοση μίας πλήρως εγγυημένης επένδυσης στον DJAIGCI μελλοντικά σε ένα μήνα.

Dow Jones-AIG Commodity Index 2 Month ForwardSM

Σχεδιασμένος για να αναπαριστά την σύνθεση του DJAIGCI σε δυο μήνες στο μέλλον.

Dow Jones-AIG Commodity Total Return Index 2 Month ForwardSM

Σχεδιασμένος να αντανακλά την απόδοση μίας πλήρως εγγυημένης επένδυσης στον DJAIGCI μελλοντικά σε δύο μήνες.

Dow Jones-AIG Commodity Index 3 Month ForwardSM

Σχεδιασμένος για να αναπαριστά την σύνθεση του DJAIGCI σε τρεις μήνες στο μέλλον.

Dow Jones-AIG Commodity Total Return Index 3 Month ForwardSM

Σχεδιασμένος να αντανακλά την απόδοση μίας πλήρως εγγυημένης επένδυσης στον DJAIGCI μελλοντικά σε τρεις μήνες.

Dow Jones-AIG Commodity Index (GBP)

Μετρά την απόδοση των κινήσεων των μετοχών των υποπροϊόντων του DJAIGCI σε λίρες Αγγλίας.

Dow Jones-AIG Commodity Total Return Index (GBP)

Σχεδιασμένος να αντανακλά την απόδοση μίας πλήρως εγγυημένης επένδυσης στον DJAIGCI (λίρες Αγγλίας).

Dow Jones-AIG Commodity Index 3 (CHF)

Μετρά την απόδοση των κινήσεων των μετοχών των υποπροϊόντων του DJAIGCI σε Σουηδικά φράγκα.

Dow Jones-AIG Commodity Total Return Index (CHF)

Σχεδιασμένος να αντανακλά την απόδοση μίας πλήρως εγγυημένης επένδυσης στον DJAIGCI (Σουηδικά φράγκα).

Dow Jones Internet Composite Index

Μετρά την απόδοση των μετοχών των 40 κορυφαίων εταιριών υπηρεσιών διαδικτύου και στον τομέα του διαδικτυακού εμπορίου.

Dow Jones Islamic Market Titans 100 Index

Μετρά την απόδοση των 100 κορυφαίων εταιριών που συμμορφώνονται με τους κανόνες βασισμένους στις ισλαμικές επενδυτικές οδηγίες.

Dow Jones Islamic Market BRIC Equal Weighted Index

Μετρά την απόδοση των εταιριών στην Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία και Κίνα που συμμορφώνονται με τους κανόνες βασισμένους στις ισλαμικές επενδυτικές οδηγίες.

Dow Jones Islamic Market Oil & Gas Index

Μετρά την απόδοση των εταιριών στον τομέα του πετρελαίου και του αερίου.

- **Ο Δείκτης Financial Times Stock Exchange-100 (FTSE-100) του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου:**

Ο Δείκτης Financial Times-Stock Exchange-100 του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου, ο οποίος είναι ευρύτατα γνωστός και ως «Footsie», δημιουργήθηκε βασιζόμενος στις χρηματιστηριακές επιδόσεις των μετοχών των 100 μεγαλύτερων Βρετανικών επιχειρήσεων. Ο Δείκτης δημιουργήθηκε με τέτοιο τρόπο, ώστε να παρέχονται λεπτό προς λεπτό οι σχετικές πληροφορίες για τα επιτευχθέντα επίπεδα του κατά τη διάρκεια μιας χρηματιστηριακής συνεδρίασης και έτσι θεωρείται ως ο πιο αντιπροσωπευτικός δείκτης της Βρετανικής αγοράς.

Η μέτρηση του Δείκτη FTSE ξεκίνησε στα τέλη Δεκεμβρίου του έτους 1983 και σε πρώτη φάση κάλυψε πλήρως τις ανάγκες ενός δείκτη που θα ήταν και αντιπροσωπευτικός της αγοράς, αλλά και ταχύτατα υπολογίσιμος. Είναι αξιοσημείωτο, ότι εκείνη την εποχή ειδικοί αναλυτές εκτιμούσαν πως, ένας δείκτης που θα περιελάμβανε περισσότερες από 100 επιχειρήσεις δεν θα ήταν πολύ εύκολο να υπολογιστεί σε τακτά χρονικά διαστήματα, ενώ ένας δείκτης με λιγότερες από 100 δεν θα αντιπροσώπευε την επιθυμητή αγορά. Πριν όμως καθιερωθεί στην αγορά ο δείκτης FTSE προϋπήρχαν οι δείκτες FT Ordinary (30 βιομηχανικών επιχειρήσεων) και ο FT All Share (687 επιχειρήσεων). Είναι εμφανές, ότι ο «Footsie» αποτέλεσε μια μέση λύση αλλά και μέσο ταχύτερης εκτίμησης της πορείας της αγοράς (λόγω του ανταγωνισμού από τις ξένες αγορές).

Οι εταιρίες οι οποίες περιλαμβάνονται στον δείκτη αποτελούν τις 100 μεγαλύτερες βρετανικές επιχειρήσεις, όπως αυτές κατατάσσονται στη σχετική επίσημη «λίστα» του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου. Ως κριτήριο κατάταξης λαμβάνεται η χρηματιστηριακή τους αξία (αριθμός μετοχών * χρηματιστηριακή τιμή).

Πρέπει να σημειωθεί, ότι αλλαγές στην ομάδα των 100 επιχειρήσεων του δείκτη, δηλαδή αποχώρηση της μίας εταιρίας και ταυτόχρονη είσοδο μίας άλλης δύνανται να πραγματοποιηθούν, κάτω όμως, από ορισμένες προϋποθέσεις:

α) Όταν η θέση της επιχείρησης Α έχει πέσει κάτω από την 110^η και η θέση της Β έχει ανέλθει στην 90^η τότε με βάση πάντα την χρηματιστηριακή τους αξία αντικαθίσταται η Α από την Β.

β) Όταν λαμβάνουν χώρα διαδικασίες εξαγορών ή συγχωνεύσεων.

γ) Τέλος, σε περίπτωση που μια εταιρία βρίσκεται υπό αβέβαιο νομικό καθεστώς, παραμένει προσωρινά στο δείκτη μέχρι την χρονική στιγμή κατά την οποία θα ξεκαθαρίσει η συνολική της θέση και τότε αποφασίζεται εάν θα πρέπει να αντικατασταθεί.

Μία ειδική καθοδηγητική επιτροπή είναι αυτή η οποία καταρτίζει την «λίστα» των 100 επιχειρήσεων του FTSE 100. Η επιτροπή αυτή είναι υπεύθυνη για οποιεσδήποτε αλλαγές λάβουν χώρα στην ανωτέρω ομάδα και προτού προβεί, όταν οι συνθήκες το επιβάλλουν, σε αντικατάσταση μιας εταιρίας, βεβαιώνεται μετά από προσεκτική και βάσει στοιχείων προετοιμασία για την καταλληλότητα της νέας αντικαταστάτριας. Από την άλλη όμως μεριά υπάρχει πάντα μια έτοιμη «λίστα» από κατάλληλες υποψήφιες επιχειρήσεις για την αναγκαία συμπλήρωση των οποιωνδήποτε κενών.

Όσον αναφορά την επιρροή που έχει ο δείκτης, η μεταβολή κατά 5% της τιμής της μετοχής μιας εταιρίας, η οποία κατατάσσεται στην 100^η θέση, επιδρά σε μικρότερο βαθμό στη διαμόρφωση του δείκτη από ό,τι η μεταβολή κατά 5% της τιμής της μετοχής μιας εταιρίας που βρίσκεται μέσα στις πρώτες 10 θέσεις.

Τα επίπεδα του δείκτη παρέχονται ανά λεπτό στην διάρκεια της χρηματιστηριακής συνεδρίασης.

Τέλος, η βάση με την οποία αυτό υπολογίζεται, αναπροσαρμόζεται κάθε φορά που μια εταιρία προβαίνει στην έκδοση νέων μετοχών. Έτσι, γίνεται φανερό ότι η επίδραση στην τιμή του δείκτη δεν μπορεί να ασκήσει αύξηση των μετοχών μιας εταιρίας, αλλά μόνο η μεταβολή της τιμής της μετοχής της.

Μέχρι το 2001, στην χρηματιστηριακή αγορά του Λονδίνου δημοσιεύθηκαν οι εξής δείκτες:

Ο FTSE All Share.

Ο FTSE 500.

Ο FTSE 250.

Ο FTSE Actuaries 250.

Ο FTSE Small Cap,

οι οποίοι όμως άλλαξαν στο X.A.A και λειτούργησε ένας νέος, ο οποίος δημιουργήθηκε με την συνεργασία του Δείκτη FTSE International, περιλαμβάνει 60 με 80 μετοχές εταιριών μικρής κεφαλαιοποίησης και ονομάστηκε FTSE/ASE Small Cap, πράγμα που σημαίνει πως η διάρθρωση των Δεικτών έχει αλλάξει πλήρως και οι βασικοί κανόνες των Δεικτών FTSE έχουν αναθεωρηθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο

Η ύπαρξη της Οικονομικής Κρίσης επηρεάζει την πορεία και τη σχέση των Χρηματιστηρίων

5.1 Εισαγωγή

Το τελευταίο χρονικό διάστημα οι Χρηματιστηριακές Αγορές ήρθαν αντιμέτωπες με την παγκόσμια οικονομική κρίση. Στα τέλη του 2007 η οικονομική κρίση άρχισε να κάνει τη παρουσία της αισθητή επηρεάζοντας ολόκληρη την αγορά. Η κατάσταση εντάθηκε το 2008 με αποτέλεσμα οι Χρηματιστηριακές Αγορές να σημειώσουν σημαντικές πτώσεις. Η πτώση αυτή συνεχίστηκε στις αρχές του 2009 έως τις 9 Μαρτίου του 2009 όπου ξεκίνησε η ανάκαμψη της οικονομίας και αυτό γιατί οι κυβερνήσεις πήραν τη πρωτοβουλία να στηρίξουν την οικονομία.

5.2 Λόγοι αλληλεξάρτησης των διεθνών χρηματιστηρίων

- ▼ Το κράτος βοήθησε στο άνοιγμα των αγορών με τη κατάργηση ορισμένων νόμων και κανονισμών οι οποίοι εμπόδιζαν τις διεθνείς επενδύσεις.
- ▼ Η ανάπτυξη της τεχνολογίας δίνει νέα ώθηση στην επικοινωνία μέσω της τηλεπικοινωνίας και των ηλεκτρονικών υπολογιστών κάνοντας την επικοινωνία εύκολη, γρήγορη και με χαμηλό κόστος. Οι επενδυτές έχουν την ευκαιρία να παρακολουθούν τη διεθνή κατάσταση και να δραστηριοποιούνται σε διεθνές επίπεδο.
- ▼ Η αλληλεξάρτηση των χρηματιστηριακών αγορών επηρεάζει τη ψυχολογία και τις κινήσεις των επενδυτών για τη πορεία του

χρηματιστηρίου. Σε περίπτωση πτώσης ενός χρηματιστηρίου επηρεάζονται αρνητικά και κάποια άλλα χρηματιστήρια από ψυχολογικούς παράγοντες.

- ▼ Τις τελευταίες δεκαετίες το αμερικανικό δολάριο επηρεάζει σημαντικά τις διεθνείς οικονομικές συναλλαγές θέτοντάς τις Η.Π.Α κυρίαρχη οικονομική δύναμη και σημαντική πηγή πληροφοριών. Οι οικονομικές της πληροφορίες μεταδίδονται σε ολόκληρο τον κόσμο επηρεάζοντας σημαντικά όλες τις χώρες.
- ▼ Λόγω της παγκοσμιοποίησης πολλές εταιρίες έχουν μετοχές σε δύο ή περισσότερα χρηματιστήρια με αποτέλεσμα η διαπραγμάτευση των μετοχών που γίνεται σε ένα από όλα τα χρηματιστήρια να επηρεάζει τη πορεία των μετοχών και στα υπόλοιπα χρηματιστήρια.
- ▼ Πολλές φορές η αλληλεξάρτηση των χωρών παρουσιάζεται εντονότερη σε χώρες οι οποίες ανήκουν στην ίδια γεωγραφική επικράτεια λόγω της εμπορικής και οικονομικής τους σχέσης και επιπλέον, εντονότερη παρουσιάζεται αλληλεξάρτηση στις χώρες που έχουν πολιτική εξάρτηση.
- ▼ Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσιάζουν μία έντονη χρηματιστηριακή αλληλεξάρτηση. Η κατάργηση των ελέγχων και των κανονισμών διευκόλυναν τη ροή των κεφαλαίων. Η οικονομική και νομισματική ενοποίηση των χωρών της Ε.Ε. επηρεάζει και τα υπόλοιπα κράτη. Η Οικονομική και Νομισματική Ένωση δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τις χώρες που συμμετέχουν σε αυτή ώστε να υπάρξει μία σταθερότητα στη συναλλαγματική ισοτιμία και τη σύγκλιση των αποδόσεων των μετοχών και ομολόγων αυξάνοντας την αλληλεξάρτηση αυτών των χωρών.

Τα τελευταία χρόνια έχει δημιουργηθεί μία έντονη αλληλεξάρτηση των χωρών λόγω ενός αγαθού, του αργού πετρελαίου. Αποτελεί τη μεγαλύτερη αγορά εμπορεύματος στο κόσμο. Η τιμή του καθορίζεται από τη προσφορά και τη ζήτηση της αγοράς. Όταν η προσφορά του πετρελαίου δεν καλύπτει τη ζήτηση της αγοράς, η τιμή του πετρελαίου αυξάνει και όταν υπάρχει υπερβάλλον ζήτηση η τιμή του αναπόφευκτα μειώνεται.

Το αποτέλεσμα της αύξησης της τιμής του πετρελαίου είναι η αύξηση του κόστους παραγωγής των αγαθών και το κόστος αυτό μεταφέρεται από το αρχικό στάδιο που είναι η παραγωγική διαδικασία στο τελικό στάδιο που είναι ο καταναλωτής. Έτσι το εισόδημα των καταναλωτών μεταφέρεται στους παραγωγούς πετρελαίου. Το αποτέλεσμα αυτού του φαινομένου είναι η μεταφορά των εισοδημάτων από τις εισαγωγικές χώρες προς τις εξαγωγικές χώρες.

Κάθε φορά που μία χώρα εξαγωγής πετρελαίου αυξάνει τη τιμή του πετρελαίου, αυξάνει τα έσοδα της και μειώνει τον εξωτερικό της δανεισμό ενώ επιβαρύνει τις χώρες οι οποίες εξαρτώνται από την έλλειψη πηγών πετρελαίου. Οι αναπτυσσόμενες χώρες επηρεάζονται από τη προσφορά και τη ζήτηση του πετρελαίου ενώ οι ανεπτυγμένες χώρες λόγω της ανάπτυξης των τεχνολογιών αποδυναμώνουν την εξάρτησή τους από τις πετρελαϊκές κρίσεις.

Οι υψηλές τιμές του πετρελαίου προκαλούν αλυσιδωτές αντιδράσεις αύξησης των τιμών με συνέπεια τη μείωση του εισοδήματος των ασθενέστερων τάξεων και των χαμηλόμισθων εργαζομένων. Δημιουργούνται πολλά προβλήματα στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις με αποτέλεσμα να επιβραδύνεται η ανάπτυξη των αναπτυσσόμενων χωρών.

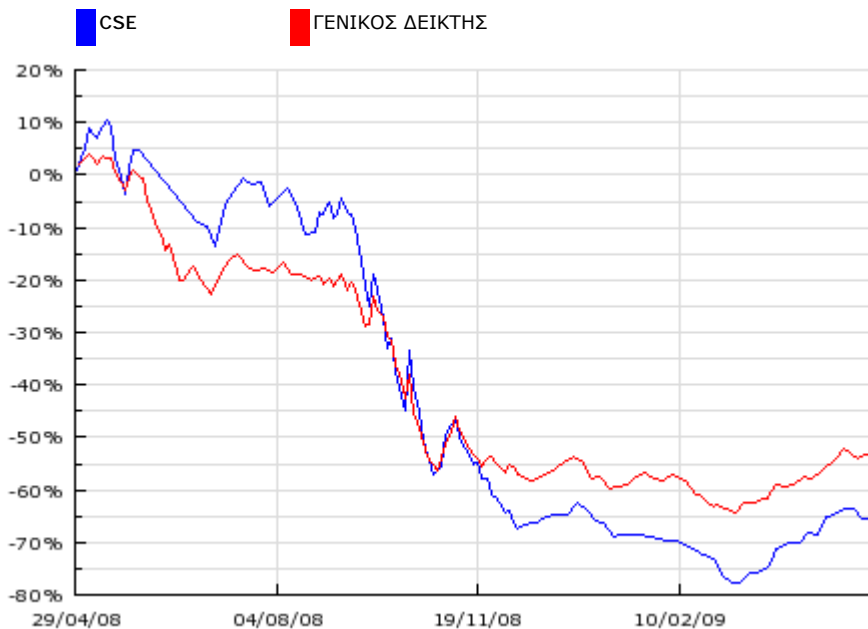
Συμπερασματικά, όσο πιο ανεπτυγμένη είναι μία χώρα τόσο πιο εκτεθειμένη είναι σε διεθνείς εισροές και εκροές κεφαλαίων και τόσο πιο μεγάλη είναι η αλληλεξάρτηση της και η συσχέτιση της με τις άλλες αγορές.

Ακόμη, έρευνες αποδεικνύουν ότι η αλληλεξάρτηση μεταξύ των διεθνών χρηματιστηρίων προέρχεται όχι μόνο από τα ισχυρά χρηματιστήρια προς τα αδύναμα αλλά και αντίστροφα.

5.3 Διαγραμματική απεικόνιση της πορεία του Γενικού Δείκτη σε σχέση με τη πορεία σημαντικών Διεθνών Δεικτών το τελευταίο χρόνο

ΚΥΠΡΟΣ (CSE)-ΑΘΗΝΑ(ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ)

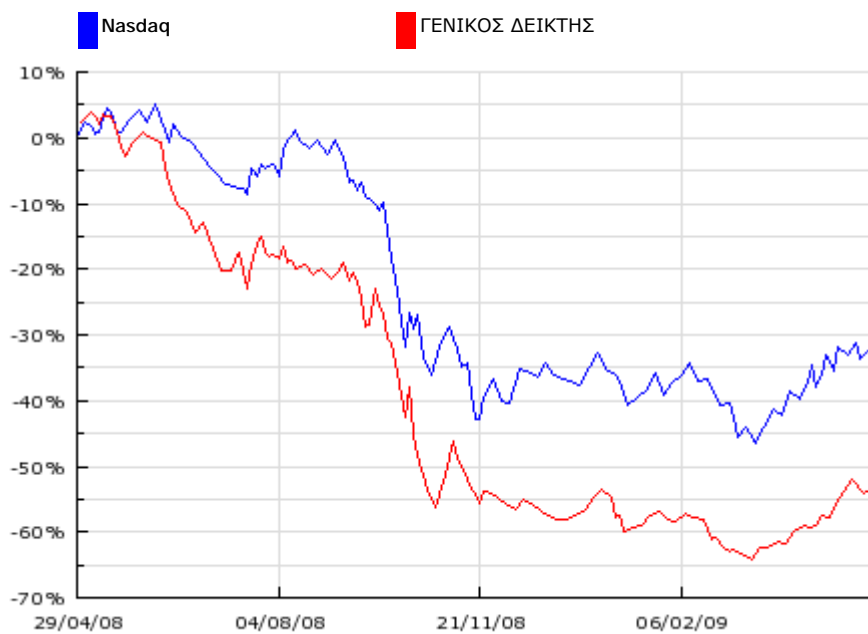
Σύγκριση Αποδόσεων με τον ΓΔ (29/04/08 - 28/04/09)

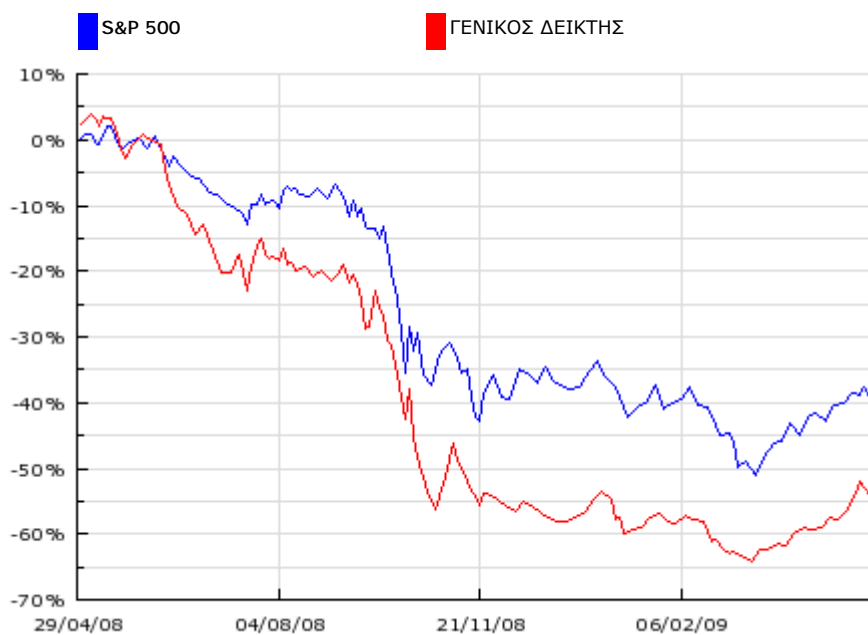
ΗΠΑ(NASDAQ)-ΑΘΗΝΑ(ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ)

Σύγκριση Αποδόσεων με τον ΓΔ (29/04/08 - 25/04/09)

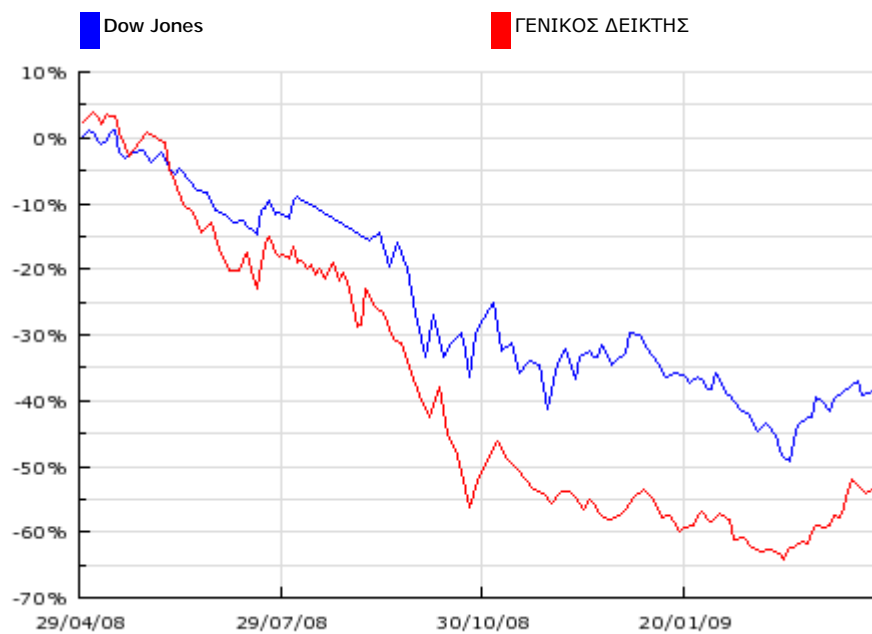
ΗΠΑ(S&P 500)-ΑΘΗΝΑ(ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ)

Σύγκριση Αποδόσεων με τον ΓΔ (29/04/08 - 28/04/09)

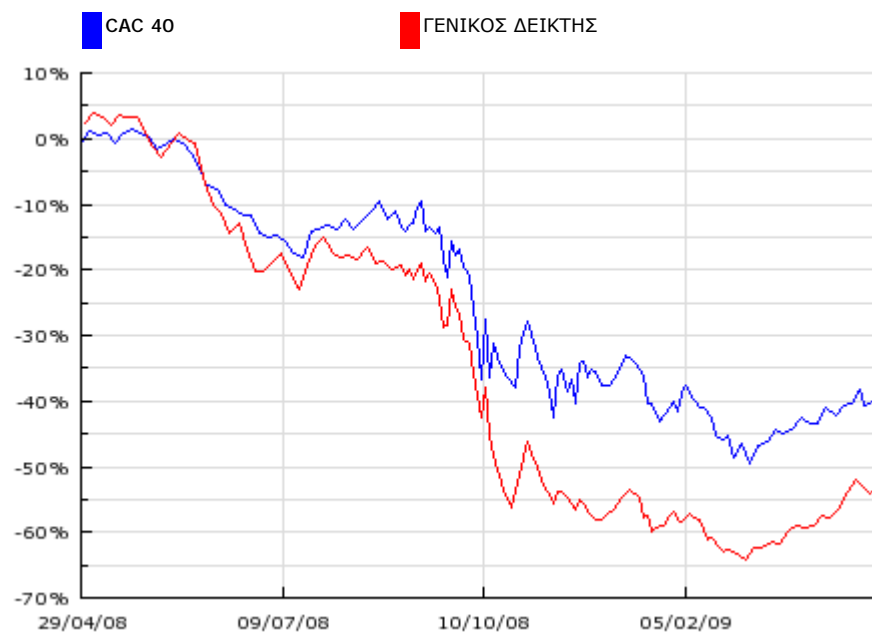
ΗΠΑ(DOW JONES)-ΑΘΗΝΑ(ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ)

Σύγκριση Αποδόσεων με τον ΓΔ (29/04/08 - 25/04/09)

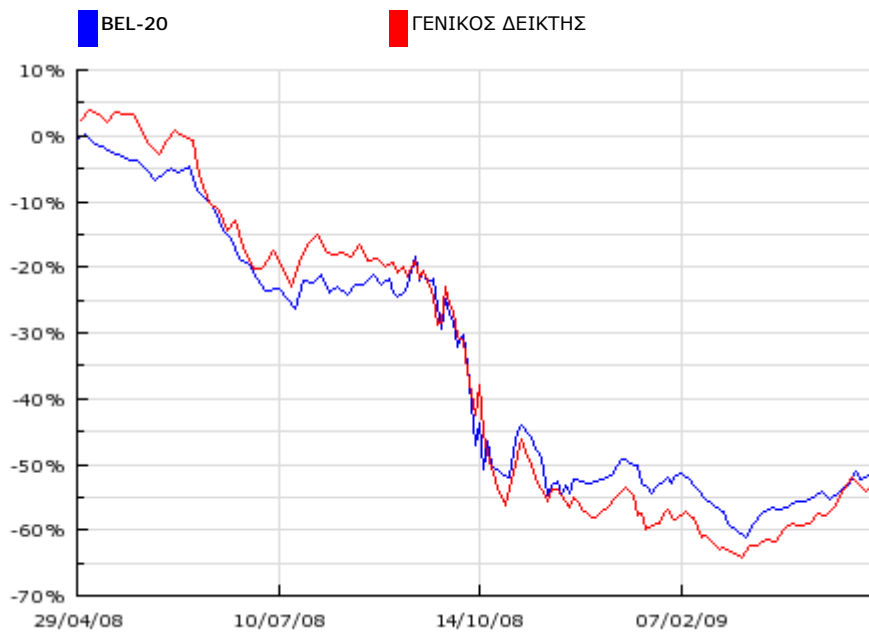
ΓΑΛΛΙΑ(CAC 40)-ΑΘΗΝΑ(ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ)

Σύγκριση Αποδόσεων με τον ΓΔ (29/04/08 - 27/04/09)

ΒΕΛΓΙΟ(BEL-20)-ΑΘΗΝΑ(ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ)

Σύγκριση Αποδόσεων με τον ΓΔ (29/04/08 - 27/04/09)

ΕΛΒΕΤΙΑ(SWISS MARKET)-ΑΘΗΝΑ(ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ)

Σύγκριση Αποδόσεων με τον ΓΔ (29/04/08 - 24/04/09)

ΒΡΕΤΑΝΙΑ(FTSE 100)-ΑΘΗΝΑ(ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ)

Σύγκριση Αποδόσεων με τον ΓΔ (29/04/08 - 27/04/09)

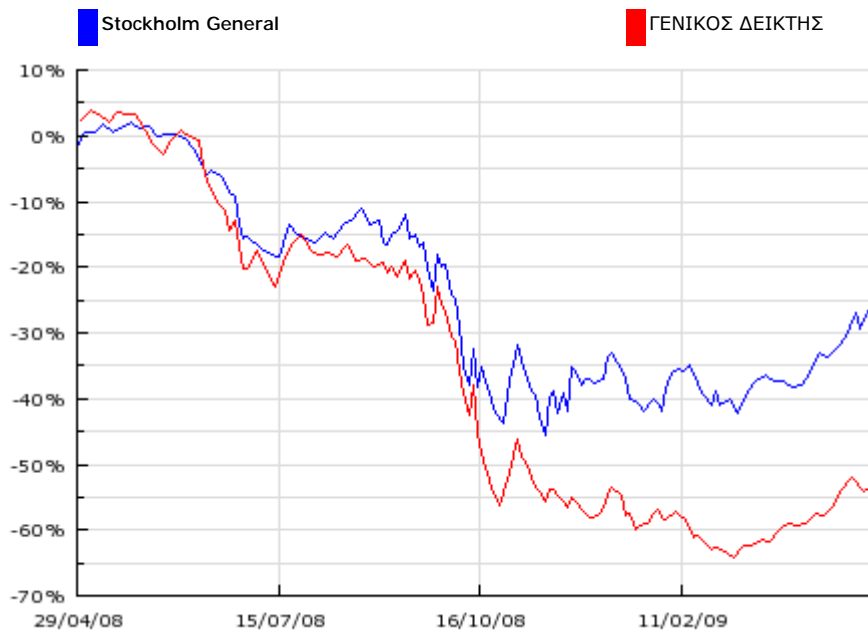
ΙΤΑΛΙΑ(MIBTEL)-ΑΘΗΝΑ(ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ)

Σύγκριση Αποδόσεων με τον ΓΔ (29/04/08 - 27/04/09)

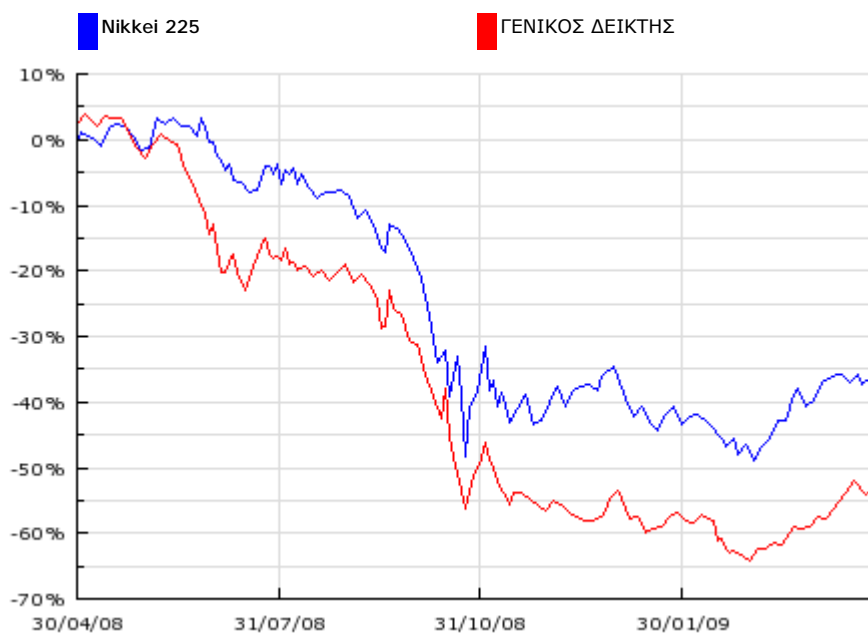
ΣΟΥΗΔΙΑ(STOCKHOLM GENERAL)-ΑΘΗΝΑ(ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ)

Σύγκριση Αποδόσεων με τον ΓΔ (29/04/08 - 27/04/09)

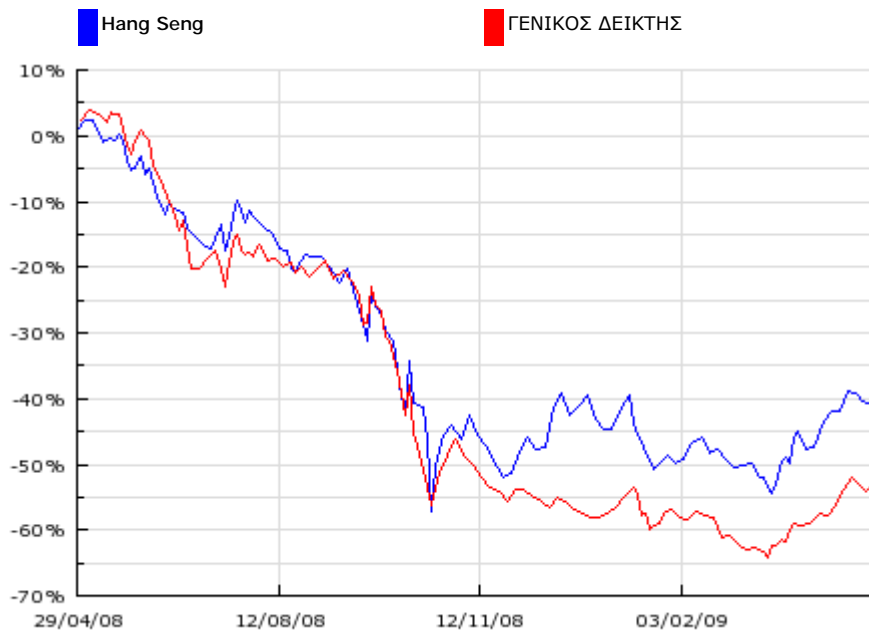
ΙΑΠΩΝΙΑ(ΝΙΚΚΕΙ 225)-ΑΘΗΝΑ(ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ)

Σύγκριση Αποδόσεων με τον ΓΔ (30/04/08 - 27/04/09)

ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ(HANG SENG)-ΑΘΗΝΑ(ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ)

Σύγκριση Αποδόσεων με τον ΓΔ (29/04/08 - 27/04/09)

Σημ: πηγή γραφημάτων www.express.gr

5.4 Παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν τη διαμόρφωση των δεικτών

Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί από τους ερευνητές ότι οι αναπτυσσόμενες χώρες έχουν εμπλακεί σε διάφορες οικονομικές κρίσεις και σε μικρό χρονικό διάστημα διαπίστωσαν ότι αυτές οι κρίσεις μεταδόθηκαν και σε άλλες χώρες. Το αποτέλεσμα αυτό είναι συνέπεια των πραγματικών οικονομικών και διεθνών σχέσεων ανάμεσα σε αυτές τις χώρες. Οι αγορές συχνά κινούνται μαζί και αυτό προκύπτει από τον ενθουσιασμό των μετοχών σε ένα χρηματιστήριο με αποτέλεσμα αυτός ο ενθουσιασμός να μεταφερθεί στις μετοχές άλλων χρηματιστηρίων.

Οι χρηματιστηριακές αγορές που βρίσκονται στην ίδια γεωγραφική επικράτεια όπως Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, Νοτιοανατολική Ασία,

Λατινική Αμερική παρουσιάζουν πιο έντονη αλληλεξάρτηση. Αυτό όμως δε συμβαίνει πάντα καθώς έχει παρατηρηθεί ότι η χρηματιστηριακή αγορά της Ιαπωνίας δε δημιουργεί απαραίτητα ισχυρούς δεσμούς με τη χρηματιστηριακή αγορά των Χονγκ Κονγκ, Ταϊβάν, Σαγκάη.

Ένας βασικός παράγοντας ύπαρξης αλληλεξάρτησης μεταξύ των διεθνών χρηματιστηρίων είναι η παγκοσμιοποίηση η οποία επηρεάζει τις επιλογές των επενδυτών. Ο επενδυτής επηρεασμένος από τις διεθνείς οικονομικές εξελίξεις συχνά ενσωματώνει τις εγχώριες και διεθνείς εξελίξεις στις επενδυτικές του επιλογές. Γεγονός είναι η συνεχή αύξηση του ενδιαφέροντος των επενδυτών για επενδύσεις σε διεθνή χρηματιστήρια, αυτό οφείλεται στο ότι έχει καταργηθεί ο περιορισμός κίνησης των κεφαλαίων και των διεθνών συναλλαγών. Σε αυτό συμβάλλει επιπλέον, η εξέλιξη της τηλεπικοινωνίας και της τεχνολογίας οι οποίες έχουν μειώσει το κόστος πληροφόρησης και συναλλαγών παρέχοντας τη δυνατότητα διεθνών επενδυτικών επιλογών.

Οι διεθνείς αγορές παλαιότερα ήταν περισσότερο κλειστές απέναντι στους επενδυτές περιορίζοντας έτσι τη διεθνή δράση τους. Δεν υπήρχε αυξημένη κίνηση κεφαλαίων, επιπλέον η οικονομική και νομισματική πολιτική κάθε χώρας διέφερε μεταξύ τους. Παρόλα αυτά, τη σημερινή εποχή οι αγορές είναι περισσότερο ανοιχτές στους επενδυτές και σε αυτό συμβάλλει εκτός από τη παγκοσμιοποίηση, η οικονομική και εμπορική σχέση των χωρών.

5.5 Η κατάσταση στη Διεθνή Χρηματιστηριακή Αγορά

Παρακάτω ακολουθεί η συνέντευξη του κ. Γιώργου Κουφαρού Προέδρου του Συμβουλίου Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ). Μέσω της συνέντευξης σχολιάζεται η συνολική κατάσταση στη Διεθνή Χρηματιστηριακή Αγορά .

«Αναμφίβολα το 2008 ήταν μια δύσκολη χρονιά για την παγκόσμια οικονομία που διανύει μian από τις δυσκολότερες περιόδους της. Για τις χρηματιστηριακές αγορές το 2008 ήταν «χρονιά της αρκούδας» και από τις χειρότερες στην ιστορία των κεφαλαιαγορών από το 1930.

Η πτώση στις διεθνείς αγορές κυμαίνεται μεταξύ 35% - 65%, ενώ μέσα σε 12 μήνες τα διεθνή χρηματιστήρια έχασαν 30 τρισεκατομμύρια δολάρια. Στο ΧΑΚ η μείωση του γενικού δείκτη, σε σύγκριση με το τέλος του 2007, ήταν 77,15% και η συνολική κεφαλαιοποίηση της κυπριακής κεφαλαιαγοράς μειώθηκε από 25,3 δις ευρώ σε 10,3 δις ευρώ.

Τα τελευταία χρόνια οι χρηματιστηριακοί δείκτες παγκόσμια κατέγραψαν σημαντική άνοδο και κατέρριπταν το ένα ρεκόρ μετά το άλλο. Η ευφορία ήταν διάχυτη διεθνώς. Από τα τέλη του 2007, όμως, άρχισαν να παρουσιάζονται τα πρώτα σημάδια της κρίσης. Όλοι, συμπεριλαμβανομένων και των αναλυτών, απέτυχαν παταγωδώς να προβλέψουν την κάθετη πτώση των χρηματιστηρίων και την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας προς την ύφεση. Ίσως το μεγαλύτερο λάθος που έγινε να ήταν ότι αφέθηκε να καταρρεύσει η Lehman Brothers, ο τραπεζικός αυτός κολοσσός.

Οι αιτίες

Οι αιτίες της κρίσης είναι γνωστές. Η κρίση ξεκίνησε βασικά από τις ΗΠΑ με τα στεγαστικά δάνεια και εξαπλώθηκε πολύ γρήγορα σ' όλο τον κόσμο. Λόγω των

χαμηλών επιτοκίων, της κατάχρησης των δυνατοτήτων δανεισμού και της απουσίας αποτελεσματικής εποπτείας, η χρηματοπιστωτική αγορά οδηγήθηκε σε υπερβολές. Πέραν, όμως, όλων αυτών ήταν και τα τραπεζικά επενδυτικά προϊόντα ύψους 60 τρισεκατομμυρίων δολαρίων, που διαπραγματεύτηκαν σε εξωχρηματιστηριακές αγορές.

Οι αγορές αυτές διαφέρουν από τις παραδοσιακές-οργανωμένες αγορές που λειτουργούν τα χρηματιστήρια. Επειδή δε, ο τομέας των τραπεζών είναι συνδεδεμένος με τις επενδύσεις, το απαισιόδοξο κλίμα επηρέασε ουσιαστικά τις τιμές των μετοχών.

Η κρίση επέδειξε για ακόμη μια φορά την αναγκαιότητα για διαφάνεια και για αξιόπιστους μηχανισμούς διαμόρφωσης τιμών. Η κρίση ήρθε για να υπενθυμίσει στους επενδυτές τα σημαντικά οφέλη που μπορούν να αποκομίζουν επιλέγοντας να διεξάγουν τις συναλλαγές τους μέσα από τα παραδοσιακά χρηματιστήρια. Είναι φανερό ότι οι αιτίες της κρίσης δεν έχουν καμία σχέση με τα χρηματιστήρια. Τελικά, όμως, τόσο τα χρηματιστήρια όσο και οι επενδυτές επηρεάστηκαν σημαντικά από αυτήν. Στους επενδυτές επικρατεί σήμερα κλίμα αβεβαιότητας, η κρίση τους προκαλεί φόβο και έτσι απέχουν από την ανάληψη κινδύνων και από επενδυτικές δραστηριότητες. Η πτώση του κυπριακού χρηματιστηρίου ήταν το άμεσο αποτέλεσμα της αβεβαιότητας και του κλονισμού της εμπιστοσύνης του κόσμου από τη διεθνή κρίση. Λόγω μεγέθους, η κυπριακή κεφαλαιαγορά, που λειτουργεί με τη λογική της αναδυόμενης αγοράς, παρουσιάζεται με μεγαλύτερες πτώσεις και μεταβλητότητα απ' ό,τι τα αναπτυγμένα χρηματιστήρια.

Οι κίνδυνοι

Οι σημαντικότεροι κίνδυνοι της κρίσης για τα χρηματιστήρια είναι η μείωση της ρευστότητας, που γι' αυτά θα είναι εξίσου σημαντική όσο και το οξυγόνο για τον άνθρωπο, καθώς και η προοπτική μειωμένης επικερδότητας των εισηγμένων εταιρειών. Τα αποτελέσματα, δυστυχώς, παρουσιάζουν ότι η άντληση κεφαλαίων μέσα από τα χρηματιστήρια να είναι πολύ δύσκολη έως αδύνατη ενώ οι όγκοι συναλλαγών να έχουν μειωθεί δραματικά. Η ψυχολογία, περισσότερο ίσως και από τα οικονομικά θεμελιώδη, επηρεάζει τις καθημερινές διακυμάνσεις στις χρηματαγορές όλου του κόσμου. Ανάλογα με το επίπεδο της ψυχολογίας τα ίδια οικονομικά στοιχεία ερμηνεύονται με διαφορετικό τρόπο όταν στις κεφαλαιαγορές επικρατεί ευφορία και διαφορετικά όταν κυριαρχεί η απογοήτευση. Θα πρέπει λοιπόν να σταματήσει η καταστροφολογία και η κινδυνολογία και να επικεντρωθούμε στα πραγματικά δεδομένα και στις προοπτικές. Πάντοτε, οι μεγάλες κρίσεις δημιουργούν ανακατατάξεις και αναδιαρθρώνουν το οικονομικό και επιχειρηματικό σκηνικό. Η μεγαλύτερη πρόκληση για το 2009 είναι η διαχείριση των επιπτώσεων της κρίσης στην πραγματική οικονομία και ειδικότερα στην κερδοφορία των εισηγμένων εταιρειών. Η κρίση φαίνεται να έχει διάρκεια και κανένας στις διεθνείς χρηματαγορές δεν μπορεί να προβλέψει με σιγουριά πότε η παγκόσμια οικονομία θα ανακάμψει. Φαίνεται ότι οι άσχημες οικονομικές και εταιρικές ειδήσεις θα συνεχίσουν να ανακοινώνονται και μέσα στο 2009.

Ανάκτηση εμπιστοσύνης και ψυχολογίας

ΟΛΕΣ σχεδόν οι χώρες του κόσμου και οι σχεδιαστές της οικονομικής πολιτικής παίρνουν πρωτοβουλίες και προχωρούν με σχέδια διάσωσης, με κρατικές παρεμβάσεις και με δημοσιονομικά μέτρα χαλαρώνοντας τη δημοσιονομική τους πολιτική με στόχο την αποφυγή επανάληψης των δεκαετιών 1930 και 1970. Ο

Μπαράκ Ομπάμα, ο νέος Πρόεδρος από τις 20 Ιανουαρίου 2009 των ΗΠΑ, αναμένεται να προτείνει επιπρόσθετο δημοσιονομικό πακέτο στήριξης της οικονομίας και για ώθηση της επενδυτικής υποδομής. Η πλέον, όμως, αποφασιστική και επιβεβλημένη ενέργεια για τον περιορισμό των ενεργειών της οικονομικής ύφεσης είναι η ανάκτηση της εμπιστοσύνης και της ψυχολογίας των επενδυτών. Η βελτίωση της ψυχολογίας στην Wall Street και στα άλλα χρηματοπιστωτικά κέντρα όπως και η διόρθωση των τιμών θα επιτρέψουν στους διαχειριστές κεφαλαίων να ξαναρχίσουν τις επενδύσεις τους στις ΗΠΑ και στις άλλες χώρες. Είναι δε γνωστό ότι υπάρχουν τεράστια κεφάλαια στο περιθώριο που περιμένουν να επενδυθούν κατάλληλα, έχοντας υπόψη και το ύψος των επιτοκίων.

Μεταξύ των ιδίων των χρηματιστηρίων, των εποπτικών αρχών, των μελών και των τραπεζών υπάρχει συνεργασία για να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση της κρίσης. Όλοι οι συντελεστές της κεφαλαιαγοράς γνωρίζουν ότι δεν είναι πλέον ανεξάρτητες και απομονωμένες οντότητες και ό,τι συμβεί γύρω τους επηρεάζει τόσο τα ίδια όσο και τους πελάτες τους. Οι επενδυτές πρέπει να γνωρίζουν ότι τα χρηματιστήρια είναι προεξοφλητικοί μηχανισμοί και ότι ο χρόνος της ανάκαμψης έρχεται νωρίτερα απ' ό,τι γενικά αναμένεται. Συνεπώς, οι επενδυτές πρέπει να αποφασίζουν με γνώμονα τις μελλοντικές προσδοκίες παρά τα σημερινά δεδομένα. Είναι λογικό να αναμένεται ότι η αγορά θα αναγνωρίσει το σημείο καμπής αρκετά πριν αυτό φανεί στα εταιρικά κέρδη και θα αντιδράσει ανάλογα. Οι αναλυτές υποστηρίζουν ότι σήμερα τα χρηματιστήρια είναι σε χαμηλό σημείο διότι έχει ήδη προεξοφληθεί ότι το μέλλον ή τουλάχιστον το άμεσο μέλλον είναι δύσκολο. Από τη θέση του Προέδρου του ΧΑΚ δεν μπορώ να σχολιάσω τις αποτιμήσεις των μετοχών και ούτε πώς θα συμπεριφερθεί ο επενδυτής. Ένα σημείο, όμως, στο οποίο συμφωνούν σχεδόν όλοι οι αναλυτές είναι ότι με τις παρούσες αποτιμήσεις των τίτλων στα περισσότερα χρηματιστήρια, μετά την

κατακόρυφη πτώση των τιμών σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, υπάρχουν επενδυτικές ευκαιρίες. Οι εκτιμήσεις αυτές συνάδουν με το ότι κατά κανόνα η χρηματιστηριακή κρίση γεννά ευκαιρίες. Επίσης, η διαφαινόμενη μείωση των επιτοκίων κατάθεσης αναμένεται ότι θα διοχετεύσει κεφάλαια στις χρηματιστηριακές αγορές. Οι επενδυτές που επιζητούν πραγματικές αποδόσεις, έπειτα από την αναπροσαρμογή για πληθωρισμό, θα επιλέξουν και τα χρηματιστήρια για τοποθέτηση των κεφαλαίων τους.

Ο ενθουσιασμός και η απογοήτευση είναι κακοί σύμβουλοι
ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δεδομένα και τη συμβουλή του πιο επιτυχημένου επενδυτή στον κόσμο, του *Warren Buffet*, «να είστε αχόρταγοι όταν οι άλλοι είναι φοβισμένοι και φοβισμένοι όταν οι υπόλοιποι εμφανίζονται αχόρταγοι», πρέπει να αποφασίζουν ανάλογα. Επαναλαμβάνω, όμως, και πάλι ότι οι επενδυτές σ' αυτή τη δύσκολη οικονομική συγκυρία πρέπει να λειτουργούν με λογική, σύνεση, αντικειμενικότητα, χωρίς συναισθηματισμούς και να αξιολογούν τα θεμελιώδη τόσο της οικονομίας όσο και των εταιρειών. Ο ενθουσιασμός και η απογοήτευση είναι κακοί σύμβουλοι. Ο κάθε επενδυτής πρέπει να καθορίσει το χρονικό επενδυτικό του ορίζοντα εκτιμώντας και πάλι τη συμβουλή του *Warren Buffet* «Αν μια μετοχή δεν μπορεί να την κρατήσεις για δέκα χρόνια, τότε πούλησέ τη σε δέκα λεπτά». Θα πρέπει να ξεπερασθεί το φαινόμενο οι ιδιώτες επενδυτές να είναι οι τελευταίοι που τοποθετούνται στην αγορά όταν αυτή βρίσκεται σχεδόν στο ψηλότερο σημείο και να είναι επίσης αυτοί οι οποίοι αποχωρούν από την αγορά όταν αυτή βρίσκεται στο χαμηλότερο σημείο. Γι' αυτό και επιβάλλεται οι ιδιώτες επενδυτές να απευθύνονται για τις επενδυτικές τους αποφάσεις στους επαγγελματίες συμβούλους.

Εμείς στο ΧΑΚ έχουμε διαμορφώσει κατάλληλους σχεδιασμούς με στόχο το ΧΑΚ να συνεχίσει την πορεία του σ' αυτή τη δύσκολη περίοδο της κρίσης. Θέλουμε να έχουμε κοντά μας τόσο τους ιδιώτες επενδυτές όσο και τους θεσμικούς επενδυτές, Κύπριους και ξένους. Αξίζει να σημειωθεί ότι, ενώ στα ξένα χρηματιστήρια οι θεσμικοί επενδυτές αποχωρούσαν, στο ΧΑΚ η συμμετοχή τους παρέμεινε σχεδόν στα ίδια επίπεδα, γύρω στο 10%. Οι χρηματιστηριακές αγορές και το ΧΑΚ θα αντέξουν και αυτή την κρίση, όπως άντεξαν και άλλες κρίσεις στο παρελθόν, για το καλό τόσο των οικονομιών όσο και των επενδυτών.

*Πρόεδρος Συμβουλίου Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ)»

Σημ: πηγή κειμένου www.SigmaLive.gr

5.6 Η θέση των αναδυόμενων Χρηματιστηριακών Αγορών την περίοδο της κρίσης

Την ανάκαμψη των Χρηματιστηριακών Αγορών ηγούνται οι Αναδυόμενες Χρηματιστηριακές Αγορές οι οποίες θεωρούνται ως οι Αγορές με την δυναμικότερη έξοδο από την κρίση. Αυτό συμβαίνει γιατί οι οικονομίες τους έχουν αρκετά περιθώρια ανάπτυξης και τάσεις μερικής απεξάρτησης από της δυτικές οικονομίες.

Παρακάτω ακολουθεί κείμενο του κ. Στ. Μορφίδη το οποίο παρουσιάζει τη πορεία των Αναδυόμενων Χρηματιστηριακών Αγορών το τελευταίο έτος.

« *Αναδυόμενες αγορές, Σουηδία και αυστριακές τράπεζες βρίσκονται στις υψηλότερες θέσεις των επενδυτικών επιλογών των θεσμικών επενδυτών, με*

αποτέλεσμα να έχουν υπεραποδώσει από την αρχή της χρονιάς έναντι των υπολοίπων. Όλα αυτά παρά τις μέχρι τώρα προειδοποιητικές εκθέσεις των επενδυτικών οίκων για το κίνδυνο που ελλοχεύει στις αναπτυσσόμενες οικονομίες αλλά και την εμπειρία του παρελθόντος.

Από την αρχή της χρονιάς οι μόνες αγορές που σημειώνουν κέρδη είναι 14 αναδυόμενες και αυτή της Στοκχόλμης, σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg. Τη μεγαλύτερη άνοδο παρουσιάζουν ο κύριος δείκτης στην Κίνα Shanghai Composite, που έφθασε ήδη το +22% και ο ρωσικός Micex (20%). Την ίδια ώρα ο παγκόσμιος χρηματιστηριακός δείκτης MSCI World εξακολουθεί να σημειώνει απώλειες 14% φέτος, παρά το ράλι των τελευταίων δύο εβδομάδων.

Οι επενδυτές κατευθύνθηκαν στην Κίνα καθώς οι προβλέψεις κάνουν λόγο για ανάπτυξη 8% φέτος, ενώ οι μετοχές σε Ρωσία, Βραζιλία και Χιλή σημειώνουν άνοδο ακολουθώντας το ριμπάουντ των τιμών του πετρελαίου, του σιδηρομεταλλεύματος και του χαλκού από τη χειρότερη πτώση που είχαν ιστορικά κατά το 2008.

Η στροφή προς τις αναδυόμενες οικονομίες και ειδικά προς την Κίνα φαίνεται και στην τελευταία –μηνιαία– δημοσκόπηση των fund managers από τη Merrill Lynch.

Το ποσοστό των ερωτηθέντων που αρχίζει να πιστεύει στην ανάκαμψη με «αιχμή» την Κίνα αυξήθηκε δραματικά.

«Ιστορικά κατά τη διάρκεια οικονομικής επιβράδυνσης οι αναδυόμενες αγορές πλήττονταν περισσότερο σε σχέση με τις ΗΠΑ και τη δυτική Ευρώπη. Επομένως αυτό που συμβαίνει σήμερα είναι μια έκπληξη, που μας δείχνει ότι κάτι αλλάζει», σύμφωνα με τον Alan Gayle της RidgeWorth Investments.

Σημειώνεται ότι επτά από αυτές τις χώρες που σημειώνουν άνοδο – Κολομβία, Περού, Βενεζουέλα, Πακιστάν, Τυνησία, Τζαμάικα, Σρι Λάνκα- έχουν συνολική κεφαλαιοποίηση κάτω των 100 δις δολ.

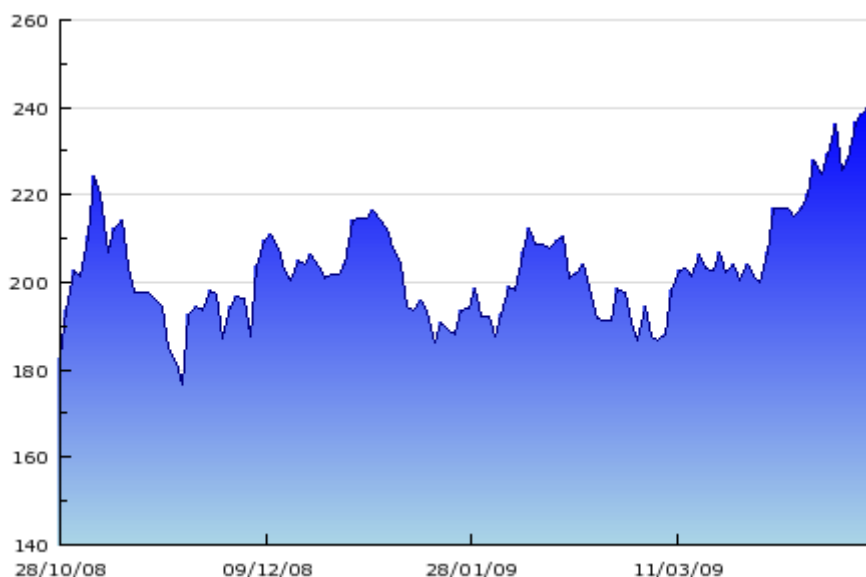
Οι μεγαλύτερες αναδυόμενες αγορές με κέρδη είναι: Βραζιλία-Bovespa (6,9%), Χιλή-IPSA (5,7%), Ισραήλ-TAI100 (7,6%), Ταϊβάν-Taiex (9,9%), Ν.Κορέα-Kospi (4%), Σουηδία-OMX Stockholm 30 (0,1%).

ΣΤ. ΜΟΡΦΙΔΗΣ»

Σημ: πηγή κειμένου Εφημερίδα Ισοτιμία, Διεθνής Οικονομία (Σάββατο 21- Κυριακή 22 Μαρτίου 2009)

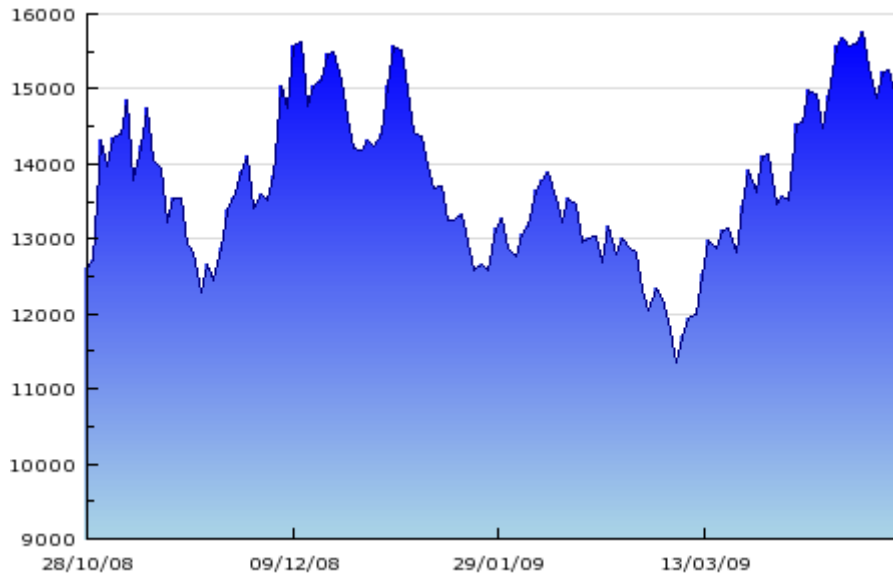
Παρουσιάζεται σχεδιαγραμματικά η πορεία του δείκτη Stockholm General το τελευταίο εξάμηνο:

Σουηδία Stockholm General

Παρουσιάζεται σχεδιαγραμματικά η πορεία του δείκτη Hang Seng το τελευταίο εξάμηνο:

Χονγκ Κονγκ Hang Seng

Σημ: πηγή γραφημάτων www.express.gr

5.7 Η ανάκαμψη των Χρηματιστηριακών Αγορών

Παρακάτω ακολουθεί κείμενο του κ. Κ. Καλλονιάτη το οποίο παρουσιάζει την ανάκαμψη των Χρηματιστηριακών Αγορών από το μήνα Μάρτιο του 2009.

«ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΤΙΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ 5-6 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ ΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΝΤΟΝΗ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΠΤΩΤΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ

ΕΙΝΑΙ, ΑΡΑΓΕ, δικαιολογημένη η όψιμη αισιοδοξία των αγορών, ή μήπως είναι κάπως νωρίς για πανηγύρια; Αυτό είναι το βασικό ερώτημα που ταλανίζει όσους ρευστοποίησαν άρον άρον τις μετοχικές θέσεις τους τον τελευταίο χρόνο και

παγωμένοι παρακολουθούσαν τη φονική για τους περισσότερους χρηματιστηριακή κατρακύλα. Τις τελευταίες 5-6 εβδομάδες η κατάσταση ανεστράφη, η ζωή επέστρεψε στις αγορές.

Επιστροφή

Οι άκρατοι φόβοι παραχώρησαν τη θέση τους στην ελπίδα και πολλοί σκέφτονται σοβαρά το ενδεχόμενο να επιστρέψουν στο χτίσιμο θέσεων και μετοχικών χαρτοφυλακίων.

Τους τελευταίους 12 μήνες οι διεθνείς χρηματιστηριακές αγορές σημείωσαν πτώση 43% κατά μέσο όρο, επιβεβαιώνοντας τη διαπίστωση ότι είχαμε εισέλθει σε αγορά αρκούδας* ήδη από τα μέσα της εν λόγω περιόδου. Από τις αρχές του 2009 έως τις 6/4 ο παγκόσμιος χρηματιστηριακός δείκτης (με βάση τον MSCI) συνέχισε να υποχωρεί (-8%). Από τις αρχές Μαρτίου, όμως, έως σήμερα οι διεθνείς αγορές ανακάμπτουν δυναμικά, με τους DAX, S&P 500 και Nikkei να σημειώνουν άνοδο 23%-24% περίπου.

Για τις αγορές το μεγάλο πρόβλημα εξακολουθεί να είναι τα θεμελιώδη οικονομικά μεγέθη που συνεχίζουν να δείχνουν επιδείνωση της παγκόσμιας οικονομίας.

Αυτός είναι ο λόγος που χρειάζεται εξαιρετικά μεγάλη προσοχή, γιατί είναι πολύ πιθανό το χρηματιστηριακό ράλι να είναι ένα απλό ράλι αγοράς αρκούδας (δηλαδή ένα ανοδικό διάλειμμα μέσα σε μία μακροχρόνια πτωτική αγορά). Τέτοιες ανοδικές εκλάμψεις δεν είναι ασυνήθεις στην ιστορία των αγορών αρκούδας και μπορεί να δώσουν αναπηδήσεις 20%-40% στις τιμές των μετοχών.

Κάτι ανάλογο υπαινίχθηκε πρόσφατα ο διάσημος μεγαλοεπενδυτής Σόρος, όταν δήλωσε πως ναι μεν εξέλιπε ο κίνδυνος μιας γενικής οικονομικής κατάρρευσης, όμως δεν διορθώθηκε το πρόβλημα της επανακεφαλοποίησης των

χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και συνεπώς η οικονομική κρίση θα συνεχιστεί και το ράλι αυτό δεν θα έχει διάρκεια. Οψόμεθα λοιπόν.

Του Κ. ΚΑΛΛΩΝΙΑΤΗ»

«ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

Πώς ήρθε η μεταστροφή

Η ισχυρή ανάκαμψη των χρηματιστηριακών αγορών της Αν. Ευρώπης τις τελευταίες 5-6 εβδομάδες δεν είναι τυχαία, αφού συμπίπτει με μία γενικότερη βελτίωση του ψυχολογικού κλίματος αλλά και των προσδοκιών ενίσχυσης των οικονομιών της Αν. Ευρώπης.

Στην αρχή δόθηκε βοήθεια στις δυτικοευρωπαϊκές τράπεζες (υπολογίζεται σε 3 τρις ευρώ μαζί με τις εγγυήσεις) που είχε ως συνέπεια την έστω οριακή ανακίνηση της πιστωτικής τους δραστηριότητας ακόμη και προς αυτές τις χώρες.

Μετά «μαλάκωσε» κάπως τη θέση της η Γερμανία όσον αφορά τις προς αυτές ενισχύσεις.

Στη συνέχεια ήλθε η G20*, η οποία αποφάσισε τη σημαντική ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης του ΔΝΤ, από το οποίο υπολογίζεται οι χώρες της Αν. Ευρώπης να λάβουν ως οικονομική βοήθεια (δάνεια) 80 δις δολ. περίπου. Μάλιστα, την τελευταία εβδομάδα η Σερβία έλαβε 4,1 δις δολ. Έκτακτο δάνειο από το ΔΝΤ έλαβε και η Ρουμανία 27 δις δολ. Από ΔΝΤ, Παγκόσμια Τράπεζα και Ευρ. Τράπεζα Ανάπτυξης. Ακολούθησε ως λύση στην κρίση η πρόταση του ΔΝΤ για την υιοθέτηση από τις ανατολικοευρωπαϊκές χώρες του ευρώ ακόμη και αν δεν έχουν ενταχθεί στην ευρωζώνη. Η πρόταση απορρίφθηκε από την ΕΚΤ, η οποία δεν θέλει να αλλοιώσει και να εξασθενίσει τους κανόνες λειτουργίας του κοινού νομίσματος, όμως υποδηλώνει τη διάθεση εξεύρεσης λύσης μέσω στενότερης σύνδεσης με μία περιοχή σχετικής σταθερότητας όπως η ευρωζώνη.

Οι εξελίξεις αυτές σε συνδυασμό με την προηγούμενη μεγάλη διόρθωση των χρηματιστηριακών αγορών της Αν. Ευρώπης, εξηγούν την αναζωπύρωση του αγοραστικού ενδιαφέροντος για τις μετοχές τους καθώς και τη μικρή επιστροφή δυτικών κεφαλαίων στις χώρες αυτές.

Ως αποτέλεσμα αυτής της μεταστροφής από τις αρχές Φεβρουαρίου έως τις 8/4 το ευρώ έχασε έναντι των νομισμάτων της Τσεχίας, της Ουγγαρίας, της Πολωνίας και της Ρουμανίας, 10%, 6%, 8% και 4% αντίστοιχα, περιορίζοντας τη σημαντική προηγούμενη ανατίμηση του το διάστημα της μεγάλης κρίσης.

Του Κ. ΚΑΛΛΩΝΙΑΤΗ»

Σημ: πηγή κειμένου Εφημερίδα Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία, Οικονομία 12/4/2009

*αγορά αρκούδας: αναφέρεται στις υποτιμητικές αγορές, όταν οι τιμές των μετοχών εξασθενούν

*G20: Η Ομάδα των Είκοσι πιο Αναπτυγμένων Οικονομιών του Κόσμου (G20) δημιουργήθηκε το 1999, με πρωτοβουλία της Ομάδας των Επτά Ισχυρότερων Οικονομιών του Κόσμου (G7), με στόχο το νέο αυτό φόρουμ να αντικατοπτρίζει τις αλλαγές που συντελέστηκαν τα τελευταία χρόνια στην παγκόσμια οικονομία και να συμπεριλάβει στη διαμόρφωση των διεθνών αποφάσεων τις μεγάλες υπό ανάπτυξη χώρες όπως είναι η Βραζιλία, η Ρωσία, η Κίνα και η Ινδία. Αποτελείται από 19 χώρες, συν την Ε.Ε. Στην G20 μετέχουν οι: Αργεντινή, Αυστραλία, Βραζιλία, Καναδάς, Κίνα, Γαλλία, Γερμανία, Ινδία, Ινδονησία, Ιταλία, Ιαπωνία, Μεξικό, Ρωσία, Σαουδική Αραβία, Νότιος Αφρική, Νότιος Κορέα, Τουρκία, Μεγάλη Βρετανία, οι ΗΠΑ και η Ε.Ε.

Σημ: πηγή κειμένου www.enet.gr

Παρουσιάζεται σχεδιαγραμματικά η πορεία του MSCI EASTER και του DOW JONES

Σημ: πηγή γραφήματος uk.finance.yahoo.com

Παρόλο που η ανάκαμψη των Χρηματιστηριακών αγορών ξεκίνησε πολλοί αναλυτές εκφράζουν έντονες επιφυλάξεις για τους κινδύνους που κρύβει το καλλιεργούμενο κύμα αισιοδοξίας. Πολλοί από αυτούς προειδοποιούν πως, όπως η χρηματιστηριακή ανάκαμψη ξεκίνησε μέσα σε κλίμα πεσιμισμού, με τον ίδιο τρόπο είναι πιθανό να εκδηλωθεί το επόμενο ισχυρό καθοδικό κύμα, όταν πια η αισιοδοξία θα έχει απλωθεί στις αγορές και οι περισσότεροι θα πιστεύουν πως μία νέα εποχή των ταύρων* ξεκινάει.

*ταύρων: αναφέρεται στις ανατιμητικές αγορές, όταν οι τιμές των μετοχών ανεβαίνουν σθεναρά

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Μέσω των πληροφοριών που συλλέξαμε και καταγράψαμε στη πτυχιακή κατανοήσαμε πως λειτουργεί το Χρηματιστήριο στην αγορά. Συμπεράναμε ότι το Χρηματιστήριο είναι ένας θεσμός ο οποίος επηρεάζει κ διαμορφώνει τη καθημερινή πορεία των οικονομικών δρώμενων. Πολλοί είναι εκείνοι οι οποίοι επενδύουν καθημερινά στο Χρηματιστήριο για να αποκτήσουν περισσότερα κέρδη. Επενδύουν όχι μόνο στα εγχώρια Χρηματιστήρια αλλά και στα Διεθνή επιδιώκοντας μεγαλύτερες απολαβές.

Οι δείκτες των χρηματιστηρίων καθορίζουν τις επόμενες κινήσεις των επενδυτών. Διαπιστώσαμε για παράδειγμα πως ο δείκτης του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης NASDAQ επηρεάζει τη πορεία του Γενικού Δείκτη της Αθήνας καθώς και τη πορεία των υπόλοιπων διεθνών χρηματιστηριακών δεικτών, διαμορφώνοντας αντίστοιχα τη ψυχολογία και τις επενδυτικές κινήσεις των επενδυτών.

Το τελευταίο χρονικό διάστημα υπήρξε αρκετά δύσκολο για ολόκληρη την οικονομία. Η παγκόσμια οικονομία διάνυσε και διανύει μία από τις πιο δύσκολες περιόδους της. Αν και φαινομενικά η οικονομική κρίση άρχισε να υποχωρεί και τα χρηματιστήρια να αποκτούν ξανά τους κανονικούς τους ρυθμούς πολλοί αναλυτές υποστηρίζουν πως πρέπει οι επενδυτές να είναι επιφυλακτικοί.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στη πτυχιακή αυτή συνεργαστήκαμε με σκοπό να αναλύσουμε το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, τους εγχώριους αλλά και διεθνή δείκτες καθώς και τις παγκόσμιες οικονομικές συγκυρίες που επηρεάζουν την πορεία των δεικτών αλλά και την διεθνή οικονομική κατάσταση.

Για να καταφέρουμε να φτάσουμε στο τελικό αποτέλεσμα χρειάστηκε αρκετή μελέτη και οργάνωση. Όλη αυτή η διαδικασία μας βοήθησε να επεκτείνουμε τις γνώσεις μας σχετικά με το θεσμό του Χρηματιστηρίου μέσω της μελέτης βιβλίων και σημαντικών πηγών που αντλήσαμε από το internet. Ήταν μία ευκαιρία να χρησιμοποιήσουμε τις γνώσεις που λάβαμε μέσω των μαθημάτων που παρακολουθήσαμε στο Τμήμα Επιχειρηματικού Σχεδιασμού και Πληροφοριακών Συστημάτων.

Αυτή η εμπειρία μας δίδαξε τη συνεργασία, τη συγκέντρωση και τη συνέπεια που οφείλουμε να έχουμε όταν αναλαμβάνουμε κάτι. Μας έφερε κοντά στη πραγματικότητα και μας υπέδειξε πόσο μεγάλη ευθύνη θα έχουμε για κάθε κομμάτι της δουλειάς μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία

«Χρηματιστήριο Αξιών και Χρηματιστήριο Παραγώγων»

Βούλγαρη – Παπαγεωργίου Ευμορφία, 4^η Έκδοση, Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 1999

«Χρηματιστήριο»

Μαλινδρέτου Βασιλική , Μαλινδρέτος Πάυλος, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2000

«Εισαγωγή στα Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα (Financial Derivatives)»

Αγγελόπουλος Χρ. Παναγιώτης, 2^η Έκδοση, Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης, Αθήνα 2005

«Κερδίστε στο Χρηματιστήριο»

Χαράμης Γιώργος, Εκδόσεις Anubis, Αθήνα 2000

«Χρηματοδοτικοί Οργανισμοί και Αγορές»

Ευθυμόγλου Γ. Προδρόμου , Μπάλλα Α. Αποστόλου, 3^η Έκδοση, Εκδόσεις Ευγ.Μπένου, Αθήνα 2003

«Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου»

Παπασπύρου Π. Βησσαρίωνα, Εκδόσεις Ίδρυμα Ευγενίδου, Αθήνα 1997

«Οικονομικές Θεωρίες Αρχές Διοίκησης και Αρχαία Ελληνική Σκέψη»

Δούκας Γ. Πέτρος, Εκδόσεις Α.Α. Λιβάνη, Αθήνα 2007

«Το Ελληνικό Χρηματοπιστωτικό Σύστημα Τάσεις και Προοπτικές»
Προβόπουλος Γ., Εκδόσεις IOBE, Αθήνα 1995

«Λογιστική Εμπορικών Εταιριών Εφαρμοσμένη : Προσωπικών Εταιριών,
Κεφαλαιουχικών Εταιριών, Συνεταιρισμών»
Καρδακάρης Κ., Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 1997

«Επιτομή Εμπορικού Δικαίου»
Πουλάκου – Ευθυμιάτου Αντωνία, 4^η Έκδοση, Εκδόσεις Σακκουλάς, Αθήνα
2003

«Παγκόσμιες Χρηματοπιστωτικές Αγορές»
Giddy Ian H., Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1996

«Χρηματιστήριο Αξιών και Παραγώγων Αθηνών, Διεθνή Χρηματιστήρια»
Κιόχος Πέτρος, Κιόχος Απόστολος, Παπανικολάου Γεώργιος, Εκδόσεις
Αθ.Σταμούλης, Αθήνα 2001

«Νέες Μορφές Συμβάσεων της Σύγχρονης Οικονομίας: Leasing-Factoring-
Forfaiting-Franchising»
Γεωργιάδης Απόστολος, Εκδόσεις Σακκουλάς, Αθήνα 2000

«Leasing, Factoring, Forfaiting, Franchising, Venture Capital: Η Λειτουργία
των Σύγχρονων Χρηματοοικονομικών Θέσεων στη Χώρα μας»
Γαλάνης Βασίλειος, Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα 1994

Ιστοσελίδες

<http://www.nyse.com/>, <http://www.capital.gr>, <http://www.allaboutdex.gr>,
<http://www.naftemporiki.gr>, <http://www.euro2day.gr>, <http://www.adex.ase.gr>,
<http://www.tse.or.jp>, <http://deutsche-boerse.com>,
<http://www.londonstockexchange.com>, <http://www.athenstock.com>,
<http://www.djindexes.com/>, <http://www.ase.gr>,
<http://www.bolsamadrid.es>, <http://www.derivatives.gr>, <http://www.express.gr>,
<http://www.tovima.gr>, <http://www.nasdaqomxnordic.com>,
<http://www.bovespa.com.br>, <http://www.six-swiss-exchange.com>,
<http://www.bourse.lu>, <http://www.mse.ru>, <http://www.stockmarkets.com.au>,
<http://www.rts.ru>, <http://www.money.com.cy>, <http://www.greekshares.com>,
<http://www.sigmalive.com>, <http://mapsofworld.com>, <http://advfn.com>,
<http://www.tradingeconomics.com>, <http://euronext.com>, <http://www.ihs.ac.at>,
<http://www.en.wienerbourse.at>, <http://www.emerginvest.com>,
<http://www.seenews.com>, <http://www.analyzeindices.com>,
<http://www.uk.finance.yahoo.com>, <http://www.el.wikipedia.org>

Διατριβές

«Αλληλεξάρτηση Χρηματιστηριακών Αγορών της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
Αναγνωστοπούλου Μαρία, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα
Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής

«Ευρωπαϊκά Χρηματιστήρια Αξιών και Παραγώγων: Επίδραση από τα
αντίστοιχα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης»

Θωϊκού Γεωργία, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα
Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής